

ผลงานลำดับที่ ๑

เรื่อง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุข ในพื้นที่
รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร

ของ

ร้อยตำรวจตรี สันฐิติ ธรรมใจ

ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการพิเศษ

ตำแหน่งเลขที่ ๖๕

กองกฎหมาย

(รักษาราชการแทนหัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทา
สาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร)

เอกสารประกอบเพื่อขอรับการประเมินผลงานและแต่งตั้งให้ดำรง

ตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณสุข

(นักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ)

ตำแหน่งเลขที่ ๗๗๒

ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข

กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

เอกสารผลงานฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการเสนอเพื่อขอรับการประเมินผลงานและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณสุข (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ) ตำแหน่งเลขที่ ๗๗๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย เป็นการศึกษาผลงานที่ผู้ขอรับการประเมินได้ดำเนินการในระหว่างเวลาที่ได้รับคำสั่งให้รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณสุข ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร ซึ่งผู้ขอรับการประเมินได้ศึกษาปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุข ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร และการแก้ไขปัญหาดังกล่าวในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร โดยแสดงถึงความยุ่งยากซับซ้อนของปัญหาและการแก้ไขปัญหา ซึ่งมีผลกระทบในจังหวัด สกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดนครพนม

เอกสารผลงานฉบับนี้ นอกจากจะใช้นำเสนอเพื่อประกอบการพิจารณาประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นแล้ว น่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาปัญหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุข เพื่อจะนำกรณีศึกษาดังกล่าวไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานในองค์กรของตนที่ประสบปัญหาใกล้เคียงกันกับผลงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการให้บริการสาธารณสุขด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขของหน่วยงานและผู้สนใจทั่วไป ผู้ขอรับการประเมินจึงได้นำเอกสารผลงานฉบับนี้ไปเผยแพร่ในสื่อสังคมออนไลน์เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขและบุคคลทั่วไปได้ศึกษาและนำไปใช้ประโยชน์อีกด้วย

อย่างไรก็ตามหากผลงานฉบับนี้มีข้อบกพร่องและผิดพลาดประการใด ผู้ขอรับการประเมินขออภัยแต่เพียงผู้เดียว

สัณฐิติ ธรรมใจ
ผู้ขอรับการประเมิน
๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญแผนภาพ	จ
บทที่	
๑. บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๓
๑.๓ สมมติฐานของการศึกษา	๓
๑.๔ ขอบเขตของการศึกษา	๔
๑.๕ วิธีดำเนินการศึกษา	๔
๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๔
๒. แนวคิด ทฤษฎี นโยบายและแผน ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา	
ทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุข	๕
๒.๑ แนวคิด ทฤษฎีด้านการจัดการ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	๕
๒.๑.๑ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับองค์กรและการจัดการ	๕
๒.๑.๒ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารจัดการ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	๙
๒.๒ แนวคิด และรูปแบบการจัดการสาธารณสุข	๑๕
๒.๒.๑ แนวคิด และรูปแบบการจัดการสาธารณสุขในระดับระหว่างประเทศ ...	๑๕
๒.๒.๒ แนวคิด และรูปแบบการจัดการสาธารณสุขของประเทศไทย	๑๖
๒.๓ นโยบายและแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุข	
ของประเทศไทย	๒๒
๒.๓.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	๒๒
๒.๓.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง	
พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๒๓
๒.๓.๓ ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)	๒๓
๒.๓.๔ แผนยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๒๔
๒.๓.๕ แผนยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	
พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๒๔
๒.๔ ผลงานการศึกษาด้านการจัดการสาธารณสุขของผู้ขอรับการประเมิน	
ที่มีการนำไปเผยแพร่	๒๕
๒.๔.๑ บทความ เรื่อง นายอำเภอกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๒๕
๒.๔.๒ บทความ เรื่อง การพัฒนากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทา	
เพื่อส่งเสริมบทบาทนายอำเภอในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข	๓๓

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๓. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขในพื้นที่รับผิดชอบของ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร	๓๕
๓.๑ ทบทวนแผน และแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของศูนย์ป้องกันและ บรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร	๓๕
๓.๑.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวน การบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุข ศูนย์ป้องกันและบรรเทา สาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร	๓๕
๓.๑.๒ การวิเคราะห์สภาพปัญหา	๓๗
๓.๑.๓ การวิเคราะห์ความยุ่งยากซับซ้อนมาก และการมีผลกระทบในวงกว้าง ของปัญหาและการแก้ไขปัญหา	๔๓
๓.๑.๔ การกำหนดแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการ สาธารณสุขในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร	๔๕
๓.๒ การดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขในพื้นที่ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร	๕๓
๓.๒.๑ การพัฒนาบุคลากรของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร	๕๓
๓.๒.๒ การพัฒนาเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข	๖๘
๓.๒.๓ การพัฒนาประชาชนให้ตอบสนองต่อการป้องกันและบรรเทา สาธารณสุข	๙๔
๓.๓ ประโยชน์ของผลงาน : ผลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุข ในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร เมื่อพิจารณาจากการตอบสนองต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข	๑๐๘
๓.๓.๑ การได้ประโยชน์จากการพัฒนาบุคลากรภายใน และการพัฒนาเครือข่าย ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร	๑๐๘
๓.๓.๒ การได้ประโยชน์จากการพัฒนาประชาชนให้ตอบสนองต่อการป้องกัน และบรรเทาสาธารณสุข	๑๑๑
๔. บทวิเคราะห์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขในพื้นที่ รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร	๑๑๔
๔.๑ การพัฒนาบุคลากรของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร	๑๑๔

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๔.๒ การพัฒนาเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๑๑๖
๔.๓ การพัฒนาประชาชนให้ตอบสนองต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๑๑๙
๔.๔ การวิเคราะห์ประเด็นอื่น ๆ	๑๒๑
๔.๔.๑ การวิเคราะห์การวางแผนกำลังคนด้านการเกษียณอายุราชการ	๑๒๑
๔.๔.๒ การหมุนเวียนงาน หรือ Job Rotation ภายในศูนย์ป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร	๑๒๒
๔.๔.๓ การจัดองค์กรแบบแมทริกซ์ในการช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย	๑๒๓
๔.๔.๔ ทิศทางของชุดเผชิญสถานการณ์วิกฤติ	๑๒๔
๔.๔.๕ การตื่นตัวของจิตอาสาภัยพิบัติ	๑๒๔
๕. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๑๒๖
๕.๑ บทสรุป	๑๒๖
๕.๒ ข้อเสนอแนะ	๑๒๙
บรรณานุกรม	๑๓๐
ภาคผนวก	๑๓๑
ผนวก ๑ คำสั่งศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่ ๖๑/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวน การบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัย ศูนย์ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒	๑๓๑
ผนวก ๒ รายงานการประชุมคณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัย ศูนย์ป้องกัน สาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร	๑๓๔
ผนวก ๓ บทความ เรื่อง นายอำเภอกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๑๔๖
ผนวก ๔ บทความ เรื่อง การพัฒนากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเพื่อส่งเสริมบทบาทนายอำเภอในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข	๑๕๕

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
แผนภาพที่ ๒ - ๑ แสดงโครงสร้างองค์กรแบบแมทริกซ์	๘
แผนภาพที่ ๓ - ๑ แสดงสถิติสถานการณ์อุบัติเหตุที่เกิดจากการคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑	๕๔
แผนภาพที่ ๓ - ๒ แสดงสถิติสถานการณ์อุทกภัย พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ (จำนวนครั้งประกาศภัย)	๕๖
แผนภาพที่ ๓ - ๓ แสดงสถิติสถานการณ์วาตภัย พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ (จำนวนครั้งประกาศภัย)	๕๗
แผนภาพที่ ๓ - ๔ แสดงสถิติสถานการณ์อัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ (จำนวนครั้งประกาศภัย)	๕๘
แผนภาพที่ ๓ - ๕ แสดงสถิติสถานการณ์ภัยจากไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ (จำนวนครั้งประกาศภัย)	๕๙
แผนภาพที่ ๓ - ๖ แสดงพื้นที่และระดับความเสี่ยงภัยของกลุ่มจังหวัด	๖๒
แผนภาพที่ ๓ - ๗ แสดงปฏิทินสาธารณภัยที่เกิดในพื้นที่กลุ่มจังหวัด	๖๒

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานแนวทางการจัดการสาธารณภัย ในคราวการวางแผนฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบบูรณาการ ประจำปี ๒๕๖๒ (Integrate Disaster Management Exercise : IDMEX ๒๐๑๙) ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ในพื้นที่จังหวัดลพบุรี ไร่ ๓ ไร่ ได้แก่ ไร่ ๑ ให้นำตัวอย่างขั้นตอนการสั่งการ เมื่อครั้งช่วยเหลือทีมหมูป่า ที่ถ้ำหลวง มาใช้ประโยชน์ และเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ไร่ ๒ ให้ติดตามการช่วยเหลือประชาชน ที่ประสบอุบัติเหตุ นำประสบการณ์และบทเรียนมาเป็นแผนการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง โดยมีขั้นตอน ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ไร่ ๓ กำลังของจิตอาสาที่ร่วมปฏิบัติในแต่ละสถานการณ์ สิ่งสำคัญ คือ ความเข้าใจในสถานการณ์หรือภัยคุกคามที่เผชิญอยู่ ตลอดจนการแก้ไขที่ถูกจุดและเหมาะสม ทันต่อสถานการณ์ ซึ่งแนวทางทั้ง ๓ ไร่ข้างต้น เป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยจะต้องนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการสาธารณภัยในทุกมิติ

สาธารณภัยและภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมีแนวโน้มเกิดบ่อยครั้ง รูปแบบการเกิด มีความซับซ้อนและทวีความรุนแรงมาก ล้วนก่อให้เกิดความสูญเสียอย่างมหาศาลต่อชีวิต ทรัพย์สิน ของประชาชนและของทางราชการ สิ่งสำคัญที่จะช่วยลดความสูญเสียได้นั้นคือการจัดการสาธารณภัย ซึ่งอาจพิจารณาได้หลายมิติ เช่น หากพิจารณาด้านช่วงเวลาของภัย อาจเป็นการจัดการก่อนเกิดภัย โดยการลดความเสี่ยง การจัดการระหว่างเกิดภัยโดยการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน และการจัดการหลัง เกิดภัยโดยการฟื้นฟู หรืออาจมองในมิติของหลักวิชาการจัดการดั้งเดิม 4M กล่าวคือ Man Money Material Management กล่าวคือ หลักการบริหารจัดการอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ๔ ประการ ได้แก่ การบริหารจัดการคน การบริหารจัดการงบประมาณ การบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการระบบ สำหรับการศึกษาผลงานฉบับนี้จะเน้นการศึกษาไปที่การจัดการทรัพยากร ที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งนั่นคือการจัดการทรัพยากรมนุษย์หรือการจัดการเรื่องของคนนั่นเอง

เมื่อผู้ขอรับการประเมินได้รับแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านการ จัดการสาธารณภัย ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ซึ่งรับผิดชอบงานด้านการ จัดการสาธารณภัยในพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดนครพนม ได้ศึกษาปัญหาด้านการจัดการสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร พบว่าปัญหาสำคัญที่สุดที่ประสบ คือ ปัญหาด้านการจัดการคนหรือการจัดการทรัพยากรมนุษย์ แม้ว่า ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จะมีบุคลากรรวมทั้งสิ้น ๑๐๗ คน หากไม่นับ เจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยตรง จะคงเหลือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยตรงเพียง ๕๙ คน เท่านั้น

และในจำนวนนี้จะเกษียณอายุราชการภายใน ๓ ปีข้างหน้า อีกจำนวน ๒๓ คน คงเหลือผู้ลงพื้นที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยน้อยลง ไม่สัมพันธ์กับพื้นที่รับผิดชอบที่กว้างถึง ๓ จังหวัด และจำนวนสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ บ่อยครั้งและหลายประเภทภัย ไม่ว่าจะเป็นภัยจากการคมนาคม อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย ภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน และภัยแล้ง เป็นต้น

ปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรมนุษย์นี้ ได้ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมากที่สุด ครั้งหนึ่งเมื่อคราวเกิดน้ำท่วมใหญ่จังหวัดสกลนคร เมื่อปี ๒๕๖๐ มีประชาชนได้เข้ามาขอเฝ้าเรือจากศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้ไปสังเกตเห็นเรือจอดอยู่ ทำให้ประชาชนกลุ่มดังกล่าวเข้าใจผิดว่า เหตุใดศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จึงไม่นำเรือออกไปช่วยเหลือประชาชน ทั้งที่อยู่ใกล้จุดน้ำท่วมเพียง ๕๐๐ เมตร โดยคนกลุ่มดังกล่าวได้เผยแพร่ข่าวสารไปยังสื่อสังคมออนไลน์จนเป็นเหตุให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ถูกโจมตี แม้ต่อมาศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จะได้ชี้แจงแล้วว่า เรือบางชนิดต้องใช้บุคลากรที่มีความชำนาญในการขับซี้ และต้องใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ จึงไม่สามารถอนุญาตให้ผู้ที่ไม่มี ความชำนาญงานนำไปใช้ เนื่องจากอาจเกิดความเสียหายได้ ส่วนที่มีภาพปรากฏเรือจอดอยู่ที่จุดนั้น ส่วนหนึ่งเป็นเรือเพิ่งกลับมาจากการออกปฏิบัติงานแล้วมีการนำกลับมาบำรุงรักษา^๑ ซึ่งเป็นเหตุผล และเป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น แต่การชี้แจงดังกล่าวอาจฟังไม่ขึ้นเมื่อเทียบกับความคาดหวังของประชาชนที่หวังให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แก้ไขปัญหา ซึ่งสถานการณ์ข้างต้นหากศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีเจ้าหน้าที่ มากเพียงพอที่จะขับเรือไปช่วยเหลือประชาชนได้ทั้งหมดคงจะไม่เกิดปัญหานี้ขึ้น สาเหตุของเหตุการณ์ดังกล่าว จึงมาจากปัญหาการขาดแคลนกำลังคนปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร นั่นเอง

ผู้ขอรับการประเมินได้เล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าวแล้ววิเคราะห์ได้ว่า การแก้ไขปัญหานั้นที่ตรงจุดที่สุด เห็นจะเป็นการสรรหาและเลือกสรรบุคลากรไปปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มากเพียงพอภัยที่เกิดขึ้นและความต้องการของประชาชน แต่การแก้ไขปัญหานี้ กลับเป็นไปได้ยากเพราะสวนทางกับแนวทางการลดกำลังพลภาครัฐ (Downsizing) แต่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จำเป็นจะต้องหาแนวทางแก้ไขปัญหานี้ โดยเร็ว เพื่อให้มีทรัพยากรบุคคลทันใช้งานได้และสามารถตอบสนองต่อสาธารณภัย และความคาดหวังของประชาชนได้ ซึ่งผู้ขอรับการประเมินได้เห็นว่าควรศึกษาและวางแผนให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร แก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างรวดเร็วใน ๓ ประการ ได้แก่

ประการแรก พัฒนาบุคลากรภายในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ทุกคนที่ไม่ได้ทำหน้าที่ด้านการจัดการสาธารณภัยให้มีความสามารถด้านการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ ได้ด้วย

^๑ มติชนออนไลน์. (๒๕๖๐, ๑ สิงหาคม). ศูนย์ปภ.๗ สกลฯ แจงนำเรือท้องแบนออกไปช่วยน้ำท่วมแล้ว. สืบค้นเมื่อ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๒, จาก https://www.matichon.co.th/news-monitor/news_๖๑๕๙๐๗.

ประการที่สอง พัฒนาเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีความรู้ความสามารถด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และมีความรู้การใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรกลสาธารณภัยด้วย

ประการสุดท้าย พัฒนาประชาชนให้มีจิตอาสาช่วยผู้ประสบภัยเมื่อเกิดสาธารณภัย และความรู้ด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติได้

โดยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้ง ๓ ประการนี้ ต้องดำเนินการโดยหลักวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และพัฒนาให้เป็นไปตามแนวทางที่แผนและนโยบายระหว่างประเทศและภายในประเทศทุกระดับได้กำหนดไว้ ตั้งแต่เป้าหมายการพัฒนาประเทศของสหประชาชาติที่อยู่ภายใต้การพัฒนา ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ ที่ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไว้ (Sustainable Development Goals : SDGs) ที่ยึดแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานไว้ กรอบการดำเนินงานเช่นใด เพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ แผนยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ และแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินกลุ่มจังหวัด ๒๕๕๘ ฉบับปรับปรุงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ตลอดจนแผนและทฤษฎีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการจัดการสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร บรรเทาเบาบางลงหรือหมดไปในที่สุด

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาแนวคิด ความหมาย ความเป็นมา ทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการจัดการสาธารณภัย

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาแนวคิด ข้อกำหนด และแผนการพัฒนามนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัยทุกระดับ ตั้งแต่ระดับระหว่างประเทศ ระดับชาติ กระทรวง กรม ไปจนถึงระดับหน่วยงานระดับล่าง

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหา ลงมือปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัยด้านต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความยุ่งยากซับซ้อน และมีผลกระทบในวงกว้าง

๑.๒.๔ เพื่อวิเคราะห์ประโยชน์ที่รับจากการลงมือปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัยด้านต่าง ๆ ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

๑.๓ สมมติฐานของการศึกษา

๑.๓.๑ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายในองค์กรศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ทุกคน และเครือข่ายให้มีความรู้ความสามารถด้านการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอดจนมีความรู้ความชำนาญด้านการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรกลสาธารณภัย จะช่วยเพิ่มจำนวนผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้

๑.๓.๒ การปลูกฝังจิตสำนึกด้านจิตอาสาภัยพิบัติ และการให้ความรู้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมากขึ้น

๑.๔ ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ขอรับการประเมิน ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาการจัดการสาธารณสุขด้านทรัพยากรมนุษย์ เฉพาะในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร

๑.๕ วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ครั้งนี้ เป็นรายงานการศึกษาเชิงเอกสาร ประกอบกับการนำเอาความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ การประชุม วางแผน และการปฏิบัติงานจริง ในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ประกอบกับศึกษาจากตัวบทกฎหมาย หนังสือ บทความ เอกสารวิจัย สื่อสารสนเทศทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ ข้อมูล ภาพถ่าย และเอกสาร แผน ตลอดจนสถิติต่างๆ จากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม

๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๖.๑ ทำให้ทราบแนวคิด ความหมาย ความเป็นมา ทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการจัดการสาธารณสุข

๑.๖.๒ ทำให้ทราบแนวคิด ข้อกำหนด และแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขทุกระดับ ตั้งแต่ระดับระหว่างประเทศ ระดับชาติ กระทรวง กรม ไปจนถึงระดับหน่วยงานระดับล่าง

๑.๖.๓ สามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และสามารถวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนได้ลงมือปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขประเภทต่าง ๆ ที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อน และมีผลกระทบในวงกว้างได้

๑.๖.๔ สามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุข และสามารถพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขประเภทต่าง ๆ ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี นโยบายและแผน ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุข

ผลงานเรื่อง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขในพื้นที่รับผิดชอบ
ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีแนวคิด ทฤษฎี นโยบายและแผน
ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

๒.๑ แนวคิด ทฤษฎีด้านการจัดการ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๒.๑.๑ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับองค์กรและการจัดการ

ก่อนที่จะกล่าวถึงองค์กรและการจัดการ ในเบื้องต้นควรเข้าใจความหมายของคำว่า
องค์กรเสียก่อน

เชสเตอร์ ไอ บาร์นาร์ด (Chester L. Barnard) ให้ความหมายคำว่าองค์กร หมายถึง
ระบบกิจกรรมที่ได้มีการประสานความร่วมมืออย่างมีสำนึก หรือพลังร่วมของบุคคลตั้งแต่สองคน
ขึ้นไป^๒

Louis A. Allen ได้กล่าวไว้ว่า องค์กร หมายถึง โครงสร้างซึ่งเป็นกลไกที่ทำให้สามารถ
ร่วมกันทำงานได้ดี โดยต้องมีการจัดกลุ่มทำงาน การกำหนดและการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ
ตลอดจนการกำหนดความสัมพันธ์ให้บรรลุถึงเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ^๓

Scott, W. Richard กล่าวว่า องค์กรคือ ระบบของกิจกรรมที่สัมพันธ์กันโดยมีสมาชิก
ที่มีลักษณะแตกต่างกัน โดยระบบนี้ขึ้นอยู่กับ การแลกเปลี่ยนกับสิ่งต่าง ๆ ภายใต้อิทธิพล
ขององค์กรนั้น^๔

จากการอธิบายความหมายข้างต้น จึงสรุปความหมายขององค์กรได้ว่า องค์กร หมายถึง
การรวมตัวกันของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกันในการทำกิจกรรม หรืองานอย่างใด
อย่างหนึ่ง โดยอาศัยกระบวนการจัดโครงสร้างของกิจกรรมหรืองานนั้น ออกเป็นประเภทต่าง ๆ
เพื่อแบ่งงานให้แก่สมาชิกในองค์กรดำเนินการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

จากการพิจารณาความหมายของคำว่าองค์กรแล้ว คำว่าองค์กรมีประเด็นที่ต้องศึกษา
อีกมากมาย หากจะยกมาศึกษาทุกประเด็นในผลงานฉบับนี้ เนื้อหาจะมากเกินไปและบางประเด็น
อาจไม่จำเป็นต่อการนำมาใช้ประกอบในการศึกษาวิเคราะห์ผลงาน ประเด็นที่จำเป็นต้องศึกษา
ในผลงานฉบับนี้ คือ ประเด็นเรื่อง โครงสร้างองค์กร (Organization structure) ซึ่งอัมพร อารังลักษณ์

^๒ อัมพร อารังลักษณ์. (๒๕๕๖). องค์กร : ทฤษฎี โครงสร้าง และการออกแบบ. หน้า ๑ - ๒.

^๓ จีระวัชร บัญญัติพัฒนารณ. (๒๕๕๗). ผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการของกองบังคับการปราบปราม
กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. หน้า ๓๙.

^๔ แหล่งเดิม. หน้า ๔๐.

ได้กล่าวถึงความสำคัญของประเด็นโครงสร้างองค์กรนี้ว่า โครงสร้างขององค์กรเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับองค์กร เพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารที่เป็นทางการของสมาชิกในองค์กร โครงสร้างองค์กรจะแสดงถึงการแบ่งภาระหน้าที่ให้แก่สมาชิก รวมถึงอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ช่องทางในการติดต่อสั่งการ รายงาน และการควบคุม ในที่นี้ได้มองว่า โครงสร้างขององค์กรประกอบด้วยสามองค์ประกอบใหญ่ ๆ ได้แก่

๑) ความซับซ้อนทางโครงสร้าง (Complexity) ในแง่ของการแบ่งหน้าที่ตามความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จะมีผลต่อจำนวนลำดับชั้นของการบังคับบัญชา การกระจายหน่วยงานตามแนวนอน (horization differentiation) ตามแนวตั้ง (vertical differentiation) หรือตามภูมิภาค (geographical) หรือตามพื้นที่ (spatial differentiation)

๒) ความมีระเบียบ กฎเกณฑ์ (Formalization) หมายถึง มาตรฐาน ระเบียบ กฎข้อบังคับต่าง ๆ ที่มีอยู่ในองค์กรเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ซึ่งอาจจะมีมากหรือน้อยตามแต่ลักษณะขององค์กร และ

๓) การรวมอำนาจ (Centralization) เป็นการพิจารณาถึงจุดที่ทำหน้าที่ตัดสินใจอำนาจในการตัดสินใจจึงรวมอยู่ในตำแหน่งสูงสุดขององค์กรเท่านั้น แล้วจึงสั่งการลงมาตามสายการบังคับบัญชา ถือว่าเป็นการรวมอำนาจการตัดสินใจ ในทางตรงข้ามบางเรื่องมีการกระจายอำนาจหน้าที่ลดหลั่นกันลงมาให้บุคคลระดับล่างตัดสินใจแทนได้ เรียกว่าเป็นการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ

ส่วนการพิจารณาว่าองค์กรจะเป็นเช่นใดนั้น ขึ้นอยู่กับการออกแบบองค์กร (Organization Design) โดยที่การออกแบบองค์กร เป็นอีกประเด็นหนึ่งของการศึกษาทฤษฎีองค์กร ส่วนใหญ่เป็นการสร้างและเปลี่ยนแปลงโครงสร้างขององค์กร เพื่ออำนวยความสะดวกวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร กล่าวคือ เป็นการเขียนแผนผังขององค์กรนั่นเอง อันเป็นงานของนักบริหารมากกว่าผู้ปฏิบัติระดับล่างในองค์กร ที่สำคัญการออกแบบองค์กร เป็นหนทางในการสร้างชุมชนที่เป็นแหล่งรวมของพลังความพยายามของสมาชิก ที่จะให้ผลตอบแทนมากกว่าผลการปฏิบัติงานของแต่ละคนรวมกัน ในขณะที่ โรเบิร์ต ไชมอน เน้นการออกแบบโครงสร้างที่แสดงถึงความสามารถรับผิดชอบได้ (Accountability) ของบุคคลต่าง ๆ ที่อยู่ในองค์กรต่อลูกค้า ที่บุคลากรต้องรับผิดชอบต่องานในหน้าที่และบุคคลตามสายงาน โดยเขาให้นิยามคำว่า การออกแบบโครงสร้างองค์กร หมายถึงระบบของความรับผิดชอบที่เป็นทางการ ที่กำหนดตำแหน่งหลัก ๆ ในองค์กร ซึ่งจะระบุถึงสิทธิอันชอบธรรมในการกำหนดเป้าหมาย รับทราบข้อมูลข่าวสาร และมีอิทธิพลเหนืองานของบุคคลอื่นในองค์กรได้ ตามความหมายนี้ ไชมอนได้ย้ำให้เห็นถึงความสามารถรับผิดชอบที่จะเป็นหัวใจของการออกแบบโครงสร้างในองค์กร แม้จะเป็นองค์กรในภาคเอกชนก็ตาม อันเป็นเรื่องที่นักวิชาการท่านอื่น ๆ ไม่ค่อยได้ให้ความสำคัญนัก^๕ ในการนี้ไชมอน กล่าวว่า การออกแบบโครงสร้างองค์กร เป็นกลไกหลักในการสร้างความชอบธรรมแก่อำนาจหน้าที่ (authority) และอำนาจ (power) โดยผ่านทาง การให้สิทธิที่เป็นทางการ ในขณะที่โครงสร้างขององค์กร ตามที่ริชาร์ด ดาฟท์ (Richard Daft) ให้นิยามความหมายของคำว่า โครงสร้างองค์กรว่า จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ๓ ประการ คือ

^๕ อัมพร อารังลักษณ์. เล่มเดิม. หน้า ๔ - ๑๗.

๑) โครงสร้างองค์กรต้องแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ การรายงานอย่างเป็นทางการ รวมถึง จำนวนระดับชั้นการบังคับบัญชา (Hierarchical levels) จำนวนขนาดช่วงการควบคุม (Span of Control) ของทั้งผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชา ๒) แสดงให้เห็นถึงการจัดกลุ่มบุคคลออกตามแผนงาน และการจัดการรวมวางแผนงานต่าง ๆ ขึ้นเป็นองค์กรโดยรวม ๓) หมายความว่าครอบคลุมถึงการออกแบบระบบต่าง ๆ ในองค์กร เพื่อประกันให้เกิดประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร การประสานงาน และการบูรณาการ (Integration) ความพยายามของบุคคลและกลุ่มบุคคลข้ามแผนกทั่วทั้งองค์กร ซึ่งโครงสร้างและการจัดรูปแบบขององค์กร องค์กรนั้นสามารถออกแบบได้หลายรูปแบบ เช่น โครงสร้างองค์กรตามหน้าที่ซึ่งแบ่งออกตามลักษณะการทำงานตามหน้าที่ รูปแบบองค์กรแบบดวงดาว รูปแบบองค์กรแบบอุปมาอุปไมย เป็นต้น แต่ในผลงานฉบับนี้มีรูปแบบองค์กรอีกประเภทหนึ่งที่น่าสนใจ และจะขออธิบายต่อไป นั่นคือการจัดโครงสร้างองค์กรแบบแมทริกซ์ (The matrix structure หรือ matrix organization) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้^๖

โครงสร้างองค์กรแบบแมทริกซ์^๗ หมายถึง โครงสร้างองค์กรแบบดั้งเดิมซึ่งถูกพัฒนาไปจากแรกเริ่ม เพื่อเป้าหมายของความสำเร็จตามโครงการพิเศษ จึงถูกออกแบบโครงสร้างโดยการมอบหมายผู้ชำนาญการจากแผนงานตามหน้าที่ ไปปฏิบัติงานในโครงการหนึ่งมากกว่าหนึ่งโครงการ และอยู่ภายใต้การนำของผู้บริหารโครงการ หรือหมายถึง แบบของโครงสร้างองค์กรซึ่งรวมแผนกตั้งแต่สองแผนกขึ้นไปที่จะต้องทำงานร่วมกัน ตามแนวทางนี้จะขัดแย้งกับหลักการของเอกภาพในการบังคับบัญชา (Unity of command) มีการกำหนดบุคคลในแผนกให้ทำงานในโครงการใหม่ เป็นทีมที่โครงการนี้มีความรับผิดชอบในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่หรืองานใหม่ ๆ ผู้บริหารที่มีภาระหน้าที่ในทีมอาจจะเป็นผู้บริหารโครงการ (Project manager) และแต่ละบุคคลซึ่งทำงานอยู่ในทีมนี้จะรายงานการทำงานต่อผู้บริหารโครงการนี้ และขณะเดียวกันก็จะรายงานต่อผู้บังคับบัญชาของแต่ละบุคคลในแผนกหน้าที่เดิมที่ตนทำงานอยู่ด้วย

โครงสร้างองค์กรแบบแมทริกซ์มีข้อได้เปรียบคือ (๑) มีความยืดหยุ่นในระบบการทำงานมากกว่าระบบอื่น (๒) การจงใจจะมีการปรับปรุงสำหรับเฉพาะบุคคล จะมีเงื่อนไขสำหรับแต่ละโครงการ (๓) การพัฒนาพนักงานให้มีประสบการณ์โดยผ่านงานหลายชนิด (๔) พนักงานจะมีการสื่อสารกันมากขึ้นระหว่างกลุ่ม โครงการ และแผนงาน

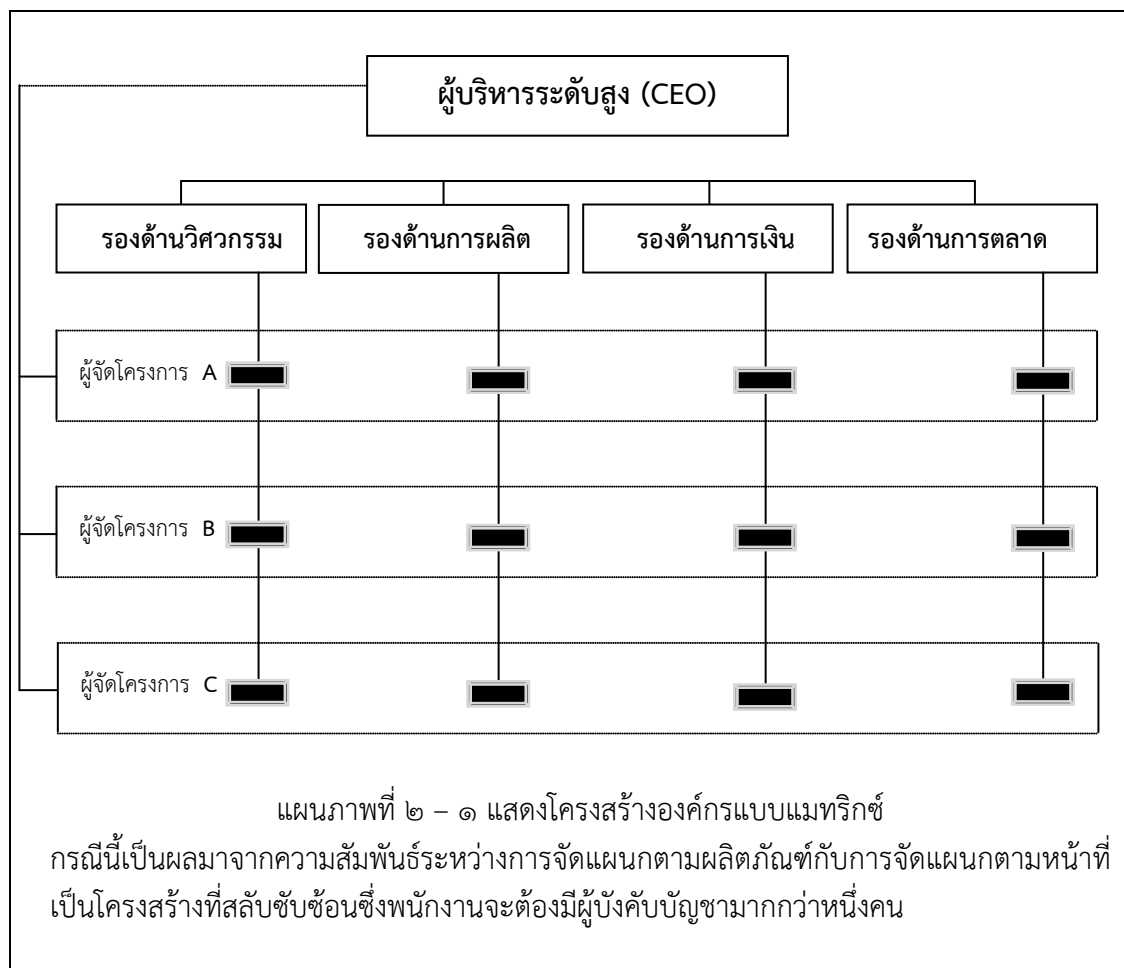
โครงสร้างองค์กรแบบแมทริกซ์มีข้อเสียเปรียบ คือ ทำให้เกิดความสับสนเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ คณะกรรมการกลุ่มจะต้องแก้ปัญหาในประเด็นซึ่งแต่ละบุคคลทำงานอยู่ ต้องใช้ความพยายามที่มากขึ้น และการสนับสนุนจากฝ่ายที่ปรึกษา ซึ่งจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายสูงในการรักษาโครงสร้างนี้ไว้ โครงสร้างแบบแมทริกซ์ เป็นรูปแบบของการออกแบบองค์กรที่ได้รับความนิยมมากอีกแบบหนึ่ง ซึ่งพบว่า สถาบันการวิจัย บริษัท โรงพยาบาลที่มาจากภาครัฐ มหาวิทยาลัย มักใช้โครงสร้างแบบแมทริกซ์ โดยโครงสร้างแบบแมทริกซ์จะประกอบด้วยการจัดแผนงานที่สำคัญ ๒ ส่วนให้สัมพันธ์กัน คือ ส่วนของหน้าที่และส่วนของผลิตภัณฑ์ ลักษณะของโครงสร้างแบบแมทริกซ์ที่เห็นได้ชัด คือ แนวคิดเกี่ยวกับเอกภาพของการบังคับบัญชา คือ คนงานที่แบ่งตามโครงสร้างนี้

^๖ อัมพร อารังลักษณ์. เล่มเดิม. หน้า. ๙ - ๑๒.

^๗ ธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ. (๒๕๕๓). พฤติกรรมองค์การ. หน้า ๒๗๙ - ๒๘๙.

จะมีหัวหน้า ๒ คน ได้แก่ ผู้จัดการแผนกที่แบ่งตามหน้าที่และผู้จัดการด้านการผลิตภัณฑ์ เพราะฉะนั้นโครงสร้างแบบแมทริกซ์จึงมีสายการบังคับบัญชาทั้งสองด้านควบคู่กันไป

จุดแข็งของการจัดแผนงานตามหน้าที่ในการออกแบบองค์กรแบบแมทริกซ์ คือการจัดวางผู้เชี่ยวชาญที่เหมือนกันเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งจำเป็นต้องใช้จำนวนน้อยที่สุดเพื่อการรวมและจัดสรรทรัพยากรเฉพาะอย่างในแต่ละผลิตภัณฑ์ ข้อเสียประการสำคัญ คือ ความยุ่งยากในการทำงานร่วมกันของผู้เชี่ยวชาญที่มีหน้าที่แตกต่างกัน เพื่อที่จะทำให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงและอยู่ในงบประมาณที่กำหนด แต่ขณะที่การแบ่งงานแผนงานตามผลิตภัณฑ์ จะพิจารณาทิศทางตรงข้ามระหว่างผลประโยชน์และข้อเสียที่เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นการง่ายที่ให้ผู้เชี่ยวชาญทำงานร่วมกันได้ เพื่อการบรรลุผลสำเร็จของงานตามกำหนด และอยู่ในเป้าหมายของงบประมาณที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ สามารถจัดสรรความรับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ได้อย่างชัดเจน แต่ต้องพิจารณาทั้งกิจกรรมและต้นทุนควบคู่กันไป โดยโครงสร้างแบบแมทริกซ์นี้พยายามที่จะให้ได้รับข้อดีที่เป็นจุดแข็งในแต่ละด้าน และขณะเดียวกันก็หลีกเลี่ยงจุดด้อยที่เกิดขึ้น

ข้อดีของโครงสร้างแบบแมทริกซ์	ข้อเสียของโครงสร้างแบบแมทริกซ์
<p>๑. การทำงานร่วมกันได้ง่ายขึ้น ถ้าองค์กรมีกิจกรรมงานที่สลับซับซ้อน และต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ขณะที่องค์กรมีขนาดใหญ่ขึ้น ความสามารถในการปฏิบัติงานติดต่อสื่อสาร จะเกิดขึ้นมากเกินไปในระบบราชการผลจากความยุ่งยากนี้ จะทำให้ความเป็นทางการเกิดขึ้น ดังนั้นในโครงสร้างแบบแมทริกซ์ ผู้เชี่ยวชาญจะมีการควบคุมและการติดต่อที่บ่อยขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้การติดต่อสื่อสารดีขึ้นและมีความยืดหยุ่นมากขึ้น ทำให้ข่าวสารข้อมูลที่เผยแพร่ไปในองค์กรเข้าถึงบุคคลได้อย่างรวดเร็ว เพื่อให้เขาสามารถรับผิดชอบได้ทันทั่วทั้งที่ นอกจากนี้โครงสร้างแบบแมทริกซ์ จะลดความเป็นระบบราชการลง โดยสายการบังคับบัญชาลดลง ตามแนวโน้มของสมาชิกในแต่ละแผนกซึ่งทำให้ลดความวุ่นวาย และทำให้สามารถบรรลุเป้าหมาย</p> <p>๒. สามารถจัดสรรผู้เชี่ยวชาญได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อบุคคลแต่ละคนมีทักษะความเชี่ยวชาญซึ่งถูกจัดให้อยู่ในแผนกงานตามหน้าที่หรือตามกลุ่มผลิตภัณฑ์ ซึ่งพรสวรรค์ของเขาจะใช้ทำงานเพียงอย่างเดียว หรือใช้ความสามารถต่ำกว่าความเป็นจริง โครงสร้างแบบแมทริกซ์นี้จะประสบความสำเร็จจากการประหยัดโดยการจัดสรรให้องค์กรมีทั้งทรัพยากรที่ดีและเป็นวิธีการที่มีประสิทธิผล การกระจายแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>๑. ข้อเสียที่สำคัญจะขึ้นอยู่กับความสับสนในการสร้างและแนวโน้มของโครงสร้างนี้ จะได้รับการต่อต้านจากกลุ่มผู้มีอำนาจสนับสนุน และบุคคลจะเกิดความเครียดในองค์กร เมื่อมีแนวคิดการกระจาย เอกภาพของสายการบังคับบัญชา ความคลุมเครือและความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องนี้จะเพิ่มมากขึ้น จะนำไปสู่ความขัดแย้งในองค์กรได้</p> <p>๒. ความคลุมเครือ จะก่อให้เกิดบรรยากาศความตึงเครียดขึ้นเพราะการรายงานผู้บังคับบัญชามากกว่าหนึ่งคน จะนำไปสู่ความขัดแย้งในด้านบทบาทและมีความคาดหวังไม่ชัดเจน ดังนั้นหากระบบราชการไม่เข้มงวดแล้วจะถูกแทนที่ด้วยความรู้สึกไม่ปลอดภัย</p>

๒.๑.๒ แนวคิด ทฤษฎีการบริหารจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

(๑) แนวคิด ทฤษฎีการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์

ความหมายของคำว่าบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ หรือ Human Resource Management นั้น นักวิชาการต่าง ๆ ได้ให้ความหมายไว้ ดังต่อไปนี้^{๕๕}

Felix A Nigro ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ไว้ว่าเป็นกลวิธีในการเลือกสรรบุคคลที่เข้ามาใหม่ และใช้บุคคลเก่าที่มีอยู่ เพื่อให้ได้ผลจากการปฏิบัติงานของบุคคลเหล่านั้น ให้ได้มากที่สุดทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

^{๕๕} จิตติมา อัครธิตีพงศ์. (๒๕๕๖). เอกสารประกอบการสอนวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์รหัส ๓๕๖๓๔๐๔ หลักสูตรสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. หน้า ๓ - ๔.

Dale S. Beach ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ไว้ว่า การกำหนดนโยบายและแผนงาน การเลือกสรรบุคคล การฝึกอบรม การกำหนดค่าตอบแทน การจัดอัตรากำลัง การเสริมสร้างแรงจูงใจ ภาวะผู้นำ มนุษย์สัมพันธ์และบรรยากาศในการทำงานของบุคคลในหน่วยงาน

Wendel L. French ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ไว้ว่าเป็นการสรรหา การคัดเลือก การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในองค์กร

Harvey และ Bowin^๙ ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ไว้ว่า การบริหารกิจการที่ดำเนินการเพื่อดึงดูด พัฒนา และธำรงรักษา (maintain) กำลังคนให้ปฏิบัติงานได้ผลสูง (High performing workforce) รวมไปถึงการมุ่งไปสู่ความเป็นเลิศขององค์กรโดยผสมผสานความต้องการ ความเจริญรุ่งเรือง และการพัฒนาของบุคคลตามเป้าหมายขององค์กร

Flippo ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ไว้ว่า คือ การวางแผน การจัดองค์กร การอำนวยความสะดวก การควบคุม การจัดหา การพัฒนา การจ่ายค่าตอบแทน การรวมพลัง การธำรงรักษา และการพ้นจากการปฏิบัติงานของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานในองค์กรบรรลุเป้าหมายตามเจตนารมณ์ที่บุคคล องค์กร และสังคมกำหนดไว้

ธงชัย สันติวงษ์ ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ไว้ว่า ภารกิจของผู้บริหารทุกคนที่มุ่งปฏิบัติในกิจกรรมทั้งปวงที่เกี่ยวกับบุคลากร เพื่อให้ได้ปัจจัยด้านบุคคลขององค์กร เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดตลอดเวลา ที่จะช่วยส่งผลให้งานสำเร็จต่อเป้าหมายขององค์กร และกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ว่า ๑) มีการใช้ทรัพยากรมนุษย์โดยได้ประสิทธิภาพ ๒) มีบรรยากาศสัมพันธ์ในหน้าที่งานที่ดีในระหว่างบรรดาสมาชิกขององค์กร ๓) มีการส่งเสริมความเจริญเติบโต และก้าวหน้าของแต่ละบุคคล ที่พร้อมด้วยข้อมูล และเพื่อให้เป้าหมายข้างต้นบรรลุผลตามที่ต้องการ ภารกิจทั้ง ๓ ด้าน ที่ต้องการให้ได้ผลลุล่วงไปเป็นอย่างดี คือ ต้องสามารถได้คนดีที่มีความสามารถทำงาน ต้องรู้จักวิธีการใช้คน ให้สามารถปฏิบัติงานได้โดยมีประสิทธิภาพสูง และต้องสามารถธำรงรักษาความเต็มใจของสมาชิกทุกคนที่จะให้ทุ่มเทจิตใจช่วยกันทำงานให้กับเป้าหมายส่วนขององค์กร

ดังนั้น การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์จึงมีหมายความว่า เป็นกิจกรรมที่องค์กรดำเนินการกับทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรด้านต่าง ๆ โดยเริ่มตั้งแต่ การสรรหา การเลือกสรร การกำหนดตำแหน่ง แรงจูงใจ การฝึกอบรม พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ค่าจ้างและสวัสดิการ วินัย และกระบวนการสิ้นสุดการทำงาน ทั้งนี้เพื่อให้ได้ทรัพยากรมนุษย์ที่นำมาใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในองค์กร

การบริหารทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการบริหารทรัพยากรมนุษย์มี ๔ วัตถุประสงค์หลัก^{๑๐} คือ สรรหา พัฒนา รักษาไว้ ใช้ประโยชน์

^๙ ปิยาพร ห่องแสง. (๒๕๕๕). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มีผลต่อความผูกพันในองค์กรของพนักงานสาขาธนาคารออมสินในเขตกรุงเทพมหานคร. หน้า ๑๓.

^{๑๐} นนทวัฒน์ สุขผล. (ม.ป.ป.) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ HUMAN RESOURCE MANAGEMENT. สืบค้นเมื่อ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๒, จาก <http://sepo.go.th>.

สรรหา คือ หาคคนดีคนเก่งเข้ามาทำงาน การสรรหาประกอบด้วย การสรรหาแบบตั้งรับหรือแบบดั้งเดิม และการสรรหาเชิงรุก

พัฒนา คือ รับเข้ามาแล้วพัฒนาให้เป็นคนดี คนเก่งยิ่ง ๆ ขึ้นไปอีก การที่จะพัฒนาให้เก่งขึ้นไปอีกต้องรู้ว่าเขาเป็นใคร เขามีความถนัด มีจุดแข็ง จุดอ่อนอย่างไร ก็ต้องไปทำสิ่งที่เรียกว่า Career Planning ทำ IDP หรือ Individual Development Plan ระบบพัฒนาเป็นเรื่องที่จำเป็นในการสร้างคน ต้องพัฒนาอย่างทั่วถึงทั้งองค์กรพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

รักษาไว้ คือ รักษาไว้ให้อยู่กับเรา เป็นเรื่องการจัดการทางก้าวหน้าในอาชีพการมีค่าตอบแทนที่เหมาะสม การสร้างความพึงพอใจและเป็นผู้รักองค์กร

ใช้ประโยชน์ คือ การใช้คนให้ตรงกับงาน ให้ความเป็นอิสระและมีส่วนร่วมให้ทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ

หลักวิชาหรือศาสตร์ในเรื่องการบริหารทรัพยากรมนุษย์ อาจจำแนกได้เป็น ๑๐ กลุ่มภารกิจ ดังนี้^{๑๑}

๑) โครงสร้างองค์กร (Organization Structure) จะเกี่ยวกับการออกแบบองค์กร และการจัดระบบงานในองค์กร ซึ่งในราชการไทยปัจจุบัน มีคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ คือ กพร. จะช่วยดูแลเกี่ยวกับการจัดตั้งปรับปรุงองค์กร

โครงสร้างองค์กร คือ แผนภูมิแสดงตำแหน่งทั้งหมดในองค์กร แสดงความสัมพันธ์ของอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน หรือแสดงความเชื่อมโยงทั้งแนวตั้งและแนวนอนของตำแหน่งทั้งหมด รูปแบบของการจัดองค์กรรวม และของฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคลเองก็ขึ้นกับปัจจัยภายในและภายนอกหลายอย่าง และไม่จำเป็นต้องเหมือนกันในทุกองค์กร นอกจากนี้การจัดทำโครงสร้างองค์กร จะสามารถระบุได้ว่าตำแหน่งใดในองค์กรมีหน้าที่อะไรต่อไป ซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการออกแบบกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กร ให้สอดคล้องต่อโครงสร้างองค์กรไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างอำนาจหน้าที่ โครงสร้างการบังคับบัญชาและโครงสร้างอัตรากำลัง เพื่อให้กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กร เป็นไปในทิศทางเดียวกันและไม่เป็นอุปสรรคในการการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละบทบาทภารกิจของทรัพยากรบุคคล

๒) การวางแผนกำลังคนและการสรรหาบุคลากร (Workforce Planning and recruitment) เกี่ยวข้องกับ

(๑) Redeployment of resource เคล้ายทรัพยากร อาจใช้วิธีเกลี้ยตำแหน่งหรือเกลี้ยคนไปทำงานที่เหมาะสม

(๒) Retirement Bubble คือ การรักษาผู้อยู่ในช่วงวัยกำลังจะเกษียณอายุไว้ในองค์กร จะถ่ายทอดอย่างไรหรือจะรักษาเขาไว้ได้อย่างไร

(๓) Organization Size เป็นการพิจารณาว่าขนาดขององค์กรควรมีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ หรืออาจว่าจ้างจากภายนอก

(๔) War for Talent การรักษากำลังคนในสาขาที่ขาดแคลนหรือหายากไว้ในองค์กร จะต้องมีการสรรหาในเชิงรุกและการเพิ่มพูนแรงจูงใจ

^{๑๑} แหล่งเดิม.

๓) การฝึกอบรม การพัฒนา และการจัดการความรู้ (HRM – Training and Development/Knowledge Management) กลุ่มนี้สอดคล้องกับการบริหารทรัพยากรบุคคล คือ สรรหา พัฒนา รักษาไว้ ใช้ประโยชน์ และเพิ่มเรื่อง Knowledge Management – KM เข้าไป ยุคปัจจุบันพูดถึงการบริหารองค์ความรู้ การจัดการความรู้ เนื่องจากความรู้ทุกด้านไม่ใช่เฉพาะด้าน HR เท่านั้น ความรู้ในแต่ละด้านมีการเคลื่อนตัวไปเร็วมาก บางเรื่องเคลื่อนตัวไปจนกระทั่งความรู้เดิมที่มีอยู่ใช้ไม่ได้เลย จึงต้องสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อเป็นคุณค่าหลักในการทำงาน

๔) การวางแผนทดแทนตำแหน่ง/การหมุนเวียนงาน (Succession Plan/Staff Rotation) การบริหารทรัพยากรบุคคลในองค์กรควรมีการวางแผนทดแทนตำแหน่ง หรือพูดง่าย ๆ คือ มีแผนสืบทอดตำแหน่งหรือการสร้างตัวตายตัวแทนนั่นเอง โดยจะต้องมีการพิจารณาผู้ที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับตำแหน่งนั้น ๆ เครื่องมือที่ช่วยในการวางแผนทดแทนตำแหน่ง ก็คือฐานข้อมูลกำลังคน (Talent Inventory HR Database) มีการบริหารจัดการผู้ที่มีความรู้ความสามารถ (Talent Management)

๕) การบริหารผลการปฏิบัติงาน (Performance Management) หรือ PM เป็นการบริหารทรัพยากรบุคคลโดยยึดผลงานเป็นหลัก มีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัด ถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้ทำงานบรรลุเป้าหมาย

๖) การกำหนดภารกิจอย่างมีเป้าหมายและการวัดผลงานบุคคล (Individual KPI) หลักเบื้องต้นของการบริหารผลการปฏิบัติงานนั้นใช้กับองค์กร กล่าวคือ องค์กรต้องมีเป้าหมายว่า ต้องทำอะไรให้เสร็จในระดับไหนมีคุณภาพอย่างไร จากนั้นก็นำมาใช้กับบุคคล มีตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานรายบุคคล (Individual KPI) และนำผลไปใช้ในการให้คุณให้โทษ ตลอดจนการพัฒนาบุคคล

๗) การบริหารค่าตอบแทนและสวัสดิการ (Pay Administration) ต้องคำนึงถึงความเสมอภาคภายนอก (Ex-ternal Equity) และความเสมอภาคภายใน (Internal Equity) รวมถึงต้องใช้กลไกตลาด (Market Mechanism) เข้ามาพิจารณาด้วย

๘) การสื่อสารความรู้ความเข้าใจทั่วทั้งองค์กร ถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล (HR Manager) ที่ต้องสื่อสารเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งหลาย ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในองค์กรให้ทั่วถึง โดยเฉพาะเรื่องสิทธิประโยชน์ ทางก้าวหน้าหรือเงื่อนไขในการทำงาน

๙) คุณภาพให้บริการ ถือเป็นหน้าที่ของ HR Manager ด้วย ที่ต้องให้ความสำคัญต่อลูกค้าหรือผู้รับบริการ และเน้นย้ำหลักการเรื่องนี้ต่อผู้ปฏิบัติงานทั่วทั้งองค์กร

๑๐) การพัฒนาและใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้องค์กรทันสมัย และใช้ข้อมูลบนฐานเดียวกันในการบริหารงาน

(๒) แนวคิด ทฤษฎีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์^{๑๒}

เมื่อพิจารณาความหมายและรูปแบบของการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ข้างต้นแล้ว จะพบว่าการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์มีหลายมิติเช่นกัน แต่มิติที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ซึ่งเกี่ยวข้องกับผลงานของผู้ขอรับบริการประเมิน นั่นคือ มิติด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพราะการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ไม่เพียงแต่ให้ความสำคัญกับขั้นตอนการสรรหา และคัดเลือกบุคคล

^{๑๒} แหล่งเดิม.

ให้เข้ามาทำงาน ตลอดจนมีการสลับเปลี่ยน โอนย้าย เลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งบุคคลเหล่านั้น ให้มีความสามารถของบุคลากร ตามประโยคที่ว่า “จัดคนให้เหมาะสมกับงาน” (Put the right man in the right job) และเพื่อให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร เพื่อให้บุคคลที่มีคุณภาพ เป็นผู้ที่มีความสามารถพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้ารองรับ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และกระแสการค้าโลก ได้อย่างทันทั่วทั้ง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงเป็นการลงทุนที่คุ้มค่ากับการพัฒนาความมั่นคง ขององค์กรในอนาคต

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการเพิ่มพูนทักษะ ความรู้ความสามารถ ตลอดจน การอุทิศตน บุคลิกภาพและการทำงาน เมื่อได้รับการพัฒนาแล้ว สามารถวัดผลงานหรือความประพฤติ ของบุคลากรในองค์กรได้ว่า มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่องค์กรต้องการหรือไม่

Nadler และ Wiggs ได้อธิบายว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นกระบวนการ วางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน และปรับปรุงประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานขององค์กรให้สูงขึ้น โดยวิธีการฝึกอบรม การให้การศึกษา และการพัฒนาขอบเขต ของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงครอบคลุม ๓ เรื่อง ด้วยกัน คือ ๑) การฝึกอบรม (Training) เป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อการเรียนรู้สำหรับงานปัจจุบัน มุ่งหวังให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถ นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ทันที หรือมีพฤติกรรมทางการทำงานเป็นที่เปลี่ยนแปลง ไปตาม ความต้องการขององค์กร การฝึกอบรมมีความเสี่ยงอยู่บ้าง ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไม่อาจทำงานได้ ตามความมุ่งหวังขององค์กร อาจเป็นเพราะการจัดหลักสูตรยังไม่เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ขั้นตอนการทำงาน เทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องใช้ หรือสภาพการแข่งขันผันแปรไปจากที่ได้ คาดคะเนไว้ ๒) การศึกษา (Education) เป็นกระบวนการที่จัดขึ้น เพื่อเตรียมบุคคลให้มีความพร้อม ที่จะทำงานตามความต้องการขององค์กรในอนาคต การศึกษายังคงต้องเกี่ยวกับการทำงานอยู่ แต่จะแตกต่างไปจากการฝึกอบรม เนื่องจากเป็นการเตรียมเรื่องงานในอนาคต ที่แตกต่างไปจากงานปัจจุบัน การศึกษาจึงเป็นการเตรียมบุคลากรเพื่อการเลื่อนขั้นตำแหน่ง หรือให้ทำงานในหน้าที่ใหม่ และ ๓) การพัฒนา (Development) เป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อให้การเรียนรู้และประสบการณ์ แก่บุคลากรขององค์กร เป็นการช่วยเตรียมความพร้อมของบุคลากรสำหรับการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และจุดหมายที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรขององค์กร ช่วยให้บุคลากรขององค์กร ได้เพิ่มพูนความรู้ ได้แสดงขีดความสามารถของตน ได้แสดงความคิดเห็น รวมทั้ง เป็นการเปิดโอกาส ให้บุคลากร ได้แสดงความสามารถผ่านศักยภาพที่ซ่อนเร้นอยู่ในออกมา เพราะทรัพยากรมนุษย์ เป็นผู้สร้างสรรค์สิ่งทุกอย่างจนกระทั่งกลายเป็นผลผลิต หรือการบริการตามแต่ละประเภทขององค์กร ซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จและการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์กร โดยทั่วไปมนุษย์แต่ละคนมีลักษณะ หลากหลายแตกต่างกันในด้านความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ซึ่งจะเป็นองค์ประกอบที่ทำหน้าที่ ในการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ให้องค์กรบรรลุเป้าหมายการดำเนินการให้มนุษย์สามารถสร้างสรรค์งาน อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยคุณภาพทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ดังนั้น ผู้บริหาร องค์กรทุกคน สมควรต้องมีความรู้และความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงหลักการบริหารและทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้สามารถบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดประสิทธิผล แก่องค์กร

การหมุนเวียนเปลี่ยนงาน (Job Rotation)^{๑๓} เป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาที่เน้นให้พนักงานสามารถเรียนรู้งานใหม่ ๆ ที่ไม่เคยปฏิบัติมาก่อน อีกทั้งยังเป็นวิธีการหนึ่งของการวางแผนความก้าวหน้าในสายอาชีพเพื่อให้พนักงานได้ทดลองทำงานจริงก่อนการเลื่อนตำแหน่งงานที่สูงขึ้น การหมุนเวียนงานไม่ใช่การโอนย้ายงาน เนื่องจาก Job Rotation แตกต่างกับ Job Transfer คือ Job Rotation เน้นให้เกิดการพัฒนา และการเตรียมความพร้อมก่อนการเลื่อนตำแหน่งงานซึ่งตำแหน่งงาน เงินเดือนและสวัสดิการไม่เปลี่ยน โอนย้ายงาน หรือ Job Transfer คือตำแหน่งและสวัสดิการเปลี่ยนไปตามโครงสร้างหน่วยงานที่ถูกย้ายไป โดยการโอนย้ายเป็นวิธีการหนึ่งของความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) ทำให้พนักงานมีทางเลือกในสายอาชีพของตนเองมากขึ้น

ดังนั้น การพัฒนาบุคลากรด้วยการหมุนเวียนงานจึงเป็นอีกวิธีหนึ่งที่หลายองค์กรนำไปใช้และปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยต้องมีการวางแผนการหมุนเวียนงานในระยะยาว ไม่ใช่ทำขึ้นเพียงแคปีต่อปีเท่านั้น หรือที่เรียกว่าการจัดวางเส้นทางหรือผังการหมุนเวียนงานระยะยาว (Job Rotation Roadmap) ประมาณ ๓ ปี เพื่อให้การพัฒนาบุคลากรเกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ โดยมีขั้นตอนหลัก ๆ ในการจัดทำ Job Rotation Roadmap ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ก่อนการหมุนเวียน

ขั้นตอนที่ ๒ ระหว่างการหมุนเวียน

ขั้นตอนที่ ๓ หลังการหมุนเวียน

ในแต่ละขั้นตอน สามารถอธิบายรูปแบบการดำเนินการได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ก่อนการหมุนเวียนงาน

กระบวนการที่ ๑.๑ การจัดตั้งคณะทำงานประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูงของแต่ละสายงานที่ต้องร่วมกันพิจารณาถึงกลุ่มบุคคลที่ต้องหมุนเวียนงานเพื่อเรียนรู้งานภายในระยะเวลา ๓ ปี รวมถึงมีบทบาท หน้าที่ในการติดตาม และตรวจสอบการพัฒนาของกลุ่มบุคคลเหล่านี้สามารถเรียนรู้งานได้จริงหรือไม่

กระบวนการที่ ๑.๒ การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย เป็นการกำหนดรายชื่อของบุคคลที่ต้องหมุนเวียนงานด้วยการคัดสรรจากบุคคลที่มีผลงานดีและมีศักยภาพ (Talented People) หรือจัดทำขึ้นเป็น Talent Pool เป็นบุคคลที่มีความพร้อมและต้องการเรียนรู้งานใหม่ ๆ และต้องพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา

กระบวนการที่ ๑.๓ การกำหนดระยะเวลา ในการหมุนเวียนงานในแต่ละงาน โดยระยะเวลาจะไม่เท่ากันในแต่ละคน โดยกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้งานแต่ละครั้งว่าพนักงานต้องเรียนรู้งานอะไรบ้างในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งการหมุนเวียนงานจะต้องพิจารณาจากความเป็นไปได้ของกลุ่มงานที่จะย้ายไปโดยพิจารณาจากลักษณะงานที่ใช้ความสามารถใกล้เคียงกันหรือสามารถเรียนรู้ได้ไม่ยากนัก

^{๑๓}

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์. (ม.ป.ป.). Job Rotation Roadmap. สืบค้นเมื่อ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๒, จาก https://www.hrcenter.co.th/file/columns/hr_f_๒๐๑๗๐๙๑๖_๑๒๒๗๕๕.pdf.

ขั้นตอนที่ ๒ ระหว่างการหมุนเวียน

๑) การจัดเตรียมแหล่งค้นคว้าหาความรู้ ประสิทธิภาพการเรียนรู้งานใหม่จะเกิดขึ้นได้นั้น องค์กรจะต้องเรียนรู้งานนั้น ๆ รวมถึงการจัดฝึกอบรมเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในงานมากขึ้น

๒) การติดตามและให้คำปรึกษาเป็นระยะ การติดตามและให้คำปรึกษาจะทำให้พนักงานเกิดความผ่อนคลายและสามารถปรับตัวกับงานใหม่ที่ไม่เคยทำมาก่อนได้ โดยจัดให้มีพี่เลี้ยง (Mentor) ทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบและให้คำปรึกษากับพนักงานอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ ๓ หลังการหมุนเวียน

ภายหลังการหมุนเวียนงานแล้วต้องดำเนินการจัดทำรายงานการสรุป เมื่อพนักงานได้หมุนเวียนเปลี่ยนงานเพื่อเรียนรู้งานใหม่แล้ว ขั้นตอนสุดท้าย คือการจัดทำรายงานสรุปผลจากการทำงานที่ได้เรียนรู้ เนื้อหาในรายงานนั้นต้องประกอบด้วย ขอบเขตงานที่ได้เรียนรู้ ความสามารถที่เพิ่มขึ้นจากงานใหม่ที่เรียนรู้ และการนำไปปรับใช้กับงานที่รับผิดชอบอยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ การตั้งคณะกรรมการขึ้นมาอีกชุดหนึ่ง เพื่อตรวจสอบการเรียนรู้ของพนักงาน ว่าสามารถเรียนรู้งานที่หมุนเวียนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ พร้อมทั้งทบทวนแผนการหมุนเวียนงานระยะยาวต่อไปว่าจะต้องเรียนรู้งานใหม่เพิ่มเติม และให้คำปรึกษาแนะนำสำหรับการเตรียมความพร้อมในการหมุนเวียนงานต่อไป

สรุปได้ว่า การหมุนเวียนงาน เป้าหมายคือการให้โอกาสในการเรียนรู้ทักษะในการทำงานใหม่และได้รับประสบการณ์เพิ่มเติม เช่น กรณีของบริษัทแห่งหนึ่งจัดให้นักวิศวกรรมเคมีที่รับเข้ามาใหม่ได้เรียนรู้งานในฝ่ายพัฒนาผลิตภัณฑ์ แล้วตามเรียนรู้งานในหน้าที่การควบคุมคุณภาพ จนมาเป็นผู้ประกันคุณภาพ เพราะกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับแผนงานการพัฒนากำลังคน และแผนการพัฒนาอาชีพของบริษัท ทำให้บุคลากรเป็นทิศทางในการพัฒนาเรียนรู้ทักษะใหม่เพิ่มเติม และทำให้การประสานงานทำหน้าที่ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ง่ายขึ้น (Cross – function – tional)

๒.๒ แนวคิด และรูปแบบการจัดการสาธารณสุข

แนวความคิดและรูปแบบการจัดการสาธารณสุข ที่ผู้ขอรับการประเมินค้นคว้าศึกษา ในผลงานเรื่องนี้ เป็นการศึกษานโยบายและรูปแบบด้านการจัดการสาธารณสุขระดับระหว่างประเทศ และรูปแบบการจัดการสาธารณสุขของประเทศไทย โดยขอเสนอ ดังนี้

๒.๒.๑ แนวคิด และรูปแบบการจัดการสาธารณสุขในระดับระหว่างประเทศ

ประเทศไทยเป็นสมาชิกของสหประชาชาติ และเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมระหว่างประเทศ มีกิจกรรมที่กำหนดเป็นเป้าหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสาธารณสุขที่ประเทศไทยเข้าไปเกี่ยวข้อง จำนวน ๒ กิจกรรม ดังนี้

(๑) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศของสหประชาชาติที่อยู่ภายใต้การพัฒนา ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ เป็นการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศของสหประชาชาติ โดยกรอบกำหนดเวลาในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ มีประเทศสมาชิก ๑๙๔ ประเทศ ร่วมลงนามเพื่อรับรองและให้คำมั่นว่าจะร่วมกันยึดถือแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน พร้อมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาเป็นแนวทางการพัฒนาประเทศ โดยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมีทั้งหมด ๑๗ เป้าหมาย

โดยมีเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขไว้ในเป้าหมายที่ ๑ ยุติความยากจนในทุกรูปแบบ ในทุกที่ เป็นการเน้นสร้างภูมิคุ้มกันและลดผลกระทบของเหตุรุนแรงจากสภาพภูมิอากาศ เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุมปลอดภัย มีภูมิคุ้มกัน และยั่งยืน ด้วยการลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีภูมิคุ้มกันต่อภัยพิบัติ และให้พัฒนาและดำเนินการตามการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติ แบบองค์รวมในทุกระดับ และเป้าหมายที่ ๑๓ ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยมุ่งสร้างความเข้มแข็งและความสามารถในการปรับตัว เพื่อรับมือกับความเสียหายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบจากภัยธรรมชาติ โดยสหประชาชาติมีมติเห็นชอบให้นำตัวชี้วัด SDGs ที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขให้ปรับใช้ตามกรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓ ด้วย

(๒) กรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓

กรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓ เป็นกรอบการดำเนินงานของประเทศต่าง ๆ ที่จะดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ผ่านการรับรองโดยประเทศสมาชิกสหประชาชาติ จำนวน ๑๘๗ ประเทศ ในการประชุมระดับโลกว่าด้วยการลดภัยพิบัติ ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ เมืองเซนได ประเทศญี่ปุ่น มีเนื้อหาเป็นการรวบรวมจากองค์ความรู้และประสบการณ์ของผู้มีส่วนได้เสียทั้งจากภาครัฐและเอกชน เป็นการต่อยอดจากกรอบการดำเนินงานเฮียวโกะ (Hyogo Framework for Action ๒๐๐๕ - ๒๐๑๕) และใช้เวลาในการหารือกรอบเนื้อหาเป็นเวลากว่า ๓ ปี กรอบเซนได เป็นกรอบปฏิบัติซึ่งเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ในช่วง ๑๕ ปี นับจากนี้ มีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุข คือ กำหนดให้สร้างความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงจากภัยพิบัติ การป้องกันและลดผลกระทบจากภัยพิบัติ ให้เสริมสร้างศักยภาพในการบริหารและจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ โดยกำหนดแผนงาน แนวทางการปฏิบัติงาน และการประสานงาน ทั้งภายในและระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ และส่งเสริมให้กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือและหุ้นส่วนระหว่างกลไกและองค์กรต่าง ๆ เพื่อการเสริมสร้างศักยภาพในการบริหารและจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ เพื่อดำเนินมาตรการป้องกันและลดผลกระทบเตรียมความพร้อม เผชิญเหตุ ฟื้นฟู และบูรณะ ตลอดจนให้มีการลงทุนของทั้งภาครัฐและเอกชน ด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติเพื่อให้เตรียมพร้อมรับมือ และฟื้นคืนกลับได้ในระยะเวลาที่รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ โดยให้ลงทุนทั้งมาตรการเชิงโครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้าง

๒.๒.๒ แนวคิด และรูปแบบการจัดการสาธารณสุขของประเทศไทย

แนวคิดและรูปแบบการจัดการสาธารณสุขของประเทศไทย ได้แสดงออกในรูปแบบของบทบัญญัติหรือข้อกำหนด ๒ แห่ง นั่นคือ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยจะขอนำเสนอในรูปแบบบทสรุปที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุข ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นกฎหมายหลักด้านการจัดการสาธารณภัยของประเทศไทย โดยได้บัญญัติเกี่ยวกับการจัดการสาธารณภัยครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นการจัดองค์กร การกำหนดอำนาจหน้าที่ การดำเนินการก่อนการเกิดภัย การตอบโต้สาธารณภัย และการจัดการภายหลังการเกิดภัย ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

๑. การจัดการก่อนเกิดสาธารณภัย

๑.๑ กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือ กปภ.ช. ซึ่งนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน และอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นกรรมการและเลขานุการ ตามความในมาตรา ๖ มีอำนาจหน้าที่สำคัญในการกำหนดนโยบายในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนก่อนเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ตามความในมาตรา ๗

๑.๒ กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้มีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นแผนขับเคลื่อนนโยบาย โดยมีการจัดทำแผน ๓ ระดับ ได้แก่ ๑) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจัดทำร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท และหน่วยงานภาคเอกชน แล้วเสนอ กปภ.ช. เพื่อขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามแผนดังกล่าว ตามความในมาตรา ๑๑ ๒) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด จัดทำโดยคณะกรรมการซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ซึ่งแผนดังกล่าวต้องสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ตามความในมาตรา ๑๗ และ ๓) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร จัดทำโดยคณะกรรมการซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธาน ซึ่งแผนดังกล่าวต้องสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ตามความในมาตรา ๓๓

๒. การจัดการขณะเกิดสาธารณภัย

กฎหมายฉบับนี้กำหนดรูปแบบการบัญชาการ และอำนาจหน้าที่ของผู้บัญชาการในแต่ละระดับ คือ ๑) การบัญชาการ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของบุคคลตามลำดับความร้ายแรงของภัยพิบัติ ได้แก่ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายกรณีเกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง ในขณะที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ มีอำนาจควบคุมและกำกับกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วราชอาณาจักร ให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และมีอำนาจบังคับบัญชาและสั่งการผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ เจ้าพนักงานและอาสาสมัครได้ทั่วราชอาณาจักร สำหรับปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้บัญชาการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้บัญชาการมอบหมาย โดยให้มีอำนาจบังคับบัญชาและสั่งการรองจากผู้บัญชาการ ๒) การปฏิบัติ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บัญชาการ เจ้าพนักงานและอาสาสมัครในเขตพื้นที่รับผิดชอบ คือ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) เป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการอำนวยความสะดวกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ โดยมีอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นผู้บัญชาการกลาง มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วราชอาณาจักร

สำหรับผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในเขตจังหวัด ส่วนนายกองคํการบริหารส่วนจังหวัด เป็นรองผู้ว่าราชการจังหวัด มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และนายอำเภอ รวมปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ เป็นผู้ว่าราชการอำเภอ รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตอำเภอ ในขณะที่ผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา และหัวหน้าผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่อื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง) เป็นผู้ว่าราชการท้องถิ่น มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ว่าราชการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย ในกรุงเทพมหานครกำหนดให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยจะมอบหมายรองปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ช่วยปฏิบัติด้วยก็ได้ ผู้ว่าราชการเขตในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ช่วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตรับผิดชอบ และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามที่ได้รับมอบหมาย

ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้มี เจ้าพนักงาน โดยให้ผู้ว่าราชการมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงาน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตรับผิดชอบ ตามหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๓ สำหรับอาสาสมัคร ให้ผู้ว่าราชการจัดให้มีอาสาสมัครในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย และตามที่กำหนดในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๓ ทั้งนี้ กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้มี เครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัว สำหรับเจ้าพนักงานและอาสาสมัครเพื่อแสดงตัว ขณะปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย เครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๔ ๓) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผู้ว่าราชการท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ มีหน้าที่เข้าดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ กล่าวคือ ผู้ว่าราชการอำเภอ และผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ว่าราชการท้องถิ่น ในเขตอำเภอพื้นที่ของตน และในเขตจังหวัด แล้วแต่กรณี กรณีที่พื้นที่ที่เกิดหรือจะเกิดสาธารณภัย อยู่ในความรับผิดชอบของ ผู้ว่าราชการท้องถิ่นหลายคน ผู้ว่าราชการท้องถิ่นคนหนึ่งคนใดจะใช้ อำนาจหรือปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๑ ไปพลางก่อนแล้วแจ้งผู้ว่าราชการท้องถิ่นอื่นทราบโดยเร็ว กรณีผู้ว่าราชการท้องถิ่นจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ ที่อยู่นอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน ให้แจ้งผู้ว่าราชการอำเภอ หรือ ผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีเพื่อส่งการโดยเร็วต่อไป ผู้ว่าราชการในเขตพื้นที่ที่ติดต่อหรือใกล้เคียง มีหน้าที่สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่ผู้ว่าราชการซึ่งรับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นนั้น เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น เจ้าพนักงานที่ประสบเหตุมีหน้าที่ต้องเข้า

ดำเนินการเบื้องต้นเพื่อระงับภัยนั้น แล้วรีบรายงานให้ผู้อำนวยความสะดวกท้องถิ่นเพื่อส่งการต่อไป กรณีที่เกิดสาธารณภัยและภัยอันตรายจากสาธารณภัยใกล้จะถึง ผู้อำนวยความสะดวกมีอำนาจสั่งเจ้าพนักงานตัดแปลงทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินของบุคคลใดที่เป็นอุปสรรคแก่การบำบัด ป้องกันภัยอันตราย เฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การยับยั้งหรือแก้ไขความเสียหาย ที่จะเกิดขึ้นจากสาธารณภัยนั้น โดยผู้อำนวยความสะดวกท้องถิ่นจะใช้อำนาจดังกล่าวได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยความสะดวก กรณีเจ้าพนักงานจำเป็นต้องเข้าไปในอาคารหรือสถานที่ที่อยู่ใกล้เคียงกับบริเวณที่เกิดสาธารณภัย เพื่อทำการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้กระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่แล้ว เว้นแต่ไม่มีเจ้าของ หรือผู้ครอบครองอยู่ในเวลานั้น เมื่อมีผู้อำนวยความสะดวกอยู่ด้วย และหากทรัพย์สินนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดสาธารณภัยได้ง่าย ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองขนย้ายทรัพย์สินนั้นออกจากอาคารหรือสถานที่ดังกล่าวได้ หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตาม เจ้าพนักงานมีอำนาจขนย้ายทรัพย์สินนั้นได้ตามความจำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยเจ้าพนักงานไม่ต้องรับผิดชอบบรรดาความเสียหาย อันเกิดจากการกระทำดังกล่าว

ผู้อำนวยความสะดวกและเจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมาย มีอำนาจจัดสถานที่ชั่วคราว เพื่อให้ผู้ประสบภัยอยู่อาศัย จัดระเบียบการจราจรชั่วคราวในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย รักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันเหตุโจรสลัดร้าย ปิดกั้นมิให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในพื้นที่เกิดสาธารณภัย และพื้นที่ใกล้เคียง รวมทั้งช่วยเหลือผู้ประสบภัย และช่วยขนย้ายทรัพย์สินในพื้นที่เกิดสาธารณภัย และพื้นที่ใกล้เคียงเมื่อได้รับการร้องขอ ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยความสะดวก และเจ้าพนักงาน ซึ่งได้รับมอบหมาย มีอำนาจสั่งอพยพผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่เกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัย หากการอยู่อาศัยในพื้นที่นั้นจะก่อให้เกิดภัยอันตราย หรือกีดขวางต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ทั้งนี้ เฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย นอกจากนี้ ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยความสะดวกกลาง ผู้อำนวยความสะดวกจังหวัด ผู้อำนวยความสะดวกอำเภอ และผู้อำนวยความสะดวกท้องถิ่น โดยความเห็นชอบของผู้อำนวยความสะดวกอำเภอ มีอำนาจประกาศห้ามมิให้บุคคลใดเข้าไปอยู่อาศัย หรือดำเนินการในพื้นที่ที่เกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัยก็ได้

๓. การจัดการหลังเกิดสาธารณภัย

กฎหมายฉบับนี้บัญญัติให้ผู้อำนวยความสะดวกในเขตพื้นที่รับผิดชอบ สืบหาความเสียหายจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นและทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู โดยแบบหนังสือรับรองเป็นไปตามประกาศกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เรื่อง แบบหนังสือรับรองผู้ประสบภัย และกรณีผู้ประสบภัยหรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินร้องขอหลักฐานเพื่อรับการสงเคราะห์หรือบริการอื่นใด ให้ออกหนังสือรับรองตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการออกหนังสือรับรอง กรณีผู้ประสบภัย หรือเจ้าของ หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินร้องขอหลักฐานเพื่อรับการสงเคราะห์ หรือบริการอื่นใด พ.ศ. ๒๕๕๒ กรณีเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของผู้ใด ซึ่งมีใช่เป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการบำบัดภัยอันตรายจากสาธารณภัย ให้ทางราชการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นให้แก่ผู้นั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการชดเชยความเสียหายแก่ผู้เสียหายจากการบำบัดภัยอันตรายจากสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๔

๔. ความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการสาธารณภัย

กฎหมายฉบับนี้บัญญัติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วม ตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจมอบหมายภารกิจหรือจัดสถานที่ให้องค์กร สาธารณกุศล หรือบุคคลใดเข้ามาช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานในระหว่างเกิดสาธารณภัย ได้ตามที่เห็นสมควร ส่วนความสัมพันธ์กับหน่วยทหารนั้น ก่อนเกิดภัย กำหนดให้ทหารเข้ามามีส่วนร่วม ตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำแผน คือ ในระดับแผนชาติ มีผู้แทนฝ่ายทหารร่วมเป็นกรรมการใน กปภ.ช. ประกอบด้วย ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ และผู้บัญชาการ ทหารอากาศ ในระดับแผนจังหวัด มีผู้บัญชาการมณฑลทหารบกหรือผู้บังคับการจังหวัดทหารบก ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำ ในระดับแผนกรุงเทพมหานคร มีผู้แทนกระทรวงกลาโหม ร่วมเป็น คณะกรรมการจัดทำ ในเวลาขณะเกิดภัย หากต้องมีหน่วยทหารเข้าร่วมดำเนินการ กำหนดให้ ต้องจัดทำเป็นบันทึกข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้อำนวยการจังหวัด หรือ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร กับผู้บัญชาทหารในเขตพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่เป็นกรณีการสั่งการของนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

(๒) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นแนวทาง และหลักการสำคัญอีกประการหนึ่งของการจัดการสาธารณภัยของประเทศไทย ถือเป็นแผนหลัก ที่อธิบายวิธีการจัดการสาธารณภัย ที่ละเอียดกว่าพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ เน้นที่บริหารจัดการสาธารณภัยเชิงรุกและอย่างยั่งยืน ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM) มาเป็น แนวคิดหลัก เพื่อนำไปสู่การจัดการสาธารณภัยอย่างยั่งยืน โดยสอดคล้องกับกรอบการดำเนินงาน เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นำไปสู่การจัดการความเสี่ยง จากสาธารณภัยตามหลักสากล คือ “รู้รับ - ปรับตัว - ฟื้นเร็วทั่ว - อย่างยั่งยืน”: (Resilience) ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ว่าด้วย การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นการ ป้องกันและลดผลกระทบ โดยใช้โครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้าง รวมถึงการเตรียมความพร้อม ทั้งบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์ และงบประมาณไว้ด้วยกัน ซึ่งได้ผนวกหลักการลดความเสี่ยงจาก สาธารณภัยให้เป็นนโยบายของรัฐ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงการป้องกัน การลดผลกระทบ และการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ โดยมุ่งเน้นการสร้างระบบการประเมิน ความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ว่าด้วย การบูรณาการการจัดการในภาวะฉุกเฉิน การจัดการ ในภาวะฉุกเฉินให้เป็นระบบ มีเอกภาพ และได้มาตรฐาน โดยการจัดระบบการจัดการทรัพยากร เพื่อเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉิน รวมทั้งสามารถช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ได้อย่างรวดเร็ว โดยใช้การ กำกับควบคุมพื้นที่ (Area Command) และการบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command) เป็นเครื่องมือในการสั่งการ ควบคุม และประสานความร่วมมือของแต่ละหน่วยงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ว่าด้วย การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน มุ่งเน้นการดำเนินงาน ภายหลังจากที่ภาวะฉุกเฉินบรรเทาหรือได้ผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อปรับสภาพระบบสาธารณสุขไปภาค การดำรงชีวิต และวิถีความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบสาธารณภัย ให้กลับสู่สภาวะปกติหรือพัฒนา ให้ดีกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) โดยใช้การประเมินความต้องการหลังเกิดสาธารณภัย (Post – Disaster Need Assessment : PDNA) เป็นเครื่องมือในการประเมินความเสียหายของ สินทรัพย์ทางกายภาพ และสาธารณสุขไปภาคที่ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ว่าด้วย การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการจัดการ ความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของประเทศไทย ในด้านการ ประสานความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และการยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรม และการยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรม โดยการประสานความร่วมมือ ด้านมนุษยธรรม ณ จุดเดียว (Single Window) เพื่อให้การรับ และให้ความช่วยเหลือมีเอกภาพ และได้มาตรฐานสากล

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดระดับ การจัดการสาธารณภัย เป็น ๔ ระดับ กล่าวคือ ระดับ ๑ การจัดการสาธารณภัยขนาดเล็ก กำหนดให้ ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย คือผู้อำนวยการท้องถิ่น และ/หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ควบคุมและสั่งการ ระดับ ๒ สาธารณภัยขนาดกลาง กำหนดให้ผู้มีอำนาจคือผู้อำนวยการจังหวัด หรือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ ระดับ ๓ สาธารณภัยขนาดใหญ่ กำหนดให้ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ ระดับ ๔ สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรื มอบหมาย ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ

ในการนี้แผนดังกล่าว ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยไว้ในบทที่ ๔ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนามาตรการ ลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (๒) แนวทางปฏิบัติในการเตรียมความพร้อม (๒.๒) การฝึกการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย เป็นเครื่องมือและกิจกรรมในการสร้างความพร้อมและเพิ่มศักยภาพ ของหน่วยงานและบุคลากร รวมทั้งเป็นการทดสอบการประสานงานและการบูรณาการความร่วมมือ ให้ทราบจุดบกพร่อง เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น (๒.๕) การจัดตั้งองค์กรการเรียนรู้สาธารณภัย (๒.๕.๑) ศูนย์การเรียนรู้สาธารณภัย เป็นแนวคิด เพื่อให้ประชาชน/ชุมชน ได้เรียนรู้ขั้นตอนและวิธีจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เพื่อลดผลกระทบ และความสูญเสียชีวิตที่อาจเกิดขึ้น ประกอบกับเป็นการเพิ่มทักษะให้ประชาชน/ชุมชน ช่วยเหลือตนเอง และสามารถรักษาชีวิตรอดได้เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น รวมทั้งเป็นวิธีการปรับเปลี่ยนทัศนคติ ให้ผู้ประสบภัยได้พยายามช่วยเหลือตนเองเป็นอันดับแรกระหว่างรอความช่วยเหลือจากภาครัฐ โดยให้องค์ความรู้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ได้แก่ บุคลากร ของทุกภาคส่วน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเสริมสร้าง ศักยภาพในการจัดการด้านสาธารณภัย

๒.๓ นโยบายและแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขของประเทศไทย

ในหัวข้อก่อนหน้านี้ได้นำเสนอถึงแนวคิด และรูปแบบการจัดการสาธารณสุข อันแสดงออกผ่านพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๐ และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นกฎหมายและแผนที่กำหนดแนวทางหลักในการจัดการสาธารณสุขของประเทศไทยไว้เป็นการเฉพาะด้าน ซึ่งทุกหน่วยงานมีหน้าที่ต้องถือปฏิบัติในทุกประเด็นอยู่แล้ว แต่ในเวลาต่อมารัฐได้มีนโยบายและแผนด้านต่าง ๆ เกิดขึ้นมาภายหลังกฎหมายและแผนทั้ง ๒ ฉบับข้างต้น การจัดการสาธารณสุขก็ต้องคำนึงถึงนโยบายและแผนที่เกิดขึ้นภายหลังนี้ด้วย ซึ่งต่อไปนี้จะขอนำเสนอแนวทางการจัดการสาธารณสุขของรัฐที่กำหนดหรือบรรจุไว้ในนโยบายและแผนที่ออกมาภายหลังเหล่านี้ และเพื่อเป็นการนำเสนอให้อยู่ในขอบเขตการศึกษาของผลงานเรื่องนี้ ผู้ขอรับการประเมินจึงขอเสนอนโยบายและแผนแต่ละระดับดังต่อไปนี้ โดยเน้นที่การกำหนดแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขของประเทศไทย

๒.๓.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ ได้กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไว้ในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ข้อ ๔.๑.๗ การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยสร้างความตระหนักให้ประชาชนรู้จักหน้าที่ของตนเอง เน้นการพึ่งพาตนเอง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและต่อผู้อื่น และเป็นพลเมืองที่ดี ส่งเสริมให้มีวัฒนธรรมการทำงานเพื่อส่วนรวม สนับสนุน ส่งเสริม เป้าหมายของประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ข้อ ๔.๖.๒ การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชน ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างบรรทัดฐานที่ดีในสังคม การสร้างกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของประชากรให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม รวมทั้งสนับสนุนด้านวิชาการและสร้างนวัตกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ข้อ ๔.๖.๔ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการเชื่อมโยงข้อมูลรายบุคคลที่เกี่ยวกับการศึกษาการพัฒนาตนเอง เพื่อเสริมและสร้างศักยภาพของการดำเนินงานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามพันธกิจของแต่ละกระทรวง ให้มีความเข้มแข็งและตอบโจทย์ประเทศ เป็นฐานข้อมูลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทย ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ข้อ ๔.๓.๒ มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติ และผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและลดผลกระทบทั้งในเชิงโครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้าง เพื่อเตรียมรับมือภัยพิบัติที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศที่เหมาะสมกับแต่ละภูมิสังคมของประเทศ พัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการพิบัติภัยทั้งระบบ รวมถึงการเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน ชุมชน และเมือง ในการรับมือและปรับตัวต่อผลกระทบจากพิบัติภัยที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ข้อ ๔.๒ ภาครัฐบริหารงานและบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ การบริหารจัดการภาครัฐมีความสอดคล้องเชื่อมโยง

และเป็นกลไกสำคัญในการนำยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติในทุกระดับ หัวข้อย่อยที่ ๔.๓.๒ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม กำหนดความสัมพันธ์และการพัฒนาบทบาทในฐานะของหุ้นส่วนการพัฒนาในการดำเนินการกิจที่สำคัญระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีความชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมถึงการสนับสนุนให้ชุมชนหรือเอกชนร่วมดำเนินการในการบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ

๒.๓.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๑ ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ข้อ ๓.๑.๒ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งในและนอกห้องเรียน ที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย จิตสาธารณะ ข้อ ๓.๑.๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ๓.๖ บริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ ข้อย่อย ๓.๖.๖ เสริมสร้างขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมและการรับมือภัยพิบัติ ด้วยการสร้างจิตสำนึกความปลอดภัยสาธารณะ ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนและชุมชนท้องถิ่นในการร่วมกันดำเนินการป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ข้อย่อย ๓.๖.๕ ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการจัดการภัยพิบัติ โดยพัฒนาขีดความสามารถของเครือข่ายอาสาสมัคร และเชื่อมโยงการทำงานกับภาครัฐ เพื่อให้มีบทบาทร่วมในการช่วยเหลือประชาชนในภาวะฉุกเฉิน และยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย ๓.๑ ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน บทบาท ภารกิจ และคุณภาพบุคลากรภาครัฐ ให้มีความโปร่งใส ทันสมัย คล่องตัว มีขนาดที่เหมาะสม เกิดความคุ้มค่า ข้อย่อย ๓.๑.๒ ปรับปรุงกลไกการปฏิบัติงานของภาครัฐให้มีลักษณะบูรณาการ ตลอดจนสนับสนุนกลไกความร่วมมือกันระหว่างรัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคม ในแบบประชารัฐให้เป็นจุดเชื่อมต่อในการพัฒนาประเทศ อย่างสมบูรณ์ ๓.๓ เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการให้บริการสาธารณะให้ได้มาตรฐานสากล ข้อย่อย ๓.๓.๑ ปรับรูปแบบและวิธีการดำเนินการของภาครัฐให้มีความร่วมมือกันระหว่างรัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคมในลักษณะแบบประชารัฐ

๒.๓.๓ ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) กำหนดเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านการจัดการสาธารณภัยในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้พร้อมเผชิญกับภาวะไม่ปกติ และการจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ เป้าประสงค์ (๕) หน่วยงานระดับกระทรวง กรม จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการฝึกอบรมและฝึกซ้อมภายในและระหว่างหน่วยงาน เพื่อเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชน กลยุทธ์ (๕) ส่งเสริมพัฒนาและสนับสนุนให้หน่วยงานรัฐ เอกชน และทุกภาคส่วน สนธิกำลังระหว่างหน่วยงานตั้งแต่ในภาวะปกติ โดยเฉพาะหน่วยงานของรัฐให้มีการจัดเตรียมหน่วยปฏิบัติการเฉพาะกิจ เพื่อให้พร้อมเผชิญสถานการณ์และให้ความช่วยเหลือหน่วยงานและผู้ประสบภัยได้อย่างทันทั่วทั้งที่ ในแต่ละประเภท

และแต่ระดับความรุนแรงของภัย เช่น ชุดเผชิญเหตุสถานการณ์วิกฤต (Emergency Response Team : ERT) ชุดแพทย์สนาม รถครีวสนาม เป็นต้น กลยุทธ์ (๘) พัฒนาและส่งเสริมให้มีการจัดการเรียน การสอนที่เกี่ยวกับการเตรียมพร้อมแห่งชาติในสถาบันการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร และคู่มือสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยจัดการประชุม อบรม สัมมนา และกิจกรรม เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถประสานการทำงานร่วมกัน โดยพร้อมผนึกกำลัง ในการลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ ตั้งแต่ก่อนเกิด ขณะเกิด และภายหลังเกิดเหตุ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเสริมสร้างความเชื่อมั่นภูมิคุ้มกัน และศักยภาพของทุกภาคส่วนให้มีความตระหนัก และความเข้มแข็งร่วมกันในลักษณะประชารัฐ เป้าประสงค์ (๑) การทำงานเชิงบูรณาการ ในลักษณะประชารัฐที่ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในทุกระดับเข้ามามีส่วนร่วมและทำงาน ร่วมกัน เพื่อจัดการความเสี่ยง การป้องกัน และลดผลกระทบ และเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ในการแก้ไขปัญหาภัยคุกคามทุกรูปแบบ กลยุทธ์ (๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการเพื่อเตรียม ความพร้อมและลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทุกรูปแบบในลักษณะประชารัฐ ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วม ในกระบวนการจัดการภัยพิบัติยุทธศาสตร์ และแผนการบริหารจัดการ ตลอดจนพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือและกลไกการประสานงาน ขับเคลื่อนความร่วมมือที่มีความเชื่อมั่นต่อกันในทุกระดับ กลยุทธ์ (๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมให้ผู้บริหารและบุคลากรหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น บุคลากรในองค์การสาธารณกุศล ตลอดจนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) สมาชิกองคกรอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กำลังพลสำรอง และอื่น ๆ ให้มีความรู้ ความตระหนัก และความเข้าใจในระบบการเฝ้าระวัง การแจ้งเตือน และการบัญชาการเหตุการณ์จากภัยคุกคามทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการยุทธศาสตร์มีการบูรณาการและผนึกกำลังในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ (๑) พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติด้านต่าง ๆ รวมทั้งเรื่องทรัพยากรการบริหาร และบุคคล โดยให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนา าระบบราชการ เป็นหน่วยอำนวยการ และกลยุทธ์ (๘) เตรียมพร้อมเพื่อเผชิญกับสาธารณภัย โดยให้ยึดถือแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเป็นแผนหลัก

๒.๓.๔ แผนยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

แผนยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ กำหนดเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัยในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มศักยภาพ การพัฒนาสภาพแวดล้อมสู่ออนาคต เป้าประสงค์ที่ ๒.๒ ประชาชนมีศักยภาพรับมือภัยพิบัติ ส่งผลให้ความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินลดลง กลยุทธ์ที่ ๒.๒.๒ เสริมสร้างศักยภาพขององค์กรและชุมชน การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย และกลยุทธ์ที่ ๒.๒.๓ เสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย และการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้กับประชาชน

๒.๓.๕ แผนยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

แผนยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ กำหนด เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัยในยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งแก่ประชาชน เอกชน ชุมชน ท้องถิ่น อาสาสมัคร และเครือข่าย ให้มีความรู้ ตระหนัก มีวัฒนธรรมความปลอดภัย และมีส่วนร่วมในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ตามแนวทางพระราชบัญญัติ ๓.๑ เสริมสร้างศักยภาพ ความเข้มแข็งของชุมชน ท้องถิ่น อาสาสมัคร และเครือข่าย ให้มีภูมิคุ้มกันและความพร้อมในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง แนวทาง ๓.๑.๑ การจัดโครงการ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน ท้องถิ่น อาสาสมัคร และเครือข่ายให้มีภูมิคุ้มกันและความพร้อมในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุขเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง กลยุทธ์ ๓.๒ เผยแพร่ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข สร้างการเรียนรู้ ตระหนัก จิตสำนึก มีส่วนร่วม และเตรียมรับมือกับสาธารณสุขที่อาจเกิดขึ้น แนวทาง ๓.๒.๑ ถ่ายทอดความรู้ สร้างความเข้าใจแก่ประชาชนด้านสาธารณสุขผ่านช่องทางและสื่อต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนัก มีจิตสำนึกและเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการสาธารณสุข และยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาองค์กรและบุคลากรไปสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง และสามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงได้ กลยุทธ์ ๔.๑ การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร รวมทั้งพัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล แนวทาง ๔.๑.๑ พัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อรองรับการดำเนินงานขององค์กร แนวทาง ๔.๑.๓ พัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล เน้นการพัฒนา ศักยภาพ ความรู้ ทักษะ ความสามารถของบุคลากร การปรับเปลี่ยนทัศนคติ หลักการคิด การบริหาร สร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้กับบุคลากร

๒.๔ ผลงานการศึกษาด้านการจัดการสาธารณสุขของผู้ขอรับการประเมินที่มีการนำไปเผยแพร่

ผู้ขอรับการประเมินได้สนใจและศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับการจัดการสาธารณสุข มาโดยตลอดและได้เคยนำผลการศึกษาไปเผยแพร่ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป อยู่เป็นประจำ ในที่นี้จะขอนำเสนอผลงานการศึกษาด้านการจัดการสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านการจัดการสาธารณสุข จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้

๒.๔.๑ บทความ เรื่อง นายอำเภอกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข^{๑๔}

บทความเรื่องนี้ผู้ขอรับการประเมินได้ศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์จะนำเสนอข้อมูล และอีกมุมมองหนึ่ง ให้นายอำเภอในฐานะผู้อำนวยการอำเภอตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ทราบบทบาทหน้าที่ของตนในด้านการจัดการสาธารณสุข โดยบทความนี้ได้ตีพิมพ์และเผยแพร่ในนิตยสารเทศาภิบาล ปีที่ ๑๑๒ ฉบับที่ ๖ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ หน้า ๒๘ - ๓๕ มีเนื้อหาสรุปได้ว่า นายอำเภอมีอำนาจในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขในพื้นที่ อันเป็นอำนาจหน้าที่ในกิจการสาธารณสุขและงานบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ประชาชนที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ทั้งยังมีหน้าที่บำบัดปิดป้องภัยอันตรายสาธารณะอันมีมาโดยฉุกเฉิน รวมตลอดทั้งการช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ แก่ผู้ประสบภัยตามมาตรา ๒๗ (๘) ประกอบมาตรา ๘๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และมาตรา ๖๒ วรรคท้าย ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นอกจากนี้ยังกำหนดหน้าที่ให้นายอำเภอจัดให้มีระบบสัญญาณเตือนภัย มาตรการป้องกันอัคคีภัย และภัยอันเกิดจากอาคารบ้านเรือนทรุดโทรมไว้ในมาตรา ๙๔

^{๑๔} สันฐิติ ธรรมใจ. (๒๕๖๐). “นายอำเภอกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข.” *เทศาภิบาล*, ๑๑๒ (๖).

มาตรา ๙๖ และมาตรา ๕๕ ประกอบมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ อีกด้วย หน้าที่ในการจัดการสาธารณสุขซึ่งต้องเป็นหน้าที่ของนายอำเภอนี้ ไม่ได้มีเฉพาะในประเทศไทย ในต่างประเทศอย่างสหรัฐอเมริกา เมื่อเกิดภัยพิบัติใหญ่ที่คาบเกี่ยว มากกว่า ๑ County แล้ว Sheriff หรือนายอำเภอ จะทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้รับมอบหมายให้มาทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่อีกด้วย

ปัจจุบัน การปฏิบัติหน้าที่ในภารกิจบำบัดทุกข์ให้แก่ราษฎรในพื้นที่ ให้พ้นจากภัยพิบัติ หรือสาธารณสุข มีการบูรณาการความร่วมมือกันของหน่วยงานในพื้นที่ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานกู้ภัยภาคเอกชน หน่วยทหาร และที่สำคัญได้มีหน่วยงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในส่วนภูมิภาค เข้าไปมีส่วนสนับสนุนการทำงานของนายอำเภอด้วย ดังนั้น นายอำเภอและข้าราชการ อำเภอจำเป็นต้องอัปเดตข้อมูล และความรู้เกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติให้รู้เท่าทันภาคส่วนเหล่านี้ นอกจากจะเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้สื่อสารเป็นภาษาเดียวกันแล้ว ยังจะช่วยสร้างการยอมรับและการให้ความร่วมมือในการร่วมกันจัดการภัยพิบัติในพื้นที่ให้สำเร็จราบรื่นอีกด้วย ในการปฏิบัติงานให้เกิด ประสิทธิภาพนั้น จะขอนำเสนอเครื่องมือที่นายอำเภอสามารถใช้ในการจัดการสาธารณสุข แนวทางการจัดการสาธารณสุขของนายอำเภอในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งสามารถจำแนกเป็น ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย และหัวข้อสุดท้ายจะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหากรณีศึกษา ที่มักเป็นปัญหาให้นายอำเภอต้องแก้ไขอย่างไร

ประการแรกผู้ขอรับการประเมินเห็นว่า เครื่องมือในการจัดการสาธารณสุข เมื่ออยู่ในพื้นที่แล้วนายอำเภอจะมีเครื่องมือในการจัดการสาธารณสุข ซึ่งแยกแยะได้ ดังนี้

๑. เครื่องมือด้านคน (Man) นายอำเภอมีบุคลากรช่วยเหลือในการจัดการสาธารณสุข ได้แก่

(๑) เจ้าพนักงาน เจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ จะเป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอทำหน้าที่จัดการสาธารณสุข ซึ่งบางครั้งการดำเนินการตามคำสั่งนายอำเภอตามกฎหมายฉบับนี้ อาจเป็นเหมือนการละเมิดสิทธิผู้หนึ่งผู้ใด เช่น การปิดกั้นพื้นที่ ทำลายทรัพย์สินของบุคคล เป็นต้น นายอำเภอควรแต่งตั้งให้ปลัดอำเภอที่ผ่านการอบรมหลักสูตรปลัดอำเภอ ซึ่งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้การรับรอง หรือข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรตามที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกำหนด ให้เป็นเจ้าพนักงาน และจัดให้มีการออกบัตรเจ้าพนักงาน หรือให้มีเครื่องแบบปฏิบัติงานให้ไว้ เพื่อเตรียมความพร้อมตั้งแต่ยังไม่เกิดภัย โดยให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๓ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ถูกต้อง ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่ข้างต้น ต้องถูกฟ้องร้องอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่จัดการสาธารณสุข

(๒) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) อปพร. เป็นกำลังสำคัญ ในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่ต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งระเบียบดังกล่าวกำหนด ให้มีศูนย์ อปพร. อำเภอ ให้นายอำเภอเป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อำเภอ ให้ที่ทำการปกครองอำเภอ เป็นศูนย์ อปพร. อำเภอ แต่ระเบียบนี้มีจุดอ่อนตรงที่ไม่ได้กำหนดให้ศูนย์ อปพร. อำเภอ มีหน้าที่ คัดเลือก อปพร. แต่กำหนดให้หน้าที่ในการคัดเลือก ฝึกอบรม และขึ้นทะเบียนเป็นของศูนย์ อปพร. ท้องถิ่น

ดังนั้น เมื่อนายอำเภอจะพัฒนาศูนย์ อปพร. อำเภอ ให้มี อปพร. เพิ่มขึ้น ต้องให้ศูนย์ อปพร. ท้องถิ่น คัดเลือก อปพร. ให้ แล้วให้ อปพร. ทำเรื่องขอย้ายจากศูนย์ อปพร. ท้องถิ่น มาสังกัดศูนย์ อปพร. อำเภอ ตามข้อ ๓๑ ของระเบียบเดียวกันนี้ ปัจจุบัน อปพร. ได้รับเงินเป็นค่าใช้จ่ายเนื่องในการปฏิบัติงาน ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแล้ว ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ว่าด้วยค่าใช้จ่ายของอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๖๐

(๓) มีสเตอร์เตือนภัย มีสเตอร์เตือนภัยเป็นราษฎรอาสาประจำหมู่บ้าน/ชุมชน ที่ผ่านการฝึกอบรมและจัดตั้งขึ้นเป็นเครือข่ายของ ปก. ทำหน้าที่ประสานข้อมูลกับหน่วยงานของรัฐ และแจ้งเตือนภัยให้กับประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย นายอำเภอสามารถใช้ประโยชน์จากเครือข่าย มีสเตอร์เตือนภัยในหมู่บ้าน/ชุมชน ได้ หากนายอำเภอเห็นว่าหมู่บ้าน/ชุมชนใดมีความเสี่ยงภัยสูง ก็อาจประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความตื่นตัวของมีสเตอร์เตือนภัย ในพื้นที่ได้ ทั้งนี้ นายอำเภออาจใช้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ตลอดจนกรรมการหมู่บ้าน ปฏิบัติหน้าที่ มีสเตอร์เตือนภัยอีกหน้าที่หนึ่งด้วยก็ได้

(๔) ทีมกู้ชีพกู้ภัยตำบล (OTOS : One Tambon One Search and rescue team) อ่านคำย่อว่า โอ-โอส เป็นโครงการ “หนึ่งตำบลหนึ่งทีมกู้ชีพกู้ภัย” ที่กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย จัดให้มีขึ้นเพื่อให้ทุกตำบลมีทีมกู้ชีพกู้ภัยอย่างน้อย ๑ ทีม ซึ่งมักจะจัดตั้ง และอยู่ในการกำกับดูแลและสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละพื้นที่ ซึ่งทีมกู้ชีพกู้ภัยนี้ จะเป็นส่วนสำคัญในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ และนายอำเภอก็มีอำนาจสั่งใช้ได้ตามมาตรา ๑๙ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

(๕) เครือข่ายต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น กู้ภัยภาคเอกชน บริษัทเอกชน ที่ขายสินค้าที่มีส่วนให้เกิดภัย นักการเมือง การช่วยเหลือจากทหาร ทีมกู้ชีพกู้ภัยจากส่วนกลาง อย่างทีมค้นหาและกู้ภัยในเขตเมือง (USAR Teams) ตลอดจนการตรวจเยี่ยมของผู้บังคับบัญชา ทุกระดับ เป็นต้น เนื่องด้วยเรื่องสาธารณภัย เป็นเรื่องส่วนรวมอย่างหนึ่งที่หน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้ง ผู้คนในสังคมต่างให้ความสนใจและประสงค์จะมีส่วนร่วม เพราะเมื่อดำเนินการได้ผลในทางปฏิบัติแล้ว จะเกิดประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม นายอำเภอสามารถใช้ภาวะผู้นำในการดึงศักยภาพของกลุ่มเหล่านี้ ให้เป็นประโยชน์ แล้วสร้างเครือข่ายเหล่านี้ให้เป็นระบบ เช่น ฝึกอบรมหน่วยกู้ภัยเอกชนที่มักไปถึง ที่เกิดเหตุก่อนภาครัฐ ให้รู้วิธีเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่ถูกต้อง และไม่ทำลายพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุ การจัดแบ่งหน้าที่และเขตรับผิดชอบของหน่วยงานที่เข้าไปช่วยเหลือให้ชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนกัน เป็นต้น

๒. เครื่องมือด้านเงิน (Money) พอจะแบ่งประเภทให้เข้าใจง่าย ดังนี้

(๑) งบประมาณ คือ งบประมาณที่ใช้ในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ นอกจากจะมีงบประมาณจากส่วนราชการตาม Function ในงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว ยังมีงบประมาณ จากจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งนายอำเภออาจได้รับมอบอำนาจให้ใช้เงินในส่วนนี้

(๒) งบท้องถิ่น คือ งบประมาณของท้องถิ่นที่ท้องถิ่นมีหน้าที่ต้องใช้จ่ายเพื่อจัดการ สาธารณภัยในเขตพื้นที่ของตน ตามกฎหมายจัดตั้งของท้องถิ่นแต่ละประเภท ซึ่งนายอำเภอมีบทบาท ในการกำกับดูแล ให้การใช้จ่ายเงินเป็นไปตามระเบียบกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นต้น

(ก) เงินอุดหนุนราชการ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นเงินที่นายอำเภอจะเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องมากที่สุดเมื่อเกิดสาธารณภัย จะใช้ได้ก็ต่อเมื่องบท้องถิ่น ไม่มีแล้ว และเป็นเงินที่มักเกิดปัญหามากที่สุด เช่น การทุจริต การใช้และการเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามระเบียบ เป็นต้น นายอำเภอควรใช้งบนี้อย่างระมัดระวัง อ่านระเบียบนี้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ก่อนเกิดสาธารณภัย เมื่อเกิดภัยแล้วจะเตรียมตัวไม่ทัน เพราะเป็นการดำเนินการที่ต้องการความรวดเร็ว แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ควรกลัวเกินไปจนไม่อาจใช้เงินนี้ช่วยเหลือประชาชนได้อย่างทัน่วงที

(ข) งบกลางของรัฐบาล มักจะใช้ในกรณีเกิดภัยขนาดใหญ่ งบประมาณที่กล่าวมาข้างต้นไม่เพียงพอ รัฐบาลจึงต้องนำงบกลางออกมาใช้จัดการสาธารณภัย นายอำเภออาจมีบทบาทในการเป็นผู้รับมอบอำนาจให้ใช้จ่ายเงิน

(ค) เงินบริจาค เมื่อเกิดสาธารณภัย อาจมีผู้นำเงินมาบริจาคทั้งที่บริจาคให้นายอำเภอเองหรือบริจาคผ่านมาทางรัฐบาล ส่วนกลาง และจังหวัด การใช้จ่ายเงินบริจาคให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นหลัก

๓. เครื่องมือด้านวัสดุอุปกรณ์ (Material)

วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อเกิดสาธารณภัย นายอำเภอสามารถเรียกใช้ได้ มาตรา ๒๑ วรรคท้าย (๒) (๓) ของพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ส่วนหญิงชีพและสิ่งของเพื่อใช้แจกจ่ายผู้ประสบภัย นั้น นอกจากนายอำเภอจะขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้จัดหาได้แล้ว ยังสามารถขอไปยังจังหวัด และศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต ซึ่งมีสิ่งของสำรองจ่ายเตรียมไว้ตามจำนวนที่กำหนดไว้ ตามข้อกำหนดกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งของสำรองจ่ายช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้ส่งสิ่งของสำรองจ่ายชนิดต่าง ๆ มาแจกจ่ายให้ราษฎรผู้ประสบภัยได้ นอกจากนี้ยังมีสิ่งของเพื่อบรรเทาทุกข์จากองค์กรสาธารณกุศลต่าง ๆ อีกมากมาย เช่น สภากาชาดไทย มูลนิธิ และองค์กรเอกชน เป็นต้น

๔. เครื่องมือด้านการจัดการ (Management) สามารถแยกประเภทได้เป็น ดังนี้

๔.๑ เครื่องมือด้านกฎหมายและระเบียบแบบแผน นายอำเภอมีเครื่องมือทางกฎหมายที่ใช้จัดการสาธารณภัยมากมาย เนื่องจากข้อจำกัดของพื้นที่การนำเสนอ ในที่นี้จึงขอยกมาเท่าที่สำคัญ คือ

(๑) พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกฎหมายหลักที่ครอบคลุมการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ทุกขั้นตอน ทั้งยังเป็นกฎหมายแม่บทในการวางแนวทางการจัดการสาธารณภัยด้านต่าง ๆ อีกด้วย ซึ่งมาตรา ๑๙ แห่งกฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติให้นายอำเภอเป็นผู้อำนวยการอำเภอ รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตอำเภอ โดยมีอำนาจสั่งการหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ ให้ดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งจะได้อธิบายในรายละเอียดต่อไป

(๒) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การจัดการสาธารณภัย ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ต้องมีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยซึ่งเป็นระเบียบขั้นตอน (Procedure) ในการจัดการสาธารณภัยว่ามีวิธีดำเนินการอย่างไร กำหนดหน้าที่ของแต่ละภาคส่วนในการร่วมกันจัดการสาธารณภัย ทั้งก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย การจัดองค์กรจัดการภัย หลักเกณฑ์ในการยกระดับขนาดของภัยแต่ละระดับ การใช้จ่ายเงินในการจัดการภัย ตลอดจนมาตรการการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ซึ่งแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะมี ๒ ระดับ ที่นายอำเภอจำเป็นต้องศึกษา คือ ระดับชาติ ซึ่งปัจจุบันใช้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ และระดับจังหวัด คือ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับสภาพแห่งท้องที่จังหวัดนั้น

(๓) กฎหมายอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีกฎหมายอื่นที่บัญญัติอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ อีกมากมายในการเข้ามาจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ที่นายอำเภอจำเป็นต้องรู้เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกหรือประสานงานตามแต่กรณี เช่น พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งมีความครอบคลุมการปฏิบัติงานใช้แก้ไขปัญหาได้ทุกอย่าง กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทจะกำหนดหน้าที่ให้ท้องถิ่น มีหน้าที่จัดการสาธารณภัย พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม มาตรา ๘ (๓) บัญญัติให้อำนาจหน้าที่กระทรวงกลาโหมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากภัยพิบัติ และการช่วยเหลือประชาชนด้วย และล่าสุดความจำเป็นในการพัฒนาความก้าวหน้าไปสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๑๐๑ บัญญัติให้อำนาจหน้าที่ให้นายอำเภอในฐานะผู้อำนวยการอำเภอตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเข้าระงับเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์ และรังสีที่สร้างความเสียหายขยายขอบเขตเป็นความเสียหายสาธารณะ เป็นต้น

๔.๒ แนวคิดและวิธีการจัดการสาธารณภัย

วิธีการจัดการสาธารณภัย โดยเฉพาะการจัดการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีแนวคิดมาจากแนวทางที่เรียกว่าระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System : ICS) เป็นวิธีการจัดการภาวะฉุกเฉินของสำนักจัดการภาวะฉุกเฉินส่วนกลางของสหรัฐ (Federal Emergency Management Agency : FEMA) พัฒนาขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาการสื่อสารที่ไม่ตรงกันในปฏิบัติการดับไฟป่าขนาดใหญ่ในสหรัฐอเมริกา เป็นการจัดองค์กรในการทำการร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้ามาร่วมระงับสาธารณภัย มีจุดเด่นที่มีการใช้รูปแบบการสื่อสารกลางที่เข้าใจตรงกันทุกหน่วยงาน มีเอกภาพในการจัดการ โครงสร้างองค์กรมีลักษณะยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับทุกสถานการณ์ ซึ่งผู้ปฏิบัติงานด้านภาวะฉุกเฉินปัจจุบันต่างยอมรับว่าเป็นระบบจัดการภาวะฉุกเฉินที่ใช้ได้ดี จึงนำแนวคิดนี้ไปบรรจุไว้ในบทที่ ๕ การจัดการในภาวะฉุกเฉินของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้นายอำเภอใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่

สำหรับแนวทางการจัดการสาธารณภัยของนายอำเภอ ในแต่ละช่วงเวลาของภัย อธิบายโดยสังเขป ดังนี้

ก่อนเกิดภัย ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ทำแผนที่เสี่ยงภัย เมื่อนายอำเภอเริ่มปฏิบัติหน้าที่แล้ว ควรเริ่มศึกษาข้อมูลในพื้นที่ว่าในอำเภอนั้นหมู่บ้านใด ตำบลใด มีความเสี่ยงภัยอะไรบ้าง โดยอาจทำแผนที่เสี่ยงภัย ตามวงจรของภัย แต่ละปี เช่น เริ่มจากต้นปีงบประมาณจะมีภัยหนาว ต่อมาจะมีภัยแล้ง พายุฤดูร้อน ช่วงต้นปี พ.ศ. ต่อด้วยฤดูฝนจะมีอุทกภัย วาตภัย ดินโคลนถล่ม เป็นต้น ให้นำข้อมูลการประกาศเขตให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินย้อนหลัง ๕ ปี มาพิจารณาว่ามีหมู่บ้านใดเสี่ยงภัยอะไรบ้าง

(๒) ลดความเสี่ยงภัย เมื่อได้หมู่บ้านเสี่ยงภัยแล้ว ให้ทำการลดความเสี่ยงภัย โดยใช้ทรัพยากร ที่กล่าวมาข้างต้นจัดการกับความเสี่ยงภัย โดยอาจแสวงหาความร่วมมือจากราษฎรในหมู่บ้าน โดยชี้ให้เห็นหน้าที่ของปวงชนชาวไทยตามมาตรา ๕๐ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ต้องให้ความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ใช้ชาวบ้านในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการวางแผน ตัดสินใจ กำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยงภัยด้วยตนเองอันเป็นแนวทางการ จัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management : CBDRM) ก็ได้ สิ่งสำคัญที่นายอำเภอควรทำในพื้นที่เสี่ยงภัย คือ ต้องจัดให้มีระบบ การเตือนภัยให้มีประสิทธิภาพ ต้องมีการสื่อสารระหว่างภาครัฐและชาวบ้านอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการจัดให้มีการเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ การแจ้งเตือนล่วงหน้า (Early Warning) พื้นที่ ที่มีแนวโน้มว่าจะเกิดภัย ตลอดจนการแจ้งเตือนภัย (Warning) เมื่อยืนยันข้อมูลแล้วว่ามีโอกาสเกิดภัย มากกว่าร้อยละ ๖๐ และเตรียมพร้อมสำหรับการอพยพเมื่อเกิดภัย อย่างไรก็ตาม เมื่อคาดว่าจะเกิดภัย ในระยะเวลาอันใกล้ นายอำเภออาจเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดใช้เงินอุดหนุนราชการ ตามข้อ ๒.๒ (๓) เพื่อป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติภายในวงเงินไม่เกิน ๑๐ ล้านบาท ก็ได้

(๓) ฝึกซ้อมแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นในทางปฏิบัติ เป็นประจำ คือ แผนที่วางไว้อย่างดี แต่เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินมักไม่มีการจัดการตามแผน เกิดความวุ่นวาย ดังนั้น สิ่งสำคัญที่สุดในการพยายามดำเนินการให้เป็นไปตามแผนเมื่อเกิดเหตุการณ์ นั้นคือ นายอำเภอควรสนับสนุน กระตุ้นให้มีการฝึกซ้อมแผนอย่างสม่ำเสมอ ให้แต่ละหน่วยงานมีความพร้อม และรู้หน้าที่ของตนเมื่อเกิดเหตุจริง ทั้งนี้ การฝึกซ้อมแผนมีหลายรูปแบบ ตั้งแต่การฝึกเชิงอภิปราย ซึ่งมีการฝึกแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) และการฝึกบนโต๊ะ (Table Top Exercise) ไปจนถึงการฝึกเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีทั้งการฝึกปฏิบัติ (Drill) การฝึกเฉพาะหน้าที่ (Functional Exercise) และการฝึกเต็มรูปแบบ (Full Scale Exercise) อย่างไรก็ตาม หากเป็นสาธารณภัยที่เกี่ยวกับความมั่นคง เช่น การก่อการร้าย การจลาจล เป็นต้น การปฏิบัติจะต้องเป็นไปตามยุทธศาสตร์การเตรียม ความพร้อมแห่งชาติ ของสภาความมั่นคงแห่งชาติด้วย

(๔) การเตรียมศูนย์อพยพ นายอำเภอควรสำรวจพื้นที่อำเภอเพื่อจัดเตรียมสถานที่ไว้ สำหรับการจัดตั้งศูนย์อพยพเมื่อเกิดภัยไว้ด้วย อาจเป็นโรงเรียน วัด หรือที่ใดที่เหมาะสมและปลอดภัย ทั้งนี้ ควรศึกษาเพิ่มเติมในรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการศูนย์อพยพหรือศูนย์พักพิงชั่วคราวตามมาตรฐาน ขององค์กรสหประชาชาติด้วย ซึ่งอย่างน้อยจะต้องมี ระบบไฟฟ้า ระบบน้ำ ระบบอาหาร ระบบสุขาภิบาล ระบบดูแลสุขภาพและการป้องกันโรค ระบบความปลอดภัย ระบบสื่อสาร ระบบขนส่ง และระบบจัดการ เช่น สุขาไม่ควรอยู่ห่างเกิน ๕๐ เมตร และให้มีจำนวนอย่างน้อย ๑ ห้อง ต่อผู้อพยพ ๒๐ คน เป็นต้น

ขณะเกิดภัย

เมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นแล้วให้นายอำเภอพิจารณาขนาดของภัย หากเป็นสาธารณภัยขนาดเล็กท้องถิ่นจัดการเองได้ ก็ควรให้ท้องถิ่นดำเนินการ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ หากเป็นภัยที่ร้ายแรงขึ้น ท้องถิ่นไม่สามารถจัดการได้เพียงลำพัง อาจต้องอาศัยความช่วยเหลือจากท้องถิ่นอื่น ให้นายอำเภอเข้าไปบัญชาการเหตุการณ์ หากเป็นภัยที่ร้ายแรงขึ้นเกินกำลังของนายอำเภอจะจัดการ ให้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้อำนวยการจังหวัด ยกระดับให้เป็นสาธารณภัยขนาดกลาง แล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ มีนายอำเภอเป็นผู้สนับสนุนผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้ เมื่อภัยร้ายแรงขึ้นจะมีการยกระดับขึ้นเป็นสาธารณภัยขนาดใหญ่ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้บัญชาการ และภัยระดับสูงสุดจะเป็นสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นผู้สั่งการ ทั้งนี้ แนวทางการจัดการภัยควรเป็นไปตามที่ได้ฝึกซ้อมแผนไว้ และให้ยึดแนวทางดำเนินการตามบทที่ ๕ การจัดการในภาวะฉุกเฉิน ของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นการใช้เครื่องมือทางกฎหมายประกอบกับการจัดการภัยตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System : ICS)

ในขั้นตอนการจัดการภัยขนาดเล็ก ที่นายอำเภอในฐานะผู้อำนวยการอำเภอเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ นายอำเภอมีอำนาจดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ หลายประการ ที่สำคัญ ได้แก่ สั่งการหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ สั่งข้าราชการพลเรือน พนักงานส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ เจ้าพนักงาน อาสาสมัคร รวมถึงบุคคลใด ๆ ในเขตอำเภอได้ สั่งใช้อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ ทั้งของรัฐและเอกชนในเขตอำเภอได้ สั่งใช้เครื่องมือสื่อสาร ทั้งของรัฐและเอกชนได้ทุกระบบ สั่งห้ามเข้าหรือออกพื้นที่ สั่งตัดแปลง ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินที่เป็นอุปสรรคแก่การบำบัดปิดป้องภัยอันตรายได้ มีอำนาจในการจัดให้มีศูนย์อพยพชั่วคราว จัดการจราจร ปิดกั้นพื้นที่ ประกาศห้ามเข้าพื้นที่ สั่งอพยพช่วยเหลือผู้ประสบภัย ช่วยขนย้ายทรัพย์สิน ตลอดจนมีอำนาจมอบหมายภารกิจให้องค์กรสาธารณกุศล และบุคคลที่เข้ามาช่วยเหลือการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ได้ ทั้งนี้ การดำเนินการของนายอำเภอข้างต้น หากทำตามหน้าที่และพอสมควรแก่เหตุ และไม่ได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ย่อมได้รับการนิรโทษกรรมให้พ้นผิดและความรับผิดทั้งปวง ในการนี้ ให้นายอำเภอรายงานไปยังจังหวัด เพื่อประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

หลังเกิดภัย

ภายหลังเกิดภัย นายอำเภอควรเร่งให้มีการสำรวจความเสียหาย แล้วเร่งจัดให้มีการสงเคราะห์ฟื้นฟูผู้ประสบภัย โดยสิ่งสำคัญในช่วงนี้ คือ การใช้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ นอกจากนี้ อาจมีการใช้เงินบริจาค ในการฟื้นฟูผู้ประสบภัยก็ให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริจาค และการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยที่การช่วยเหลือควรดำเนินการด้วยความรวดเร็ว และเป็นธรรม เพื่อป้องกันปัญหาการร้องเรียน และการฟื้นฟูควรดำเนินการภายใต้หลักการการบูรณะให้กลับมาดีกว่าเดิมและปลอดภัยกว่าเดิม หรือ Build Back Better and Safer

ตัวอย่างกรณีศึกษาที่น่าสนใจ ที่เป็นปัญหาการจัดการสาธารณสุข ดังนี้

(๑) กรณีไม้หวงห้ามโค่นล้มทับบ้านเรือนราษฎร

เมื่อไม่นานมานี้เกิดวาตภัยในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม้พะยุงโค่นล้มทับบ้านเรือนราษฎรเสียหายและจะเป็นอันตรายต่อผู้อาศัยในบ้าน ไม้พะยุงเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๖/๒๕๕๗ การทำไม้พะยุงโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และมีไม้พะยุงที่ยังไม่ได้แปรรูปไว้ในครอบครอง เป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติเดียวกันนี้ ชาวบ้านจึงไม่กล้าตัดเพราะเกรงว่าจะผิดกฎหมาย จึงปล่อยเวลาให้ล่วงเลยเป็นเวลานานจนสร้างความเดือดร้อนให้กับเจ้าของบ้าน

กรณีนี้ กรมป่าไม้ได้มีหนังสือแจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติตามหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๖๐๒.๒/๑๑๖๘๕ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ว่า หากพบว่าไม้หวงห้ามประเภท ก. ที่ขึ้นอยู่ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง หรือที่ดินของรัฐ และอยู่ในลักษณะที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือทรัพย์สินของประชาชน หรือได้โค่นล้มทับบ้านเรือนหรือทรัพย์สินของประชาชน หรือกีดขวางทางสัญจร ให้เจ้าหน้าที่ทำบันทึกการตรวจสอบพร้อมพยานหลักฐาน แล้วไปลงประจำวันไว้ที่สถานีตำรวจแห่งพื้นที่ที่ไม้ขึ้นอยู่ และดำเนินการเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายหรือเพื่อบรรเทาความเสียหาย โดยกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อเคลื่อนย้ายไม้ออกไปเก็บรักษาในที่ปลอดภัยแล้วให้นำเจ้าของไปขออนุญาตทำไม้ต่อไป

กรณีดังกล่าวเมื่อพิจารณาในอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ ซึ่งต้องบำบัดทุกข์ให้แก่ราษฎรแล้ว เห็นว่า นายอำเภอในฐานะผู้อำนวยการอำเภอ มีอำนาจสั่งการให้เจ้าพนักงานไปตัดไม้ที่เป็นทรัพย์สินของราษฎรและได้โค่นล้มทับบ้านเรือนราษฎร ให้ออกจากบ้านเรือนราษฎร เพื่อบำบัดปัดป้องภัยอันตรายดังกล่าวได้ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้การสั่งการของนายอำเภอและการตัดไม้ของเจ้าพนักงาน ไม่ต้องรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ เพราะเป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ พอสมควรแก่เหตุ ได้รับนิรโทษกรรมตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ คือ ให้พ้นจากความผิดและความรับผิดทั้งปวง หลังจากตัดไม้ออกจากบ้านแล้ว ให้นายอำเภอแนะนำให้เจ้าของไปขออนุญาตทำไม้ตามกฎหมายป่าไม้ต่อไป

(๒) กรณีอาคารชำรุดทรุดโทรมเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายต่อราษฎร

หากนายอำเภอพบว่าอาคารในพื้นที่ที่ราษฎรเข้าใช้อยู่ ชำรุดทรุดโทรมเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัยได้ง่าย นายอำเภอสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ แจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นทราบเพื่อทำการตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งอาจเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายควบคุมอาคารก็ได้ หากเป็นโรงเรือนที่รูก้ำลำน้ำก็อาจแจ้งเจ้าท่าตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทยให้ตรวจสอบก็ได้ อย่างไรก็ตามหากนายอำเภอพิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่อาจรอปพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นได้ ก็อาจใช้อำนาจตามมาตรา ๕๕ ประกอบมาตรา ๘๓ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารนั้น ซ่อมแซมให้ดีและพ้นจากความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย หากไม่ดำเนินการให้นายอำเภออาศัยอำนาจตามตามมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันนี้ สั่งรื้ออาคารนั้นได้และเรียกเอาค่ารื้อจากเจ้าของอาคาร

ผู้ขอรับการประเมินพิจารณาแล้ว เห็นว่าบทความที่ได้เผยแพร่ผ่านนิตยสาร เทศกาลิบาลเรื่องนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อราชการและสังคมไทยอย่างมาก เนื่องจากบทความเรื่องนี้ ได้แนะนำแนวทางในการจัดการสาธารณสุขของผู้อำนวยการอำเภอ ตามพระราชบัญญัติป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ไว้อย่างครบถ้วน เมื่อนายอำเภอหรือผู้อำนวยการอำเภอไปศึกษา และปฏิบัติตาม นายอำเภอซึ่งถือเป็นบุคคลสำคัญในระดับพื้นที่อำเภอ มีอำนาจหน้าที่และเป็นผู้นำ ส่วนราชการอื่นและประชาชนในพื้นที่ถือปฏิบัติด้านการจัดการสาธารณสุข ซึ่งบทความดังกล่าว มีเนื้อหาบอกแนวทางด้านพัฒนามนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขด้วย หากได้ดำเนินการ ด้านการจัดการสาธารณสุขข้างต้นอย่างครบถ้วนแล้ว เป็นการช่วยลดความเสี่ยงสาธารณสุขในพื้นที่ อำเภอทุกอำเภอทั่วประเทศ และช่วยให้การตอบโต้สาธารณสุข และการฟื้นฟูหลังเกิดสาธารณสุข เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้

๒.๔.๒ บทความ เรื่อง การพัฒนากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อส่งเสริมบทบาทนายอำเภอในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข^{๑๕}

บทความนี้ผู้ขอรับการประเมินได้ศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและระงับ อัคคีภัยในอาคารสูง ซึ่งหากมีการดำเนินการตามข้อเสนอแนะแล้ว จะต้องมีการเตรียมการด้านบุคคล และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุข ให้มีบุคลากรของกรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยและกรมการปกครอง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเพื่อตรวจสอบอาคารสูงด้วย บทความชิ้นนี้ ได้ตีพิมพ์ในนิตยสารเทศกาลิบาล ปีที่ ๑๐๙ ฉบับที่ ๗ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๒๓ - ๒๘ ใช้ชื่อเรื่องว่า “การพัฒนากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อส่งเสริมบทบาทนายอำเภอในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ซึ่งมีเนื้อหาสาระว่า ปัจจุบันมีปัญหา อาคารสูงเกิดอัคคีภัยบ่อยครั้ง ทั้งที่มีพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ บังคับใช้อยู่ ซึ่งมีงานวิจัยระบุชัดว่าปัญหาส่วนหนึ่งมาจากการขาดความรู้ ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น และการมีเจ้าหน้าที่กำกับดูแล ตรวจสอบอาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เพียงพอ บทความเรื่องนี้ได้นำเสนอการศึกษาระเบียบกฎหมายและทฤษฎีการจัดการป้องกันและระงับ สาธารณภัยในอาคารสูงและอาคารที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่นของประเทศไทยและต่างประเทศ อย่างแนวคิดการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในประเทศนิวซีแลนด์ ประเทศแคนาดา และประเทศ ญี่ปุ่น พร้อมทั้งได้ศึกษาผลการใช้บังคับ ข้อดี ข้อเสียของระเบียบ กฎหมาย และทฤษฎีดังกล่าวรวมทั้ง ได้ศึกษารูปแบบการตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจรัฐเพื่อคุ้มครองสิทธิให้กับประชาชนอีกด้วย

บทความฉบับนี้ได้เสนอแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วยการบัญญัติให้เจ้าหน้าที่จากส่วนกลางที่ผู้อำนวยการกลางแต่งตั้ง เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด ที่ผู้อำนวยการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง และเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอที่ผู้อำนวยการอำเภอ หรือนายอำเภอแต่งตั้ง เป็นเจ้าพนักงาน มีอำนาจตรวจอาคารสูงหรืออาคารที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่นได้ ซึ่งเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับแนวทางตามมาตรา ๘ - ๒ (๑) และมาตรา ๘ - ๒ - ๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดการอัคคีภัย ค.ศ. ๑๙๔๘ (Fire service Act ๑๙๔๘) ของประเทศญี่ปุ่น ที่บัญญัติให้ความสำคัญกับการป้องกันอัคคีภัยในอาคารสูง โดยบัญญัติให้อาคารสูงมีมาตรการป้องกัน

^{๑๕} สันติ ธรรมใจ. (๒๕๕๗). “การพัฒนากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อส่งเสริมบทบาทนายอำเภอในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข.” เทศกาลิบาล. ๑๐๙ (๗). หน้า ๒๓ - ๒๘.

และระงับอัคคีภัยไว้เป็นการเฉพาะ และสอดคล้องกับมาตรา ๑๗ เอ็ม และมาตรา ๒๑ เอฟ แห่งพระราชบัญญัติจัดการอัคคีภัย ค.ศ. ๑๙๗๕ ของประเทศนิวซีแลนด์ หรือ Fire Service Act ๑๙๗๕

ที่กำหนดให้มีหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่รัฐนอกจากกฎหมายอาคาร มีอำนาจเข้าไปในอาคาร เพื่อทำการตรวจสอบอาคารว่าได้มีการดำเนินการตามแผนอพยพด้านอัคคีภัยหรือไม่ โดยกำหนด ขั้นตอนและวิธีการตรวจของเจ้าหน้าที่ที่เรียกว่านายตรวจ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งตามตัวบท ของกฎหมายนี้ใช้คำว่า National Commander หมายถึงผู้เชี่ยวชาญทางด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย และได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการ (Chief executive) ให้ปฏิบัติงานด้านป้องกันและระงับอัคคีภัย ไปทำการตรวจสอบอาคารเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประเภทอัคคีภัยได้

ผู้ขอรับการประเมินมีความหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเมื่อได้มีการเผยแพร่บทความเรื่องนี้ ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบแล้ว และได้มีการหยิบยกประเด็นดังกล่าวไปแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามประเด็นที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว จะก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อราชการและสังคม ด้วยการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณภัย ในอาคารสูงหรืออาคารที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่นได้ อันเป็นการคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข ทำให้ประเทศไทยเป็นเมืองที่ปลอดภัยอย่างยั่งยืนในที่สุด

สาเหตุที่นำเอาบทความเรื่องนี้มานำเสนอในผลงานฉบับนี้ เพราะผู้ขอรับการประเมิน พิจารณาแล้วเห็นว่า หากมีการแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามข้อเสนอในบทความฉบับนี้แล้ว จะต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัย ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและหน่วยงานเครือข่าย ไม่ว่าจะเป็นที่ทำการปกครองจังหวัด ที่ทำการปกครองอำเภอ ให้มีบุคลากรที่สามารถเป็นผู้ตรวจอาคาร เพื่อให้เกิดผลในการป้องกันอัคคีภัย ในอาคารได้ ซึ่งการเตรียมบุคลากรดังกล่าว สอดคล้องกับการนำเสนอผลงานของผู้ขอรับการประเมินเรื่องนี้ ซึ่งเป็นเรื่องของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัยเช่นกัน และจะก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อราชการและสังคมตามที่ได้กล่าวมาแล้ว

บทที่ ๓

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขในพื้นที่รับผิดชอบของ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

จากบทที่ ๒ ที่ได้กล่าวถึงแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุข ยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวมาแล้ว ในบทนี้ จะกล่าวถึงการวิเคราะห์ปัญหาทรัพยากรมนุษย์ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขในพื้นที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่เป็นการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายรัฐบาล และบทบาทของผู้ขอรับการประเมินในการดำเนินการเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๓.๑ ทบทวนแผน และแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

เมื่อผู้ขอรับการประเมินได้รับคำสั่งจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้ไปรักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณสุข ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ให้ทบทวนการดำเนินการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขในพื้นที่ ความรับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เนื่องจากที่ผ่านมามีปัญหาทรัพยากรบุคคลของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ เครื่องจักรในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย บุคลากรส่วนใหญ่สูงวัย อีกทั้งเมื่อเกิดเหตุอุทกภัย จังหวัดสกลนครในเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ปรากฏข่าวสารเผยแพร่ไปยังสาธารณชนโจมตีศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ว่า เกือบเรือไว้เป็นจำนวนมาก ไม่ยอมนำออกไปช่วยประชาชนที่เดือดร้อน ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร โดยขอให้ผู้ขอรับการประเมินวิเคราะห์ปัญหา พิจารณาทบทวนแผนงาน โครงการ และกิจกรรมด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ให้ดำเนินการไปในทางที่สามารถแก้ไขปัญหาข้างต้นได้ และเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และตามนโยบายรัฐบาล

๓.๑.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ด้านการจัดการสาธารณสุข ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

เพื่อให้มีแนวทางและการปฏิบัติให้เกิดผล ในการทบทวนแผนและแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ผู้ขอรับการประเมิน จึงวิเคราะห์แล้ว เห็นว่าการทำงานควรดำเนินการในรูปของคณะกรรมการ เพื่อช่วยกันคิด หาแนวทาง และกลั่นกรองการดำเนินการ เพื่อให้ได้แนวทางที่ดีที่สุด จึงได้เสนอให้ผู้ว่าการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ลงนามในคำสั่งศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

ที่ ๖๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุข ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร ขึ้น โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เป็น ประธานกรรมการ เขต ๗ สกลนคร

๑.๒ ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนทรัพยากรกัญชากัญชง เป็น กรรมการ

๑.๓ ผู้อำนวยการส่วนฝึกอบรม เป็น กรรมการ

๑.๔ ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์และการจัดการ เป็น กรรมการ

๑.๕ ผู้อำนวยการส่วนป้องกันและปฏิบัติการ เป็น กรรมการ

๑.๖ หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป เป็น กรรมการ

๑.๗ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณสุข เป็น กรรมการและเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ วิเคราะห์ และทบทวนแผนงาน แผนงบประมาณ และโครงการต่าง ๆ ของศูนย์ ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้สอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงมหาดไทยและแผนยุทธศาสตร์ ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เพื่อให้สามารถบรรลุยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงมหาดไทยและแผนยุทธศาสตร์ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการจัดการสาธารณสุข

๒.๒ บูรณาการ เสนอแนะ ให้แนวทาง ข้อควรปรับปรุง และความเห็นในการจัดทำ แผนงาน แผนงบประมาณ และโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ต่อส่วน/ฝ่าย ต่าง ๆ หรือบุคคลใดให้ดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงมหาดไทย และแผนยุทธศาสตร์ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข และเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลน บุคลากรด้านการจัดการสาธารณสุข โดยให้มีหน้าที่กลั่นกรอง พิจารณาความเหมาะสมทั้งด้านเวลา เนื้อหา รูปแบบ และมิติอื่น ๆ ในการจัดบุคลากรและเครื่องมืออุปกรณ์ไปให้ความรู้ หรือฝึกอบรม แก่เครือข่าย และประชาชนด้วย

๒.๓ ริเริ่ม โดยจัดทำแผนงาน หรือโครงการ หรือกิจกรรมใด ๆ ให้ส่วน/ฝ่าย ต่าง ๆ หรือบุคคลใดไปดำเนินการ เพื่อให้มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทา สาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ ของกระทรวงมหาดไทยและแผนยุทธศาสตร์ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข และเป็นการ แก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการจัดการสาธารณสุข

๒.๔ พิจารณาปรับปรุง เพิ่มเติมเนื้อหา ในโครงการฝึกอบรม ให้ความรู้ หรือกิจกรรม การสื่อสารข้อมูลใด ๆ ไปยังประชาชน โดยให้มีเนื้อหาที่นำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการ จัดการสาธารณสุข ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ของ กระทรวงมหาดไทยและแผนยุทธศาสตร์ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นการแก้ไข ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการจัดการสาธารณสุข ให้ส่วน/ฝ่าย ต่าง ๆ หรือบุคคลใดนำไป ดำเนินการ

๒.๕ ส่งเสริม และสนับสนุนงานทางวิชาการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการ จัดการสาธารณสุขให้แก่ส่วน/ฝ่ายต่าง ๆ นำไปเสริมสร้างความรู้ และความเข้าใจให้แก่บุคลากร เครือข่ายหรือบุคคลทั่วไป ให้เข้าใจได้ถูกต้องและเป็นระบบ

๒.๖ ประสานสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดในพื้นที่ หน่วยงาน หรือบุคคลใด ๆ เพื่อให้ดำเนินการ หรือสนับสนุนให้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามข้อ ๒.๑ ถึง ๒.๕

๒.๗ ดำเนินการอื่นใดตามที่ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มอบหมาย

ผู้ขอรับการประเมินซึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการชุดนี้ จึงมีหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการที่จะขับเคลื่อนการทำงานของคณะกรรมการชุดนี้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ที่ตั้งไว้ ผู้ขอรับการประเมินจึงได้เริ่มทำการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ เพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการชุดนี้ ได้ร่วมกันพิจารณาและมีความเห็นจนนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในที่สุด

๓.๑.๒ การวิเคราะห์สภาพปัญหา

ผู้ขอรับการประเมินได้ตรวจสอบสภาพปัญหาของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร แล้ว ปรากฏปัญหา ดังนี้

(๑) เมื่อคราวเกิดอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดสกลนครเมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๐ ปรากฏ มีผู้นำภาพเรือที่จอดอยู่ในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ไม่ได้นำไปช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย ทั้ง ๆ ที่เกิดเหตุอยู่ใกล้สถานที่ตั้งศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เพียง ๕๐๐ เมตร จนถูกสื่อสังคมออนไลน์โจมตีอย่างหนัก แม้ต่อมาผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ในขณะนั้นจะออกมาชี้แจงว่าเรือบางส่วนชำรุด รอกการซ่อมบำรุง และเรือบางส่วนต้องใช้คนที่มีความรู้ความชำนาญในการขับขี เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายก็ตาม แต่ความรู้สึกของประชาชน ยังคงมองว่าศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีเรือ แต่ไม่ยอมนำไปช่วยชาวบ้าน ตามภาพสื่อสังคมออนไลน์ที่นำเสนอ

(๒) ผู้ขอรับการประเมินได้ตรวจสอบข้อมูลบุคลากรของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ณ เดือนสิงหาคม - กันยายน ๒๕๖๒ แล้ว พบว่ามีทั้งสิ้น ๑๐๗ คน โดยแบ่งเป็นข้าราชการ ๒๔ คน ลูกจ้างประจำ ๖๖ คน และพนักงานราชการ ๑๗ คน ดังนี้

อัตรากำลังบุคลากรศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

๑. นายพิทยา กุดหอม ผู้อำนวยการศูนย์ฯ อายุ ๕๘ ปี

๒. ร้อยตำรวจตรี สันฐิติ ธรรมใจ รก.นักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ อายุ ๔๒ ปี

ส่วนป้องกันและปฏิบัติการ

ข้าราชการ

๓. นายอนันต์ จ้อยอินทร์ วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ อายุ ๔๘ ปี

๔. นายไพโรจน์ ไชยสอน นายช่างโยธาชำนาญงาน อายุ ๕๑ ปี

๕. นายประมวล โตสันเทียะ เจ้าพนักงานสื่อสารชำนาญงาน อายุ ๔๙ ปี

๖. นายศรายุทธ พันวุฒิ นายช่างโยธาปฏิบัติงาน อายุ ๓๕ ปี

๗. นายราชัน วระชัย นายช่างโยธาปฏิบัติงาน อายุ ๓๕ ปี

ลูกจ้างประจำ

๘. นายศรารุท แก้วเคน ช่างซ่อมบำรุง ระดับ ช ๔ อายุ ๔๔ ปี

๙. นายยุทธพงษ์ บรรจงสวัสดิ์ พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๕๙ ปี

๑๐. นายศักดิ์ชัย พรหมพันท้าว พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๙ ปี

๑๑. นายสุริภาพ เทพิน พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๕๘ ปี

๑๒. นายอภิวัฒน์ อุณาพรหม พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๕๓ ปี

๑๓. นายสุภชัย ชูสุวรรณ ช่างซ่อมบำรุง ระดับ ช ๒ อายุ ๕๗ ปี

๑๔. นายไรรุจน์ ฝ่ายพันธ์ พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๐ ปี

๑๕. นายฤทธิรงค์ ลีลาชัย พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๗ ปี

๑๖. นายพรชัย รั้งวาริ ช่างซ่อมบำรุง ระดับ ช ๓ อายุ ๔๕ ปี

พนักงานราชการ

๑๗. นางสาวภัสรา ดาคำ พนักงานประจำสำนักงาน อายุ ๒๖ ปี

๑๘. นายนฤพล เชื้อสำราญ พนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อายุ ๔๔ ปี

ส่วนยุทธศาสตร์และการจัดการ

ข้าราชการ

๑๙. นายสุนทร ปัตตูลี วิศวกรเครื่องกลชำนาญการพิเศษ อายุ ๕๔ ปี

๒๐. นางนพรัตน์ ปัตตูลี นายช่างโยธาอาวุโส อายุ ๕๖ ปี

๒๑. นางศศรัญย์ ขำทิพย์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ อายุ ๔๙ ปี

๒๒. นายกิตติศักดิ์ แสงเขียว เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษาปฏิบัติงาน อายุ ๓๐ ปี

ลูกจ้างประจำ

๒๓. นายบุญถิ่น สุวรรณจันทร์ พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๕๖ ปี

๒๔. นายสมศักดิ์ มงคล พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๕๘ ปี

๒๕. นายวันชัย นามผา พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๓ ปี

๒๖. นายคำไป จันทะนพ พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๘ ปี

พนักงานราชการ

๒๗. นายผไทรัตน์ นนทรระอูตร พนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อายุ ๓๘ ปี

๒๘. นายยุทธยา มุลเมืองแสน เจ้าพนักงานอำนวยการนิเทศวิทยา อายุ ๔๑ ปี

ฝ่ายบริหารทั่วไป

ข้าราชการ

๒๙. นางสาวกัญญา มะโนสิม นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ อายุ ๕๕ ปี

๓๐. นางวนิดา อาจิวชัย นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ อายุ ๔๕ ปี

๓๑. นางสาวเจริญขวัญ ชมชายผล เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน อายุ ๓๖ ปี

๓๒. นางสาวเอมอร ต้นวัน เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน อายุ ๓๑ ปี

ลูกจ้างประจำ

๓๓. นางอุบลรัตน์ สุวรรณจันทร์ พนักงานพิมพ์ ระดับ ส ๓ อายุ ๕๘ ปี

๓๔. นายอาทร แสงสุข พนักงานขับรถยนต์ ระดับ ส ๒ อายุ ๖๐ ปี

๓๕. นางพรรณิ ยี่งวด พนักงานรับโทรศัพท์ บ ๒ อายุ ๕๖ ปี

๓๖. นายอัคราภูมิ ฉายจิต ช่างซ่อมบำรุง ระดับ ช ๔ อายุ ๔๘ ปี

๓๗. นายประกาศิต สุวรรณพันธ์ พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๕๐ ปี

๓๘. นายยุทธชัย โนสูงเนิน ช่างซ่อมบำรุง ระดับ ช ๔ อายุ ๕๖ ปี

๓๙. นายพงษ์ธร ไพโรจน์ ช่างซ่อมบำรุง ระดับ ช ๔ อายุ ๔๘ ปี

๔๐. นายอดุล บริบูรณ์ ช่างซ่อมบำรุง ระดับ ช ๔ อายุ ๕๒ ปี

๔๑. นายนฤชา น้อยท่มอุ่น พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๒ ปี

๔๒. นายคำสิงห์ จุลแสน พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๗ ปี

๔๓. นายสุรศักดิ์ พิศสุวรรณ พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๔๔ ปี

๔๔. นายสมเกียรติ อินทร์ศรี ช่างซ่อมบำรุง ระดับ ช ๔ อายุ ๕๘ ปี

๔๕. นายทวิช วงศ์กาฬสินธุ์ ช่างซ่อมบำรุง ระดับ ช ๔ อายุ ๖๐ ปี

พนักงานราชการ

๔๖. นางสาวกฤษณาภรณ์ ไชยสีหา พนักงานนโยบายและแผน อายุ ๓๕ ปี

๔๗. นางสาวยุพเยาว์ นนตระอุดร พนักงานประจำสำนักงาน อายุ ๓๒ ปี

๔๘. นางรัชฎาวรรณ สุรมูล พนักงานประจำสำนักงาน อายุ ๓๕ ปี

ส่วนสนับสนุนทรัพยากรกัญญ

ข้าราชการ

๔๙. นายเผื่อ แสงเขียว วิศวกรเครื่องกลชำนาญการพิเศษ อายุ ๖๐ ปี

๕๐. นายธรรณิศ เทพแพงตา วิศวกรเครื่องกลชำนาญการพิเศษ อายุ ๔๐ ปี

๕๑. นายสมร พรหมโสภาน นายช่างเครื่องกลชำนาญงาน อายุ ๕๙ ปี

๕๒. นายอรุณรักษ์ พลราชม นายช่างเครื่องกลชำนาญงาน อายุ ๕๗ ปี

๕๓. นายยศสุนทร จิตตยะโสธร นายช่างเครื่องกลชำนาญงาน อายุ ๕๗ ปี

๕๔. นายอนุสรณ์ ไตยราช นายช่างเครื่องกลปฏิบัติงาน อายุ ๓๕ ปี

๕๕. นายอเนก ศรีใส นายช่างเครื่องกลปฏิบัติงาน อายุ ๓๕ ปี

ลูกจ้างประจำ

๕๖. นายดำเกิง โคตรภักดี พ.ชั้บรณนต์ ระดับ ส ๒ อายุ ๕๕ ปี

๕๗. นายชัยยศ เอี่ยมสะอาด พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๘ ปี

๕๘. นายสินสมุทร ศิริมาศ พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๕๗ ปี

๕๙. นายสุรเชษฐ์ วรรณพัฒน์ พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๕๗ ปี

๖๐. นายชูศักดิ์ สหจิตตา พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๖๐ ปี

๖๑. นายวิทยา ทิศคร พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๕๕ ปี

๖๒. นายเกษม วรรณทอง พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๖๐ ปี

๖๓. นายพยัคฆ์ สารเนคร พชก.ขนาดกลาง ระดับ ๒ อายุ ๕๗ ปี

๖๔. นายกฤษณา ทิศคร พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๔๖ ปี

๖๕. นายธีรยุทธ พลราชม พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๕๗ ปี

๖๖. นายพรศักดิ์ อุปพงษ์ พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๔๙ ปี

๖๗. นายวัลลภ กิจนิกร พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๙ ปี

๖๘. นายกาตุล กษณะสาย พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๖ ปี

๖๙. นายปองเสน่ห์ ปิตฆาต พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๗ ปี

๗๐. นายวุฒิพงษ์ กาญจนนา พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๕ ปี

๗๑. นายชาญศักดิ์ อ่อนมิ่ง พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๖ ปี

๗๒. นายธนพงศ์ โปธิพันธ์ พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๐ ปี

๗๓. นายสมัคร นนทะลุน พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๓ ปี

๗๔. นายสัญญาชัย พิละมาตย์ พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๕ ปี

๗๕. นายวันชัย โยตะสิงห์ พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๓ ปี

๗๖. นายไพรวลัย วงศ์วันดี พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๓ ปี

๗๗. นายพยม วัฒนเกิดเป็ง พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๔ ปี
 ๗๘. นายทองใส ปุณหวางค์ พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๖๐ ปี
 ๗๙. นายปรีชา สุทธิอาจ พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๘ ปี
 ๘๐. นายสมสมัย ดวงสุภา พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๖๐ ปี
 ๘๑. นายประยูรต์ ยิ่งยวด พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๙ ปี
 ๘๒. นายมนตรี สุขทวี พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๘ ปี
 ๘๓. นายเงิน เมืองสูง พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๕ ปี
 ๘๔. นายเกษม ดาคำ พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๗ ปี
 ๘๕. นายประดิษฐ์ วิริญชัย พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๘ ปี
 ๘๖. นายทองพูล ศรีจันทร์แก้ว ช่างซ่อมบำรุง ระดับ ช ๔ อายุ ๕๕ ปี
 ๘๗. นายบรรพต พลไตร ช่างซ่อมบำรุง ระดับ ช ๔ อายุ ๕๕ ปี
 ๘๘. นายอำนาจ ธนะคำดี ช่างซ่อมบำรุง ระดับ ช ๔ อายุ ๕๗ ปี
 ๘๙. นายฉลาด พรหมกระบิล ช่างเคาะฟันสี ระดับ ช ๒ อายุ ๔๙ ปี
 ๙๐. นายจรงค์ โสมสีแพง ช่างฝีมืองานโลหะ ระดับ ช ๓ อายุ ๔๕ ปี

พนักงานราชการ

๙๑. นายอธิพงษ์ ศรีสุข พนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อายุ ๓๕ ปี
 ๙๒. นายทวีศักดิ์ นนทรอดูตร พนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อายุ ๔๐ ปี
 ๙๓. นายเพชร นาโควงศ์ พนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อายุ ๓๙ ปี
 ๙๔. นายอหิงสกะ ศิริพันธุ์เมือง พนักงานปฏิบัติการด้านสาธารณภัย อายุ ๓๕ ปี
 ๙๕. นายบพิตร ช่วยจันทร์ พนักงานปฏิบัติการด้านสาธารณภัย อายุ ๔๓ ปี
 ๙๖. นายอุกฤษ จิตตยะโสธร พนักงานปฏิบัติการด้านสาธารณภัย อายุ ๓๕ ปี
 ๙๗. นายธนรัฐ โพธิพันธุ์ พนักงานประจำสำนักงาน อายุ ๒๘ ปี
 ๙๘. นายไกรยุทธ ไพโรใหม่ พนักงานปฏิบัติการด้านสาธารณภัย อายุ ๓๖ ปี

ส่วนฝึกอบรม

ข้าราชการ

๙๙. นายทัศนัย สุสานนท์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ อายุ ๔๘ ปี
 ๑๐๐. นายประดิษฐ์ ศิริสวัสดิ์ นายช่างโยธาปฏิบัติงาน อายุ ๕๖ ปี

ลูกจ้างประจำ

๑๐๑. นายเชาวโรจน์ ราชฐาน พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๕๗ ปี
 ๑๐๒. นายสายันต์ อาจจำนงค์ พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๕๙ ปี
 ๑๐๓. นายบุญรัตน์ นามผา พชก.ขนาดกลาง ระดับ ช ๒ อายุ ๕๗ ปี
 ๑๐๔. นายวรพงษ์ ไตรรงค์ พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช ๒ อายุ ๕๒ ปี
 ๑๐๕. นายธรงค์ชัย ไชยโพธิ์ พชก.ขนาดเบา ระดับ ช ๒ อายุ ๕๖ ปี

พนักงานราชการ

๑๐๖. นางสาวณัฐชยาพร สิมสินธุ์ พนักงานนโยบายและแผน อายุ ๓๖ ปี

๑๐๗. นายกิตติเมษฐ์ พรรณเจริญวงษ์ พนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อายุ ๓๐ ปี

เมื่อพิจารณาแต่เพียงยอดบุคลากรในภาพรวมแล้วอาจมองว่าศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีบุคลากร มากเพียงพอต่อการนำเครื่องมือเข้าไปช่วยเหลือผู้ประสบภัย แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่าแท้จริงแล้วบุคลากรข้างต้นไม่ได้มีหน้าที่โดยตรงในการขับรถ หรือเรือ โดยใน ๑๐๗ คนนี้ ทำหน้าที่ฝ่ายบริหารทั่วไป ซึ่งทำงานด้านธุรการ การเงิน บัญชี จำนวน ๒๐ คน ทำหน้าที่ส่วนป้องกันและปฏิบัติการ ๑๖ คน ซึ่งส่วนหนึ่งทำหน้าที่เข้าเวรเฝ้าระวังสาธารณภัย และอีก ๑๐ คน ทำหน้าที่ส่วนยุทธศาสตร์และการจัดการ ซึ่งในเวลาเกิดสาธารณภัย จะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานการณให้เจ้าหน้าที่ที่ออกปฏิบัติงาน รับข้อมูลและรายงานข้อมูลให้หน่วยเหนือหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้คงเหลือเจ้าหน้าที่ที่ลงพื้นที่ปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพียงส่วนสนับสนุนทรัพยากรกู้ภัย จำนวน ๕๐ คน และส่วนฝึกอบรม จำนวน ๙ คน รวมแล้ว ในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีเจ้าหน้าที่ที่สามารถนำเครื่องมือ อุปกรณ์ ลงพื้นที่ไปช่วยเหลือประชาชนโดยตรงเพียง ๕๙ คน เท่านั้น ในจำนวนนี้มีบุคลากรที่ป่วย จำนวน ๒ ราย ได้แก่ นายกฤษฎา ทศกร สังกัดส่วนสนับสนุนทรัพยากรกู้ภัย ซึ่งได้รับอุบัติเหตุจากการทำงาน อยู่ระหว่างการรักษาตัวที่บ้าน และนายวราพงษ์ ไตรรงค์ สังกัดส่วนฝึกอบรม ซึ่งป่วยเป็นโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง ปัจจุบันอยู่ระหว่างการรักษาตัวอยู่ที่บ้านสรุปแล้ว คงเหลือผู้พร้อมปฏิบัติงานลงพื้นที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพียง ๕๗ คน เท่านั้น

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาอายุของเจ้าหน้าที่ที่จะออกไปปฏิบัติงานพบว่ามีอายุเกิน ๕๐ ปี ขึ้นไปถึง ๔๑ คน และในจำนวนนี้มีไม่น้อยกว่า ๒๓ คน ที่จะเกษียณอายุภายในระยะเวลา ๓ ปี ข้างหน้า ในขณะที่ในปีนี้มีบุคลากรบรรจุใหม่เข้ามาทดแทนในหน้าที่ดังกล่าวเพียง ๒ คน ด้วยนโยบายลดขนาดกำลังคนภาครัฐ หากไม่มีบุคลากรบรรจุใหม่เข้ามาแทนที่ ในอีก ๓ ปี ข้างหน้า หากไม่มีการบรรจุอัตรากำลังทดแทน จะคงเหลือบุคลากรที่มีหน้าที่โดยตรงในการลงพื้นที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยภาคสนามเพียง ๓๔ คน และในอีก ๑๐ ปี ข้างหน้า จะคงเหลือบุคลากรที่มีหน้าที่โดยตรงในการลงพื้นที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยภาคสนามเพียง ๑๖ คน ดังนั้น จะทำให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรในการนำเครื่องจักรของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ลงพื้นที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งหากเกิดสาธารณภัยในวงกว้าง การมีเจ้าหน้าที่ออกปฏิบัติงานคงจะไม่เพียงพอต่อความต้องการและความคาดหวังของประชาชน

(๓) พิจารณาจำนวนเครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์กู้ภัย ที่มีอยู่ในความครอบครองของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีทั้งสิ้น ๗๕๙ หน่วย โดยแยกเป็นประเภทได้ ดังนี้

- รถกู้ภัยเคลื่อนที่เร็ว รถกู้ภัยเอนกประสงค์ (ขนาดกลาง/ใหญ่) จำนวน ๑๒ คัน
- รถบรรทุกขนาดเล็ก รถตรวจการณ์ รถตู้ รถจักรยานยนต์ จำนวน ๓๕ คัน
- รถบรรทุกขนาดใหญ่ รถบรรทุกน้ำ/น้ำมัน/เท้ายาย รถสูบน้ำ จำนวน ๒๖ คัน
- รถบริการน้ำมันหล่อลื่น รถติดปั้นจั่น รถเอนกประสงค์ รถลากจูง จำนวน ๖๘ คัน

- รถแทรกเตอร์ รถตัด รถขุด รถเกี่ยยดิน รถบด จำนวน ๓๑ คัน
 - รถไฟฟ้า รถดับเพลิง รถพ่วง/หางลาก อื่น ๆ จำนวน ๘๓ คัน
 - เรือท้องแบน/เรือยาง/เรือแอร์โบ้ท/ยานไฮเออร์คราฟ จำนวน ๑๒๑ ลำ
 - เครื่องยนต์เรือ หางยาว/หางสั้น/เครื่องสูบน้ำ จำนวน ๑๖๔ เครื่อง
 - เครื่องปั่นไฟแบบเคลื่อนที่/ติดตั้งประจำรถ จำนวน ๓๓ เครื่อง
 - วิหุยสื่อสาร/อุปกรณ์ทวนสัญญาณ/เครื่องดูดควัน จำนวน ๖๒ เครื่อง
 - เครื่องมือ/อุปกรณ์อื่น ๆ จำนวน ๑๒๔ หน่วย
- รวมมีจำนวนทั้งสิ้น ๗๕๙ หน่วย

๓.๑.๓ การวิเคราะห์ความยุ่งยากซับซ้อนมาก และการมีผลกระทบในวงกว้างของปัญหา และการแก้ไขปัญหา

จากที่กล่าวมาในหัวข้อก่อนหน้านี้แล้วว่า ปัญหาที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เผชิญอยู่ คือ ความคาดหวังของประชาชนที่ต้องการให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดังจะเห็นได้จากข่าวสื่อสังคมออนไลน์ที่ยกตัวอย่างมาข้างต้น ซึ่งจากสื่อดังกล่าว ทำให้ประชาชนวิพากษ์วิจารณ์จำนวนมาก ทำให้ทั้งประชาชนทั่วไปและผู้บังคับบัญชาาระดับสูงต่างมีความคาดหวังว่า เมื่อเกิดสาธารณภัย ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขตทุกแห่งจะต้องรับบทบาทหลักเป็นหน่วยปฏิบัติภาคสนามในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จากข่าวสื่อสังคมออนไลน์ที่เผยแพร่ไปทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกไม่ดีต่อศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จึงกลายเป็นปัญหาว่าประชาชนลดความศรัทธาต่อศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ว่าไม่สามารถตอบสนองต่อสาธารณภัยได้ ในขณะเดียวกัน ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร กำลังประสบปัญหาการขาดแคลนบุคลากร ในการนำเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ต่าง ๆ ออกไปปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองต่อภัยในวงกว้างได้ เนื่องจากจำนวนบุคลากรมีจำนวนน้อยกว่าจำนวนหน่วยเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีจำนวนมาก เมื่อเทียบกับเครื่องมืออุปกรณ์ที่มีจำนวน ๗๕๙ หน่วย แต่บุคลากรที่สามารถปฏิบัติงานภาคสนามได้ทั้งหมดมีเพียง ๕๗ คน ทำให้มีค่าเฉลี่ยบุคลากรด้านการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๑ คน ต้องรับผิดชอบเครื่องมืออุปกรณ์ถึง ๑๓ หน่วย แต่บุคลากร ๑ คน มีเพียง ๒ มือ การจะใช้ทรัพยากรเครื่องมือต่าง ๆ ได้อย่างเต็มกำลังและนำไปช่วยเหลือป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยย่อมมีข้อจำกัด

เมื่อศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีข้อจำกัด ในการใช้บุคลากร ในการควบคุมขับเคลื่อนเครื่องมืออุปกรณ์อย่างเพียงพอ ย่อมเกิดปัญหาที่ยากและซับซ้อนมาก และก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง กล่าวคือ เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น ย่อมขาดแคลนคนที่จะมี ความสามารถนำเครื่องมืออุปกรณ์ออกไปช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึง กรณีดังกล่าวจะทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนในวงกว้าง ซึ่งอย่างน้อยจะต้องมีประชาชนเดือดร้อนจากสาธารณภัยถึง ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร และอาจส่งกระทบต่อจังหวัดใกล้เคียงอีก เนื่องจากหากมีบุคลากรจำนวนมากพอจะใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความพร้อม อธิบัติกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอาจสั่งให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร นำเครื่องมืออุปกรณ์ และกำลังคน ไปปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในจังหวัดอื่น ๆ

นอกเขตพื้นที่รับผิดชอบได้ เมื่อในปัจจุบันประสบปัญหาการขาดแคลนบุคลากรในการนำเครื่องจักรเครื่องมือไปปฏิบัติหน้าที่ ย่อมส่งผลกระทบต่อจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และจังหวัดใกล้เคียง ที่ขาดโอกาสในการได้รับความช่วยเหลืออย่างเต็มที่เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น

เมื่อพิจารณาปัญหาดังที่กล่าวมาแล้ว ผู้ขอรับการประเมินได้พิจารณา และวิเคราะห์แล้ว เห็นว่าการจะแก้ไขปัญหาด้วยการขออัตรากำลังเพิ่ม ในเวลาที่รัฐไทยในปัจจุบันมีนโยบายลดขนาดกำลังคนภาครัฐแล้วย่อมเป็นการยาก ผู้ขอรับการประเมินจึงวิเคราะห์แล้วเห็นว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะต้องมีหลักการและวิธีดำเนินการ ๓ แนวทางหลัก ๆ ได้แก่ ประการแรก จะต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เท่าที่มีอยู่ในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ให้มีทักษะในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้หลากหลายในตัวคนเดียวกัน ประการที่สอง ต้องแสวงหาความร่วมมือจากเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมาฝึกให้มีความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและเครื่องมือเครื่องจักรมาช่วยและสนับสนุนการใช้กำลังคนของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ปฏิบัติหน้าที่ เมื่อเกิดสาธารณภัย และประการสุดท้าย จะต้องสร้างให้ประชาชนให้มีทัศนคติที่ดีต่อการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีจิตอาสาช่วยเหลือกันเมื่อเกิดสาธารณภัย โดยการดำเนินการของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ต้องดำเนินการภายใต้อำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ได้แก่ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑ วรรค ๔ ที่บัญญัติให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีอำนาจจัดให้มีศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้นในบางจังหวัดเพื่อปฏิบัติดังต่อไปนี้ ในจังหวัดและจังหวัดอื่นที่อยู่ใกล้เคียงกันตามความจำเป็นได้ คือ

(๑) ปฏิบัติการ ประสานการปฏิบัติ ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ผู้ได้รับภัยอันตราย หรือผู้ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย

(๒) แนะนำ ให้คำปรึกษา และอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แก่หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชน

(๓) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในแต่ละระดับ

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นหรือตามที่ผู้บัญชาการ นายกรัฐมนตรี กปภ.ช. หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๕ กำหนดหน้าที่ให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขตต่าง ๆ รวมทั้งศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ซึ่งมีหน้าที่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ดังนี้

(๑) อำนวยการปฏิบัติการปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยและพื้นที่เกิดสาธารณภัยขนาดใหญ่

(๒) สนับสนุนและปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และช่วยเหลือผู้ประสบภัย และฟื้นฟูสภาพพื้นที่เกิดสาธารณภัย

(ก) ให้ความรู้และแนะนำ ตลอดจนติดตามและประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๔) สนับสนุนและจัดให้มีการฝึกอบรมซ้อมแผนป้องกันสาธารณภัย

(๕) บริหารจัดการกิจการอาสาสมัครเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๓.๑.๔ การกำหนดแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นผู้ขอรับการประเมิน ได้เสนอเรื่องให้ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดประชุมคณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัย ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ตามคำสั่งศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่ ๖๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัย ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ทำการทบทวนและกำหนดแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ซึ่งได้จัดประชุมขึ้นเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๖.๐๐ น. ณ ห้องประชุมศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร โดยมีผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เป็นประธานการประชุม และมีผู้ขอรับการประเมินเป็นฝ่ายเลขานุการการประชุม ที่ประชุมได้มีการพิจารณาโครงการที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่ามีโครงการที่ดำเนินการไปแล้ว ได้แก่

(๑) โครงการเยาวชนซบซึ่ปลอดภัย เสริมสร้างวินัยจราจรและการป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียน ดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนในระบบโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดนครพนม ดำเนินการเสร็จสิ้นไปทั้งหมดแล้ว จำนวน ๖ รุ่น กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียน จำนวน ๖๐๐ คน

(๒) โครงการค่ายเยาวชนอาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งเป็นการฝึกให้นักเรียนตระหนักและลดความเสี่ยงจากภัยโดยนำนักเรียนจากพื้นที่จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดนครพนม มาเข้าค่ายฝึกอบรม ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร โดยให้ความรู้เรื่องภัย การกักภัย และลดความเสี่ยงภัย ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๒ รุ่น โดยรุ่นแรกดำเนินการระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ และรุ่นที่ ๒ ดำเนินการระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียน รุ่นละ ๑๐๐ คน รวม ๒๐๐ คน

(๓) โครงการสร้างและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายแจ้งเตือนภัยพิบัติประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นการนำ อปพร. สมาชิกเครือข่ายวิทยุสื่อสาร และประชาชนในพื้นที่จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดนครพนม มาฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการแจ้งเตือนภัยพิบัติ ดำเนินการระหว่างวันที่ ๖ - ๗ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมพักพิงอิงโขง ถนนนครพนม-ท่าอุเทน ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม กลุ่มเป้าหมาย ๑๕๐ คน

(๔) โครงการรวมพลคนกู้ภัย ประจำปี ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นการพัฒนาเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ปฏิบัติงานกู้ภัยจากภาคส่วนต่าง ๆ จำนวน ๕๐๐ คน

(๕) โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง รุ่นที่ ๑ ประจำปี ๒๕๖๒ เป็นการฝึกให้ข้าราชการ พนักงาน อาสาสมัครมูลนิธิ ภาคเอกชน บุคคลทั่วไป ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และผู้สนใจ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มาฝึกอบรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง มีกลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น ๓๕ คน จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒

(๖) โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการดับเพลิงนอกอาคาร ประจำปี ๒๕๖๒ เป็นการฝึกให้ข้าราชการ พนักงาน อาสาสมัครมูลนิธิ ภาคเอกชน บุคคลทั่วไป ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และผู้สนใจ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มาฝึกอบรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยและการดับเพลิงภายนอกอาคาร จัดขึ้นจำนวน ๒ รุ่น รุ่นแรกจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๘ - ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๘ คน รุ่นที่ ๒ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๔๑ คน รวม ๗๙ คน

โครงการหรือกิจกรรมที่อยู่ระหว่างดำเนินการ หรือยังไม่ได้ดำเนินการ มีดังนี้

(๑) โครงการขับเรือและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ ประจำปี ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เป็นการฝึกให้ข้าราชการ พนักงาน อาสาสมัครมูลนิธิ ภาคเอกชน บุคคลทั่วไป ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และผู้สนใจ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มาฝึกขับเรือกู้ภัย และฝึกช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ มีกลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น ๔๐ คน ผู้ผ่านการฝึกอบรมจะได้รับประกาศนียบัตร นายท้ายเรือลำน้ำชั้นสอง ของกรมเจ้าท่าด้วย กำหนดให้มีขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ ขณะนี้อยู่ระหว่างการนำเสนอโครงการเพื่อให้อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พิจารณานุมัติให้ดำเนินโครงการ

(๒) โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง รุ่นที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๒ เป็นการฝึกให้ข้าราชการ พนักงาน อาสาสมัครมูลนิธิ ภาคเอกชน บุคคลทั่วไป ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และผู้สนใจ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มาฝึกอบรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง มีกลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น ๒๙ คน จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒

(๓) โครงการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพบุคลากรผู้ช่วยปฏิบัติงานด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัย เพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นการฝึกให้เครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ประกอบด้วยหน่วยงานของรัฐ มูลนิธิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีความรู้และสามารถเป็นผู้ช่วยปฏิบัติงานด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเมื่อเกิดสถานการณ์ภัยพิบัติในพื้นที่ได้ กำหนดจัดโครงการในวันที่ ๒๗ - ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๕ คน

(๔) ให้การสนับสนุนวิทยากรไปฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือให้ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเอกชนที่มีการร้องขอมาหรือที่จะร้องขอมาในอนาคต เช่น วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ โรงพยาบาลค่ายกษัตริย์สีระรา ขอรับการสนับสนุนวิทยากรจากศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ไปให้ความรู้และร่วมฝึกอบรมซ้อมแผนภัยพิบัติด้านสารเคมีทางการแพทย์รั่วไหลและซ้อมแผนอัคคีภัยประจำปี ๒๕๖๒ ในวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลค่ายกษัตริย์สีระรา เป็นต้น

โครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ได้เน้นการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายและประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพียงด้านเดียว ยังขาดการพัฒนาบุคลากรในภาคอื่น ๆ เช่น การพัฒนาบุคลากรภายในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เป็นต้น โดยผู้ขอรับการประเมินได้รวบรวมแผนและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อนำแผนและนโยบายดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร แล้วเรียบเรียงแผนและนโยบายแต่ละระดับนำเสนอต่อที่ประชุมว่า นับแต่บัดนี้เป็นต้นไป รูปแบบการดำเนินโครงการหรือจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างเครือข่าย การฝึกอบรม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นอกจากจะต้องมุ่งในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนกำลังคนในการขับเคลื่อนเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร อันจะเป็นการแก้ไขภาพลักษณ์ที่ไม่ดีจากการนำเสนอข่าวสารทางสื่อสังคมออนไลน์ดังกล่าวมาแล้ว ยังจะต้องดำเนินโครงการหรือจัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ นโยบายของชาติและหน่วยเหนือแต่ละระดับและแผนของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร อีกด้วย กล่าวคือ

(๑) เป้าหมายการพัฒนาประเทศของสหประชาชาติที่อยู่ภายใต้การพัฒนา ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ที่ยึดแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานไว้ ได้กำหนดเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัยไว้ในเป้าหมายที่ ๑ ยุติความยากจนในทุกรูปแบบในทุกที่ เป็นการเน้นสร้างภูมิคุ้มกันและลดผลกระทบของเหตุรุนแรงจากสภาพภูมิอากาศ เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัยมีภูมิคุ้มกัน และยั่งยืน ด้วยการลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีภูมิคุ้มกันต่อภัยพิบัติ และให้พัฒนาและดำเนินการตามการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติแบบองค์รวมในทุกระดับ และเป้าหมายที่ ๑๓ ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยมุ่งสร้างความเข้มแข็งและความสามารถในการปรับตัว เพื่อรับมือกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ โดยสหประชาชาติมีมติเห็นชอบให้นำตัวชี้วัด SDGs ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภัยพิบัติให้ปรับใช้ตามกรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ๒๕๕๘ – ๒๕๗๓ ด้วย

(๒) กรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๗๓ กำหนดให้สร้างความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงจากภัยพิบัติ การป้องกันและลดผลกระทบจากภัยพิบัติให้เสริมสร้างศักยภาพในการบริหารและจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ โดยกำหนดแผนงานแนวทางการปฏิบัติงาน และการประสานงานทั้งภายในและระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ และส่งเสริม

ให้กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือและหุ้นส่วนระหว่างกลไกและองค์กรต่าง ๆ เพื่อการเสริมสร้างศักยภาพในการบริหารและจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติเพื่อดำเนินมาตรการป้องกัน และลดผลกระทบ เตรียมความพร้อม เผชิญเหตุ ฟื้นฟู และบูรณะ ตลอดจนให้มีการลงทุนของทั้งภาครัฐและเอกชนด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ เพื่อให้เตรียมพร้อมรับมือและฟื้นคืนกลับได้ในระยะเวลาที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพโดยให้ลงทุนทั้งมาตรการเชิงโครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้าง

(๓) ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ ได้กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไว้ในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ข้อ ๔.๑.๗ การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยสร้างความตระหนักให้ประชาชนรู้จักหน้าที่ของตนเอง เน้นการพึ่งพาตนเอง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและต่อผู้อื่น และเป็นพลเมืองที่ดี ส่งเสริมให้มีวัฒนธรรมการทำงานเพื่อส่วนรวม สนับสนุน ส่งเสริม เป้าหมายของประเทศ และยุทธศาสตร์ชาติ ข้อ ๔.๖.๒ การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างบรรทัดฐานที่ดีในสังคม การสร้างกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของประชากรให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม รวมทั้งสนับสนุนด้านวิชาการและสร้างนวัตกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ข้อ ๔.๖.๔ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการเชื่อมโยงข้อมูลรายบุคคลที่เกี่ยวกับการศึกษา การพัฒนาตนเอง เพื่อเสริมและสร้างศักยภาพของการดำเนินงานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามพันธกิจของแต่ละกระทรวง ให้มีความเข้มแข็งและตอบโจทย์ประเทศ เป็นฐานข้อมูลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ข้อ ๔.๓.๒ มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและลดผลกระทบทั้งในเชิงโครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้างเพื่อเตรียมรับมือภัยพิบัติที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศที่เหมาะสมกับแต่ละภูมิภาคของประเทศ พัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติภัยทั้งระบบ รวมถึงการเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน ชุมชน และเมืองในการรับมือและปรับตัวต่อผลกระทบจากภัยพิบัติที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ข้อ ๔.๒ ภาครัฐบริหารงานและบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ การบริหารจัดการภาครัฐมีความสอดคล้องเชื่อมโยงและเป็นกลไกสำคัญในการนำยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติในทุกระดับ หัวข้อย่อยที่ ๔.๓.๒ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม กำหนดความสัมพันธ์และการพัฒนาบทบาทในฐานะของหุ้นส่วนการพัฒนาในการดำเนินการที่สำคัญระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีความชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมถึงการสนับสนุนให้ชุมชนหรือเอกชน ร่วมดำเนินการในการบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ

(๔) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๑ ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสำนึก และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ข้อ ๓.๑.๒ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย จิตสำนึก ข้อ ๓.๑.๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ในการมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ๓.๖ บริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ ข้อย่อย ๓.๖.๖ เสริมสร้างขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมและการรับมือภัยพิบัติ ด้วยการสร้างจิตสำนึก ความปลอดภัยสาธารณะ ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนและชุมชนท้องถิ่นในการร่วมกันดำเนินการ ป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ข้อย่อย ๓.๖.๕ ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการจัดการภัยพิบัติ โดยพัฒนาขีดความสามารถของเครือข่ายอาสาสมัคร และเชื่อมโยงการทำงานกับภาครัฐ เพื่อให้มีบทบาทร่วม ในการช่วยเหลือประชาชนในภาวะฉุกเฉิน และยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย ๓.๑ ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน บทบาท ภารกิจ และคุณภาพบุคลากรภาครัฐ ให้มีความโปร่งใส ทันสมัย คล่องตัว มีขนาดที่เหมาะสม เกิดความคุ้มค่า ข้อย่อย ๓.๑.๒ ปรับปรุงกลไกการปฏิบัติงานของภาครัฐให้มีลักษณะบูรณาการ ตลอดจนสนับสนุน กลไกความร่วมมือกันระหว่างรัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคม ในแบบประชารัฐให้เป็นจุดเชื่อมต่อ ในการพัฒนาประเทศอย่างสมบูรณ์ ๓.๓ เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการให้บริการสาธารณะ ให้ได้มาตรฐานสากล ข้อย่อย ๓.๓.๑ ปรับรูปแบบและวิธีการดำเนินการของภาครัฐให้มีความร่วมมือกัน ระหว่างรัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคม ในลักษณะแบบประชารัฐ

(๕) ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ประเด็น ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้พร้อมเผชิญกับภาวะไม่ปกติ และการจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ เป้าประสงค์ (๕) หน่วยงานระดับกระทรวง กรม จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการฝึกอบรมและฝึกซ้อมภายในและระหว่างหน่วยงานเพื่อเตรียมพร้อม รับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชน กลยุทธ์ (๕) ส่งเสริมพัฒนา และสนับสนุนให้หน่วยงานรัฐ เอกชน และทุกภาคส่วนสนธิกำลังระหว่างหน่วยงานตั้งแต่ในภาวะปกติ โดยเฉพาะหน่วยงานของรัฐให้มีการจัดเตรียมหน่วยปฏิบัติการเฉพาะกิจ เพื่อให้พร้อมเผชิญสถานการณ์ และให้ความช่วยเหลือหน่วยงานและผู้ประสบภัยได้อย่างทันท่วงทีในแต่ละประเภทและแต่ละระดับ ความรุนแรงของภัย เช่น ชุดเผชิญเหตุสถานการณ์ฉุกเฉิน (Emergency Response Team : ERT) ชุดแพทย์สนาม รถครัวสนาม เป็นต้น กลยุทธ์ (๘) พัฒนาและส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอน ที่เกี่ยวกับการเตรียมพร้อมแห่งชาติในสถาบันการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรและคู่มือสำหรับ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยจัดการประชุม อบรม สัมมนา และกิจกรรม เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถประสานการทำงานร่วมกัน โดยพร้อมผนึกกำลังในการลดความเสี่ยง จากภัยคุกคามทุกรูปแบบ ตั้งแต่ก่อนเกิด ขณะเกิด และภายหลังเกิดเหตุ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเสริมสร้างความเชื่อมั่นภูมิคุ้มกัน และศักยภาพของทุกภาคส่วนให้มีความตระหนักรู้และความเข้มแข็ง ร่วมกันในลักษณะประชารัฐ เป้าประสงค์ (๑) การทำงานเชิงบูรณาการในลักษณะประชารัฐที่ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในทุกระดับเข้ามามีส่วนร่วมและทำงานร่วมกัน เพื่อจัดการความเสี่ยง

การป้องกันและลดผลกระทบ และเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ในการแก้ไขปัญหาภัยคุกคามทุกรูปแบบ กลยุทธ์ (๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมและลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ ในลักษณะประชารัฐ ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในกระบวนการการจัดทำยุทธศาสตร์ และแผนการบริหารจัดการ ตลอดจนพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือและกลไกการประสานงาน ขับเคลื่อนความร่วมมือที่มีความเชื่อมั่นต่อกันในทุกระดับ กลยุทธ์ (๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมให้ผู้บริหารและบุคลากรหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น บุคลากรในองค์กรการกุศล ตลอดจนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ชูตรีศึกษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) สมาชิกองคกรอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กำลังพลสำรอง และอื่น ๆ ให้มีความรู้ ความตระหนัก และความเข้าใจในระบบการเฝ้าระวัง การแจ้งเตือน และการบัญชาการเหตุการณ์จากภัยคุกคามทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการยุทธศาสตร์มีการบูรณาการและผนึกกำลังในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ (๑) พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติด้านต่าง ๆ รวมทั้งเรื่องทรัพยากรการบริหารและบุคคล โดยให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เป็นหน่วยอำนวยการ และกลยุทธ์ (๘) เตรียมพร้อมเพื่อเผชิญกับสาธารณภัย โดยให้ยึดถือแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเป็นแผนหลัก

(๖) แผนยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มศักยภาพการพัฒนาสภาพแวดล้อมสู่อากาศดี เป้าประสงค์ที่ ๒.๒ ประชาชนมีศักยภาพรับมือภัยพิบัติ ส่งผลให้ความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินลดลง กลยุทธ์ที่ ๒.๒.๒ เสริมสร้างศักยภาพขององค์กรและชุมชนการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย และกลยุทธ์ที่ ๒.๒.๓ เสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยและการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้กับประชาชน

(๗) แผนยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งแก่ประชาชน เอกชน ชุมชน ท้องถิ่น อาสาสมัคร และเครือข่าย ให้มีความรู้ ตระหนัก มีวัฒนธรรมความปลอดภัย และมีส่วนร่วมในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ตามแนวทางประชารัฐ กลยุทธ์ ๓.๑ เสริมสร้างศักยภาพ ความเข้มแข็งของชุมชน ท้องถิ่น อาสาสมัคร และเครือข่ายให้มีภูมิคุ้มกันและความพร้อมในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง แนวทาง ๓.๑.๑ การจัดโครงการ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน ท้องถิ่น อาสาสมัคร และเครือข่ายให้มีภูมิคุ้มกันและความพร้อมในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง กลยุทธ์ ๓.๒ เผยแพร่ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย สร้างการเรียนรู้ ตระหนัก จิตสำนึก มีส่วนร่วม และเตรียมรับมือกับสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้น แนวทาง ๓.๒.๑ ถ่ายทอดความรู้ สร้างความเข้าใจ แก่ประชาชนด้านสาธารณภัยผ่านช่องทางและสื่อต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนัก มีจิตสำนึก และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการสาธารณภัย และยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาองค์กรและบุคลากร ไปสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง และสามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงได้ กลยุทธ์ ๔.๑ การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร รวมทั้งพัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล แนวทาง ๔.๑.๑ พัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อรองรับการดำเนินงานขององค์กร แนวทาง ๔.๑.๓ พัฒนาระบบการบริหาร

ทรัพยากรบุคคล เน้นการพัฒนาศักยภาพ ความรู้ ทักษะ ความสามารถของบุคลากร การปรับเปลี่ยนทัศนคติ หลักการคิด การบริหาร สร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้กับบุคลากร

(๘) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไว้ในบทที่ ๔ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (๒) แนวทางปฏิบัติในการเตรียมความพร้อม (๒.๒) การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นเครื่องมือและกิจกรรมในการสร้างความพร้อมและเพิ่มศักยภาพของหน่วยงานและบุคลากร รวมทั้งเป็นการทดสอบการประสานงานและการบูรณาการความร่วมมือให้ทราบจุดบกพร่องเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น (๒.๕) การจัดตั้งองค์การการเรียนรู้สาธารณภัย (๒.๕.๑) ศูนย์การเรียนรู้สาธารณภัย เป็นแนวคิดเพื่อให้ประชาชน/ชุมชนได้เรียนรู้ขั้นตอนและวิธีการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยเพื่อลดผลกระทบและความสูญเสียชีวิตที่อาจเกิดขึ้น ประกอบกับเป็นการเพิ่มทักษะให้ประชาชน/ชุมชนช่วยเหลือตนเองและสามารถรักษาชีวิตรอดได้เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น รวมทั้งเป็นวิธีการปรับเปลี่ยนทัศนคติให้ผู้ประสบภัยได้พยายามช่วยเหลือตนเองเป็นอันดับแรกระหว่างรอความช่วยเหลือจากภาครัฐ โดยให้องค์ความรู้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ได้แก่ บุคลากรของทุกภาคส่วน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการด้านสาธารณภัย

(๙) แผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินกลุ่มจังหวัด ๒๕๕๘ ฉบับปรับปรุงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้วางแผนด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านการจัดการสาธารณภัยไว้ในบทที่ ๓ หลักการจัดการสาธารณภัยกลุ่มจังหวัด ข้อ ๓.๕.๓ หลักการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑. แนวทางการปฏิบัติร่วมกับหน่วยทหาร ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีแนวทางปฏิบัติ (กรณีเกิดสาธารณภัย) ดังนี้

๑.๑ มีการประสานงานระหว่างกันอย่างใกล้ชิด และพยายามเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างกัน รวมถึงการดำรงการติดต่อสื่อสารระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง

๑.๒ จัดตั้งศูนย์ประสานงานระหว่างศูนย์ฯ กับทหาร ในทุกด้านเกี่ยวกับการจัดการสาธารณภัยเพื่อประชุมหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลในการจัดการสาธารณภัย รวมทั้งการบรรยายสรุปสถานการณ์ประจำวัน เพื่อทำความเข้าใจต่อสถานการณ์ให้ตรงกัน โดยยึดกรอบแนวทางการปฏิบัติตามมาตรฐานหลักสากล และตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. ประสานความร่วมมือกับหน่วยตำรวจ (ตชด.) ในพื้นที่จังหวัดในเขตรับผิดชอบ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ดังนี้ (ตามภาคผนวก หน้า ๙๓)

๒.๑ ประสานความร่วมมือขอรับการสนับสนุนกำลังพล เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องใช้ที่จำเป็น สนับสนุนทรัพยากรในทุกด้านเพื่อจัดการสาธารณภัย และช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยโดยเร่งด่วน

๒.๒ ปฏิบัติหน้าที่เพื่อเป็นกำลังเสริมสนับสนุน ในด้านการจัดการสาธารณภัย การพัฒนาและช่วยเหลือประชาชน ที่ได้รับความเดือดร้อนจากสาธารณภัย

๓. แนวทางการปฏิบัติร่วมกับจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร. ประเภทภัยพิบัติ องค์การสาธารณสุขมูลฐาน ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๓.๑ ประสานจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร. ประเภทภัยพิบัติ องค์การสาธารณสุขมูลฐานในพื้นที่ จัดส่งเจ้าหน้าที่ ประสานงาน กับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์แต่ละระดับ (กรณีเกิดสาธารณภัย) เพื่อร่วมปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการช่วยเหลือ สงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้เป็นไปอย่างมีเอกภาพ

๓.๒ ประสานที่ทำการปกครองจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ร่วมกับ องค์การสาธารณสุขมูลฐานในพื้นที่ จัดทำแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนกำลังทรัพยากร เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ และเครื่องมือ เพื่อการปฏิบัติงานขององค์กรปฏิบัติในการจัดการสาธารณภัยแต่ละระดับ

ในการนี้ผู้ขอรับการประเมินได้เสนอแนะแนวทางการดำเนินการต่อที่ประชุมว่า เพื่อให้การดำเนินการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขของศูนย์ป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรขับเคลื่อนเครื่องมือ อุปกรณ์ ด้านการจัดการสาธารณสุขของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ นโยบายของประเทศ และแผน แต่ระดับด้วย ดังนี้

(๑) ควรมีการพัฒนาบุคลากรภายในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เอง ด้วยการจัดให้มีการฝึกอบรม หรือทบทวนความรู้ด้านการป้องกันสาธารณสุขประเภท ต่าง ๆ โดยอาจใช้เวลาหลังเลิกงาน ฝึกทบทวนความรู้และการปฏิบัติ และควรให้เจ้าหน้าที่ในสายงานอื่น ที่ไม่ใช่สายปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหลักเข้ามาฝึกทบทวนด้วย เพื่อจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้เมื่อเกิดสาธารณภัยและขาดแคลนบุคลากรการปฏิบัติงานขึ้นมา

(๒) การพัฒนาและแสวงหาความร่วมมือจากเครือข่ายด้านการป้องกันและ บรรเทาสาธารณสุขไม่ว่าจะภาครัฐ เอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้พยายามให้เครือข่าย เข้ามาฝึกฝนให้มีความรู้ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย และให้ฝึกอบรมให้มีความรู้ด้านอุปกรณ์เครื่องมือ สาธารณภัย เพื่อสามารถช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร ในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีไม่เพียงพอ และในอนาคตจะมีแนวโน้มลดลงอีกด้วยเพราะเจ้าหน้าที่ จะต้องเกษียณอายุไปในอนาคตจำนวนมาก

(๓) ให้มีการพัฒนาและสร้างการรับรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข แก่ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบให้มีจิตสำนึกสาธารณะ มีความรู้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข ด้วยตนเอง เข้ามามีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขให้มากขึ้น โดยน้อมนำแนวทางและแนวคิดจิตอาสา ๙๐๔ วปร. ของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ มาให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนด้วย

(๔) การดำเนินการในทุกโครงการและกิจกรรมจะต้องเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายของหน่วยเหนือที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยอาจทำการปรับปรุง เพิ่มเติม ยกเลิกโครงการ สอดแทรก หรือเพิ่มเติมเนื้อหา การฝึกอบรม หรือการถ่ายทอดความรู้ ให้สอดคล้องกับนโยบายข้างต้นและให้พิจารณาแผน ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร และแผนของจังหวัดประกอบการดำเนินการด้วย

ที่ประชุมได้เห็นชอบให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตประเมิณเสนอมาทั้งหมดข้างต้นทุกประเด็น และมอบหมายผู้ขอรับการประเมิณเป็นผู้กำกับดูแล ทุกโครงการ/กิจกรรมด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งหมด โดยให้ส่วน/ฝ่ายที่รับผิดชอบ หรือผู้ขอรับการประเมิณทุกครั้งก่อนการดำเนินการ และให้ผู้ขอรับการประเมิณได้อำนวยความสะดวก แนะนำการทำงาน วางแผนการดำเนินการ ริเริ่มโครงการ หรือดำเนินการอื่นใด ในการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัย ทั้งที่อยู่ระหว่างดำเนินการ หรือที่จะดำเนินการในอนาคต ได้แก่ การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ภายในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การฝึกอบรมฝึกซ้อมแผนหน่วยงานเครือข่ายด้านการจัดการสาธารณภัย และการฝึกอบรมหรือให้ความรู้แก่ประชาชน ในทุกโครงการ/กิจกรรม

๓.๒ การดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

ผู้ขอรับการประเมิณได้นำแนวทางตามมติที่ประชุมมาดำเนินการ ด้วยให้ส่วน/ฝ่ายต่าง ๆ ถือปฏิบัติ โดยขอเสนอเป็น ๓ ส่วน ได้แก่ การพัฒนาบุคลากรภายในของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เอง การพัฒนาเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และการพัฒนาประชาชน โดยขอเสนอเรียงตามลำดับ ดังนี้

๓.๒.๑ การพัฒนาบุคลากรของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

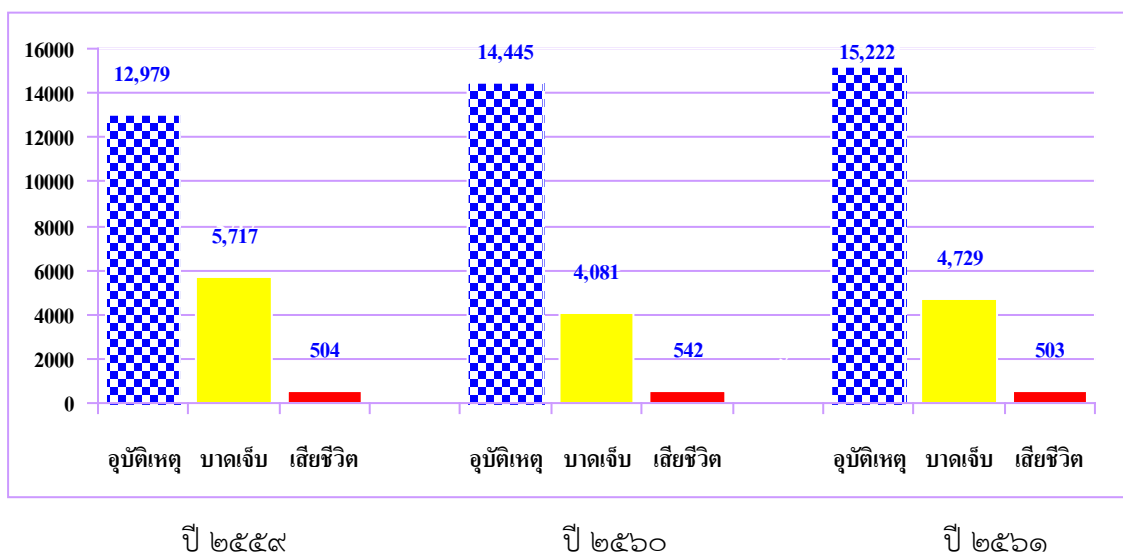
จากปัญหาการขาดแคลนกำลังคนของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ในปัจจุบัน และที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ความยุ่งยากซับซ้อนของของปัญหาและการแก้ไขปัญหานี้คือ หากจะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การแก้ไขปัญหานี้ที่ง่ายและตรงจุดนั้นคือ การขออัตรากำลังบุคลากรด้านการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมาที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เพิ่มขึ้น แต่การแก้ไขปัญหานี้ในลักษณะดังกล่าวไม่ได้ง่าย เพราะปัจจุบันรัฐมีนโยบายลดขนาดกำลังคนภาครัฐ (Downsizing) จึงเป็นการยากที่จะมีบุคลากรมาเพิ่มในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ยิ่งในอนาคตมีบุคลากรเกษียณ โดยเฉพาะลูกจ้างประจำที่เกษียณ การที่จะให้มีการบรรจุกำลังคนเข้ามาทดแทนผู้เกษียณไปแล้วในระดับนี้ ยิ่งเป็นการยากมาก ดังนั้น ผู้ขอรับการประเมิณจะต้องคิดวิเคราะห์หาวิธีการแก้ไขปัญหามูลบุคลากรด้านการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขาดแคลนวิธีการอื่นนอกเหนือจากการขออัตรากำลังเพิ่ม ผู้ขอรับการประเมิณวิเคราะห์แล้วเห็นว่า ระหว่างที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ยังไม่ได้รับการจัดสรรกำลังคนเพิ่ม แต่สาธารณภัยในพื้นที่รับผิดชอบกลับไม่ได้ออให้กำลังคนของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีความพร้อมก่อนแล้วค่อยเกิด ตรงกันข้ามจากการตรวจสอบข้อมูลสาธารณภัยและความเสี่ยงสาธารณภัยของจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้แก่ จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร แล้วปรากฏข้อมูลตามแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินกลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๘ ฉบับปรับปรุงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนี้

(๑) ภัยจากการคมนาคม

ภัยจากการคมนาคม เป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐเป็นจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อม ในการจัดการ ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เป็นสาเหตุของการเสียชีวิตที่สำคัญในลำดับต้น ๆ ของกลุ่มจังหวัด ซึ่งร้อยละ ๙๐ ของภัยจากการคมนาคม คือ อุบัติเหตุทางถนน โดยมีสาเหตุ จากพฤติกรรมเสี่ยงในการใช้รถใช้ถนน การทำผิดกฎจราจร และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วขับขี การไม่สวมหมวกนิรภัย อีกทั้งยานพาหนะ สภาพถนน และสิ่งแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย จากข้อมูลอุบัติเหตุ มีผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนจังหวัดในเขตรับผิดชอบ ดังแผนภาพที่ ๓ - ๑

จังหวัด	ปี พ.ศ.	สถานที่เกิดเหตุ (อำเภอ)	จำนวนที่เกิดเหตุ (ครั้ง)	ผู้บาดเจ็บ (คน)	ผู้เสียชีวิต (คน)
สกลนคร	๒๕๕๙	๑๘	๑๐,๑๙๙	๓,๐๑๑	๒๙๓
	๒๕๖๐	๑๘	๑๒,๕๐๐	๒,๑๒๖	๓๐๓
	๒๕๖๑	๑๘	๑๒,๖๒๐	๒,๒๓๖	๒๗๖
นครพนม	๒๕๕๙	๑๒	๕๙๖	๕๗๐	๑๑๗
	๒๕๖๐	๑๒	๙๔๙	๙๒๐	๑๔๔
	๒๕๖๑	๑๒	๑,๓๐๕	๑,๒๓๒	๑๓๒
มุกดาหาร	๒๕๕๙	๗	๒,๑๘๔	๒,๑๓๖	๙๔
	๒๕๖๐	๗	๙๙๖	๑,๐๓๕	๙๕
	๒๕๖๑	๗	๑,๒๙๗	๑,๓๒๔	๙๕

ที่มา : ข้อมูลจากแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดในเขตรับผิดชอบ

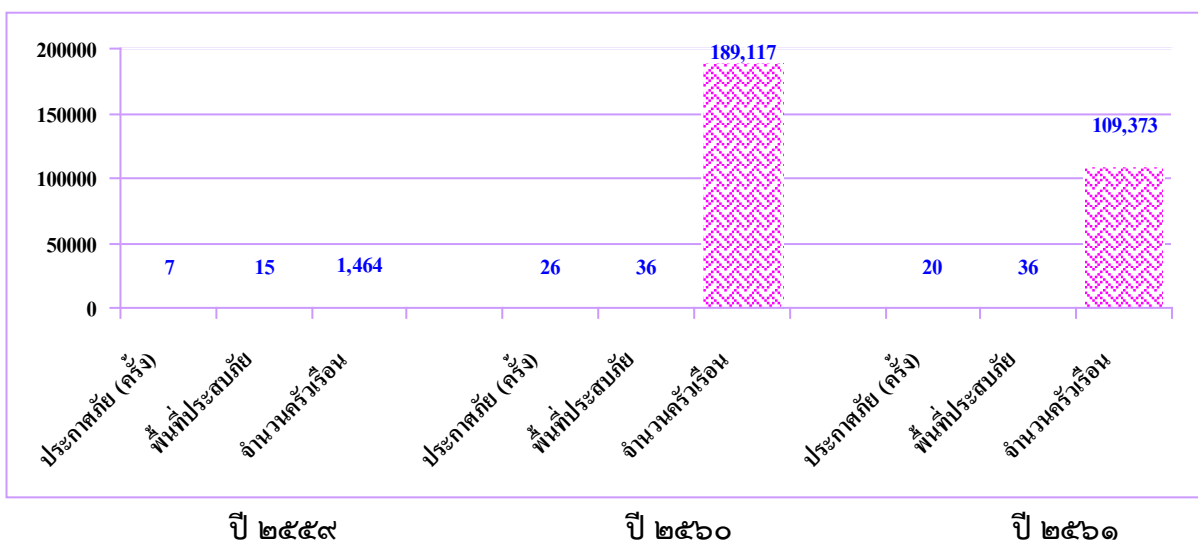

แผนภาพที่ ๓ - ๑ : แสดงสถิติสถานการณ์อุบัติเหตุที่เกิดจากการคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

(๒) อุทกภัย (Flood)

อุทกภัย เป็นสาธารณภัยที่เกิดจากฝนตกหนัก และฝนตกสะสมเป็นเวลานาน ทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วมฉับพลัน น้ำท่วมขัง และน้ำล้นตลิ่ง ประชาชนได้รับความเดือดร้อน สิ่งสาธารณประโยชน์ และทรัพย์สินของประชาชนได้รับความเสียหาย โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนของแต่ละปี จะมีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านพื้นที่จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดใกล้เคียง ก่อให้เกิดอุทกภัยและอาจมีดินโคลนถล่มขึ้นในบางพื้นที่ ซึ่งถือเป็นปัญหา ด้านสาธารณภัยในพื้นที่ เมื่อเกิดฝนตกหนักหรือฝนตกสะสมเป็นเวลานาน โดยทั่วไปจะอยู่ในช่วง กลางเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคมของทุกปี ในช่วงนี้หลายพื้นที่จะมีฝนตกชุกและตกติดต่อกัน เป็นเวลานาน จนอาจเกิดน้ำไหลป่ามาตามผิวดินมากกว่าปกติ ส่งผลให้น้ำปริมาณมากที่ไหลป่าเข้าท่วม พื้นที่ทำการเกษตรและทรัพย์สินของประชาชน สาเหตุสำคัญจากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ของมนุษย์ทั้งการตั้งชุมชน การก่อสร้างต่าง ๆ การทำการเกษตร การเผาป่า และการตัดไม้ทำลายป่า ล้วนเป็นสาเหตุสำคัญ ที่ทำให้อุทกภัยทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยสรุปข้อมูลการเกิดอุทกภัยในจังหวัด พื้นที่รับผิดชอบ ดังนี้

จังหวัด	ปี พ.ศ.	ประกาศภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	จำนวนครัวเรือน	พื้นที่เกษตร (ไร่)	มูลค่าความเสียหาย (บาท)
สกลนคร	๒๕๕๙	๕	๕	๑,๓๒๙	๐	๐
	๒๕๖๐	๑๘	๑๘	๑๖๘,๗๑๒	๑๗,๕๘๓	๕๐๖,๑๖๓,๐๐๐.๐๐
	๒๕๖๑	๑๒	๑๘	๔๕,๗๙๗	๑๒๒,๕๔๕	๐
นครพนม	๒๕๕๙	๑	๙	๑๐๓	๒๖๔	๐
	๒๕๖๐	๑	๑๑	๖๔,๘๘๐	๑๘๔,๗๑๐	๐
	๒๕๖๑	๑	๑๑	๑๑,๖๓๖	๑๓๓,๕๕๓	๐
มุกดาหาร	๒๕๕๙	๑	๑	๓๒	๐	๒๐,๐๓๔.๐๐
	๒๕๖๐	๗	๗	๘,๗๖๙	๐	๕๙,๐๙๘,๒๕๗.๐๔
	๒๕๖๑	๗	๗	๕๑,๙๔๐	๐	๓๕,๖๕๖,๔๕๒.๖๐

แผนภาพที่ ๓ - ๒ : แสดงสถิติสถานการณ์อุทกภัย พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ (จำนวนครั้งประกาศภัย)

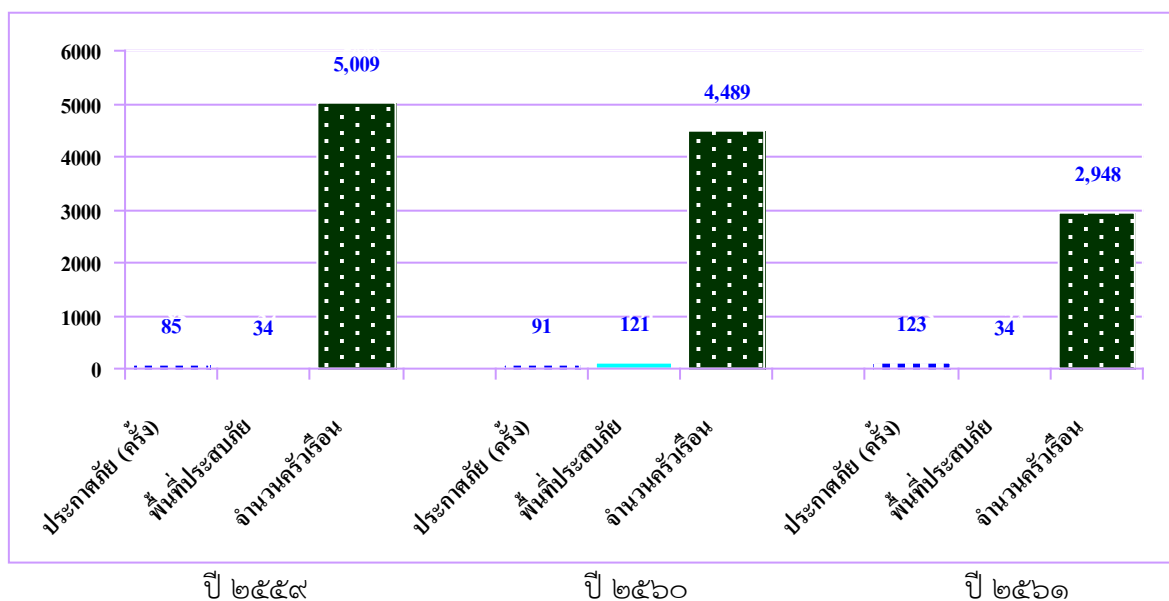
(๓) วัตภัย (Storm)

วัตภัย เป็นสาธารณภัยที่มีสาเหตุจากพายุลมแรง จนทำให้เกิดความเสียหายแก่อาคาร บ้านเรือน ต้นไม้ และสิ่งก่อสร้าง รวมถึงชีวิตของประชาชน โดยมีสาเหตุจากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ คือ พายุฝนฟ้าคะนอง พายุฤดูร้อน และพายุหมุนเขตร้อน (ดีเปรสชัน ไชนัน และไต้ฝุ่น) โดยเฉพาะพายุหมุนเขตร้อนเป็นปัญหาด้านสาธารณภัยที่สำคัญอีกประเภทหนึ่ง ที่มีผลกระทบต่อพื้นที่กลุ่มจังหวัด เนื่องจากจังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนมและจังหวัดมุกดาหาร มีความเสี่ยงภัยและความล่อแหลมที่จะเกิดพายุหมุนเขตร้อน อยู่ในช่วงฤดูมรสุมกับฤดูร้อน เป็นระยะเวลาที่ดวงอาทิตย์ กำลังเคลื่อนผ่านเส้นศูนย์สูตรขึ้นไปยังซีกโลกเหนือ พื้นดินจะสะสมความร้อนไว้ ทำให้อากาศร้อน และมีพายุฝนฟ้าคะนอง จะส่งผลกระทบต่อพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง (บริเวณที่ศูนย์กลาง

ของพายุเคลื่อนที่ผ่านจะได้รับผลกระทบมากที่สุด) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรุนแรงของพายุ ที่เคลื่อนตัวเข้ามาในพื้นที่ทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและความเสียหายทรัพย์สินได้ ดังแผนภาพที่ ๓ - ๓

จังหวัด	ปี พ.ศ.	ประกาศภัย (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	จำนวนครัวเรือน	พื้นที่เกษตร (ไร่)	ความเสียหายต่อชีวิต/ทรัพย์สิน
สกลนคร	๒๕๕๙	๑	๑๗	๒,๘๙๗	๔๙	เสียชีวิต ๒ ราย
	๒๕๖๐	๔๕	๑๔	๓,๗๕๑	๓,๗๕๒	บ้าน ๕๙ หลัง
	๒๕๖๑	๖๘	๑๗	๑,๓๓๔	๑,๕๓๓	เสียชีวิต ๑ ราย
นครพนม	๒๕๕๙	๖๐	๑๐	๑,๘๑๘	๐	๐
	๒๕๖๐	๔๐	๑๐	๕๕๙	๐	๐
	๒๕๖๑	๔๖	๑๑	๑,๓๘๖	๐	๐
มุกดาหาร	๒๕๕๙	๒๔	๗	๒๙๔	๐	๑๑๒,๕๔๕.๗๕
	๒๕๖๐	๖	๗	๑๗๙	๐	๓๔,๕๓๒.๘๙
	๒๕๖๑	๙	๖	๒๒๘	๐	๐

แผนภาพที่ ๓ - ๓ : แสดงสถิติสถานการณ์วาตภัย พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ (จำนวนครั้งที่ประกาศภัย)

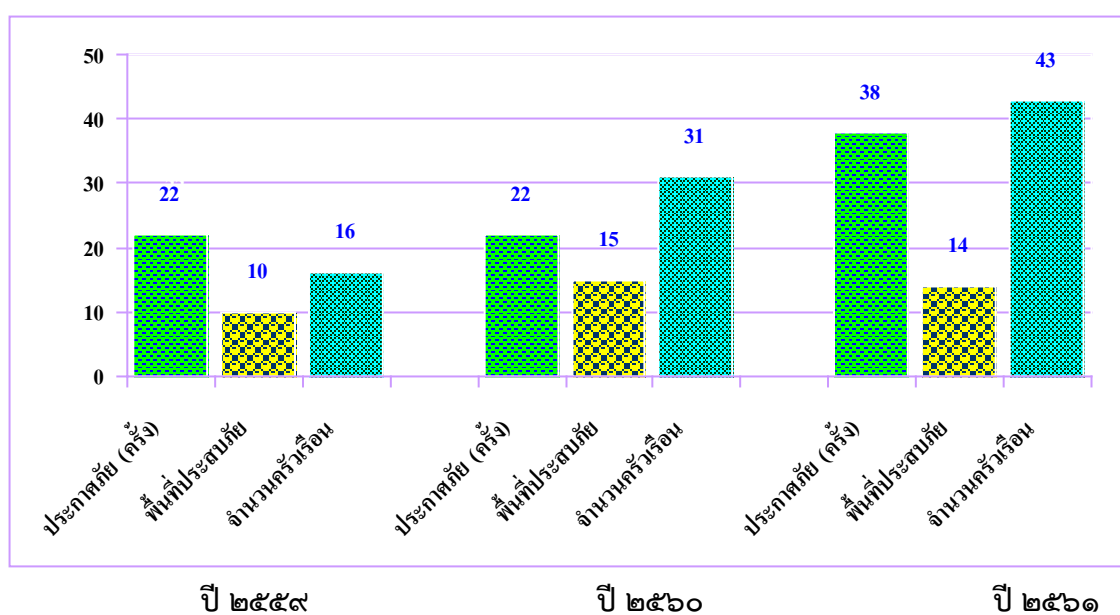
แผนภาพที่ ๓ - ๓ : แสดงสถิติสถานการณ์วาตภัย พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ (จำนวนครั้งที่ประกาศภัย)

(๔) อัคคีภัย (Fire)

อัคคีภัย เป็นสาธารณภัยประเภทหนึ่งที่เกิดจากไฟ ไฟเป็นพลังงานอย่างหนึ่ง ที่ให้ความร้อน โดยความร้อนของไฟที่ขาดการควบคุม ดูแล จะทำให้เกิดการติดต่อกลามไปตาม บริเวณที่มีเชื้อเพลิงเกิดการลุกไหม้ต่อเนื่อง หากปล่อยเวลาของการลุกไหม้นานเกินไป จะทำให้เกิด การลุกลามมากยิ่งขึ้น สภาวะของไฟจะรุนแรงมากขึ้น ถ้าการลุกไหม้มีเชื้อเพลิงหนุนหรือมีไอ ของเชื้อเพลิงถูกขับออกมามาก ความร้อนแรงก็จะมากยิ่งขึ้น สิ่งที่ทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย ได้แก่ เชื้อเพลิง สารเคมี หรือวัตถุใด ๆ ที่มีสถานะเป็นของแข็ง ของเหลว หรือก๊าซที่อยู่ในภาวะพร้อมจะเกิดการสันดาป จากการจุดติดใด ๆ หรือ จากการสันดาปเอง โดยมีความสูญเสียที่ผ่านมา ดังแผนภาพที่ ๓ - ๔

จังหวัด	ปี พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	จำนวนครัวเรือน	ผู้ประสบภัย (คน)	มูลค่าความเสียหาย (บาท)
สกลนคร	๒๕๕๙	๑๓	๒	๒	๐	๐
	๒๕๖๐	๘	๕	๑๖	๐	๒,๔๔๔,๐๐๐
	๒๕๖๑	๑๖	๓	๓	๐	๓,๒๓๐,๖๒๕
นครพนม	๒๕๕๙	๖	๕	๑๒	๒๙	๐
	๒๕๖๐	๑๓	๙	๑๓	๓๑	๐
	๒๕๖๑	๒๐	๙	๓๖	๘๔	๐
มุกดาหาร	๒๕๕๙	๓	๓	๒	๐	๙๖,๙๔๐
	๒๕๖๐	๑	๑	๒	๐	๕๖,๕๑๐
	๒๕๖๑	๒	๒	๔	๐	๐

แผนภาพที่ ๓ - ๔ : แสดงสถิติสถานการณ์ภัยจากอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ (จำนวนครั้งที่ประกาศภัย)

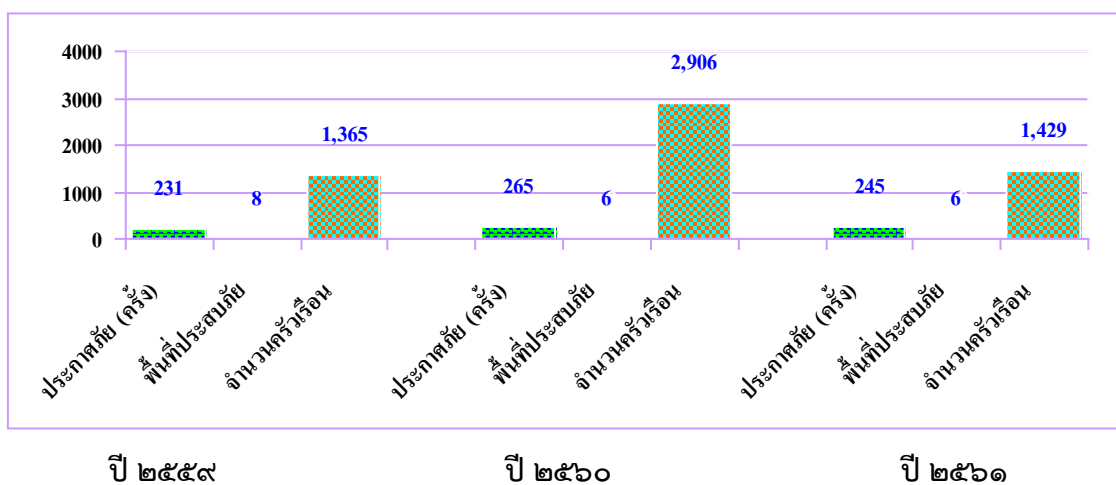

แผนภาพที่ ๓ - ๔ : แสดงสถิติสถานการณ์ภัยจากอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ (จำนวนครั้งที่ประกาศภัย)

(๕) ภัยจากไฟป่าและหมอกควัน (Forest Fire & Smoke)

ไฟป่า คือ ไฟที่เกิดขึ้นแล้วลุกลามไปได้โดยอิสระปราศจากการควบคุม เผาผลาญเชื้อเพลิงธรรมชาติในป่า ปัจจุบันระดับของการเกิดไฟป่าในประเทศไทยมีความรุนแรงมากจนกลายเป็นปัจจัยที่รบกวนความสมดุลของระบบนิเวศอย่างรุนแรง ส่งผลกระทบต่อพืช ดิน น้ำ สัตว์ และสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ รวมทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตลอดจนเศรษฐกิจ สังคม และการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ไฟป่ายังก่อให้เกิดวิกฤตมลพิษหมอกควันจนกลายเป็นปัญหาใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและการดำรงชีวิตของประชาชนเป็นวงกว้าง โดยเฉพาะในพื้นที่กลุ่มจังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร มักเกิดในช่วงระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนพฤษภาคม เนื่องจากสภาพอากาศแห้งและอุณหภูมิเฉลี่ยโดยทั่วไปสูงขึ้น ทำให้ความชื้นที่สะสมอยู่ในบริเวณพื้นที่ป่าไม้ลดลง มีโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดไฟป่าได้ ประกอบกับการกระทำของมนุษย์ไม่ว่าจะเกิดขึ้น โดยจงใจหรือความประมาทก็ตาม ได้ก่อให้เกิดปัญหา จากไฟป่า ส่งผลกระทบและสร้างความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังแผนภาพที่ ๓ - ๕

จังหวัด	ปี พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ (ครั้ง)	พื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	พื้นที่การเกษตรเสียหาย (ไร่)	มูลค่าความเสียหาย (บาท)
สกลนคร	๒๕๕๙	๑๖๐	๒	๘๖๔	๐
	๒๕๖๐	๑๘๙	๐	๒,๓๗๐	๐
	๒๕๖๑	๑๖๒	๐	๘๓๓	๐
นครพนม	๒๕๕๙	๐	๐	๐	ไม่ประกาศภัย
	๒๕๖๐	๐	๐	๐	ไม่ประกาศภัย
	๒๕๖๑	๐	๐	๐	ไม่ประกาศภัย
มุกดาหาร	๒๕๕๙	๗๑	๖	๕๐๑	๐
	๒๕๖๐	๗๖	๖	๕๓๖	๐
	๒๕๖๑	๘๓	๖	๕๙๖	๐

แผนภาพที่ ๓ - ๕ : แสดงสถิติสถานการณ์ภัยจากไฟป่า พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ (จำนวนครั้งที่ประกาศภัย)

(๖) ภัยแล้ง (Drought)

ภัยแล้ง เกิดขึ้นเนื่องจากน้ำ น้ำฝน น้ำใต้ดิน หรือน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ หรืออ่างเก็บน้ำ มีน้อยกว่าปกติในช่วงเวลาหนึ่ง โดยมีปริมาณน้อยกว่าที่พืช คน หรือสัตว์ต้องการ ซึ่งเป็นสภาวะการขาดแคลนน้ำอุปโภคและบริโภค รวมถึง น้ำเพื่อการเกษตรและอุตสาหกรรมในพื้นที่ใด พื้นที่หนึ่งเป็นเวลานานจนก่อให้เกิดความเสียหาย และส่งผลกระทบต่อชุมชน สังคม และระบบเศรษฐกิจโดยรวม และจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศเป็นสาเหตุให้ฤดูฝนสั้นขึ้น ซึ่งหมายถึงว่าฤดูแล้งจะยาวนานขึ้น โดยลักษณะสภาพอากาศของกลุ่มจังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร ช่วงระหว่างเดือนธันวาคม ถึงเดือนพฤษภาคม โดยทั่วไปจะเกิดความแห้งแล้ง และมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงขึ้น โดยอุณหภูมิจะขึ้นสูงสุดในเดือนเมษายน ซึ่งอาจจะมีอุณหภูมิสูงสุดถึง ๔๐-๔๓ องศาเซลเซียส เป็นผลให้มีอากาศร้อนอบอ้าวและร้อนจัดเกือบทุกพื้นที่ ประกอบกับ มีปริมาณน้ำฝนที่อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าปกติ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิโลกการตัดไม้ ทำลายป่า ทำให้พื้นที่กลุ่มจังหวัดประสบกับความแห้งแล้ง นับวันจะมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ทำให้ประชาชนขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตรเป็นประจำทุกปี

จากข้อมูลในแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินกลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๘ ฉบับปรับปรุง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งรวบรวมข้อมูลจากจังหวัดในเขตพื้นที่นำมา วิเคราะห์แล้วปรากฏข้อมูลความเสี่ยงสาธารณสุขของกลุ่มจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้ดังนี้

ประเภทของภัย	พื้นที่และระดับความเสี่ยง(จังหวัด)			ความล่อแหลม/ความเปราะบาง ปัจจัยที่ควรให้ความสำคัญ	ศักยภาพ
	ระดับสูง	ระดับกลาง	ระดับต่ำ		
ภัยจากกรคมนาคมและขนส่ง	สกลนคร	นครพนม มุกดาหาร		<ul style="list-style-type: none"> - เป็นเมืองใหญ่มีประชากรหนาแน่น มีวัฒนธรรมพื้นบ้าน มีแหล่งท่องเที่ยว มีสถานบันเทิง มีการพบปะสังสรรค์รวมตัวกันโดยเฉพาะในช่วงเทศกาล - วิถีชีวิตของคนภาคอีสานมีการดื่มเหล้าในช่วงเทศกาลต่าง ๆ สูงมาก - การขาดซึ่งน้ำใจและวินัยในการใช้รถใช้ถนน - ประชาชนในพื้นที่เห็นการเกิดอุบัติเหตุทางถนนเป็นเรื่องของเวรกรรม ไม่ใช่เกิดจากพฤติกรรมของคน จึงไม่ค่อยให้ความสำคัญในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน - การที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งไม่เห็นความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยในการใช้รถ ใช้ถนน ทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือในการป้องกันและลดอุบัติเหตุฯ เท่าที่ควร - การขาดจำนวนปริมาณและคุณภาพของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการดำเนินงานตามกฎหมาย เช่น เครื่องตรวจวัดแอลกอฮอล์ เครื่องตรวจวัดระดับความเร็ว - การขาดซึ่งเจ้าหน้าที่ และ บุคลากร รวมถึงงบประมาณในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางถนนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ตระหนักถึงความปลอดภัยจากการใช้รถใช้ถนน - เจ้าหน้าที่มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดจริงจัง และต่อเนื่อง ไม่เลือกปฏิบัติ - มีเครือข่ายในการบูรณาการร่วมกัน ป้องกัน และ ลดอุบัติเหตุทางถนนระดับครอบครัว/ชุมชน/หมู่บ้าน/ตำบล/อำเภอ และจังหวัด - หมู่บ้าน/ชุมชน มีแผนในการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอย่างเป็นระบบโดยที่ชุมชนร่วมกันคิดเอง ทำเอง เพื่อให้มีการแก้ปัญหาที่ถูกจุด - หน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ตระหนักถึงความปลอดภัยจากการใช้รถใช้ถนน

ประเภทของภัย	พื้นที่และระดับความเสี่ยง(จังหวัด)			ความล่อแหลม/ความเปราะบาง ปัจจัยที่ควรให้ความสำคัญ	ศักยภาพ
	ระดับสูง	ระดับกลาง	ระดับต่ำ		
				<ul style="list-style-type: none"> - เป็นเมืองใหญ่มีประชากรหนาแน่น มีวัฒนธรรมพื้นบ้าน มีแหล่งท่องเที่ยว มีสถาบันบันเทิง มีการพบปะสังสรรค์รวมตัวกันโดยเฉพาะในช่วงเทศกาล - วิถีชีวิตของคนภาคอีสานมีการดื่มเหล้าในช่วงเทศกาลต่างๆสูงมาก - การขาดซึ่งน้ำใจและวินัยในการใช้รถและถนน - ประชาชนในพื้นที่เห็นการเกิดอุบัติเหตุทางถนนเป็นเรื่องของเวรกรรม ไม่ใช่เกิดจากพฤติกรรมของคน จึงไม่ค่อยให้ความสำคัญในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน 	<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดจริงจัง และต่อเนื่อง ไม่เลือกปฏิบัติ
ภัยจากการคมนาคมและขนส่ง	สกลนคร	นครพนม มุกดาหาร		<ul style="list-style-type: none"> - การที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งไม่เห็นความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยในการใช้รถ ใช้ถนน ทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือในการป้องกันและลดอุบัติเหตุฯ เท่าที่ควร - การขาดจำนวนปริมาณและคุณภาพของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการดำเนินงานตามกฎหมาย เช่น เครื่องตรวจวัดแอลกอฮอล์ เครื่องตรวจวัดระดับความเร็ว - การขาดซึ่งเจ้าหน้าที่ และ บุคลากร รวมถึงงบประมาณในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางถนนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีเครือข่ายในการบูรณาการร่วมกันป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนระดับครอบครัว/ชุมชน/หมู่บ้าน/ตำบล/อำเภอ และจังหวัด - หมู่บ้าน/ชุมชน มีแผนในการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอย่างเป็นระบบโดยที่ชุมชนร่วมกันคิดเอง ทำเอง เพื่อให้มีการแก้ปัญหาที่ถูกจุด
อุทกภัยและดินโคลนถล่ม		สกลนคร นครพนม มุกดาหาร		<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีต้นไม้เนื่องจากการลักลอบตัดต้นไม้อย่างผิดกฎหมาย - การเพาะปลูกในพื้นที่เป็นวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ - พื้นที่เมืองอยู่ที่ราบลุ่มรอบ ๆ พื้นที่ราบสูง - มีระบบการระบายน้ำไม่ดี - การที่มีฝนตกหนักเกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - การสูญเสียพื้นที่หน้าดิน - อยู่ในพื้นที่สูงชัน - ป่าไม้ถูกทำลาย 	<ul style="list-style-type: none"> - มีโครงการปลูกต้นไม้โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก - จัดระเบียบการใช้ประโยชน์จากที่ดินและต้นไม้ - มีโครงการปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่เสี่ยงภัย
ภัยจากพายุ พายุหมุน เขตร้อน		สกลนคร นครพนม	มุกดาหาร	<ul style="list-style-type: none"> - สาเหตุการเกิดพายุรุนแรงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - สถานที่ตั้งของเมืองอยู่ในเขตพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดพายุ - ชุมชนตั้งอยู่บริเวณพื้นที่ราบสูง ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร - พื้นที่จังหวัดเป็นที่ราบสูง - บ้านเรือนของประชาชนทำจากวัสดุที่มีน้ำหนักเบา 	<ul style="list-style-type: none"> - ได้รับความร่วมมือและสนับสนุนอย่างเต็มที่ในการทำงานจากองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดทำแผนของรัฐบาล - มีแผนด้านการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยง

ประเภทของภัย	พื้นที่และระดับความเสี่ยง(จังหวัด)			ความล่อแหลม/ความเปราะบาง ปัจจัยที่ควรให้ความสำคัญ	ศักยภาพ
	ระดับสูง	ระดับกลาง	ระดับต่ำ		
				<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนร้อยละ ๕๐ ของจังหวัดอาศัยอยู่บริเวณพื้นที่ราบสูง - ช่วงเวลาที่เกิดมรสุมเป็นเวลานานเกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 	
อัคคีภัย		สกลนคร มุกดาหาร	นครพนม	<ul style="list-style-type: none"> - มีการละเล่นประทัด ดอกไม้เพลิง โคมลอย ในช่วงเทศกาลต่าง ๆ - การจุดไฟเผาขยะในบ้านเรือน - เครื่องมือ วัสดุ/อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ หมอดอายุการใช้งาน - ความประมาทของประชาชนในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ตระหนักถึงความปลอดภัย - มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดจริงจังและต่อเนื่อง
ภัยจากไฟฟ้าและหมอกควัน		สกลนคร	นครพนม มุกดาหาร	<ul style="list-style-type: none"> - มีการเผาป่าในหน้าแล้งเพื่อหาของป่า - มีการเผาป่าในหน้าแล้งเพื่อล่าสัตว์ - มีการเผาวัชพืชต่าง ๆ เตรียมพื้นที่เพื่อการเพาะปลูกในหน้าฝน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีโครงการสนับสนุนนำเอาวัชพืชต่าง ๆ มาทำเป็นปุ๋ยหมัก - ชุมชนในพื้นที่เสี่ยงใช้มาตรการทางสังคมลงโทษคนเผา เช่น การไม่คบหาและพูดคุยและให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน
ภัยแล้ง		สกลนคร นครพนม มุกดาหาร		<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่เป็นที่ราบสูง - พื้นที่สูงมีภูเขา เป็นดินทราย - ไม่มีพื้นที่กักเก็บน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการ - มีแหล่งน้ำอุบะโคกบริเวณ จำนวนน้อย ไม่เพียงพอ - ทรัพยากรธรรมชาติ/ป่าไม้ถูกทำลาย - แหล่งกักเก็บน้ำเสื่อมโทรม/ตื้นเขิน - มีสิ่งปลูกสร้างโรงงานอุตสาหกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ในการกักเก็บน้ำในพื้นที่ทางไกล - มีแผนการบริหารจัดการน้ำ - โครงการขุดลอกคูคลอง - โครงการแก้มลิง - โครงการฝนหลวง - มีระเบียบ กฎหมาย เกี่ยวกับ การปลูกป่า และที่สาธารณะ ฯลฯ

แผนภาพที่ ๓ - ๖ แสดงพื้นที่และระดับความเสี่ยงภัยของกลุ่มจังหวัด

ภัย/เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
คมนาคม	—			—								—
อุทกภัย						—	—	—	—	—		
ภัยแล้ง	—	—	—	—	—	—						
วาตภัย		—	—	—	—	—						
อัคคีภัย	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ไฟฟ้า	—	—	—	—	—						—	—
ภัยหนาว	—	—									—	—

แผนภาพที่ ๓ - ๗ : แสดงปฏิทินสาธารณภัยที่เกิดในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

จากการพิจารณาสถิติของภัยและความเสี่ยงภัยของจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบข้างต้น จะพบว่าในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ในห้วงเวลาที่ผู้ขอรับการประเมินไปปฏิบัติหน้าที่ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ อยู่ในห้วงเวลาความเสี่ยงภัย ด้านการคมนาคม อุทกภัย และอัคคีภัย ดังนั้น การเตรียมกำลังคนเร่งด่วนจะต้องเตรียมเพื่อรับมือกับภัยด้านคมนาคม อุทกภัย และอัคคีภัย เป็นอันดับแรก และตามด้วยการเตรียมกำลังคนเพื่อรับมือกับภัยอื่น ๆ เป็นประการถัดมา ผู้ขอรับการประเมินจึงวิเคราะห์ว่าในเมื่อทางศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ไม่อาจหาอัตรากำลังบุคลากรมาเพิ่มเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ ก็จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรบุคคลเท่าที่มีอยู่ในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยการนำเอาบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านอื่นที่ไม่ใช่ด้านปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น งานธุรการ งานการเงิน บัญชี พัสดุ เป็นต้น มาฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ โดยผู้ขอรับการประเมิน ได้เชิญผู้อำนวยการส่วนฝึกอบรมมาหารือและขอให้จัดเตรียมวิทยากรในส่วนฝึกอบรม ใช้เวลาว่างหรือเวลาหลังเลิกงานฝึกอบรมให้ความรู้การปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ แก่บุคลากรของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และผู้ขอรับการประเมินได้แจ้งให้ผู้อำนวยการส่วนทุกส่วนและหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป ส่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่ไม่ติดภารกิจสำคัญ เข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้และทักษะปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้และการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการดับเพลิง ความรู้และฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ ความรู้และการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง เป็นต้น ตั้งแต่วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป โดยทำการฝึกทั้งที่เป็นการเฉพาะผู้ไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยตรง และฝึกร่วมกับผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยตรง ใช้สถานที่ภายในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และสถานที่อื่นตามที่เห็นสมควร และทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่ไม่ใช่ผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยตรง สามารถปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้เทียบเท่าหรือใกล้เคียงผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรณีนี้มีความยากลำบากในการดำเนินการ คือ เจ้าหน้าที่เหล่านี้มีงานที่จะต้องปฏิบัติตามหน้าที่อยู่แล้ว เช่น งานการเงิน งานแผน งานพัสดุ เป็นต้น ซึ่งงานเหล่านี้ต้องใช้ความต่อเนื่องในการดำเนินการ บางครั้งอาจต้องทำงานล่วงเลยเวลาทำงานปกติ เช่น นางวนิดา อัจฉริยะ นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุอยู่ฝ่ายบริหารทั่วไป ช่วงปลายปีงบประมาณจะต้องเร่งทำการจัดซื้อจัดจ้าง จะต้องไปฝึกปฏิบัติระงับอัคคีภัย และนางสาวภัทรา ดาคำ พนักงานประจำสำนักงาน สังกัดส่วนป้องกันและปฏิบัติการ มีหน้าที่เข้าเวรเฝ้าระวังสาธารณภัย จะต้องไปฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง เป็นต้น ดังนั้น การจะออกไปฝึกอบรมเพิ่มเติมความรู้และทักษะด้านการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจึงเป็นเรื่องยากเพราะงานประจำก็ถือว่ามามากแล้ว ผู้ขอรับการประเมินจึงได้ไปกำชับให้หัวหน้างานของเจ้าหน้าที่เหล่านี้วางแผนมอบหมายงานให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติให้เหมาะสม และไปกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่จัดแบ่งเวลาเข้ารับการฝึกอบรม และชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นต้องใช้บุคลากรเหล่านี้มาฝึกอบรม เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณภัย

ที่อาจเกิดขึ้นได้เสมอ จนกระทั่งได้มีการฝึกอบรมเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้ทำหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตั้งแต่วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นมา โดยมีการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอตามเวลาที่เวลาและโอกาสจะเอื้ออำนวย โดยมีตัวอย่างการฝึกอบรมตามภาพ ดังต่อไปนี้

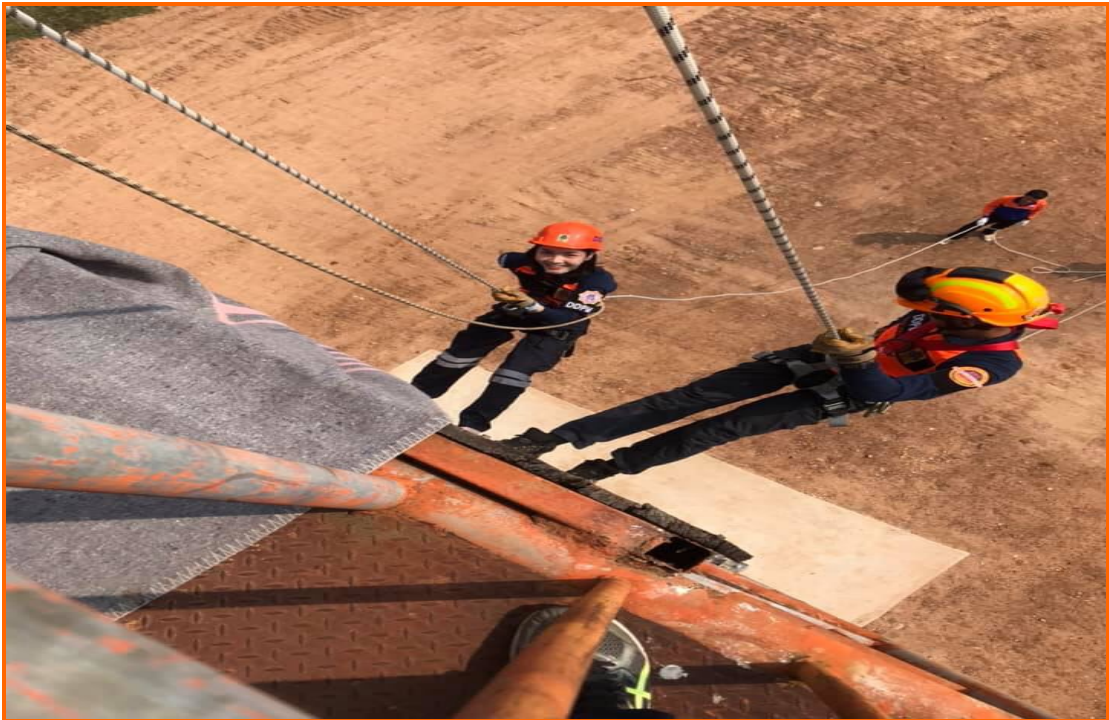
การฝึกปฏิบัติช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยและภัยทางน้ำอื่น ของเจ้าหน้าที่ภายในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และบริเวณหนองหาร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

การฝึกปฏิบัติช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยและภัยทางน้ำอื่น ของเจ้าหน้าที่ภายในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และบริเวณหนองหาร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

การฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูงของเจ้าหน้าที่ภายในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

การฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูงของเจ้าหน้าที่ภายในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

การฝึกปฏิบัติระงับอัคคีภัยของเจ้าหน้าที่ภายในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

การฝึกปฏิบัติระงับอัคคีภัยของเจ้าหน้าที่ภายในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

ความยุ่งยากอีกประการหนึ่งของการฝึกเพิ่มพูนทักษะการปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้แก่บุคลากรภายในของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่ไม่ใช่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยตรง คือ หลาย ๆ คน เป็นเพศหญิงซึ่งโดยธรรมชาติจะแข็งแรงน้อยกว่าเพศชาย การจะให้จับดึงสาย ลากสายฉีดน้ำดับเพลิง อาจเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก บางคนถึงขั้นท้อใจไม่ยอมฝึกอบรมต่อ แต่ผู้ขอรับการประเมิน ผู้อำนวยการส่วนฝึกอบรม และวิทยากรได้พยายามบรรยายสอดแทรกเน้นย้ำแนวคิดการมีจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และเน้นย้ำให้ทุกคนต้องรู้จักปรับตัวเพื่อให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร สามารถตอบสนองและช่วยเหลือประชาชนเมื่อเกิดสาธารณภัยได้เหมือนเดิม แม้ว่ากำลังพลจะไม่ได้เพิ่มเติมก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามพระบรมราโชบายของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ และเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ด้วยการเข้าฝึกปฏิบัติในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแม้ว่าจะไม่ได้มีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยตรงก็ตาม จนผู้เข้ารับการฝึกที่เป็นเจ้าหน้าที่หญิงมีความมุ่งมั่นที่จะได้รับการฝึกมากขึ้นจนสำเร็จการฝึกฝน และสามารถปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้เทียบเท่าผู้ฝึกอบรมชาย

๓.๒.๒ การพัฒนาเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

จากหัวข้อที่กล่าวมาข้างต้นเป็นการฝึกอบรมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายในองค์กร ซึ่งผู้ขอรับการประเมินพิจารณาแล้วเห็นว่า หากเกิดสาธารณภัยขนาดใหญ่ขึ้นจริง ลำพังเพียงบุคลากรของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ทั้งหมดที่ผ่านการฝึกอบรมด้านการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมาแล้วข้างต้น ย่อมไม่เพียงพอต่อการตอบสนองต่อสาธารณภัยอย่างแน่นอน จะต้องมีการแสวงหาเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม ที่มีอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมากเข้ามาช่วยเจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ในการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เนื่องจากงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่วนหนึ่งเป็นการสนับสนุนเครื่องจักร เครื่องมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การจะช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เครือข่ายจะต้องมีทักษะการใช้เครื่องมืออุปกรณ์เสียก่อน เมื่อเกิดภัยจะสามารถใช้งานได้อย่างคล่องแคล่วและทันทีเมื่อเรียกใช้หรือขอรับการสนับสนุน ผู้ขอรับการประเมินได้พิจารณาจากตารางการจัดฝึกอบรมที่เหลืออยู่ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่ามีโครงการฝึกอบรมเครือข่ายที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์การพัฒนาเครือข่ายด้านการจัดการสาธารณภัยอยู่ ๓ โครงการ ได้แก่ โครงการขับเคลื่อนและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ ประจำปี ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เป็นการฝึกให้ข้าราชการ พนักงาน อาสาสมัครมูลนิธิภาคเอกชน บุคคลทั่วไป ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และผู้สนใจ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มาฝึกขับเรือกู้ภัยและฝึกช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ มีกลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น ๔๐ คน ผู้ผ่านการฝึกอบรมจะได้รับประกาศนียบัตร นายท้ายเรือลำน้ำชั้นสองของกรมเจ้าท่าด้วย กำหนดให้มีขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง รุ่นที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๒ เป็นการฝึกให้ข้าราชการ พนักงานอาสาสมัครมูลนิธิ ภาคเอกชน บุคคลทั่วไป ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และผู้สนใจ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มาฝึกอบรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง มีกลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น ๒๙ คน จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ และโครงการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพบุคลากรผู้ช่วยปฏิบัติงานด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัยเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นการฝึกให้เครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ประกอบด้วย หน่วยงานของรัฐ มูลนิธิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีความรู้และสามารถเป็นผู้ช่วยปฏิบัติงานด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเมื่อเกิดสถานการณ์ภัยพิบัติในพื้นที่ได้ กำหนดจัดโครงการในวันที่ ๒๗ - ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๕ คน ซึ่งผู้ขอรับการประเมินมีบทบาทในการประเมิน ทบทวน และเพิ่มเติมเนื้อหาการฝึกอบรมและอำนวยความสะดวกให้เป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบูรณาการพิจารณา และทบทวน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัย ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมสำคัญ คือ การจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระหว่างศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร กับ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ ซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) โครงการขับเคลื่อนและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ ประจำปี ๒๕๖๒

สืบเนื่องจากปัญหาการขาดแคลนบุคลากรขับเคลื่อนของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จนเคยถูกสื่อสังคมออนไลน์โจมตีและกล่าวหาว่ามีเรือแต่ไม่ยอมนำไปช่วยประชาชน ในยามเกิดอุทกภัยดังที่ได้นำเสนอมาแล้วก่อนหน้านี้ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จึงได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการจัดให้มีการฝึกอบรมเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการ พนักงาน อาสาสมัครมูลนิธิ ภาคเอกชน และบุคคลทั่วไป ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้แก่ จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดนครพนม มาทำการฝึกอบรมทักษะในการขับเคลื่อนและการช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ โดยมีวัตถุประสงค์จะให้เครือข่ายได้มีความสามารถในการขับเคลื่อนและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำได้และเป็นกำลังเสริมให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้ทำให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีบุคลากรช่วยปฏิบัติหน้าที่ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในขณะเกิดภัยมากขึ้น โดยมีการดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลและอำนวยการของผู้ขอรับการประเมินเป็นขั้นตอน ดังนี้

- ส่วนฝึกอบรมได้เขียนโครงการขับเคลื่อนและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ ประจำปี ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร โดยระบุหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ขอบเขตรายวิชาการฝึกอบรม กลุ่มเป้าหมายและคุณสมบัติของผู้เข้าอบรม แนวทางการทางประมาณ สถานที่และระยะเวลาการฝึกอบรม ผลที่คาดว่าจะได้รับ เสนอผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร พิจารณออนุมัติหลักการ

- เมื่อผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร อนุมัติในหลักการแล้ว ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ก็ได้ออกหนังสือไปยังหน่วยงานของรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนทุกแห่ง เชิญชวนผู้สนใจสมัครเข้ารับการฝึกอบรม โดยระบุให้องค์กรเหล่านั้นจัดตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในอัตราคนละ ๓,๐๐๐ บาท

- ขั้นตอนต่อมาเป็นขั้นตอนการรับสมัครและรับเงินค่าฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จะรับสมัครผู้ต้องการเข้ารับการฝึกอบรมพร้อมประสานขอรับงบประมาณสนับสนุนจากต้นสังกัดของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

- ขั้นตอนต่อไปเป็นขั้นตอนขออนุมัติดำเนินการฝึกอบรม โดยส่วนฝึกอบรมได้มีหนังสือที่ มท ๐๖๑๘/๔๑๒ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ขออนุมัติดำเนินการฝึกอบรมโครงการขับเคลื่อนและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ รุ่นที่ ๑ ประจำปี ๒๕๖๒ เสนออธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อขออนุมัติดำเนินโครงการระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๓๙ คน

- เมื่ออธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอนุมัติโครงการแล้ว ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จะทำหนังสือแจ้งผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้มาฝึกอบรมจัดเตรียมสถานที่ เชิญวิทยากร เตรียมอุปกรณ์การฝึกอบรม เตรียมการลงทะเบียน และเตรียมการอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

- ดำเนินการฝึกอบรมตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด และดำเนินกระบวนการจัดทำเอกสารเบิกจ่ายเงินงบประมาณ โดยใช้ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕

- ประเมินผลการฝึกอบรม เพื่อนำไปปรับปรุงให้ดีขึ้นในการฝึกอบรมครั้งต่อไป

การฝึกอบรมดังกล่าวใช้เวลาฝึกอบรม รวมทั้งสิ้น ๒๕ ชั่วโมง แบ่งเป็นภาคทฤษฎี ๑๐ ชั่วโมง และภาคปฏิบัติ ๑๕ ชั่วโมง ดังนี้

ภาคทฤษฎี ๑๐ ชั่วโมง ประกอบด้วย

- การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน ๒ ชั่วโมง
- กฎหมายเกี่ยวกับการเดินเรือในน่านน้ำไทย การใช้ใบอนุญาตนายท้ายเรือ จำนวน ๒ ชั่วโมง
- การใช้เรือกู้ภัย เครื่องเรือ อุปกรณ์ประจำเรือกู้ภัย จำนวน ๒ ชั่วโมง
- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการควบคุมเรือ การรายงานกรณีเกิดอุบัติเหตุทางน้ำ จำนวน ๒ ชั่วโมง
- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับตัวเรือ เครื่องจักรเครื่องใช้และหน้าที่ของผู้ใช้เครื่องจักรยนต์ จำนวน ๒ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน ๑๕ ชั่วโมง

- การฝึกเอาตัวรอดผิวน้ำ การช่วยชีวิตผิวน้ำ
- การฝึกปฏิบัติการขับเรือและการประกอบเรือ/ทดสอบการขับเรือเพื่อออกใบอนุญาตนายท้ายเรือ จำนวน ๒ ชั่วโมง
- กายบริหาร/บุคคลท่ามือเปล่า จำนวน ๒ ชั่วโมง

ผู้ขอรับการประเมินได้พิจารณาเนื้อหาของการฝึกอบรมแล้วเห็นว่าเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นไปตามแนวทางในการแก้ไขปัญหาของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่ต้องการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนคนขับเรือเมื่อมีเหตุสาธารณภัย แต่ผู้ขอรับการประเมินวิเคราะห์แล้วเห็นว่าเพื่อให้การฝึกอบรมได้ประโยชน์มากที่สุด จึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มเนื้อหาเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามนโยบายและแผนในแต่ละระดับ จึงได้แจ้งให้ผู้อำนวยการส่วนฝึกอบรม ให้วิทยากรเพิ่มเติมเนื้อหาและสอดแทรกความรู้และอุดมการณ์เข้าไปในวิชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และวิชายาการบริหาร/บุคคลท่ามือเปล่า โดยเนื้อหาและอุดมการณ์ที่เพิ่มเติม ได้แก่ ให้ทุกคนมีจิตอาสาในการทำงานด้านภัยพิบัติตามพระบรมราโชบายในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ และให้ความรู้เกี่ยวกับจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร. ประเภทภัยพิบัติตามแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินกลุ่มจังหวัด ๒๕๕๘ ฉบับปรับปรุงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และขอให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนเผยแพร่แนวคิดจิตอาสาไปยังประชาชนในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด เน้นให้ทุกคนรู้จักปรับตัวเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น ตามเป้าหมายการพัฒนาประเทศของสหประชาชาติที่อยู่ภายใต้การพัฒนา ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ การแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการร่วมมือกันพัฒนาตนเองเพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติตามกรอบการดำเนินงานเช่นใด

เพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๗๓ เน้นให้ทุกคนมีจิตสาธารณะ ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้ทุกคนเร่งพัฒนาทักษะด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเอง เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อลดผลกระทบที่เกิดจากสาธารณภัยให้มากที่สุด ด้วยการเพิ่มความรู้และช่องทางการรับรู้เกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยและการแจ้งข้อมูลข่าวสารการแจ้งเตือนภัยไปยังประชาชน ตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ การเน้นย้ำให้ทุกคนมีจิตสาธารณะ และสร้างจิตสำนึกความปลอดภัยสาธารณะ และเน้นให้ชุมชนท้องถิ่นร่วมกันดำเนินการเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ เน้นให้กลับไปแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการฉีกกำลังลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เน้นสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยให้เกิดขึ้นในตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคน ตามแผนยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และแผนยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งส่วนฝึกอบรมได้นำแนวทางที่ผู้ขอรับการประเมินไปดำเนินการถ่ายทอดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมโครงการ/หลักสูตรนี้ได้อย่างครบถ้วน

ความยุ่งยากซับซ้อนของการดำเนินโครงการหรือหลักสูตรนี้ นอกจากจะเป็นเรื่องของเนื้อหาการฝึกอบรมที่เน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ตามเนื้อหา โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับการเดินเรือในน่านน้ำไทยและการฝึกปฏิบัติด้วย ซึ่งผู้ผ่านการฝึกอบรมจะได้รับใบประกาศนียบัตรนายท้ายเรือกลลำน้ำชั้นสองจากกรมเจ้าท่าด้วยแล้ว การที่จะถ่ายทอดการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแผนของหน่วยงานต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับระหว่างประเทศ ระดับประเทศ ไปจนถึงระดับกรม ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับรู้ภายในระยะเวลาอันสั้น จึงเป็นเรื่องที่มีความยุ่งยากมาก ซึ่งผู้ขอรับการประเมินได้จัดทำเอกสารประกอบการให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าวให้วิทยากรใช้เป็นแนวทางในการพูด และความยุ่งยากอีกประการหนึ่งนั่นคือ การดำเนินโครงการดังกล่าวที่เป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนกำลังพลซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ไม่ได้มีงบประมาณจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่อย่างใด ซึ่งการไม่มีงบประมาณในการดำเนินการแก้ไขปัญหาก็เป็นเรื่องที่ยุ่งยากมาก เพราะการจะได้งบประมาณมาต้องผ่านกระบวนการเสนอขออนุมัติ ใช้งบประมาณต้องใช้เวลาอันแต่ปัญหาของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนั้นไม่อาจรอนานได้ การหางบประมาณจากช่องทางอื่นมาดำเนินการจึงเป็นเรื่องยาก ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จึงขอเชิญชวน/ขอรับการสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาสนับสนุนงบประมาณ โดยผู้ประสงค์จะเข้ารับการฝึกอบรมจะต้องจ่ายค่าลงทะเบียนฝึกอบรมจำนวนหัวละ ๓,๐๐๐ บาท กรณีนี้อาจเป็นความซับซ้อนของการดำเนินการภายใต้แนวคิดที่ว่าศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต้องการหาคนมาช่วยทำงาน ต้องการหาเครือข่ายมาช่วยทำงานจึงรับสมัครคนมาช่วยงาน การที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะได้ประโยชน์จากโครงการดังกล่าวตามหลักแล้วต้องสนับสนุนงบประมาณโครงการดังกล่าว แต่กรณีนี้กลับกันซับซ้อน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนอกจากยินดีที่จะมาปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยอันเป็นการดำเนินงานด้วยจิตสาธารณะแล้วกลับต้องมาเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการด้วยตนเอง ดังนั้น การได้คน/เครือข่ายมาช่วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยไม่เสียเงินงบประมาณของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก ต้องอาศัยการตั้งใจให้หน่วยงานต่าง ๆ เห็นความสำคัญของการ

เตรียมการรับมือกับภัยพิบัติที่เป็นเรื่องของคน ไม่ใช่เรื่องของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แต่เพียงหน่วยงานเดียวจึงถือเป็นเรื่องยุ่งยากและซับซ้อน และความยุ่งยากประการสุดท้าย คือ กรณีนี้เคยมีสมาชิกรัฐสภารายหนึ่งกล่าวโจมตีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยว่าใช้งบประมาณในการจัดซื้อเครื่องจักรจำนวนมากใช้งบประมาณจำนวนมากเกินความจำเป็น ซึ่งเป็นการแสดงภาพพจน์ที่ไม่ดีต่อกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การฝึกอบรมเพื่อหาเครือข่ายเข้ามาช่วยงานโดยกล่าวอ้างว่าบุคลากรไม่เพียงพอต่อจำนวนเครื่องจักร ก็เท่ากับเป็นการส่งเสริมให้การโจมตีว่ากรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจัดซื้ออุปกรณ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมาจำนวนมากแต่ไม่ได้ใช้ เป็นความจริงจึงเป็นเรื่องยุ่งยากซับซ้อนที่จะให้โครงการฝึกอบรมดังกล่าวจะต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อองค์กร ต้องระมัดระวังไม่ให้นำเอากิจกรรมดังกล่าวไปเผยแพร่ในทางที่ผิดไปจากเจตนา โดยพยายามเผยแพร่ให้สาธารณชนรับรู้ในอีกมิติหนึ่งว่า โครงการดังกล่าวเน้นให้มีความรู้ความเข้าใจในภัยพิบัติ ความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติแทนการนำเสนอการแก้ปัญหาเครื่องจักรเกินจำนวนคนใช้ ผู้ขอรับการประเมินได้กำกับดูแลให้การดำเนินโครงการตามวัน เวลา และสถานที่ข้างต้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี สามารถผลิตบุคลากรเครือข่ายที่มีความรู้และสามารถขับเคลื่อนและปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทางน้ำได้เพิ่มอีก ๓๙ คน

ภาพการฝึกอบรมโครงการขับเคลื่อนและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ รุ่นที่ ๑ ประจำปี ๒๕๖๒ เสนออธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อขออนุมัติดำเนินโครงการระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และหนองหาร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ภาพการฝึกอบรมโครงการขับเรือและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ รุ่นที่ ๑ ประจำปี ๒๕๖๒ เสนออธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อขออนุมัติดำเนินโครงการระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และหนองหาร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

ภาพการฝึกอบรมโครงการขับเรือและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ รุ่นที่ ๑ ประจำปี ๒๕๖๒ เสนออธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อขออนุมัติดำเนินโครงการระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และหนองหาร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

(๒) โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง รุ่นที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๒

โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง รุ่นที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๒ เป็นโครงการที่จัดขึ้นเป็นครั้งที่ ๒ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นการฝึกให้ข้าราชการ พนักงาน อาสาสมัครมูลนิธิ ภาคเอกชน บุคคลทั่วไป อายุไม่เกิน ๕๐ ปี ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และผู้สนใจ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้แก่ จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดนครพนม มาฝึกอบรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง มีกลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น ๒๙ คน กำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และบริเวณผานางเมิน อุทยานแห่งชาติภูพาน จังหวัดสกลนคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาเครือข่ายและเพิ่มจำนวนผู้ปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง เพื่อให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีบุคลากรช่วยปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในขณะเกิดภัยมากขึ้น ส่วนฝึกอบรมได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๖๑๘/๔๔๔ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๒ เรื่อง ขออนุมัติดำเนินการฝึกอบรมโครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการช่วยเหลือ

ผู้ประสบภัยจากที่สูง รุ่นที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๒ เสนออธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อขออนุมัติ ดำเนินโครงการระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ และศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน ๒๙ คน โดยมีการดำเนินการภายใต้การกำกับดูแล และอำนวยความสะดวกของผู้ขอรับการประเมินเป็นขั้นตอน ดังนี้

- ส่วนฝึกอบรมได้เขียนโครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จากที่สูง รุ่นที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๒ โดยระบุหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ขอบเขตรายวิชาการฝึกอบรม กลุ่มเป้าหมายและคุณสมบัติของผู้เข้าอบรม แนวทางการหางบประมาณ สถานที่และระยะเวลา การฝึกอบรม ผลที่คาดว่าจะได้รับ เสนอผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร พิจารณาอนุมัติในหลักการ

- เมื่อผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร อนุมัติ ในหลักการแล้ว ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ก็ได้ออกหนังสือไปยังหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนทุกแห่ง เชิญชวนผู้สนใจสมัครเข้ารับการฝึกอบรม โดยระบุให้ องค์กรเหล่านั้นจัดตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในอัตราคนละ ๒,๐๐๐ บาท

- ขั้นตอนต่อมาเป็นขั้นตอนการรับสมัครและรับเงินค่าฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ของศูนย์ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จะรับสมัครผู้ต้องการเข้ารับการฝึกอบรมพร้อม ประสานขอรับงบประมาณสนับสนุนจากต้นสังกัดของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

- ขั้นตอนต่อไปเป็นขั้นตอนขออนุมัติดำเนินการฝึกอบรม โดยส่วนฝึกอบรมได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๖๑๘/๔๔๔ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๒ เรื่อง ขออนุมัติดำเนินการฝึกอบรมโครงการพัฒนา ศักยภาพเครือข่ายการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง รุ่นที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๒ เสนออธิบดีกรมป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยเพื่อขออนุมัติดำเนินโครงการ ระหว่างวันที่ ๑๒ -๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๒๙ คน

- เมื่ออธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอนุมัติโครงการแล้ว ศูนย์ป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จะทำหนังสือแจ้งผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้มาฝึกอบรม มีหนังสือขอความอนุเคราะห์ใช้สถานที่ที่นางเมินจากอุทยานแห่งชาติภูพาน จัดเตรียมสถานที่ เชิญวิทยากร เตรียมอุปกรณ์การฝึกอบรม เตรียมการลงทะเบียน และเตรียมการอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

- ดำเนินการฝึกอบรมตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด และดำเนินการกระบวนการ จัดทำเอกสารเบิกจ่ายเงินงบประมาณ โดยใช้ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยค่าใช้จ่าย ในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕

- ประเมินผลการฝึกอบรม เพื่อนำไปปรับปรุงให้ดีขึ้นในการฝึกอบรมครั้งต่อไป การฝึกอบรมใช้เวลาในการฝึกอบรม รวมทั้งสิ้น ๑๗ ชั่วโมง แบ่งเป็นภาคทฤษฎี ๓ ชั่วโมง และภาคปฏิบัติ ๑๔ ชั่วโมง ดังนี้

ภาคทฤษฎี ๓๐ ชั่วโมง ประกอบด้วย

- พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๑ ชั่วโมง
- เงื่อนไขในงานบรรเทาสาธารณภัย จำนวน ๒ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน ๑๔ ชั่วโมง

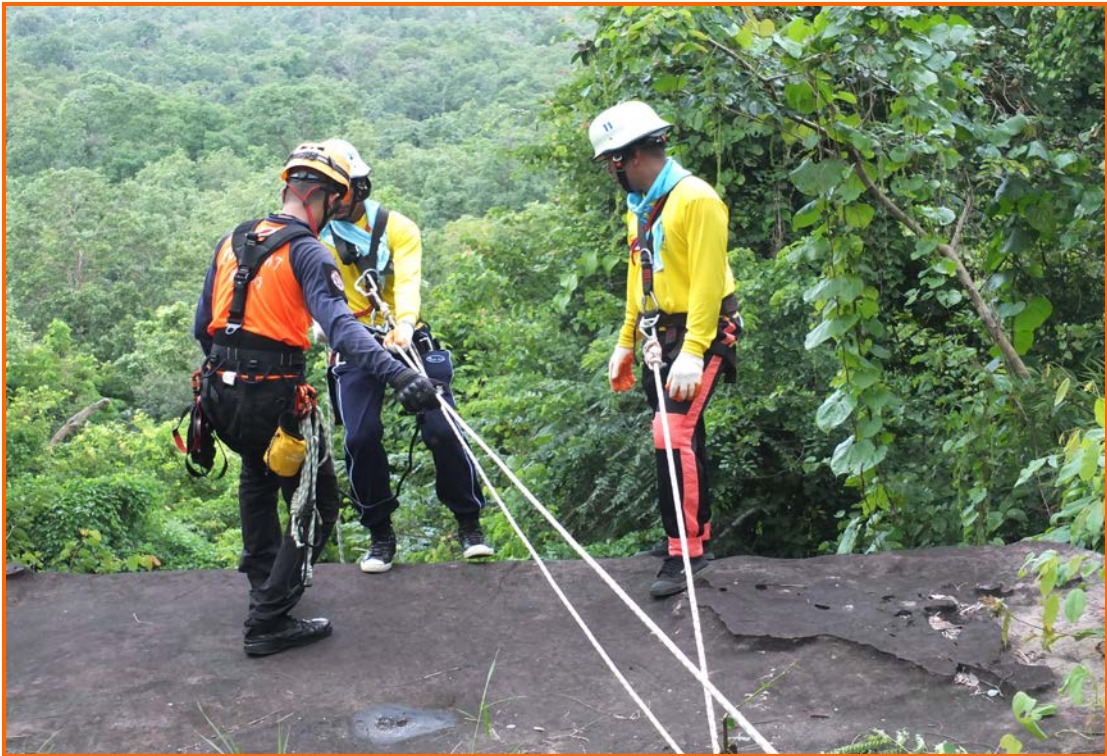
- การใช้รอกในงานสาธารณภัย จำนวน ๒ ชั่วโมง
- ฝึกปฏิบัติการใช้อุปกรณ์ประกอบเชือก จำนวน ๕ ชั่วโมง
- ฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง จำนวน ๗ ชั่วโมง

ผู้ขอรับการประเมินได้พิจารณาเนื้อหาของการฝึกอบรมแล้วเห็นว่าเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นการฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในที่สูง เน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำไปปฏิบัติและช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ได้จริง ซึ่งเป็นไปตามแนวทางในการแก้ไขปัญหาของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่ต้องการเพิ่มจำนวนเครือข่ายศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และเพิ่มผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มากขึ้น แต่ผู้ขอรับการประเมินวิเคราะห์แล้วเห็นว่าเพื่อให้การฝึกอบรมได้ประโยชน์มากที่สุด จึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มเนื้อหาเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามนโยบายและแผนในแต่ละระดับ จึงได้แจ้งให้ผู้อำนวยความสะดวกส่วนฝึกอบรม ให้วิทยากรเพิ่มเติมเนื้อหาและสอดแทรกความรู้และอุดมการณ์เข้าไปในวิชาพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และวิชาฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง โดยเนื้อหาและอุดมการณ์ที่เพิ่มเติมได้แก่ ให้ทุกคนมีจิตอาสาในการทำงานด้านภัยพิบัติตามพระบรมราโชบายในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ และให้ความรู้เกี่ยวกับจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร. ประเภทภัยพิบัติตามแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินกลุ่มจังหวัด ๒๕๕๘ ฉบับปรับปรุงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และขอให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนเผยแพร่แนวคิดจิตอาสาไปยังประชาชนในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด เน้นให้ทุกคนรู้จักปรับตัวเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้นตามเป้าหมายการพัฒนาประเทศของสหประชาชาติที่อยู่ภายใต้การพัฒนา ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ การแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการร่วมมือกันพัฒนาตนเองเพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติตามกรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓ เน้นให้ทุกคนมีจิตสาธารณะ ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ทุกคนเร่งพัฒนาทักษะด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเอง เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อลดผลกระทบที่เกิดจากสาธารณภัยให้มากที่สุด ด้วยการเพิ่มความรู้และช่องทางการรับรู้เกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยและการแจ้งข้อมูลข่าวสารการแจ้งเตือนภัยไปยังประชาชน ตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ การเน้นย้ำให้ทุกคนมีจิตสาธารณะ และสร้างจิตสำนึกความปลอดภัยสาธารณะ และเน้นให้ชุมชนท้องถิ่นร่วมกันดำเนินการเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เน้นให้กลับไปแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการผนึกกำลังลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เน้นสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยให้เกิดขึ้นในตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคน ตามแผนยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และแผนยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งส่วนฝึกอบรมได้นำแนวทางที่ผู้ขอรับการประเมินไปดำเนินการถ่ายทอดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมโครงการ/หลักสูตรนี้ได้อย่างครบถ้วน

ความยุ่งยากซับซ้อนของการดำเนินโครงการหรือหลักสูตรนี้ นอกจากจะเป็นเรื่องของเนื้อหาการฝึกอบรมที่เป็นการโรยตัวจากที่สูงซึ่งเป็นการอบรมที่ยากและมีความเสี่ยงด้านความปลอดภัย การปฏิบัติจะต้องมีระบบการรักษาความปลอดภัยอย่างดีด้วยแล้ว การที่จะถ่ายทอดการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแผนของหน่วยงานต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับระหว่างประเทศ ระดับประเทศ ไปจนถึงระดับกรมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับรู้ภายในระยะเวลาอันสั้น จึงเป็นเรื่องที่มีความยุ่งยากมาก ซึ่งผู้ขอรับการประเมินได้จัดทำเอกสารประกอบการฝึกอบรมและเป็นผู้บรรยายถ่ายทอดให้ความรู้และปลูกฝังเรื่องดังกล่าวแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยตนเอง และไปกำกับดูแลเนื้อหาการฝึกอบรมโครงการดังกล่าวด้วยตนเอง และความยุ่งยากอีกประการหนึ่งนั่นคือ การดำเนินโครงการดังกล่าวที่เป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนกำลังพล ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ไม่ได้มีงบประมาณจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่อย่างใด ซึ่งการไม่มีงบประมาณในการดำเนินการแก้ไขปัญหาก็เป็นเรื่องที่ยุ่งยากมาก เพราะการจะได้งบประมาณมาต้องผ่านกระบวนการเสนอขออนุมัติ ข้างวงจรของงบประมาณต้องใช้เวลานาน แต่ปัญหาของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนั้นไม่อาจรอนานได้ การหางบประมาณจากช่องทางอื่นมาดำเนินการจึงเป็นเรื่องยาก ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จึงขอเชิญชวน/ขอรับการสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาสนับสนุนงบประมาณ โดยผู้ประสงค์จะเข้ารับการฝึกอบรมจะต้องจ่ายค่าลงทะเบียนฝึกอบรมจำนวนหัวละ ๒,๐๐๐ บาท กรณีนี้อาจเป็นความซับซ้อนของการดำเนินการภายใต้แนวคิดที่ว่าศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต้องการหาคนมาช่วยทำงาน ต้องการหาเครือข่ายมาช่วยทำงานจึงรับสมัครคนมาช่วยงาน การที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะได้ประโยชน์จากโครงการดังกล่าวตามหลักแล้วต้องสนับสนุนงบประมาณโครงการดังกล่าว แต่กรณีนี้ก็กลับกัน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนอกจากยินดีที่จะมาปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยอันเป็นการดำเนินงานด้วยจิตสาธารณะแล้วกลับต้องมาเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการด้วยตนเอง ดังนั้น การได้คน/เครือข่ายมาช่วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยไม่เสียเงินงบประมาณของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจึงเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก ต้องอาศัยการจูงใจให้หน่วยงานต่าง ๆ เห็นความสำคัญของการเตรียมรับมือสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาที่เป็นเรื่องของคน ไม่ใช่เรื่องของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แต่เพียงหน่วยงานเดียวจึงถือเป็นเรื่องยุ่งยากและซับซ้อน และความยุ่งยากประการสุดท้าย คือ กรณีนี้เคยมีสมาชิกรัฐสภารายหนึ่งกล่าวโจมตีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยว่าใช้งบประมาณในการจัดซื้อเครื่องจักรจำนวนมากใช้งบประมาณจำนวนมากเกินความจำเป็น ซึ่งเป็นการแสดงภาพพจน์ที่ไม่ดีต่อกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การฝึกอบรมเพื่อหาเครือข่ายเข้ามาช่วยงานโดยกล่าวอ้างว่าบุคลากรไม่เพียงพอต่อจำนวนเครื่องจักร ก็เท่ากับเป็นการส่งเสริมให้การโจมตีว่ากรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจัดซื้ออุปกรณ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมาจำนวนมากแต่ไม่ได้ใช้เป็นความจริง จึงเป็นเรื่องยุ่งยากซับซ้อนที่จะให้โครงการฝึกอบรมดังกล่าวจะต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวัง เพื่อไม่ให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อองค์กร ต้องระมัดระวังไม่ให้คนนำเอากิจกรรมดังกล่าวไปเผยแพร่ในทางที่ผิดไปจากเจตนา โดยพยายามเผยแพร่ให้สาธารณชนรับรู้ในอีกมิติหนึ่งว่า โครงการดังกล่าวเน้นให้มีความรู้ความเข้าใจในภัยพิบัติ ความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ แทนการนำเสนองานแก้ปัญหาเครื่องจักรเกินจำนวนคนใช้ ผู้ขอรับการประเมินได้กำกับดูแลให้การดำเนินโครงการตามวัน เวลา และสถานที่ข้างต้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี สามารถผลิตบุคลากรเครือข่ายที่มีความรู้และสามารถในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูงได้เพิ่มอีก ๒๙ คน

ผู้ขอรับการประเมินไปบรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และกำกับดูแลโครงการพัฒนาศักยภาพ
เครือข่ายการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง รุ่นที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๒ ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒
ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และบริเวณผานางเม็น อุทยานแห่งชาติภูพาน

ผู้ขอรับการประเมินไปบรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และกำกับดูแลโครงการพัฒนาศักยภาพ
เครือข่ายการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง รุ่นที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๒ ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒
ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และบริเวณผานางเม็น อุทยานแห่งชาติภูพาน

(๓) โครงการเพิ่มศักยภาพบุคลากรผู้ช่วยปฏิบัติงานด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัย
เพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เขต ๗ สกลนคร

สืบเนื่องจากปัญหาการขาดแคลนบุคลากรขับเคลื่อนของศูนย์ป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จนเคยถูกลือส่งคอมออนไลน์โจมตีและกล่าวหาว่ามีเรือแต่ไม่ยอมนำไป
ช่วยประชาชนในยามเกิดอุทกภัยดังที่ได้นำเสนอมาแล้วก่อนหน้านี้ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เขต ๗ สกลนคร จึงได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการของบประมาณไปยังกรมป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยจัดทำโครงการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพบุคลากรผู้ช่วยปฏิบัติงานด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัย
เพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ มูลนิธิ องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ทั้ง ๓ จังหวัด
เพื่อให้บุคคลเหล่านี้มีความรู้และสามารถเป็นผู้ช่วยปฏิบัติงานด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัยของศูนย์ป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัยเมื่อเกิดสถานการณ์ภัยพิบัติในพื้นที่ได้ ต่อมากรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ได้อนุมัติงบประมาณให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ดำเนินโครงการดังกล่าว
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นเงิน ๓๗,๖๙๔ บาท กำหนดจัดโครงการในวันที่ ๒๗ - ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒
กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๕ คน โดยมีการดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลและอำนวยความสะดวก
ของผู้ขอรับการประเมินมีขั้นตอน ดังนี้

- กองมาตรการป้องกันสาธารณภัย ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๖๐๘/ว ๔๔ ลงวันที่
๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เรื่อง การอนุมัติโครงการเพิ่มศักยภาพบุคลากรผู้ช่วยปฏิบัติงาน
ด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัย เพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
แจ้งให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ทราบว่า อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยได้อนุมัติให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ดำเนินโครงการนี้ได้

- ส่วนสนับสนุนทรัพยากรกู้ภัย ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๖๑๘/๑๗๙๗ ลงวันที่
๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ขออนุมัติดำเนินการจัดโครงการเพิ่มศักยภาพบุคลากรผู้ช่วยปฏิบัติงาน
ด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัย เพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เสนออธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เพื่อขออนุมัติดำเนินโครงการระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

- เมื่อผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ปฏิบัติราชการ
แทนอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อนุมัติให้ดำเนินโครงการดังกล่าวแล้ว ศูนย์ป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้มีหนังสือแจ้งให้สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ส่งบุคลากรเข้าร่วมฝึกอบรม เชิญวิทยากรเข้าสอน
ผู้ฝึกอบรมตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด

- เตรียมสถานที่ฝึกอบรม เตรียมอุปกรณ์การฝึกอบรม เตรียมการลงทะเบียน และ
เตรียมการอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

- ดำเนินการฝึกอบรมตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด และดำเนินกระบวนการจัดทำเอกสารเบิกจ่ายเงินงบประมาณ โดยใช้ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕

- ประเมินผลการฝึกอบรม เพื่อนำไปปรับปรุงให้ดีขึ้นในการฝึกอบรมครั้งต่อไป การฝึกอบรมดังกล่าวใช้เวลาฝึกอบรม รวมทั้งสิ้น ๙ ชั่วโมง แบ่งเป็นภาคทฤษฎี ๓ ชั่วโมง และภาคปฏิบัติ ๖ ชั่วโมง ดังนี้

ภาคทฤษฎี ๓ ชั่วโมง ประกอบด้วย

- อบรมภาคทฤษฎี รถบรรทุกเครื่องสูบล้างระยะไกล รถบรรทุกเครื่องสูบน้ำท่วม/ขัง รถไฟฟ้าส่องสว่างพร้อมเสาสูง ๙ เมตร และเครื่องสูบน้ำขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ดีเซล ติดตั้งบนเทรลเลอร์ลากจูง พร้อมอุปกรณ์ ขนาดท่อส่ง ๑๔ นิ้ว อัตราการสูบ ๒๘,๐๐๐ ลิตร/นาที การใช้งานเครื่องจักรกลสาธารณภัยเบื้องต้น การซ่อมแซมเครื่องจักรกลสาธารณภัยเบื้องต้น การบำรุงรักษาเครื่องจักรกลสาธารณภัยเบื้องต้น

ภาคปฏิบัติ จำนวน ๖ ชั่วโมง

- อบรมภาคปฏิบัติ การใช้งาน การซ่อมแซม และการบำรุงรักษาเครื่องจักรกลสาธารณภัยเบื้องต้น ๓ สถานี (สถานีละ ๒ ชั่วโมง) โดยแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มย่อย ได้แก่ สถานีที่ ๑ รถไฟฟ้าส่องสว่างพร้อมเสาสูง ๙ เมตร สถานีที่ ๒ รถบรรทุกเครื่องสูบล้างระยะไกล และรถบรรทุกเครื่องสูบน้ำท่วม/ขัง และสถานีที่ ๓ เครื่องสูบน้ำขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ดีเซล ติดตั้งบนเทรลเลอร์ลากจูงพร้อมอุปกรณ์ ขนาดท่อส่ง ๑๔ นิ้ว อัตราการสูบ ๒๘,๐๐๐ ลิตร/นาที

ผู้ขอรับการประเมินได้พิจารณาเนื้อหาของการฝึกอบรมแล้วเห็นว่าเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นไปตามแนวทางในการแก้ไขปัญหาของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่ต้องการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนความต้องการใช้แรงงานและกำลังพล (Manpower and Personel Terminology) สนับสนุนการส่งกำลังบำรุงรวม (Integrated Logistics Support) ในการนำอุปกรณ์เครื่องมือ และเครื่องจักรกลสาธารณภัย เข้าช่วยเหลือผู้ประสบภัยเมื่อมีเหตุสาธารณภัย แต่ผู้ขอรับการประเมินวิเคราะห์แล้วเห็นว่าเพื่อให้การฝึกอบรมได้ประโยชน์มากที่สุด จึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มเนื้อหาเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามนโยบายและแผนในแต่ละระดับ จึงได้แจ้งให้ผู้อำนวยการส่วนฝึกอบรม ให้วิทยากรเพิ่มเติมเนื้อหาและสอดแทรกความรู้และอุดมการณ์เข้าไปในวิชาอบรมภาคทฤษฎี โดยเนื้อหาและอุดมการณ์ที่เพิ่มเติม ได้แก่ ให้ทุกคนมีจิตอาสาในการทำงานด้านภัยพิบัติตามพระบรมราโชบายในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ และให้ความรู้เกี่ยวกับจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร. ประเภทภัยพิบัติ ตามแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินกลุ่มจังหวัด ๒๕๕๘ ฉบับปรับปรุง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และขอให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนเผยแพร่แนวคิดจิตอาสาไปยังประชาชนในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด เน้นให้ทุกคนรู้จักปรับตัวเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้นตามเป้าหมายการพัฒนาประเทศของสหประชาชาติที่อยู่ภายใต้การพัฒนา ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ การแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการร่วมมือกันพัฒนาตนเองเพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติตามกรอบการดำเนินงานเซนไดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓

เน้นให้ทุกคนมีจิตสาธารณะ ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้ทุกคนเร่งพัฒนาทักษะด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเอง เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อลดผลกระทบที่เกิดจากสาธารณภัยให้มากที่สุด ด้วยการเพิ่มความรู้และช่องทางการรับรู้เกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยและการแจ้งข้อมูลข่าวสารการแจ้งเตือนภัยไปยังประชาชน ตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ การเน้นย้ำให้ทุกคนมีจิตสาธารณะ และสร้างจิตสำนึกความปลอดภัยสาธารณะ และเน้นให้ชุมชนท้องถิ่นร่วมกันดำเนินการเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ให้กลับไปแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการผนึกกำลังลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ให้สร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยให้เกิดขึ้นในตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคน ตามแผนยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และแผนยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งส่วนฝึกอบรมได้นำแนวทางที่ผู้ขอรับการประเมินไปดำเนินการถ่ายทอดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมโครงการ/หลักสูตรนี้ได้อย่างครบถ้วน

ความยุ่งยากซับซ้อนของการดำเนินโครงการหรือหลักสูตรนี้ นอกจากจะเป็นเรื่องของเนื้อหาการฝึกอบรมที่เน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้เกี่ยวกับเครื่องจักรกลสาธารณภัยซึ่งมีความยุ่งยากและแตกต่างจากเครื่องจักรกลโดยทั่วไป ซึ่งผู้ผ่านการฝึกอบรมจะได้รับใบประกาศนียบัตรจากอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้วย การที่จะถ่ายทอดการรับรู้เกี่ยวกับนโยบายและแผนของหน่วยงานต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับระหว่างประเทศ ระดับประเทศ ไปจนถึงระดับกรม ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับรู้ภายในระยะเวลาอันสั้น จึงเป็นเรื่องที่มีความยุ่งยากมากซึ่งผู้ขอรับการประเมินได้จัดทำเอกสารประกอบการให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าวให้วิทยากรใช้เป็นแนวทางในการพูด และความยุ่งยากอีกประการหนึ่งนั่นคือ การดำเนินโครงการดังกล่าวที่เป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนกำลังพลซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร กรณีนี้เคยมีสมาชิกรัฐสภารายหนึ่งกล่าวโจมตีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยว่าใช้งบประมาณในการจัดซื้อเครื่องจักรจำนวนมาก ใช้งบประมาณจำนวนมากเกินความจำเป็น ซึ่งเป็นการแสดงภาพพจน์ที่ไม่ดีต่อกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การฝึกอบรมเพื่อหาเครือข่ายเข้ามาช่วยงานโดยกล่าวอ้างว่าบุคลากรไม่เพียงพอต่อจำนวนเครื่องจักร ก็เท่ากับเป็นการส่งเสริมให้การโจมตีว่ากรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจัดซื้ออุปกรณ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมาจำนวนมากแต่ไม่ได้ใช้เป็นความจริง จึงเป็นเรื่องยุ่งยากซับซ้อนที่จะให้โครงการฝึกอบรมดังกล่าวจะต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อองค์กร ต้องระมัดระวังไม่ให้นำเอากิจกรรมดังกล่าวไปเผยแพร่ในทางที่ผิดไปจากเจตนา โดยพยายามเผยแพร่ให้สาธารณชนรับรู้ในอีกมิติหนึ่งว่า โครงการดังกล่าวเน้นให้มีความรู้ความเข้าใจในภัยพิบัติและลักษณะพิเศษของเครื่องจักรกลสาธารณภัยความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติแทนการนำเสนอการแก้ปัญหาเครื่องจักรเกินจำนวนคนใช้ ผู้ขอรับการประเมินได้กำกับดูแลให้การดำเนินโครงการตามวัน เวลา และสถานที่ข้างต้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี สามารถผลิตบุคลากรเครือข่ายที่มีความรู้และสามารถเป็นผู้ช่วยปฏิบัติงานด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัย เพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติได้เพิ่มอีก ๓๕ คน

การดำเนินโครงการเพิ่มศักยภาพบุคลากรผู้ช่วยปฏิบัติงานด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัย เพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

การดำเนินโครงการเพิ่มศักยภาพบุคลากรผู้ช่วยปฏิบัติงานด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัย เพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

การดำเนินโครงการเพิ่มศักยภาพบุคลากรผู้ช่วยปฏิบัติงานด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัย เพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

(๔) การจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร กับ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓

ตามที่คุณขอรับการประเมินได้วิเคราะห์ปัญหาว่า ในอนาคตอันใกล้จะเกิดปัญหา การขาดแคลนบุคลากรประจำเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผู้ขอรับการประเมินจึงได้เสนอให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร แสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีบุคลากรหรือกำลังพลจำนวนมาก เข้ามาช่วยให้ความร่วมมือในการใช้ เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อันเป็นการใช้เครือข่ายเข้ามา แก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ จึงได้มีการติดต่อไปยัง กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มีบุคลากรในสังกัดมาก ถึง ๑,๓๒๖ คน ให้เข้ามาช่วยและร่วมปฏิบัติงานในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งกองกำกับการ ตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ มีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง จึงร่วมกับศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จัดพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร กับ กองกำกับการตำรวจตระเวน ชายแดนที่ ๒๓ ขึ้นในวันพุธที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ หอประชุมถนอมจันทร์เปล่ง กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ โดยก่อนหน้าที่จะมีพิธีลงนามข้อตกลงความร่วมมือ ผู้ขอรับการประเมินได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ให้เป็นผู้กำกับดูแล ผู้อำนวยการและเป็นเจ้าหน้าที่หลักในการดำเนินการและติดต่อประสานงานให้งานนี้ เกิดขึ้น เริ่มตั้งแต่การจัดให้มีการหรือแนวทางการจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน แนวทางในการจัดพิธีลงนาม แนวทางการเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมงาน ลักษณะและรูปแบบของงาน ตรวจสอบ ร่างบันทึกข้อตกลง เป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินการในวันพิธี จนกระทั่งจบภารกิจ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- ผู้ขอรับการประเมินได้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรจิตอาสา ๙๐๔ หลักสูตรพื้นฐาน รุ่นที่ ๓/๖๒ ณ โรงเรียนจิตอาสา กองบัญชาการทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ ได้พบกับ พันตำรวจเอก สิปปนนท์ สรณคุณแก้ว ผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเห็นพ้อง ต้องกันว่า เมื่อสำเร็จการฝึกอบรมออกไป จะมีการทำพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยขึ้น เมื่อฝึกอบรมแล้วเสร็จ ผู้ขอรับการประเมินจึงไปเสนอแนวคิดดังกล่าวต่อ ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ซึ่งผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้เห็นด้วยและมอบหมายให้ผู้ขอรับการประเมินเป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการในเรื่องนี้

- วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๔.๓๐ น. ผู้ขอรับการประเมินพร้อมด้วย ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ได้เดินทางไปพบกับผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ และทีมงาน เพื่อพิจารณาแนวทางการทำพิธี ลงนามบันทึกข้อตกลง โดยมีรายละเอียดการพิจารณา ดังนี้

(๑) ตกลงจะจัดพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๘.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓

(๒) ได้ร่วมกันยกร่างบันทึกข้อตกลงโดยผู้ขอรับการประเมินทำหน้าที่พิจารณา ร่างบันทึกข้อตกลง แล้วเสนอความเห็นต่อผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร พิจารณา โดยพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ และแผนการดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของทั้งสองฝ่ายมาพิจารณาประกอบ

(๓) ได้จัดแบ่งหน้าที่ให้แต่ละฝ่ายรับไปดำเนินการ หลักการ คือ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ จะจัดเตรียมสถานที่ และดำเนินพิธีการลงนามข้อตกลง ตลอดจนทำหนังสือเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมงาน และเตรียมการสาธิตสุนัขตำรวจ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จะจัดทำคำกล่าวรายงานและคำกล่าวในพิธีเปิดของประธาน นำเครื่องจักรอุปกรณ์การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมาแสดง และสาธิตการดับเพลิง โดยขอให้กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ จัดเจ้าหน้าที่มาร่วมแสดงสาธิต โดยมีกำหนดการดังนี้

เวลา ๐๘.๐๐ น. กำลังพลพร้อมด้วยเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักรกล สาธารณภัย พร้อม ณ ลานรวมพล กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓

เวลา ๐๘.๐๐ น. แขกผู้มีเกียรติพร้อมกัน ณ หอประชุมถนอมจันทร์เปล่ง กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓

เวลา ๐๘.๓๐ น. ประธานในพิธีเดินทางมาถึงบริเวณงาน ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร กล่าวรายงานวัตถุประสงค์ของการจัดงาน ประธานกล่าวมอบนโยบายและให้แนวทางการปฏิบัติงาน หลังจากนั้นประธานพร้อมด้วยผู้อำนวยการ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ผู้กำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ และแขกผู้มีเกียรติขึ้นเวที ทำพิธีลงนามบันทึกข้อตกลง

เวลา ๑๐.๐๐ น. ประธานในพิธีและแขกผู้มีเกียรติเยี่ยมชมนิทรรศการ ผลการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ และตรวจแถวกำลังพลชุดช่วยเหลือผู้ประสบภัย อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องจักรกลสาธารณภัย ณ ลานรวมพล กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓

เวลา ๑๐.๓๐ น. ชมการสาธิตของสุนัขสงคราม และการสาธิตการดับเพลิง ณ สนามฟุตบอล กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓

เวลา ๑๒.๐๐ น. เสร็จพิธี

- วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๒ ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร มอบหมายให้นายปรีชา ทองคำ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร เป็นประธานในพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงตามเวลาและสถานที่ข้างต้น โดยมีเนื้อหาของบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เป็นดังนี้

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ จัดทำขึ้น ณ ห้องประชุมถนอมจันทร์เปล่ง กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ ระหว่าง ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เลขที่ ๓๐๖ ถนน ไอ.ที.ยู. อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ฝ่ายหนึ่ง กับกองกำกับการตำรวจ

ตระเวนชายแดนที่ ๒๓ เลขที่ ๓๑๒ ถนนถีนานนท์ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อแสดงว่าหน่วยงานซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีความมุ่งมั่น ในการร่วมมือกันทางด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และความร่วมมือในการบูรณาการสนับสนุน กองอำนาจการ/ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในทุกกระดับ เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยในพื้นที่ความรับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ หรือนอกพื้นที่รับผิดชอบตามที่ ได้รับคำสั่งหรือร้องขอ โดยมีรายละเอียดข้อตกลงความร่วมมือดังต่อไปนี้

๑. หลักการและเหตุผล

จากสภาพภูมิอากาศในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงของอากาศอย่างรวดเร็ว การพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ทำให้สถานการณ์สาธารณภัยทวีความรุนแรงและ มีความถี่มากยิ่งขึ้น ส่งผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และประเทศชาติ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายในทุกระดับ ภายใต้บริบท “การจัดการความเสี่ยงภัย” (Disaster Risk Management) เป็นแนวคิดในเรื่องความเสี่ยงมาเป็นปัจจัยหลัก ในการบริหารจัดการสาธารณภัยเชิงรุกไปสู่การจัดการอย่างยั่งยืน (Resilience) ประกอบด้วยแนวคิด การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction) การบูรณาการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) การสร้างมาตรฐานพัฒนาระบบเครื่องมือสนับสนุนการเผชิญเหตุ และฟื้นฟู ให้มีสภาพดีกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) การจัดการสาธารณภัยในปัจจุบันมีความ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตั้งแต่ระดับชุมชนท้องถิ่น ระดับประเทศ รวมถึงระดับนานาชาติ เพื่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด

๒. คำจำกัดความ

“สาธารณภัย” หมายความว่า อัคคีภัย ภัยน้ำท่วม ภัยแล้ง ภัยไข้เจ็บ โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าจะเกิด จากภัยธรรมชาติ มีผู้กระทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตราย แก่ชีวิต ร่างกาย ของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึง ภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรม ด้วย

“ภัยทางอากาศ” หมายความว่า ภัยอันเกิดจากการโจมตีทางอากาศ

“การก่อวินาศกรรม” หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันเป็นการมุ่งทำลายทรัพย์สิน ของประชาชนหรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภค หรือการรบกวน ชัดขวางหน่วยงานหรือระบบ การปฏิบัติงานใด ๆ ตลอดจนการประทุษร้ายต่อบุคคลอันเป็นการก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมือง การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ

๓. ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน

ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ และแผนป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ในทุกระดับ มุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย การบูรณาการการจัดการ ในภาวะฉุกเฉิน การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ ในการจัดการด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นการยกระดับการบริหาร

จัดการสาธารณสุขตั้งแต่ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัยและหลังเกิดภัย โดยการป้องกันและผลกระทบ การเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉินและการจัดการหลังเกิดภัย

๔. วัตถุประสงค์ของบันทึกข้อตกลง

ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ และทุกภาคส่วนในพื้นที่รับผิดชอบ ให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการภัยมีความพร้อมด้านทรัพยากร บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ ประชาชนมีจิตสำนึกและมีความตระหนักรู้ด้านความปลอดภัย เพื่อร่วมกันสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยให้เกิดขึ้น ผู้ประสบภัยได้รับการฟื้นฟูบูรณะอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม สามารถขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๔.๑ มุ่งเน้นการพัฒนากำลังพล เจ้าหน้าที่ ให้มีการพัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถ ฝึกซ้อมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๔.๒ บูรณาการความร่วมมือการจัดการในภาวะฉุกเฉิน การเพิ่มประสิทธิภาพ การฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

๔.๓ มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาในพื้นที่เกิดภัยอย่างรวดเร็ว ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเป็นระบบ

๔.๔ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การสั่งการไปสู่การปฏิบัติที่รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ฉุกเฉิน

๕. แนวทางความร่วมมือ

๕.๑ ทั้งสองฝ่ายบูรณาการความร่วมมือสนับสนุนจัดทำแผนการป้องกันและการจัดการสาธารณสุขและมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในพื้นที่รับผิดชอบทั้งในสภาวะปกติและเมื่อเกิดสถานการณ์สาธารณสุข

๕.๒ ทั้งสองฝ่ายให้การสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ และมีความเชี่ยวชาญในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยสนับสนุนเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักรกลสาธารณสุข สำหรับการฝึกอบรมและใช้ในการปฏิบัติภารกิจ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่ายร้องขอ

๕.๓ ทั้งสองฝ่ายดำรงความสัมพันธ์การติดต่อประสานงานผ่านระบบการติดต่อสื่อสารพื้นฐานแห่งรัฐ วิทยุสื่อสาร และการติดต่อสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือเพื่อการประชาสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการกิจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๕.๔ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ให้การสนับสนุน

๕.๔.๑ ให้กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ เป็นหน่วยงานหลัก เพื่อสนับสนุนงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ภายใต้กรอบแผนสนับสนุนการปฏิบัติงาน ในภาวะฉุกเฉินกลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๘ ฉบับปรับปรุง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

๕.๔.๒ ให้การสนับสนุนงบประมาณ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ยานพาหนะ เครื่องจักรกลสาธารณสุขแก่กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ เพื่อปฏิบัติภารกิจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๕.๕ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ ให้การสนับสนุน

๕.๕.๑ ให้การสนับสนุนกำลังพลและยานพาหนะให้กับศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ในการดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๕.๕.๒ สนับสนุนชุดครุฝึก เพื่อพัฒนาและเพิ่มทักษะให้กับบุคลากร ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ผู้มีอำนาจลงนามทั้งสองฝ่าย ได้มีการลงนามร่วมกันและทำขึ้นเป็นสองฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกันทุกประการ ผู้มีอำนาจลงนามทั้งสองฝ่าย ได้อ่านและเข้าใจข้อความในบันทึกความร่วมมือเป็นอย่างดีแล้ว และเห็นว่าถูกต้องตามเจตนารมณ์ทุกประการ จึงร่วมลงลายมือชื่อต่อหน้าพยานเป็นสำคัญและเก็บรักษาไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

จากผลของการจัดทำบันทึกข้อตกลง ผู้ขอรับการประเมินได้คาดการณ์ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น ในระยะเวลาอันใกล้นี้ คือ จะมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ จำนวน ๑,๓๒๖ คน ให้สามารถใช้อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักรกลสาธารณภัยได้ โดยอาจใช้แนวทางเดียวกับโครงการเพิ่มศักยภาพบุคลากรผู้ช่วยปฏิบัติงานด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัย เพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งหมายความว่าหากเกิดสาธารณภัยขึ้น ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จะมีเจ้าหน้าที่หรือผู้ช่วยนำอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรกลสาธารณภัยเพิ่มอีก ๑,๓๒๖ คน ซึ่งจะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้

เมื่อพิจารณาความยุ่งยากซับซ้อนการปฏิบัติงานพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงนี้ มีหลายประการด้วยกัน ประการแรก ได้แก่ การพิจารณาเนื้อหาของบันทึกข้อตกลง ว่ามีความได้เปรียบเสียเปรียบอย่างไร บันทึกข้อตกลงชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีอำนาจในการจัดทำบันทึกข้อตกลง หรือไม่ ซึ่งผู้ขอรับการประเมินได้ใช้ความรู้ทางกฎหมายพิจารณาแล้ว เห็นว่าการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือหรือ MOU มีลักษณะเป็นเพียงบันทึกความเข้าใจระหว่างกัน โดยแต่ละฝ่ายแสดงเจตน์จำนงว่าจะดำเนินการอย่างใดบ้าง ไม่มีสภาพบังคับเป็นสัญญาที่ทั้งสองจะต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัดแต่อย่างใด ดังนั้น ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จึงมีอำนาจเข้าทำบันทึกข้อตกลง เมื่อพิจารณาเนื้อหาของบันทึกข้อตกลงที่แต่ละฝ่ายมีความมุ่งมั่นจะดำเนินการนั้น เป็นการมุ่งดำเนินการที่อยู่ในขอบเขตของกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่และแผนแต่ละระดับของทั้งสองฝ่าย บันทึกข้อตกลงดังกล่าวจึงชอบด้วยกฎหมายและไม่ขัดแย้งต่อนโยบายของหน่วยเหนือของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร แต่อย่างใด

ความยุ่งยากซับซ้อนของงานดังกล่าวอีกประการหนึ่ง คือ เคยมีสมาชิกรัฐสภารายหนึ่ง กล่าวโจมตีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยว่าใช้งบประมาณในการจัดซื้อเครื่องจักรจำนวนมาก ใช้งบประมาณจำนวนมากเกินความจำเป็น ซึ่งเป็นการแสดงภาพพจน์ที่ไม่ดีต่อกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนครได้ให้แนวคิดว่าควรระมัดระวังไม่ให้มีการซื้อให้เห็นปมด้อยประการดังกล่าวของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การจัดทำบันทึกข้อตกลงเพื่อหาเครือข่ายเข้ามาช่วยนำเครื่องจักรกลหรืออุปกรณ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยกล่าวอ้างว่าบุคลากรไม่เพียงพอต่อจำนวนเครื่องจักร ก็เท่ากับเป็นการส่งเสริมให้การโจมตีว่ากรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจัดซื้ออุปกรณ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมาจำนวนมากแต่ไม่ได้ใช้เป็นความจริง จึงเป็นเรื่อง

ยุ่งยากซับซ้อน ที่จะให้พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงดังกล่าวจะต้องดำเนินการและประชาสัมพันธ์นำเสนอข่าว ด้วยความระมัดระวัง เพื่อไม่ให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อองค์กร ต้องระมัดระวังไม่ให้คนนำเอากิจกรรมดังกล่าวไปเผยแพร่ในทางที่ผิดไปจากเจตนา โดยเนื้อหาของคำกล่าวรายงาน คำกล่าวมอบนโยบาย ของประธานในพิธี และการเผยแพร่หลักการดังกล่าวต่อสื่อมวลชนต้องทำการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operation หรือ IO) ในการนำเสนอและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมดังกล่าว พยายามเผยแพร่ให้สาธารณชนรับรู้ในอีกมิติหนึ่งว่า พิธีดังกล่าวเน้นการแสดงออกในความร่วมมือ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติแทนการนำเสนองานแก้ปัญหาเครื่องจักรเกินจำนวนคนใช้

วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๔.๓๐ น. ณ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ ผู้ขอรับการประเมิน จัดให้มีการประชุมและตรวจพื้นที่ เตรียมการจัดให้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร กับ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓

วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ ได้มีพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร กับ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ และมีการสาธิตสุนัขสงคราม

วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ ได้มีพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร กับ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ ได้มีการสาธิตการร่วมมือกันดับเพลิงของหน่วยงานทั้งสองหน่วย

๓.๒.๓ การพัฒนาประชาชนให้ตอบสนองต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรและช่วยยกระดับการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยใน ๒ มิติที่กล่าวมาข้างต้น ได้แก่ การพัฒนาบุคลากรภายในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และการแสวงหาเครือข่ายเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สามารถช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรได้ในระดับหนึ่ง แต่ต่อให้มีเจ้าหน้าที่จำนวนมากมาเพียงใด หากปราศจากซึ่งความร่วมมือจากประชาชนให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ขาดการเรียนรู้ปรับตัวในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยด้วยตนเองก็ย่อมไม่อาจทำให้งานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดได้ ยังมีอีกมิติหนึ่งที่จะช่วยให้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย นั่นคือต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนด้วย เพราะประชาชนถือเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญและมีผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการให้บริการสาธารณะของรัฐ รวมทั้งการให้บริการสาธารณะด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้วย

ผู้ขอรับการประเมินพิจารณาแล้วเห็นว่าทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลืองานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของรัฐ เป็นเจตจำนงของรัฐตามรัฐธรรมนูญด้วย เพราะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๐ (๒) ที่บัญญัติให้บุคคลมีหน้าที่ให้ความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ และเป็นนโยบายของรัฐตามยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการภาครัฐ ข้อย่อย ๓.๓.๑ ให้ปรับปรุงแบบและวิธีการดำเนินการของภาครัฐให้มีความร่วมมือกันระหว่างรัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคม ในลักษณะแบบประชารัฐ ดังนั้น การแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน เพื่อให้มาช่วยในการจัดการสาธารณภัยจึงเป็นไปในทิศทางเดียวกับนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้ดำเนินกิจกรรมแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนและยกระดับประชาชนอันเป็นทรัพยากรมนุษย์ในการจัดการสาธารณภัยในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ดังนี้

(๑) การแสวงหาความร่วมมือด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้มอบหมายให้ผู้ขอรับการประเมินดำเนินการให้เป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัย ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ตามคำสั่งศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่ ๖๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัย ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ ด้วยการกำกับดูแล และอำนวยความสะดวกให้ส่วนฝึกอบรมดำเนินการให้เป็นไปตามมติที่ประชุมดังกล่าว ผู้อำนวยการส่วนฝึกอบรม ได้รายงานให้ผู้ขอรับการประเมินทราบว่า โดยปกติแล้วจะมีหน่วยงานต่าง ๆ เชิญวิทยากรจากศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ไปบรรยายให้ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และฝึกซ้อมแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นประจำ ผู้ขอรับการประเมินได้ขอให้ผู้อำนวยการส่วนฝึกอบรมเพิ่มเนื้อหาการให้ความรู้แก่ประชาชนเพิ่มเติม ได้แก่ ให้ทุกคนมีจิตอาสาในการทำงานด้านภัยพิบัติตามพระบรมราโชบายในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ และให้ความรู้เกี่ยวกับจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร. ประเภทภัยพิบัติ ตามแผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินกลุ่มจังหวัด ๒๕๕๘

ฉบับปรับปรุง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และขอให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนเผยแพร่แนวคิดจิตอาสาไปยังประชาชนในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด ให้ทุกคนรู้จักปรับตัวเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น ตามเป้าหมายการพัฒนาประเทศของสหประชาชาติที่อยู่ภายใต้การพัฒนา ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ การแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการร่วมมือกันพัฒนาตนเองเพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติตามกรอบการดำเนินงานเซนได เพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๗๓ เน้นให้ทุกคนมีจิตสาธารณะ ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้ทุกคนเร่งพัฒนาทักษะด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อลดผลกระทบที่เกิดจากสาธารณภัยให้มากที่สุด ด้วยการเพิ่มความรู้อะไรและช่องทางการรับรู้เกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยและการแจ้งข้อมูลข่าวสารการแจ้งเตือนภัยไปยังประชาชนตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ การเน้นย้ำให้ทุกคนมีจิตสาธารณะ และสร้างจิตสำนึกความปลอดภัยสาธารณะ และเน้นให้ชุมชนท้องถิ่นร่วมกันดำเนินการเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ เน้นให้กลับไปแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการฉีกกำลังลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เน้นสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยให้เกิดขึ้นในตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคน ตามแผนยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และแผนยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ โดยผู้ขอรับการประเมิน ได้จัดทำเอกสารประกอบการบรรยายให้ผู้อำนวยความสะดวกส่วนฝึกอบรมนำไปมอบหมายให้วิทยากรนำไปถ่ายทอดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกครั้ง ซึ่งตั้งแต่ระยะเวลาที่ผู้ขอรับการประเมินย้ายไปราชการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณภัย เป็นต้นมา ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้ส่งวิทยากรไปบรรยายให้ความรู้ และทำการฝึกซ้อมแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามหน่วยงานและสถานที่ต่าง ๆ โดยมีการสอดแทรกเนื้อหาที่ผู้ขอรับการประเมินให้เพิ่มเติมด้วย ดังนี้

- วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้สนับสนุนวิทยากรไปฝึกอบรมให้ความรู้และทำการฝึกซ้อมแผนภัยพิบัติด้านสารเคมีทางการแพทย์ รั้วไหลและซ้อมแผนอัคคีภัยของโรงพยาบาลค่ายกฤษณสีวะรา ณ โรงพยาบาลค่ายกฤษณสีวะรา มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลค่ายกฤษณสีวะรา จำนวนประมาณ ๑๐๐ คน โดยผู้ขอรับการประเมินได้เป็นผู้บรรยายในเนื้อหาที่ผู้ขอรับการประเมินประสงค์จะให้สอดแทรกในการฝึกอบรมที่กล่าวมาข้างต้นด้วย

ผู้ขอรับการประเมินได้บรรยายให้ความรู้แก่ผู้ร่วมฝึกซ้อมแผนแผนภัยพิบัติด้านสารเคมีทางการแพทย์รั่วไหล และซ้อมแผนอัคคีภัยของโรงพยาบาลค่ายกฤษณสีวะรา ณ โรงพยาบาลค่ายกฤษณสีวะรา เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒

การฝึกซ้อมแผนแผนภัยพิบัติด้านสารเคมีทางการแพทย์รั่วไหลและซ้อมแผนอัคคีภัยของโรงพยาบาลค่ายกฤษณสีวะรา ณ โรงพยาบาลค่ายกฤษณสีวะรา เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒

- วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้สนับสนุนวิทยากรไปให้ความรู้ในโครงการฝึกอบรมการเอาชีวิตรอดจากการจมน้ำและการช่วยเหลือคนตกน้ำแก่เจ้าหน้าที่และเครือข่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์ อำเภอมารวิชัย

จังหวัดสกลนคร ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์และเครือข่าย จำนวน ๘๐ คน โดยผู้xorรับการประเมินได้อำนวยการให้มีการบรรยายในเนื้อหาที่ผู้xorรับการประเมินประสงค์จะให้สอดแทรกในการฝึกอบรมที่กล่าวมาข้างต้นด้วย

การฝึกอบรมการเอาชีวิตรอดจากการจมน้ำ และการช่วยเหลือคนตกน้ำแก่เจ้าหน้าที่และเครือข่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์ อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒

การฝึกอบรมการเอาชีวิตรอดจากการจมน้ำ และการช่วยเหลือคนตกน้ำแก่เจ้าหน้าที่และเครือข่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์ อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒

- วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้จัดวิทยากรให้ความรู้แก่อสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เทศบาลตำบลวานรนิวาส และนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ในโอกาสที่เข้าฝึกอบรมและศึกษาดูงานที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้วยการใช้เชือกและสาธิตการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในที่สูง ในการนี้ผู้ขอรับการประเมินได้อำนวยความสะดวกให้วิทยากรได้บรรยายสอดแทรกเนื้อหาการมีจิตอาสา และการมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่กล่าวมาแล้ว แก่ผู้เข้ามาศึกษาดูงานด้วย มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบลวานรนิวาส และเจ้าหน้าที่ จำนวน ๔๐ คน และนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๕๐ คน รวมมีผู้เข้าศึกษาดูงาน จำนวน ๙๐ คน โดยผู้ขอรับการประเมินได้มอบหมายให้วิทยากรของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร บรรยายสอดแทรกในเนื้อหาที่ผู้ขอรับการประเมินประสงค์ จะให้สอดแทรกในการฝึกอบรมที่กล่าวมาข้างต้นด้วย

วิทยากรบรรยายให้ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูงแก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและเจ้าหน้าที่จากเทศบาลตำบลวานรนิวาส เข้าศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

วิทยากรบรรยายให้ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูงแก่นักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เข้าศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

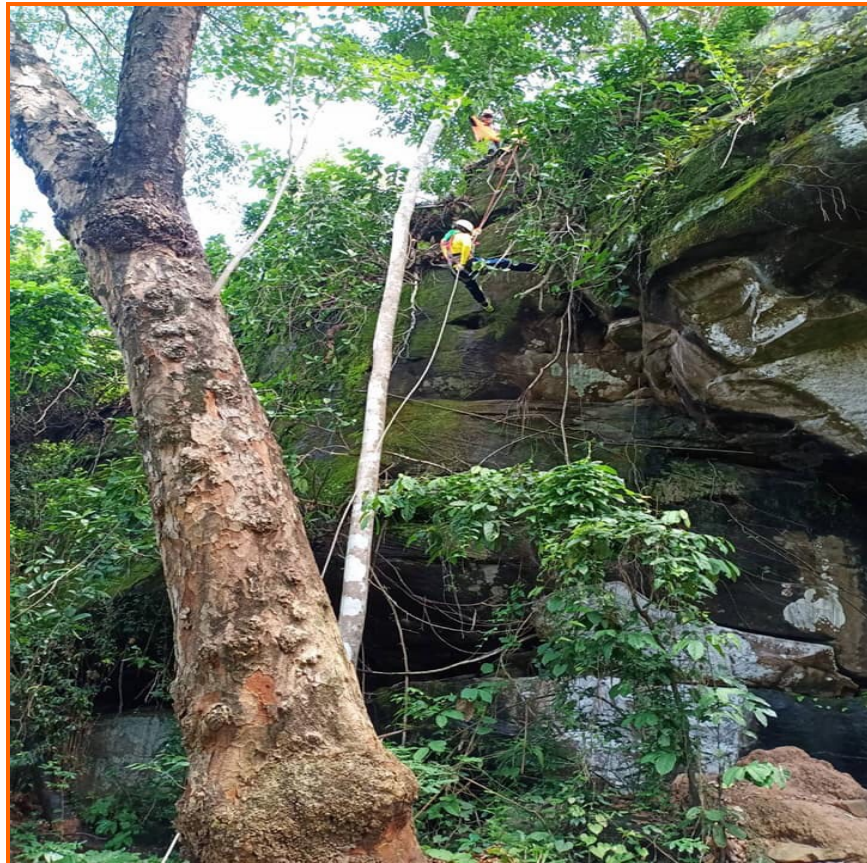

วิทยากรบรรยายให้ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูงแก่นักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เข้าศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๒

- วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และที่ผานางเมิน อุทยานแห่งชาติภูพาน ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้สนับสนุนวิทยากรให้ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สาธิตการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง แก่คณะผู้ศึกษาดูงานหลักสูตรผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่น รุ่นที่ ๓/๒๕๖๒ จากวิทยาลัยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย วิทยาเขตขอนแก่น จำนวน ๖๐ คน โดยผู้ขอรับการประเมินได้อำนวยการให้วิทยากรผู้บรรยาย และผู้สาธิตบรรยายในเนื้อหาที่ผู้ขอรับการประเมินประสงค์จะให้สอดแทรกในการให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายตามเนื้อหาที่กล่าวมาข้างต้นด้วย

วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้สนับสนุนวิทยากรให้ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สาธิตการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง แก่คณะผู้ศึกษาดูงานหลักสูตรผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่น รุ่นที่ ๓/๒๕๖๒ จากวิทยาลัยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยวิทยาเขตขอนแก่น ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และผานางฉิม อุทยานแห่งชาติภูพาน

วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้สนับสนุนวิทยากรให้ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สาธิตการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง แก่คณะผู้ศึกษาดูงานหลักสูตรผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่น รุ่นที่ ๓/๒๕๖๒ จากวิทยาลัยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย วิทยาเขตขอนแก่น ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และผานางเมิน อุทยานแห่งชาติภูพาน

- วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้สนับสนุนวิทยากรไปฝึกอบรมให้ความรู้และทำการฝึกซ้อมแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ในโรงพยาบาล ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลโคกศรีสุพรรณ และเครือข่าย จำนวนประมาณ ๒๐๐ คน โดยผู้ขอรับการประเมินได้เป็นผู้บรรยายในเนื้อหาที่ผู้ขอรับการประเมินประสงค์จะให้สอดแทรก ในการฝึกอบรมที่กล่าวมาข้างต้นด้วย

วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ ผู้ขอรับการประเมินได้ไปบรรยายให้ความรู้แก่ผู้รับการฝึกในการฝึกซ้อมแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยในโรงพยาบาล ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร

วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้สนับสนุนวิทยากรไปฝึกอบรมให้ความรู้และทำการฝึกซ้อมแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยในโรงพยาบาลประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร

- วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้สนับสนุนวิทยากรไปให้ความรู้ในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัยอำเภอเจริญศิลป์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ของโรงพยาบาลเจริญศิลป์ ณ โรงพยาบาลเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเจริญศิลป์ และเครือข่าย จำนวน ๑๓๗ คน โดยผู้ขอรับการประเมินได้อำนวยความสะดวกให้มีการบรรยายในเนื้อหาที่ผู้ขอรับการประเมินประสงค์จะให้สอดแทรกในการฝึกอบรมที่กล่าวมาข้างต้นด้วย

วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้สนับสนุนวิทยากรให้ความรู้ในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัย อำเภอเจริญศิลป์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ของโรงพยาบาลเจริญศิลป์ ณ โรงพยาบาลเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร

ผลที่ได้จากการที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร สนับสนุนวิทยากร ไปให้ความรู้และฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ข้างต้น ทำให้เชื่อได้ว่า กลุ่มผู้เข้ารับการฝึกเหล่านี้ จำนวนรวม ๖๖๗ คน มีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตระหนักและตื่นตัวเป็นจิตอาสาภัยพิบัติ พร้อมให้การช่วยเหลือภาครัฐในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยได้ มีความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ อันสามารถช่วยลด ความเสี่ยงจากภัยพิบัติได้ นอกจากนี้ยังเชื่อว่ากลุ่มเป้าหมายเหล่านี้จะนำความรู้ไปขยายผลให้แก่ คนในครอบครัว ชุมชน และสถานที่ทำงาน ให้ผู้รับสารต่อไปมีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย มีจิตอาสาภัยพิบัติ ตระหนักในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติต่าง ๆ ในพื้นที่ เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการรับมือภัยพิบัติ และ ตระหนักในการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้

(๒) การส่งเสริมกิจการจิตอาสาภัยพิบัติ

เพื่อให้เป็นไปตามพระบรมราโชบายในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ที่พระราชทานเกี่ยวกับ กิจการจิตอาสา โดยให้มีจิตอาสาภัยพิบัติ เป็นประเภทหนึ่งของจิตอาสา ทำหน้าที่ช่วยเหลือประชาชน เกี่ยวกับภัยพิบัติ โดยมีการจัดองค์กรจิตอาสาในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัดไปจนถึง ส่วนกลาง ผู้ขอรับการประเมินได้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรจิตอาสา ๙๐๔ หลักสูตรพื้นฐาน รุ่นที่ ๓/๖๒ ณ โรงเรียนจิตอาสา กองบัญชาการทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ ทำให้ได้รับทราบพระบรมราโชบายของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ที่ทรงมีพระประสงค์ให้ราษฎรมีจิตอาสา เข้ามามีส่วนร่วมในการทำความดีเพื่อส่วนรวมด้วยหัวใจ ไม่ว่าจะเป็จิตอาสาพัฒนา หรือจิตอาสา ภัยพิบัติก็ตาม ผู้ผ่านหลักสูตรจิตอาสาจะต้องนำแนวคิดนี้ไปเผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบ ซึ่งตรงกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง ที่มีเป้าหมาย อยากรให้คนไทยมีจิตสาธารณะ และมีการทำกิจกรรมทุกรูปแบบในลักษณะประชารัฐ ผู้ขอรับการประเมิน จึงได้ประสานไปยังสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่รับผิดชอบทั้ง ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดนครพนม และทุกส่วน/ฝ่าย ในสังกัดศูนย์ป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ว่า หากมีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใด ๆ เกี่ยวกับงานป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ขอให้นำแนวคิดหรือสัญลักษณ์ของจิตอาสาเข้าไปเผยแพร่เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้อง ได้ตระหนัก และนำไปเผยแพร่ให้ประชาชนต่อไป อีกทั้งยังขอให้ทุกส่วน/ฝ่าย ในศูนย์ป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย สนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ หรือเครื่องจักรกล กิจกรรมของจิตอาสาในทุกกิจกรรม โดยมีจุดประสงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมกับภาครัฐด้วยด้วยหัวใจจิตอาสา มุ่งทำความดี และมุ่งช่วยเหลืองานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเต็มที่

การนำแนวคิดและสัญลักษณ์ของจิตอาสาเข้าไปเผยแพร่ในโครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่าย
การช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง รุ่นที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๒ ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร สนับสนุน รถผลิตน้ำดื่ม
ในกิจกรรมจิตอาสาพัฒนา ณ จุดชมวิวนองหาร อำเภอมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

๓.๓ ประโยชน์ของผลงาน : ผลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขในพื้นที่ รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เมื่อพิจารณาจากการตอบสนอง ต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผลงานเรื่องนี้ได้นำเสนอปัญหาการขาดแคลนบุคลากรปฏิบัติงานด้านการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย การวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหา การดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยยึดหลัก
แนวนโยบายแห่งรัฐแล้ว การดำเนินการข้างต้นได้ช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นไปอย่างรูปธรรมและเกิดผลดี
ในวงกว้าง กล่าวคือ บุคลากรของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ทุกคน แม้ไม่ได้
ปฏิบัติหน้าที่โดยตรง เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ได้ทุกคน เครือข่ายที่เข้ารับการฝึกอบรมที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อเกิดสาธารณภัยสามารถเข้ามาช่วย
เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ และสามารถปฏิบัติงานได้ทุกพื้นที่
ทั้ง ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดนครพนม สามารถช่วยแก้ไขปัญหา
การขาดแคลนบุคลากรด้านการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของศูนย์ป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้เป็นอย่างดี โดยไม่ปรากฏว่ามีกรณีการปฏิบัติงานของศูนย์ป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ทางสื่อสังคมออนไลน์หรือทางสื่ออื่น ๆ ดังเช่นเหตุอุทกภัย
ในพื้นที่จังหวัดสกลนครเมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่อย่างใด

นอกจากนี้ การที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และสำนักงาน
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทั้ง ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และ
จังหวัดนครพนม ได้เผยแพร่ความรู้ด้านการลดความเสี่ยงภัยและการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ให้แก่ประชาชน เน้นให้ประชาชนมีจิตสาธารณะ ตามแนวทางประชารัฐ และมีจิตอาสาทำความดีด้วยหัวใจ
เมื่อเกิดสาธารณภัยประชาชนของทั้ง ๓ จังหวัด ข้างต้นมีความตื่นตัว ช่วยเหลือราชการเป็นอย่างดี
ดังตัวอย่างที่จะกล่าวต่อไปนี้

๓.๓.๑ การได้ประโยชน์จากการพัฒนาบุคลากรภายใน และการพัฒนาเครือข่ายของศูนย์ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

เมื่อช่วงเดือนกันยายน ๒๕๖๒ จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดนครพนม
เกิดอุทกภัยในหลายพื้นที่ทำให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีภารกิจ
สนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์และเครื่องจักรกลสาธารณภัย ไปช่วยพื้นที่ต่าง ๆ ของทั้ง ๓ จังหวัด
ซึ่งศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้สั่งการให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัยไปปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลัง ทั้งเจ้าหน้าที่จากส่วนสนับสนุนทรัพยากรกู้ภัย
ส่วนฝึกอบรม ชุดเผชิญสถานการณ์วิกฤต (Emergency Response Team : ERT) ออกปฏิบัติหน้าที่
นอกจากนี้ยังมีหน้าที่นำกำลังคนและอุปกรณ์ไปช่วยจังหวัดอื่นนอกเขตพื้นที่ตามคำสั่งของอธิบดี
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอีกด้วย ทำให้ขาดบุคลากรประจำเครื่องมืออุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน
ช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย อาทิ ขาดแคลนคนขับเรือชนกระสอบทรายเพื่อลำเลียง
ไปปิดกั้นลำน้ำก่ำที่พังทะลายบริเวณบ้านปู่พ้อม หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านโพน อำเภอโพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร
จนน้ำทะลักเข้าท่วมบ้านเรือนราษฎรในพื้นที่ดังกล่าว ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗
สกลนคร ได้แก้ไขปัญหา ดังนี้

(๑) ได้ให้เจ้าหน้าที่ส่วนอื่นที่ไม่ได้มีหน้าที่ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่ผ่านการฝึกอบรมภายในของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เรื่องการฝึกปฏิบัติช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยและภัยทางน้ำอื่น ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และบริเวณหนองหาร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ซึ่งบุคคลเหล่านี้ที่ผ่านการฝึก สามารถช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยได้ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จึงมอบหมายภารกิจให้ไปขับเรือขนกระสอบทรายจากถนนที่สูงลงไปส่งให้กับทีมงานจัดทำคันกันลำนํ้าก่า ตลอดช่วงเกิดอุทกภัยเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๒

การปฏิบัติการกิจขนกระสอบทรายไปกั้นลำนํ้าก่าที่พังทำให้นํ้าไหลเข้าท่วมบ้านเรือนและพืชผลทางการเกษตรของราษฎร เหตุเกิดเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๒ อำเภอโพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

นายกิตติศักดิ์ แสงเขียว เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษาปฏิบัติงาน ส่วนยุทธศาสตร์และการจัดการ ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ขับเรือขนกระสอบทรายไปกั้นลำน้ำก่ำที่พังทำให้น้ำไหลเข้าท่วมบ้านเรือนและพืชผลทางการเกษตรของราษฎร เหตุเกิดเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๒ อำเภอโพธาราม จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งต่อมาหลังจากเสร็จสิ้นภารกิจดังกล่าว นายกิตติศักดิ์ แสงเขียว ได้รับคำสั่งให้ย้ายไปปฏิบัติงานส่วนฝึกอบรม เพื่อให้ไปเรียนรู้งานใหม่ให้เป็นผู้ที่มีความสามารถหลากหลายขึ้น

(๒) เนื่องจากภารกิจบริเวณบ้านปู้พืม หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านโพ อำเภอโพธาราม จังหวัดสุพรรณบุรี ข้างต้น จะต้องใช้เรือขนกระสอบทรายจำนวนมาก และภารกิจใช้เวลาหลายวัน เพราะบริเวณลำน้ำก่ำที่พังกินพื้นที่กว้างและกระแสน้ำเชี่ยว ลำพังเพียงเจ้าหน้าที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สุพรรณบุรี มีกำลังไม่เพียงพอที่จะไปขับเรือ และเจ้าหน้าที่บางส่วนปฏิบัติหน้าที่หลายวัน เริ่มมีอาการล้า จะต้องมีการสับเปลี่ยนกำลัง แต่เมื่อพิจารณาตัวเจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สุพรรณบุรี ทุกคนได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจทั้งสิ้น ไม่มีผู้ใดว่าง ผู้ขอรับการประเมินจึงแจ้งให้ผู้อำนวยการส่วนฝึกอบรมพิจารณาหาบุคคลที่ผ่านการฝึกอบรมโครงการขับเรือและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ฝึกอบรมไปแล้ว โดยมีสถานที่ปฏิบัติงานหรือภูมิลำเนาอยู่ใกล้พื้นที่ประสบอุทกภัย ได้แก่ นายอนุพล พรหมภา และนายปริญญา บัวจันทร์ จากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงใต้ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี นายวีระชัย สิริฤทธิ์ และนายเกียรติศักดิ์ แสงแก้ว จากองค์การบริหารส่วนตำบลสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสุพรรณบุรี นายอ่อนจันทร์ สีเนตร และนายบพิศ บุญผ่อง จากเทศบาลตำบลสองดาว อำเภอสองดาว จังหวัดสุพรรณบุรี นายอนพัทธ์ สิงห์ชัย และนายจักร์กริช กวดวงศ์ษา จากองค์การบริหารส่วนตำบลธาตุ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี พันจ่าเอกบุญสา โคตรอาษา และนายสุทัศน์ ภัททีสวัสดิ์ จากเทศบาลตำบลเชิงเคเรือ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ให้ไปสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันช่วยขับเรือขนส่งกระสอบทรายไปกั้นลำน้ำก่ำ ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเหล่านี้ตอบรับและได้เข้ามาช่วยสับเปลี่ยนหมุนเวียนกับเจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทา

สาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร ขับเรือขนส่งกระสอบทรายไปกั้นลำน้ำท่าโดยให้อยู่ภายใต้การมอบหมายภารกิจ
ของผู้อำนวยการส่วนฝึกอบรม ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จนเสร็จสิ้นภารกิจ

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมโครงการขับเรือและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ช่วยขับเรือ
ขนส่งกระสอบทรายไปกั้นลำน้ำท่าที่พังเสียหายที่บ้านปู่พุ่ม หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอโพธิ์นาแก
จังหวัดสกลนคร ช่วงเดือนกันยายน ๒๕๖๒

๓.๓.๒ การได้ประโยชน์จากการพัฒนาประชาชนให้ตอบสนองต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

จากการที่ผู้ขอรับการประเมินได้ผลักดันให้มีการพัฒนาประชาชนให้ตอบสนองต่อ
การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ไม่ว่าจะเป็นการจัดให้วิทยากรสอดแทรกแนวคิดจิตสาธารณะ
ความรู้ในการลดความเสี่ยงภัยพิบัติ และให้ผู้เข้ารับการอบรมนำไปขยายผลต่อ ในคราวไปให้ความรู้
และฝึกอบรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้แก่บุคคลหรือองค์กรภายนอก และการเผยแพร่
แนวทางหรือสัญลักษณ์จิตอาสาตามพระบรมราโชบายของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ไปยังประชาชน
ผ่านสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบทั้ง ๓ จังหวัด และ
ทุกส่วน/ฝ่าย ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร แนวคิดนี้ได้เผยแพร่ไปสู่
เจ้าหน้าที่และประชาชนในระดับชุมชน ซึ่งแนวคิดดังกล่าวได้แผ่ขยายและมีผลกระทบต่อแนวคิด
ของประชาชนในพื้นที่จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดนครพนมในวงกว้าง เมื่อเกิดอุทกภัย
ในเดือนกันยายน ๒๕๖๒ ในพื้นที่ ๓ จังหวัด ข้างต้น ประชาชนต่างตระหนักรู้ทั้งก่อนเกิดภัย มีการป้องกัน
ให้เกิดความเสียหายในชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมาก และเมื่อเกิดอุทกภัย ประชาชนทั้งในพื้นที่ประสบภัย
และนอกพื้นที่ประสบภัยต่าง ๆ มีจิตสาธารณะ ช่วยกันช่วยเหลือผู้ประสบภัยในทุกพื้นที่ได้อย่างแข็งขัน
โดยเฉพาะกรณีถนนสายบ้านนายอ - บ้านป่าพยอม ตำบลเหล่าหมี อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร
ถูกน้ำซัดพังเสียหายประชาชนไม่สามารถใช้ถนนสัญจรได้ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร
ได้นำสะพานแบลีย์ไปติดตั้งเพื่อให้ประชาชนใช้ถนนสัญจรได้ ซึ่งการติดตั้งดำเนินการระหว่างวันที่ ๒ - ๘

กันยายน ๒๕๖๒ ได้มีปรากฏการณ์จิตอาสาขึ้น กล่าวคือ มีประชาชนในบริเวณใกล้เคียงที่ประกอบกิจการยางรถยนต์จำนวน ๒ - ๓ คน ใช้ชื่อว่า ฝาทีบการยาง ซึ่งพอจะมีความรู้ทางด้านช่าง ได้เข้ามาช่วยประกอบสะพานแบริลย์ตลอดระยะเวลาการดำเนินการ โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน แม้พวกเขาเหล่านี้จะไม่ได้ผูกฝ้ายพันคอสีเหลืองและสวมหมวกสีฟ้า แต่พวกเขามีจิตอาสา ทำความดีด้วยหัวใจอย่างเต็มเปี่ยม และนอกจากนี้ชาวบ้านบริเวณใกล้เคียง ได้ร่วมกันจัดหาอาหารมาให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่ทำหน้าที่ติดตั้งสะพานอยู่ตลอดเวลา จนการติดตั้งสะพานแล้วเสร็จ ซึ่งผู้ขอรับการประเมินเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม และส่วนหนึ่งเป็นผลจากการรณรงค์ให้ประชาชนมีจิตอาสาตามพระบรมราโชบายของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

การติดตั้งสะพานแบริลย์ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร บริเวณถนนสายบ้านนายอ - บ้านป่าพยอม ตำบลเหล่าหมี อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร ระหว่างวันที่ ๒ - ๘ กันยายน ๒๕๖๒

จิตอาสาหาที่บริการยางมาช่วยเจ้าหน้าที่ติดตั้งสะพานแบลีย์บริเวณถนนสายบ้านนายอ - บ้านป่าพยอม ตำบลเหล่าหมี อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร ระหว่างวันที่ ๒ - ๘ กันยายน ๒๕๖๒

ชาวบ้านบริเวณใกล้เคียง นำอาหารมาให้เจ้าหน้าที่และจิตอาสาชุดติดตั้งสะพานแบลีย์บริเวณถนนสายบ้านนายอ - บ้านป่าพยอม ตำบลเหล่าหมี อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร ระหว่างวันที่ ๒ - ๘ กันยายน ๒๕๖๒ ตลอดระยะเวลาการดำเนินการ

บทที่ ๔

บทวิเคราะห์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขในพื้นที่รับผิดชอบ ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

จากบทที่ ๒ ที่ได้กล่าวถึงแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุข ยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวมาแล้ว และบทที่ ๓ ได้นำเสนอถึงการดำเนินการของผู้ขอรับการประเมินด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุข ในบทนี้จะนำเสนอการวิเคราะห์การดำเนินการในบทที่ ๓ ว่ามีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนนโยบายและแผน ที่นำเสนอมาในบทที่ ๒ อย่างไร ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๑ การพัฒนาบุคลากรของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

กิจกรรมที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร นำเอาผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นที่ไม่ใช่ผู้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้และทักษะปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ เพื่อเตรียมพร้อมเป็นกำลังพลรับมือสถานการณ์สาธารณสุขที่จะเกิดขึ้นนั้น เป็นการบริหารจัดการในองค์กรศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร คือ การให้บริการสาธารณสุขด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การบริหารจัดการที่ว่าเป็น การฝึกอบรม อันเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างหนึ่ง เป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อการเรียนรู้สำหรับงานปัจจุบัน มุ่งหวังให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ทันที เป็นการช่วยเตรียมบุคลากรของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร สำหรับการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และบรรลุจุดมุ่งหมายของงานศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร นั่นคือการบริการสาธารณสุขด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้และทักษะปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ เพื่อเตรียมพร้อมเป็นกำลังพลรับมือสถานการณ์สาธารณสุขที่จะเกิดขึ้น เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ เพราะเป็นการดำเนินการเพื่อต่อสู้กับผลกระทบที่เกิดขึ้น เป็นการสร้างความเข้มแข็งขององค์กรศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ให้สามารถปรับตัวเพื่อรับมือกับความเสี่ยงผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และเป็นการดำเนินการที่เป็นไปตามกรอบการดำเนินงานเช่นใดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๗๓ เพราะการให้บุคลากรของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มาเพิ่มพูนความรู้และทักษะปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ เป็นมาตรการป้องกันและลดผลกระทบ เตรียมความพร้อมเผชิญเหตุเมื่อบุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัยแล้ว จะช่วยลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน ตามแนวทางกรอบเช่นใดได้

การฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้และทักษะปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เพื่อเตรียมพร้อมเป็นกำลังพลรับมือสถานการณ์สาธารณภัย ซึ่งมีรูปแบบการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอยู่ด้วยเป็นการดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เพราะเป็นมาตรการหนึ่งในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ที่กำหนดให้มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อสร้างความพร้อมและเพิ่มศักยภาพของหน่วยงานและบุคลากร

การฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้และทักษะปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร นี้ เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ซึ่งระบุไว้ในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ข้อ ๔.๖.๔ ที่ให้เสริมและสร้างศักยภาพของการดำเนินงานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามพันธกิจของกระทรวงมหาดไทยให้มีความเข้มแข็งและตอบโจทย์ประเทศ และประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ข้อ ๔.๓.๒ ที่ถือเป็นการดำเนินการของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่ปรับตัวองค์กรเองเพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพิ่มขึ้น อันจะช่วยลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติได้ การฝึกอบรมดังกล่าวถือเป็นการป้องกันและลดผลกระทบในเชิงไม่ใช้โครงสร้าง ทั้งยังเป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ข้อ ๓.๑.๒ ที่ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ข้อ ๓.๖ ที่ให้มีการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ โดยเสริมสร้างขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมและรับมือภัยพิบัติ รวมทั้งส่งเสริมให้มียุทธศาสตร์ด้านการจัดการภัยพิบัติ เพราะหากผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มียุทธศาสตร์ด้านการจัดการภัยพิบัติและมีขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมและรับมือภัยพิบัติ ย่อมเป็นผลให้ลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติได้

การฝึกอบรมดังกล่าวเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เพราะในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้พร้อมเผชิญกับภาวะไม่ปกติและการจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการเป้าประสงค์ (๕) ระบุชัดให้หน่วยงานจัดการฝึกอบรมและฝึกซ้อมภายใน เพื่อเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบ และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ที่ให้พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติด้านต่าง ๆ รวมทั้งเรื่องทรัพยากรการบริหารงานบุคคล ซึ่งการฝึกอบรมในลักษณะดังกล่าวก็เป็นการบริหารงานบุคคลอย่างหนึ่งเพื่อพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มศักยภาพการพัฒนาสภาพแวดล้อมสู่นาคต กลยุทธ์ที่ ๒.๒.๒ ที่ถือเป็นการเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย และสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ในยุทธศาสตร์ที่ ๔ ที่การฝึกอบรมดังกล่าว เป็นการพัฒนาองค์กรและบุคลากรไปสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง และสามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งความเปลี่ยนแปลงนั้นอาจเป็นเรื่องของการขาดแคลนบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยก็ได้ และเน้นการพัฒนา

ศักยภาพ ความรู้ ทักษะ ความสามารถของบุคลากร การปรับเปลี่ยนทัศนคติให้บุคคลที่ไม่ได้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยตรง ให้เข้ามามีทัศนคติที่อยากช่วยปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หากบุคลากรด้านการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยตรงขาดแคลน

การพัฒนาบุคลากรภายในให้มีศักยภาพที่หลากหลายนี้ ถือเป็นเตรียมบุคลากรของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ให้พร้อมสำหรับการรับมือภารกิจหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่อาจมีขึ้นในอนาคตอีกด้วย เช่น อาจได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าหน้าที่หรือผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ทั้งในระดับกรม ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ ในการตรวจสอบอาคารสูงในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ตามข้อเสนอของผู้ขอรับการประเมินที่เสนอให้เจ้าหน้าที่ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด และเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ สามารถเข้าไปตรวจสอบอาคารสูงได้ โดยเทียบเคียงกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัยหรือสาธารณภัยของประเทศนิวซีแลนด์และประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเสนอในบทความ เรื่อง การพัฒนากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อส่งเสริมบทบาทนายอำเภอในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ในบทที่ ๒ หัวข้อ ๒.๔.๒

๔.๒ การพัฒนาเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กิจกรรมหรือโครงการนำเครือข่ายของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานอื่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และประชาสังคมมาฝึกอบรมด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพิ่ม ได้แก่ โครงการขับเคลื่อนและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ ประจำปี ๒๕๖๒ โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง รุ่นที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๒ และโครงการเพิ่มศักยภาพบุคลากรผู้ช่วยปฏิบัติงานด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัย เพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตลอดจนการจัดพิธีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร กับกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ ที่กล่าวโดยละเอียดมาแล้วในบทที่ ๓ สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์บทที่ ๒ ว่าเป็นการเพิ่มพูนทักษะ ความรู้ความสามารถของบุคลากร ด้านการฝึกอบรม (Training) ที่เป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อการเรียนรู้งาน และเป็นการพัฒนาบุคคล (Development) ซึ่งเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อให้การเรียนรู้และประสบการณ์แก่บุคลากรที่เป็นเครือข่ายของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เพื่อเตรียมความพร้อมให้เครือข่ายมีความรู้ความสามารถที่จะช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้

การฝึกอบรมเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยข้างต้น เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ เพราะเป็นการดำเนินการเพื่อต่อสู้กับผลกระทบที่เกิดขึ้น เป็นการสร้างความเข้มแข็งขององค์กรศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ให้สามารถปรับตัวเพื่อรับมือกับความเสี่ยงผลกระทบจากภัยธรรมชาติ เพราะเมื่อมีเครือข่ายเข้ามาร่วมปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมากขึ้น ย่อมทำให้งานของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเข้มแข็งขึ้นด้วย และเป็นการดำเนินการที่เป็นไปตามกรอบการดำเนินงานเช่นใด เพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓ เพราะการให้เครือข่ายของศูนย์ป้องกันและ

บรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มาเพิ่มพูนความรู้และทักษะปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ เป็นมาตรการป้องกันและลดผลกระทบ เตรียมความพร้อมเผชิญเหตุ เมื่อบุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัยแล้ว จะช่วยลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน ตามแนวทางกรอบเซนไดได้ โดยกรณีข้างต้นเป็นการส่งเสริมให้เครือข่ายซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือและหุ้นส่วนระหว่างกลไกและองค์กรต่าง ๆ เพื่อการเสริมสร้างศักยภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมเผชิญเหตุสาธารณภัย ฟื้นฟู และบูรณะให้พื้นที่กลับได้ในเวลาอันรวดเร็ว

การฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้และทักษะปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ ของบุคลากรที่เป็นเครือข่ายของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เพื่อเตรียมพร้อมเป็นกำลังพลรับมือสถานการณ์สาธารณภัย ซึ่งมีรูปแบบการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอยู่ด้วย เป็นการดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพราะเป็นมาตรการหนึ่งในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ที่กำหนดให้มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อสร้างความพร้อมและเพิ่มศักยภาพของหน่วยงานและบุคลากร ทั้งยังถือเป็นการให้องค์ความรู้แก่บุคลากรที่เป็นเครือข่ายปฏิบัติงานด้านการจัดการความเสี่ยงสาธารณภัย ซึ่งได้แก่ บุคลากรของทุกภาคส่วน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการด้านสาธารณภัย

การฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้และทักษะปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ ของเครือข่ายศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่มาจากหน่วยงานรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนี้ เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ ซึ่งระบุไว้ในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ข้อ ๔.๖.๒ ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และ ข้อ ๔.๖.๔ ที่ให้เสริมและสร้างศักยภาพของการดำเนินงานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามพันธกิจของกระทรวงมหาดไทยให้มีความเข้มแข็งและตอบโจทย์ประเทศ และประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ข้อ ๔.๓.๒ ที่ถือเป็นการดำเนินการของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่ปรับตัวองค์กรเองเพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพิ่มขึ้น อันจะช่วยลดความสูญเสียชีวิตและเสียหายจากภัยธรรมชาติได้ การฝึกอบรมดังกล่าวถือเป็นการป้องกันและลดผลกระทบในเชิงไม่ใช้โครงสร้าง ทั้งยังเป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ข้อ ๓.๑.๒ ที่ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ข้อ ๓.๖ ที่ให้มีการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ โดยเสริมสร้างขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมและรับมือภัยพิบัติ รวมทั้งส่งเสริมให้มีองค์ความรู้ด้านการจัดการภัยพิบัติ เพราะหากผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีองค์ความรู้ด้านการจัดการภัยพิบัติและมีขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมและรับมือภัยพิบัติ ย่อมเป็นผลให้ลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติได้ และยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย ข้อ ๓.๑.๖ ความร่วมมือระหว่างเครือข่ายในการฝึกอบรม

และลงนามบันทึกข้อตกลง ถือเป็น การปรับปรุงกลไกการปฏิบัติงานของภาครัฐให้มีลักษณะบูรณาการ เป็นกลไกความร่วมมือกันระหว่างศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เอกชน ประชาชน ประชาสังคม ในรูปแบบประชารัฐ และข้อ ๓.๓.๑ ที่เป็นการปรับปรุงแบบและวิธีการดำเนินการของ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ให้มีความร่วมมือกันกับกองกำกับการตำรวจ ตระเวนชายแดนที่ ๒๓ ซึ่งเป็นภาครัฐด้วยกัน โดยจะไปแสวงหาความร่วมมือจากเอกชน ประชาชน และประชาสังคมเพิ่มเติมในลักษณะประชารัฐอีกด้วย

การฝึกอบรมและพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย ดังกล่าว เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เพราะในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ให้พร้อมเผชิญกับภาวะไม่ปกติและการจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ เป้าประสงค์ (๕) ระบุชุด ให้หน่วยงานจัดการฝึกอบรมและฝึกซ้อมระหว่างหน่วยงาน เพื่อเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบ กลยุทธ์ (๕) ส่งเสริมพัฒนา และสนับสนุนให้หน่วยงานรัฐทุกภาคส่วนสนธิกำลังระหว่างหน่วยงาน ตั้งแต่ในภาวะปกติ การที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จัดทำหลักสูตรฝึกอบรม การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ นั้น ตรงตามกลยุทธ์ (๘) ที่ให้จัดทำหลักสูตรและ คู่มือสำหรับหน่วยงานรัฐในการอบรมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ สามารถประสานงานร่วมกันให้พร้อม ผนึกกำลังลดความเสี่ยงภัยทุกรูปแบบ และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ที่ให้พัฒนาระบบการเตรียมพร้อม แห่งชาติด้านต่าง ๆ รวมทั้งเรื่องทรัพยากรการบริหารงานบุคคล ซึ่งการฝึกอบรมในลักษณะดังกล่าว ก็เป็นการบริหารงานบุคคลอย่างหนึ่งเพื่อพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มศักยภาพการพัฒนา สภาพแวดล้อมสู่อานาคต กลยุทธ์ที่ ๒.๒.๒ ที่ถือเป็นการเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรด้านการจัดการ ความเสี่ยงจากสาธารณภัย และสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ในยุทธศาสตร์ที่ ๔ ที่การฝึกอบรมและบันทึกข้อตกลงความร่วมมือดังกล่าว เป็นการพัฒนาองค์กรของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตลอดจนองค์กรคู่พันธมิตร และบุคลากรไปสู่การเป็นองค์กร ที่มีขีดสมรรถนะสูง และสามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนั้นอาจเป็นเรื่อง ของการขาดแคลนบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยก็ได้ และเน้น การพัฒนาศักยภาพ ความรู้ ทักษะ ความสามารถของบุคลากรการปรับเปลี่ยนทัศนคติให้กองกำกับการ ตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ ที่ไม่ได้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยตรง ให้เข้ามามีทัศนคติที่อยากช่วยปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หากบุคลากร ด้านการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยตรงขาดแคลน

เครือข่ายข้างต้นที่ได้รับการพัฒนานี้ นอกจะเป็นประโยชน์ต่อศูนย์ป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร แล้ว ยังจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการต่าง ๆ ในพื้นที่ ที่จะนำเครือข่ายเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอีกด้วย เช่น นายอำเภอในฐานะผู้อำนวยการอำเภอ ก็สามารถให้ทรัพยากรบุคคลประเภทเครือข่ายนี้ไปช่วยงาน ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่อำเภอได้เช่นกัน ดังที่ผู้ขอรับการประเมินได้เสนอ และเผยแพร่แนวคิดดังกล่าวใน บทความ เรื่อง นายอำเภอกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในบทที่ ๒ หัวข้อ ๒.๔.๑

๔.๓ การพัฒนาประชาชนให้ตอบสนองต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

การที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกนคร ได้ส่งวิทยากรไปให้ความรู้ และทักษะแก่ประชาชนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การลดความเสี่ยง รู้จักปรับตัว กับความเปลี่ยนแปลง มีการฝึกซ้อมแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และสร้างจิตสำนึก ให้มีจิตสาธารณะ เผยแพร่แนวคิดและให้ความรู้เกี่ยวกับจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร. ตลอดจน ขับเคลื่อนและเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาประเภทต่าง ๆ นั้น ถือเป็นการน้อมนำพระบรมราโชบาย ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ที่พระราชทานในคราวการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่จังหวัดลพบุรี เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มาปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ทั้งยังเป็นการดำเนินการที่สอดคล้อง กับแนวคิด ทฤษฎีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์บทที่ ๒ ว่าเป็นการเพิ่มพูนทักษะ ความรู้ความสามารถ ของบุคลากรด้านการฝึกอบรม (Training) ที่เป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อการเรียนรู้งาน และเป็นการ พัฒนาบุคคล (Development) ซึ่งเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อให้การเรียนรู้และประสบการณ์แก่ประชาชน ในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกนคร เพื่อเตรียมความพร้อม ให้เครือข่ายมีความรู้ความสามารถในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้วยตนเอง และมีจิตสาธารณะ ที่จะช่วยงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกนคร เมื่อมีเหตุสาธารณภัยได้ ทั้งยังเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ของสหประชาชาติ เพราะเป็นการดำเนินการเพื่อต่อสู้กับผลกระทบที่เกิดขึ้น เป็นการสร้างความเข้มแข็ง ของเครือข่ายและประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกนคร ให้สามารถปรับตัวเพื่อรับมือกับความเสี่ยงผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และเป็นการพัฒนาและดำเนินการ ตามการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติแบบองค์รวมในทุกระดับจนไปถึงประชาชน เพราะเมื่อมีประชาชน เข้ามาร่วมปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมากขึ้นย่อมทำให้งานภาพรวมของศูนย์ป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยดูเข้มแข็งขึ้นด้วย และเป็นการดำเนินการที่เป็นไปตามกรอบการดำเนินงานเซนได เพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓ เพราะการให้ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกนคร มีความรู้และทักษะปฏิบัติด้านการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ เป็นมาตรการป้องกันและลดผลกระทบ เตรียมความพร้อมเผชิญเหตุ เมื่อประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัยแล้ว จะช่วยลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ลดการสูญเสียชีวิต และทรัพย์สิน ตามแนวทางกรอบเซนไดได้ โดยกรณีข้างต้นเป็นการส่งเสริมให้เครือข่ายซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ และหุ้นส่วนระหว่างกลไกและองค์กรต่าง ๆ เพื่อการเสริมสร้างศักยภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยง จากภัยพิบัติ เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมเผชิญเหตุสาธารณภัย ฟื้นฟู และบูรณะให้พื้นที่กลับได้ในเวลา อันรวดเร็ว

การให้ความรู้และทักษะปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ แก่ประชาชน เพื่อเตรียมพร้อมเป็นกำลังพลรับมือสถานการณ์สาธารณภัย ซึ่งมีรูปแบบการฝึกการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยอยู่ด้วยเป็นการดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สอดคล้องกับแผนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพราะเป็นมาตรการหนึ่งในการลดความเสี่ยงจาก สาธารณภัย กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ที่กำหนดให้มีการฝึก การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อสร้างความพร้อมและเพิ่มศักยภาพของหน่วยงานและบุคลากร

ทั้งยังถือเป็นการให้องค์ความรู้แก่ประชาชนที่เป็นเครือข่ายปฏิบัติงานด้านการจัดการความเสี่ยงสาธารณสุข ซึ่งได้แก่ บุคลากรของทุกภาคส่วน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการด้านสาธารณสุข ทั้งนี้การที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร เป็นศูนย์กลางการให้ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขให้แก่ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบและประชาชนทั่วไป ถือเป็นส่วนยกรเรียนรู้สาธารณสุข เป็นแนวคิดเพื่อให้ประชาชนและชุมชนได้เรียนรู้ขั้นตอนและวิธีจัดการความเสี่ยงจากสาธารณสุข เพื่อลดผลกระทบและความสูญเสียชีวิตที่อาจเกิดขึ้น และเป็นการเพิ่มทักษะให้ประชาชนที่เข้ารับการให้ความรู้และชุมชนสามารถช่วยเหลือตนเอง และสามารถเอาชีวิตรอดได้เมื่อเกิดสาธารณสุข รวมทั้งเป็นวิธีการปรับเปลี่ยนทัศนคติให้ผู้ประสบภัยได้พยายามช่วยเหลือตนเองเป็นอันดับแรก ระหว่างรอความช่วยเหลือจากภาครัฐ โดยให้องค์ความรู้แก่ทุกภาคส่วนเพื่อเป็นการเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการสาธารณสุข ตามข้อ ๒.๕.๑ ของกลยุทธ์ที่ ๒

การให้ความรู้และทักษะปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขต่าง ๆ แก่ประชาชน เพื่อเตรียมพร้อมเป็นกำลังพลรับมือสถานการณ์สาธารณสุขนี้ เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ ซึ่งระบุไว้ในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ข้อ ๔.๖.๒ ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างสังคมที่ดี เป็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขและพัฒนาทักษะของประชาชนให้มีความรู้เรื่องการลดความเสี่ยงภัยพิบัติให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต สร้างความตระหนักให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขของสังคม ข้อ ๔.๖.๔ ที่ให้เสริมและสร้างศักยภาพของการดำเนินงานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามพันธกิจของกระทรวงมหาดไทย ให้มีความเข้มแข็งและตอบโจทย์ประเทศได้ และประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ข้อ ๔.๓.๒ ที่ถือเป็นการดำเนินการของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร ที่ปรับตัวด้วยการให้ประชาชนมีความรู้ความสามารถในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขเพิ่มขึ้น อันจะช่วยลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติได้ การให้ความรู้และการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขดังกล่าวถือเป็นการป้องกันและลดผลกระทบในเชิงไม่ใช่โครงสร้าง รวมถึงยังเป็นการสร้างขีดความสามารถของประชาชน ในการรับมือและปรับตัวต่อผลกระทบจากภัยพิบัติ และเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน รวมทั้งชุมชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร ทั้งยังเป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ข้อ ๓.๑.๒ ที่ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ข้อ ๓.๖ ที่ให้มีการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ โดยเสริมสร้างขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมและรับมือภัยพิบัติ รวมทั้งส่งเสริมให้มืองค์ความรู้ด้านการจัดการภัยพิบัติ ส่งเสริมบทบาทของชุมชนท้องถิ่นในการร่วมกันดำเนินการป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ พัฒนาขีดความสามารถของเครือข่ายอาสาสมัคร เพราะหากประชาชนได้มืองค์ความรู้ด้านการจัดการภัยพิบัติ และมีขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมและรับมือภัยพิบัติ ย่อมเป็นผลให้ลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติได้ และยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ

และธรรมาภิบาลในสังคมไทย ข้อ ๓.๑.๖ ความร่วมมือระหว่างเครือข่ายในการฝึกอบรมและลงนามบันทึกข้อตกลง ถือเป็น การปรับปรุงกลไกการปฏิบัติงานของภาครัฐให้มีลักษณะบูรณาการ เป็นกลไกความร่วมมือกันระหว่างศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เอกชน ประชาชน ประชาสังคม ในรูปแบบประชารัฐ และข้อ ๓.๓.๑ ที่เป็นการปรับปรุงแบบและวิธีการดำเนินการของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ให้มีความร่วมมือกันกับกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ ซึ่งเป็นภาครัฐด้วยกัน โดยจะไปแสวงหาความร่วมมือจากเอกชน ประชาชน และประชาสังคมเพิ่มเติมในลักษณะประชารัฐอีกด้วย

การให้ความรู้และทักษะปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ แก่ประชาชน เพื่อเตรียมพร้อมเป็นกำลังพลรับมือสถานการณ์สาธารณภัย เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เพราะในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้พร้อมเผชิญกับภาวะไม่ปกติและการจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ เป้าประสงค์ (๕) ระบุชัดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติของหน่วยงานด้วยการให้ความรู้ จัดการฝึกอบรมและฝึกซ้อมระหว่างหน่วยงาน และภาคประชาชน เพื่อเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบ การที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ และนำไปเผยแพร่ให้ประชาชนทราบนั้น ตรงตามกลยุทธ์ (๘) ที่ให้จัดทำหลักสูตรสำหรับหน่วยงานรัฐ ในการอบรมประชาชนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ สามารถประสานงานร่วมกันให้พร้อมผนึกกำลังลดความเสี่ยงภัยทุกรูปแบบ ทั้งยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มศักยภาพการพัฒนาสภาพแวดล้อมสู่อานาคต กลยุทธ์ที่ ๒.๒.๒ ที่ถือเป็นการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนและประชาชนด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย และสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ในยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งแก่ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ให้มีความรู้ ตระหนัก ให้มีวัฒนธรรมความปลอดภัย มีส่วนร่วมในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามแนวทางประชารัฐเพราะการให้ความรู้แต่ละครั้งมักจะมีทุกภาคส่วนมารับความรู้ร่วมกัน เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างศักยภาพของชุมชน ท้องถิ่น อาสาสมัคร และเครือข่ายมีภูมิคุ้มกันและมีความพร้อมในการความเสี่ยงจากสาธารณภัย สร้างการเรียนรู้ ตระหนัก มีจิตสำนึก มีส่วนร่วม และเตรียมรับมือกับสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้น โดยมีแนวทางที่ ๓.๒.๑ ที่เป็นการถ่ายทอดความรู้ สร้างความเข้าใจ แก่ประชาชนด้านสาธารณภัย ผ่านช่องทางและสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนัก มีจิตสำนึก และเข้ามามีส่วนร่วม (Participation) ในกระบวนการจัดการสาธารณภัย

๔.๔ การวิเคราะห์ประเด็นอื่น ๆ

ผลงานเรื่องนี้ยังมีประเด็นการดำเนินการของผู้ขอรับการประเมินและศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จะต้องวิเคราะห์ในเชิงวิชาการได้อีก ดังนี้

๔.๔.๑ การวิเคราะห์การวางแผนกำลังคนด้านการเกษียณอายุราชการ

การที่ผู้ขอรับการประเมินได้วิเคราะห์ ทบทวน ตรวจสอบอัตรากำลังบุคลากรของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ในบทที่ ๓ ข้อ ๓.๑.๒ จำนวน ๑๐๗ คน แล้วพบว่า มีผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยตรงเพียง ๕๗ คน ในจำนวนนี้

พบว่าจะเกษียณอายุราชการในอีก ๓ ปี ข้างหน้า ถึง ๒๓ คน และวิเคราะห์ว่าในอนาคตศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จะประสบปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จนนำไปสู่การวิเคราะห์และวางแผนสรรหากำลังพลทั้งจากภายในและภายนอกศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มาปฏิบัติงานทดแทนผู้เกษียณอายุราชการ เป็นเรื่องของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ตามบทที่ ๒ หัวข้อที่ ๒.๑.๒ (๒) เกี่ยวกับการวางแผนกำลังคนและการสรรหากุศลกร (Workforce Planning and Recruitment) ด้วยการฝึกอบรม พัฒนา และการจัดการความรู้ การวางแผนทดแทนตำแหน่ง ด้วยการสรรหากุศลกรภายนอกองค์กรเข้ามาปฏิบัติหน้าที่แทนไปก่อน (Succession Plan) โดยการบริหารจัดการให้คนที่มีความรู้ความสามารถด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไปฝึกอบรมให้ความรู้แก่คนในองค์กรหรือคนภายนอกองค์กรศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร (Talent Management) นอกจากนี้ การที่ผู้ขอรับการประเมินได้ไปชักจูงโน้มน้าวให้บุคลากรศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยตรง ให้เข้ามาฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพิ่มเติม เพื่อเป็นการปรับตัวขององค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ถือเป็นกระบวนการสื่อสารความรู้ความเข้าใจทั่วทั้งองค์กร ของผู้บริหารองค์กรที่ต้องสื่อสารเรื่องราวทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในองค์กรให้ทั่วถึง โดยเฉพาะเรื่องสิทธิประโยชน์ ทางก้าวหน้าหรือเงื่อนไขในการทำงาน ซึ่งเป็นหลักการหนึ่งของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ที่กล่าวมาแล้วในบทที่ ๒ ข้างต้น

๔.๔.๒ การหมุนเวียนงาน หรือ Job Rotation ภายในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

การที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้ย้ายนายกิตติศักดิ์ แสงเขียว เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษาปฏิบัติงาน ส่วนยุทธศาสตร์และการจัดการ ที่ทำหน้าที่ช่วยงานด้านแผน ให้ไปสังกัดส่วนฝึกอบรม ภายหลังเสร็จสิ้นปฏิบัติหน้าที่ขับเรือชนกระสอบทรายช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยจังหวัดสกลนคร ที่เกิดขึ้นช่วงเดือนกันยายน ๒๕๖๒ ถือเป็นการบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้วยการหมุนเวียนเปลี่ยนงาน (Job Rotation) ที่กล่าวไว้ในบทที่ ๒ ข้อ ๒.๑.๒ (๒) อันเป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาที่เน้นให้บุคลากรสามารถเรียนรู้งานใหม่ ๆ ที่ไม่เคยปฏิบัติมาก่อน อีกทั้งยังเป็นวิธีการหนึ่งของการวางแผนความก้าวหน้าในสายอาชีพด้วย ซึ่งศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร พิจารณาแล้วเห็นว่า นายกิตติศักดิ์ แสงเขียว เป็นบุคลากรที่สามารถพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถหลาย ๆ อย่างได้ ดังจะเห็นได้จากขณะที่บุคลากรรายนี้สังกัดส่วนยุทธศาสตร์และการจัดการ ได้ไปฝึกอบรมความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทำให้บุคลากรรายนี้มีความสามารถเพิ่มขึ้น ได้แก่ ขับเรือเป็น โยท้วงจากที่สูงอันเป็นการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง เป็นต้น ผู้ขอรับการประเมินเห็นว่าบุคลากรรายนี้เป็นผู้ที่ใฝ่รู้และสามารถเรียนรู้งานอย่างอื่นได้เพิ่มเติม และหากเรียนรู้งานอย่างอื่นได้เพิ่มเติมแล้ว องค์กรหรือศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จะได้ประโยชน์จากบุคลากรรายนี้เพิ่มมากขึ้น อันจะส่งผลดีโดยจะเกิดประโยชน์ต่อราชการและประชาชนเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย ผู้ขอรับการประเมิน จึงสอบถามความสมัครใจบุคลากรรายนี้เพื่อให้ไปทำงานส่วนงานอื่นเพิ่มเติมเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้วยการสับเปลี่ยนหมุนเวียนงาน ซึ่งบุคลากรรายนี้นยินดี จึงได้เสนอให้ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

พิจารณามีคำสั่งย้ายบุคลากรรายนี้ไปสังกัดส่วนฝึกอบรมเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๒ อันเป็นจุดเริ่มต้นของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้วยวิธีการหมุนเวียนเปลี่ยนงาน

๔.๔.๓ การจัดองค์กรแบบแมทริกซ์ในการช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย

ขณะที่จังหวัดสกลนครเกิดอุทกภัยเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้รับการร้องขอให้นำเรือพร้อมคนขับเรือไปขนกระสอบทรายไปกั้นลำน้ำก่ำที่ได้รับความเสียหาย ณ บ้านปู่พุ่ม หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านโพน อำเภอโพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร การที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั้งที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยตรง และไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยตรงไปขับเรือขนกระสอบทรายบริเวณดังกล่าว โดยให้อยู่ในการควบคุมสั่งการของผู้อำนวยการส่วนฝกอบรมนั้น ถือเป็น การจัดโครงสร้างองค์กรศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแบบแมทริกซ์ ตามบทที่ ๒ ข้อ ๒.๒.๑ ซึ่งการที่เจ้าหน้าที่บางส่วนที่ปฏิบัติงานมาจากหลายส่วนงานในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้แก่ ฝ่ายบริหารทั่วไป ส่วนสนับสนุนทรัพยากรกู้ภัย ส่วนป้องกันและปฏิบัติการ และส่วนยุทธศาสตร์และการจัดการ ซึ่งแต่ละคนโดยปกติแล้วอยู่ในบังคับบัญชาของผู้อำนวยการส่วนหรือหัวหน้าฝ่ายของตนอยู่แล้ว เพื่อเกิดอุทกภัยศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้มอบหมายให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ ที่บ้านปู่พุ่ม หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านโพน อำเภอโพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร ทุกคน ขึ้นการบังคับบัญชาต่อผู้อำนวยการส่วนฝกอบรม เป็นการให้ผู้ได้บังคับบัญชาส่วนงานอื่น ๆ ตามหน้าที่ปกติ มาขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการส่วนฝกอบรมเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ขับเรือขนกระสอบทรายดังกล่าว เป็นการออกแบบโครงสร้างองค์กรโดยมอบหมายให้ผู้ชำนาญการแผนกงานตามหน้าที่ปกติไปปฏิบัติงานในโครงการหนึ่งมากกว่าหนึ่งโครงการ และอยู่ภายใต้แกนนำของผู้บริหารโครงการ ซึ่งหมายความถึงผู้อำนวยการส่วนฝกอบรมนั่นเอง ซึ่งองค์กรในลักษณะดังกล่าวมีความยืดหยุ่น เป็นการจูงใจ และมีการปรับปรุงสำหรับเฉพาะบุคคล เป็นการพัฒนาพนักงานให้มีประสบการณ์โดยผ่านงานหลายชนิด เพราะมีผู้บังคับบัญชาหลากหลาย และพนักงาน จะมีการสื่อสารกันมากขึ้นเป็นระบบแมทริกซ์ และทำให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้มากขึ้น ภายใต้การอำนวยการและสั่งการที่เหมาะสม ซึ่งการที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้จัดองค์กรแบบแมทริกซ์ในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยข้างต้น ทำให้การปฏิบัติงานมีความคล่องตัวมากขึ้นเพราะการที่ได้คนจากส่วนงานอื่น ๆ ที่ไม่ได้ทำหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเข้ามาช่วยขับเรือขนกระสอบทราย ทำให้คนทำงานมีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำงานและพักผ่อน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานไม่เกิดความเครียด อีกทั้งยังส่งผลให้มีเรือคอยบริการขนกระสอบทรายไปกั้นลำน้ำก่ำตลอดเวลา การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทำให้การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเกิดประสิทธิผลเป็นอย่างดี

ซึ่งการจัดองค์กรในลักษณะดังกล่าวมีลักษณะคล้ายคลึงกับการจัดองค์กรในระบบบัญชาการเหตุการณ์ หรือ ICS (Incident Command System) ที่ปรากฏอยู่ในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามหัวข้อที่ ๒.๒.๒ (๒) ที่กำหนดให้บุคคลที่มาจากส่วนงานต่าง ๆ ซึ่งแต่ละหน่วยงานต่างมีผู้บังคับบัญชาประจำส่วนราชการของตน มาปฏิบัติหน้าที่ที่ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ เพื่อร่วมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและ

บรรเทาสาธารณภัย และต้องขึ้นการปฏิบัติหน้าที่กับหัวหน้าส่วนงานของตนอีกหน้าที่หนึ่ง ซึ่งการจัดองค์กรในลักษณะดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับการจัดองค์การแบบแมทริกซ์ ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว

๔.๔.๔ ทิศทางของชุดเผชิญสถานการณ์วิกฤติ

ปัจจุบันชุดเผชิญสถานการณ์วิกฤติ หรือ ERT (Emergency Response Team) ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกสทศ มีบุคลากรปฏิบัติหน้าที่เป็น ERT จำนวน ๑๒ คน และถือเป็นกำลังหลักในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทุกภัย เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร้องขอให้ไปดำเนินการ ชุด ERT จะต้องเป็นกำลังหลักร่วมกับเจ้าหน้าที่ประจำเครื่องจักรกลสาธารณภัย ลงพื้นที่ไปปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้ประสบภัย และการที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกสทศ มอบหมายให้ ERT เหล่านี้ทำการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความสามารถในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างสม่ำเสมอ จนกระทั่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเมื่อคราวเกิดอุทกภัยในพื้นที่รับผิดชอบศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกสทศ เป็นการส่งเสริมกิจการ ERT ตรงตามยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมพัฒนาและสนับสนุนให้หน่วยงานรัฐ เอกชน และทุกภาคส่วนสนธิกำลังระหว่างหน่วยงานตั้งแต่ในภาวะปกติ ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานรัฐให้มีการจัดเตรียมหน่วยปฏิบัติการเฉพาะกิจ เพื่อให้พร้อมเผชิญสถานการณ์ และให้ความช่วยเหลือหน่วยงานและผู้ประสบภัยได้อย่างทันท่วงทีในแต่ละประเภทและระดับความรุนแรงของภัย เช่น ชุดเผชิญสถานการณ์วิกฤติ (Emergency Response Team) เป็นต้น ดังนั้น จึงถือว่าการดำเนินกิจการ ERT ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกสทศ มีทิศทางที่เป็นไปตามนโยบายของรัฐทุกประการ

๔.๔.๕ การตื่นตัวของจิตอาสาภัยพิบัติ

การที่ชาวบ้านในพื้นที่ที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกสทศ ไปประกอบสะพานแบลีย์ ชื่อกลุ่มว่า “ผาเทิบการยาง” ได้เข้ามาช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในการประกอบสะพานแบลีย์ และมีชาวบ้านบริเวณดังกล่าวจัดหาอาหารมาสนับสนุนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานประกอบสะพานแบลีย์ ตลอดระยะเวลาการดำเนินการโดยไม่ได้หวังผลสิ่งใดตอบแทน แนวคิดชาวบ้านผาเทิบการยาง และชาวบ้านบริเวณรอบที่ตั้งสะพานแบลีย์ ที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณประโยชน์ดังกล่าวเป็นแนวคิดที่ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ พระราชทานเป็นแนวทางการปฏิบัติ นั่นคือจิตอาสา นั่นเอง ทั้งยังเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ข้อ ๔.๑.๗ การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และหัวข้อย่อยที่ ๔.๓.๒ ที่เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริการสาธารณะ เป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย ข้อย่อย ๓.๑.๒ ที่สนับสนุนกลไกความร่วมมือกันระหว่างรัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคมในแบบประชารัฐ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเสริมสร้างความเชื่อมั่นภูมิคุ้มกัน และศักยภาพของทุกภาคส่วน ให้มีความตระหนัก และความเข้มแข็งร่วมกันในลักษณะประชารัฐ กลยุทธ์ (๔) กรณีดังกล่าวมาข้างต้น ทั้งหมดเป็นแนวนโยบายของแต่ละระดับที่ต้องการให้คนไทยมีจิตอาสา มีจิตสาธารณะและรับผิดชอบต่อส่วนรวมเสมอ

ที่กล่าวมาในกรณีชาวบ้านกลุ่ม “ผาเทิบการยาง” ข้างต้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการตื่นตัวของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เท่านั้น ในพื้นที่อื่น ๆ ในเขตรับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ทั้งจังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดนครพนม ที่เกิดสถานการณ์อุทกภัย ทั้งภาครัฐหน่วยงานอื่นที่ไม่ได้มีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยตรง ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ต่างตื่นตัวเข้ามาส่วนร่วมในการช่วยผู้ประสบอุทกภัยในทุกพื้นที่ เป็นสิ่งยืนยันเป็นอย่างดีว่าแนวคิดจิตอาสา ได้เข้าไปมีอิทธิพลต่อประชาชน ทำให้ประชาชนตื่นตัว มีทัศนคติ และเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์ตามพระบรมราโชบายในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ และนโยบายของรัฐมากขึ้น สิ่งเหล่านี้ถือเป็นพัฒนาประชาชนในประเทศไทยไปอีกขั้นหนึ่ง จึงเป็นการบริหารทรัพยากรมนุษย์โดยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านเครือข่าย และประชาชนผู้มีส่วนได้เสียต่อการบริการสาธารณะของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ให้มีศักยภาพในการช่วยเหลือรัฐและผู้อื่นในสังคมมากยิ่งขึ้น

บทที่ ๕

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๕.๑ บทสรุป

จากสภาพปัญหาที่ยุ่งยากและซับซ้อนเกิดขึ้น โดยเริ่มจากสื่อสังคมออนไลน์โจมตี ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ในคราวเกิดอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดสกลนคร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๐ ว่า มีเรือจอดอยู่ในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร จำนวนมาก แต่ไม่ถูกนำไปช่วยเหลือประชาชน ทั้งที่ที่เกิดเหตุอยู่ห่างจากสถานที่เก็บเรือเพียง ๕๐๐ เมตร จนมาถึงการวิเคราะห์ของผู้ขอรับการประเมินที่วิเคราะห์ว่า ปัญหาหลักเกิดจากการขาดแคลนบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร โดยมีจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจำนวนน้อยไม่สัมพันธ์กับ จำนวนเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรกลสาธารณภัยที่มีจำนวนมากกว่า และในอีก ๓ ปี ข้างหน้า บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เกินกึ่งหนึ่งเกษียณอายุราชการ เป็นการตอกย้ำปัญหาการขาดแคลนบุคลากรของ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เพิ่มมากขึ้น

ผู้ขอรับการประเมินได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ให้แก้ไขปัญหาดังกล่าว ต่อมาผู้ขอรับการประเมินได้วิเคราะห์ปัญหาและเสนอให้ ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา ทบทวน และบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัย ศูนย์ป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และได้มีการประชุมคณะกรรมการดังกล่าว โดยที่ประชุมได้เห็นชอบ ตามข้อเสนอของผู้ขอรับการประเมินที่เสนอให้มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของศูนย์ป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และเครือข่าย เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากร ด้วย ๓ แนวทางหลัก ได้แก่ ๑) การพัฒนาบุคลากรภายในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เอง ด้วยการจัดให้มีการฝึกอบรม หรือทบทวนความรู้ด้านการป้องกันสาธารณภัยประเภท ต่าง ๆ โดยอาจใช้เวลาหลังเลิกงาน ฝึกทบทวนความรู้และการปฏิบัติ โดยให้เจ้าหน้าที่ในสายงานอื่น ที่ไม่ใช่สายปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหลักเข้ามาฝึกทบทวนด้วย เพื่อจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้เมื่อเกิดสาธารณภัยและขาดแคลนบุคลากรการปฏิบัติงานขึ้นมา ๒) การพัฒนา และแสวงหาความร่วมมือจากเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไม่ว่าจะภาครัฐ เอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยการให้เครือข่ายเข้ามาฝึกฝนให้มีความรู้ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย และให้ฝึกอบรมให้มีความรู้ด้านอุปกรณ์ เครื่องมือสาธารณภัย เพื่อสามารถช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ และ ๓) การพัฒนาและสร้างการรับรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่ประชาชนในพื้นที่ รับผิดชอบให้มีจิตสำนึกสาธารณะ มีความรู้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้วยตนเอง เข้ามา

มีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มากขึ้นโดยน้อมนำแนวทางและแนวคิดจิตอาสา ๙๐๔ วปร. ของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ มาให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนด้วย ทั้งนี้ ในการดำเนินการในทุกโครงการและกิจกรรมข้างต้น จะต้องเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายในทุกระดับ นับตั้งแต่ระดับนานาชาติที่ไทยไปผูกพัน โดยอาจทำการปรับปรุง เพิ่มเติม ยกเลิกโครงการ สอดแทรกหรือเพิ่มเติมเนื้อหา การฝึกอบรม หรือการถ่ายทอดความรู้ ให้สอดคล้องกับนโยบายข้างต้น และให้พิจารณาแผนของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ประกอบการดำเนินการด้วย

ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรทั้ง ๓ ส่วนตามมติที่ประชุมคณะกรรมการข้างต้น โดย ๑) พัฒนาบุคลากรของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ด้วยการนำบุคลากรของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ทั้งที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยตรงไปฝึกปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ อันเป็นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยอาศัยเวลาหลังเลิกงานหรือเวลาอื่นที่เห็นสมควร ๒) พัฒนาเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้วยการฝึกอบรมเครือข่ายให้มีความรู้ด้านการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและสามารถใช้เครื่องมือด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ ได้แก่ โครงการขับเคลื่อนช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ ประจำปี ๒๕๖๒ ให้เครือข่ายสามารถช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง รุ่น ๒ ประจำปี ๒๕๖๒ เพื่อให้เครือข่ายสามารถช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูงได้ โครงการเพิ่มศักยภาพบุคลากรผู้ช่วยปฏิบัติงานด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัยเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้เครือข่ายสามารถใช้เครื่องจักรกลสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้ และการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร กับกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๒๓ ซึ่งจะมีกำลังของตำรวจตระเวนชายแดนจำนวนกว่า ๑,๖๐๐ นาย มาช่วยเจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๓) การพัฒนาประชาชนให้ตอบสนองต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้วยการจัดวิทยากรของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ไปทำการฝึกซ้อมแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และให้ความรู้ด้านการลดความเสี่ยงและการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แก่หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน เช่น ไปฝึกอบรมให้ความรู้และฝึกซ้อมแผนภัยพิบัติด้านสารเคมีทางการแพทย์รั่วไหลและซ้อมแผนอัคคีภัยของโรงพยาบาลค่ายกษัตริย์ศรีเวระ การให้ความรู้ในโครงการฝึกอบรมการเอาชีวิตรอดจากการจมน้ำ และการช่วยเหลือคนตกน้ำแก่เจ้าหน้าที่และเครือข่ายองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์ อำเภอนวนนิवास จังหวัดสกลนคร เป็นต้น และกิจกรรมส่งเสริมกิจการจิตอาสาภัยพิบัติด้วยการขอให้ส่วนงานในสังกัดและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องทำการให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกด้านจิตอาสา ตลอดจนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมจิตอาสาขององค์กรต่าง ๆ ทุกกิจกรรม โดยในทุกกิจกรรมทั้ง ๓ ประเภทข้างต้น ได้เพิ่มเติมสอดแทรกเนื้อหาเพื่อให้การพัฒนามนุษยธรรมด้านการจัดการสาธารณภัยเป็นไปตามนโยบายและแนวทางที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับระหว่างประเทศที่ไทยเข้าไปมีพันธกรณี ระดับรัฐ ลงไปจนถึงระดับกระทรวง และกรม ซึ่งการดำเนินงานข้างต้นมีความยุ่งยาก

ซับซ้อนของการทำงานหลายประการ เช่น การบริหารความคาดหวังของประชาชนอันเนื่องมาจากการโจมตีทางสื่อสังคมออนไลน์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น การขาดแคลนบุคลากรการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ส่งผลกระทบต่อในวงกว้างในพื้นที่จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดนครพนม ความยากในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้วยการขออัตราเจ้าหน้าที่เพิ่ม ทั้งที่รัฐมีนโยบายลดขนาดกำลังคนภาครัฐ ความยากในการให้เจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้หญิงไปฝึกปฏิบัติงานลากสายดับเพลิง ความยากในการปรับทัศนคติให้เจ้าหน้าที่อื่นที่มีงานประจำอยู่แล้วต้องปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพิ่มเติม ความยุ่งยากในกระบวนการโน้มน้าวให้หน่วยงานอื่นมาออกค่าใช้จ่ายในการพัฒนากำลังพลอันเป็นเครือข่ายทำเพื่อประโยชน์ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เอง ความยุ่งยากในการพิจารณาข้อกฎหมาย การจัดทำบันทึกข้อตกลง ความยากในการปฏิบัติการข่าวสาร หรือ IO ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานหาคนอื่นมาช่วยขับรถขับเรือของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ทั้ง ๆ ที่กำลังถูกโจมตีและเพิ่งเล็งว่าใช้งบประมาณในการจัดซื้อเครื่องจักรกลสาธารณภัยจำนวนมากเกินความจำเป็น เป็นต้น

การดำเนินโครงการและกิจกรรมด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ข้างต้นได้ส่งผลในการแก้ไขปัญหาที่เคยเกิดขึ้นได้ กล่าวคือ เมื่อเกิดเหตุอุทกภัยขึ้นในพื้นที่จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดนครพนม เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๒ บุคลากรไม่ว่าจากภายในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และเครือข่ายที่เข้ามาร่วมมือกับศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้รับการฝึกพัฒนาศักยภาพด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ลงพื้นที่ไปปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเต็มกำลังความสามารถ ทำให้การขาดแคลนบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ไม่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการสาธารณะของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร อีกทั้งประชาชนจิตอาสาที่ได้รับการเผยแพร่ชุดความรู้และสร้างจิตสำนึกสาธารณะของทั้ง ๓ จังหวัดข้างต้น ได้เข้ามาช่วยการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐอย่างเต็มความสามารถในทุกพื้นที่อย่างกว้างขวาง เช่น ฝึกหัดการยางเข้ามาช่วยเจ้าหน้าที่ติดตั้งสะพานแบลีย์ เป็นต้น จึงอาจกล่าวได้ว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ทั้ง ๓ ประการ ได้ช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรบุคคลด้านการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นการเพิ่มจำนวนผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ ซึ่งเหตุอุทกภัยในครั้งนี้ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ไม่ถูกโจมตีจากสื่อสังคมออนไลน์หรือสื่ออื่น ๆ เหมือนเช่นในคราวเหตุอุทกภัยเมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่อย่างใด

ดังนั้น ผลการศึกษาผลงานฉบับนี้จึงสามารถพิสูจน์สมมุติฐานได้ว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายในองค์กรศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ทุกคน และเครือข่ายให้มีความรู้ความสามารถด้านการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอดจนมีความรู้ความชำนาญด้านการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรกลสาธารณภัย จะช่วยเพิ่มจำนวนผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ และการปลูกฝังจิตสำนึกด้านจิตอาสาภัยพิบัติและการให้ความรู้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมากขึ้น

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลงานฉบับนี้เป็นจุดเริ่มต้นจุดหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ซึ่งหากจะมีการศึกษาเพื่อพัฒนางานด้านการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่อยอดต่อไป ผู้ขอรับการประเมิน ขอเสนอแนะแนวทางการศึกษาหรือดำเนินการต่อไป ดังนี้

(๑) ในเมื่อโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้ง ๓ ด้าน ที่สอดคล้องกับ แผนนโยบายของพันธกรณีระหว่างประเทศ นโยบายของรัฐ และนโยบายของหน่วยงานในระดับต่าง ๆ จะเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งผลให้มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน หรือช่วยเจ้าหน้าที่รัฐในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้เป็นอย่างดีตามที่กล่าว มาแล้ว จึงสมควรอย่างยิ่งที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร หรือศูนย์ป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยเขตอื่น สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด สำนักงานป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสาขา อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยงานของรัฐ และเอกชน ที่มีภารกิจด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและประสบปัญหาการขาดแคลน บุคลากรปฏิบัติงาน จะนำแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามผลงานฉบับนี้ไปดำเนินการซ้ำหรือ ปรับใช้กับองค์กรของตนได้

(๒) ปัจจุบันโลกของข้อมูลข่าวสารและสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อบุคคลสูง การบิดเบือนข้อเท็จจริงผ่านสื่อสังคมออนไลน์มีมาก ประชาชนบางส่วนตกเป็นเหยื่อของการปฏิบัติการ ข่าวสารของผู้ไม่หวังดี ในบางคราวส่วนราชการต่าง ๆ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ แต่มีผู้นำข้อเท็จจริง ไปบิดเบือนจนก่อให้เกิดผลเสียต่อส่วนราชการ ทำให้ประชาชนเข้าใจการกระทำของส่วนราชการ ผิดไปจากข้อเท็จจริง ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากส่วนราชการขาดการปฏิบัติการข่าวสารตอบโต้ฝ่ายตรงข้าม จึงทำให้การดำเนินการหลายอย่างที่ตั้งใจทำเพื่อประชาชนอย่างดี และเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ กลับถูกโจมตีจากประชาชนว่าดำเนินการในสิ่งที่ไม่ดี ทั้งที่ไม่เป็นความจริงแต่อย่างใด ทำให้การดำเนินการ ของภาครัฐที่ดีไม่ไปสู่การรับรู้ของประชาชน ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และเป็นการป้องกันไม่ให้อำนาจส่วนราชการถูกโจมตีทางสื่อสังคมออนไลน์โดยไม่เป็นความจริง จึงควรอย่างยิ่ง ที่กิจกรรมหรือโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกครั้ง จะต้องเน้นการปฏิบัติการข่าวสารตอบโต้ กลุ่มผู้ไม่หวังดีควบคู่ไปกับการประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมให้ประชาชนได้รับรู้ รับทราบข่าวสารที่ถูกต้อง โดยควรบรรจุกิจกรรมด้านการปฏิบัติการข่าวสารเข้าไปในโครงการ หรือกิจกรรมด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัยด้วยทุกครั้ง เพื่อผลในการ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างสูงสุด

บรรณานุกรม

- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (๒๕๕๖). การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จิตติมา อัครฉัตรพิงค์. (๒๕๕๖). เอกสารประกอบการสอนวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์รหัส ๓๕๖๓๔๐๔ หลักสูตรสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ม.ป.ท.
- จิรวรรณ บัญวัฒนาภรณ์ . (๒๕๕๗). ผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการของกองบังคับการปราบปราม กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญา ปรัชญาคุษภักดิ์บัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ. (๒๕๕๐). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ : ธนรัชการพิมพ์.
- นนทวัฒน์ สุขผล. (ม.ป.ป.). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ HUMANRESOURCE MANAGEMENT. สืบค้นเมื่อ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๒, จาก <http://sepo.go.th>.
- ปิยาพร ห้องแสง. (๒๕๕๕). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มีผลต่อความผูกพันในองค์กรของ พนักงานสาขารณาคารอสมลินในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการบัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มติชนออนไลน์. (๒๕๖๐). ศูนย์ปก.๗ สกทฯ แจงนำเรือท้องแบนออกไปช่วยน้ำท่วมแล้ว. สืบค้นเมื่อ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๒, จาก https://www.matichon.co.th/news-monitor/news_๖๑๕๙๐๗.
- สันธิติ ธรรมใจ. (๒๕๕๗, กรกฎาคม). “การพัฒนากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อส่งเสริมบทบาทนายอำเภอในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข.” นิตยสารเทศาภิบาล, ๑๐๙, ๗. หน้า ๒๓ – ๒๘.
- สันธิติ ธรรมใจ. (๒๕๖๐, มิถุนายน). “นายอำเภอกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.” นิตยสาร เทศาภิบาล, ๑๑๒, ๖. หน้า ๒๘ – ๓๕.
- อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์. (ม.ป.ป.). Job Rotation Roadmap. สืบค้นเมื่อ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๒, จาก https://www.hrcenter.co.th/file/columns/hr_f_๒๐๑๗๐๙๑๖_๑๒๒๗๕๙.pdf.
- อัมพร ชำรงลักษณะ. (๒๕๕๖). องค์การ : ทฤษฎี โครงสร้าง และการออกแบบ. กรุงเทพฯ : โครงการ ตำราและสิ่งพิมพ์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภาคผนวก

ผนวก ๑

คำสั่งศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่ ๖๑/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ
บูรณาการ พิจารณา และทบทวน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัย ศูนย์ป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร โทร. ๐ ๔๒๗๒ ๘๑๔๓

ที่ มท ๐๖๑๘/๒๖๕๘

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการ
สาธารณภัย ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต ๗ สกลนคร

๑. เรื่องเดิม

คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๔๙๓/๒๕๖๒ เรื่อง ให้ข้าราชการรักษาการในตำแหน่ง
ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ให้ ร้อยตำรวจตรี สันฐิติ ธรรมใจ นิติกรชำนาญการพิเศษ กองกฎหมาย
รักษาราชการแทนหัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรสาคร รักษาการในตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณภัย (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ) ศูนย์ป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยเขต ๗ สกลนคร ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

๒. ข้อเท็จจริง

ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีข้อสั่งการให้
ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณภัย ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต ๗ สกลนคร ทบทวนการ
ดำเนินการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ความรับผิดชอบของศูนย์ป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และตามนโยบายรัฐบาล โดยให้
พิจารณา ทบทวน แผนงาน โครงการ บทบาท เนื้อหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนา
เจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร การพัฒนาเครือข่ายด้านการจัดการ
สาธารณภัย และการพัฒนาประชาชนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๓. ข้อพิจารณา

เพื่อให้เป็นไปตามข้อสั่งการของผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗
สกลนคร จึงเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการ
จัดการสาธารณภัย ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ขึ้น โดยให้มีอำนาจหน้าที่ทบทวนการ
ดำเนินการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ความรับผิดชอบของศูนย์ป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และตามนโยบายรัฐบาล โดยให้
พิจารณา ทบทวน แผนงาน โครงการ บทบาท เนื้อหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนา
เจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร การพัฒนาเครือข่ายด้านการจัดการ
สาธารณภัย และการพัฒนาประชาชนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๔. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามข้อ ๓ หากเห็นชอบขอได้โปรดลงนามในคำสั่ง และ
หนังสือแจ้งให้รับทราบและดำเนินการตามคำสั่ง ที่เสนอมาพร้อมนี้

ร้อยตำรวจตรี

(สันฐิติ ธรรมใจ)

ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณภัย

๑๐ ๓๖/๕๖

๕๖.๑.๒๖

๕๖.๑.๒๖

(นายพิทยา กุดหอม)

ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต ๗ สกลนคร

คำสั่งศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

ที่ ๒๑ /๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการ
สาธารณภัย ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

.....

ด้วยผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร สั่งการให้ทบทวนการ
ดำเนินการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ความรับผิดชอบของศูนย์ป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และตามนโยบายรัฐบาล และ
เป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรด้านการจัดการสาธารณภัย โดยให้พิจารณา ทบทวน แผนงาน
โครงการ บทบาท เนื้อหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาเจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร การพัฒนาเครือข่ายด้านการจัดการสาธารณภัย และการพัฒนา
ประชาชนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เพื่อให้เป็นไปตามข้อสั่งการของผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร
จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัย
ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ขึ้น โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
เขต ๗ สกลนคร	เป็น ประธานกรรมการ
๑.๒ ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนทรัพยากรกัญญา	เป็น กรรมการ
๑.๓ ผู้อำนวยการส่วนฝึกอบรม	เป็น กรรมการ
๑.๔ ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์และการจัดการ	เป็น กรรมการ
๑.๕ ผู้อำนวยการส่วนป้องกันและปฏิบัติการ	เป็น กรรมการ
๑.๖ หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	เป็น กรรมการ
๑.๗ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณภัย	เป็น กรรมการและเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ วิเคราะห์ และทบทวนแผนงาน แผนงบประมาณ และโครงการต่าง ๆ ของศูนย์ป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
นโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงมหาดไทยและแผนยุทธศาสตร์ของกรมป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย เพื่อให้สามารถบรรลุยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์
ของกระทรวงมหาดไทยและแผนยุทธศาสตร์ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่กำหนดไว้อย่างมี
ประสิทธิภาพ และเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการจัดการสาธารณภัย

/๒.๒ เสนอแนะ...

๒.๒ บุรณาการ เสนอแนะ ให้แนวทาง ข้อควรปรับปรุง และความเห็นในการจัดทำแผนงาน แผนงบประมาณ และโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ต่อส่วน/ฝ่าย ต่าง ๆ หรือบุคคลใดให้ดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงมหาดไทยและแผนยุทธศาสตร์ของกรม ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการจัดการสาธารณภัย โดยให้มีหน้าที่กลั่นกรอง พิจารณาความเหมาะสมทั้งด้านเวลา เนื้อหา รูปแบบ และมิติอื่น ๆ ในการจัด บุคลากรและเครื่องมืออุปกรณ์ไปให้ความรู้ หรือฝึกอบรมแก่เครือข่าย และประชาชนด้วย

๒.๓ ริเริ่ม โดยจัดทำแผนงาน หรือโครงการ หรือกิจกรรมใด ๆ ให้ส่วน/ฝ่าย ต่าง ๆ หรือบุคคล ใดไปดำเนินการ เพื่อให้มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงมหาดไทยและ แผนยุทธศาสตร์ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้าน การจัดการสาธารณภัย

๒.๔ พิจารณาปรับปรุง เพิ่มเติมเนื้อหา ในโครงการฝึกอบรม ให้ความรู้ หรือกิจกรรมการสื่อสาร ข้อมูลใด ๆ ไปยังประชาชน โดยให้มีเนื้อหาที่นำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัย ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงมหาดไทยและแผน ยุทธศาสตร์ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากร ด้านการจัดการสาธารณภัย ให้ส่วน/ฝ่าย ต่าง ๆ หรือบุคคลใดนำไปดำเนินการ

๒.๕ ส่งเสริม และสนับสนุนงานทางวิชาการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการ สาธารณภัยให้แก่ส่วน/ฝ่ายต่าง ๆ นำไปเสริมสร้างความรู้ และความเข้าใจให้แก่บุคลากร เครือข่ายหรือบุคคล ทั่วไป ให้เข้าใจได้ถูกต้องและเป็นระบบ

๒.๖ ประสานสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดในเขตพื้นที่ หน่วยงาน หรือบุคคล ใด ๆ เพื่อให้ดำเนินการ หรือสนับสนุนให้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามข้อ ๒.๑ ถึง ๒.๕

๒.๗ ดำเนินการอื่นใดตามที่ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายพิทยา กุดหอม)

ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

ผนวก ๒

รายงานการประชุมคณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์
ด้านการจัดการสาธารณสุข ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร

รายงานการประชุม

คณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการ

สาธารณสุข ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

วันอังคารที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๖.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมธาตุคุณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

ผู้มาประชุม

๑. นายพิทยา กุดหอม	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์ ปภ. เขต ๗ สกลนคร
๒. ร.ต.ต.สันธิติ ธรรมใจ	ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณสุข
๓. นายสมร พรหมโสภา	ตำแหน่ง นายช่างเครื่องกลชำนาญงาน
แทน ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนทรัพยากรกู้ภัย
๔. นายทัศนัย สุสานนท์	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการส่วนฝึกอบรม
๕. นายสุนทร ปัตตุลี	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์และการจัดการ
๖. นายอนันต์ จ้อยอินทร์	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการส่วนป้องกันและปฏิบัติการ
๗. นางสาวกัญฉณา มะโนสิม	ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางนพรัตน์ ปัตตุลี	ตำแหน่ง นายช่างโยธาอาวุโส ส่วนยุทธศาสตร์และการจัดการ
๒. นายวันชัย นามผา	ตำแหน่ง พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช. ๒
ส่วนยุทธศาสตร์และการจัดการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่อง ประธานแจ้งที่ประชุมทราบผู้อำนวยการศูนย์ ปภ. เขต ๗ สกลนคร ประธานการประชุม

ด้วยผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้ลงนามในคำสั่งศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่ ๖๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุข ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ขึ้น โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ	
๑.๑ ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	เป็น ประธานกรรมการ
เขต ๗ สกลนคร	
๑.๒ ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนทรัพยากรกู้ภัย	เป็น กรรมการ
๑.๓ ผู้อำนวยการส่วนฝึกอบรม	เป็น กรรมการ
๑.๔ ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์และการจัดการ	เป็น กรรมการ
๑.๕ ผู้อำนวยการส่วนป้องกันและปฏิบัติการ	เป็น กรรมการ
๑.๖ หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	เป็น กรรมการ

/๑.๗ ผู้เชี่ยวชาญ...

๑.๗ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณสุข เป็น กรรมการและเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ วิเคราะห์ และทบทวนแผนงาน แผนงบประมาณ และโครงการต่าง ๆ ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงมหาดไทยและแผนยุทธศาสตร์ของกรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย เพื่อให้สามารถบรรลุยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงมหาดไทยและแผนยุทธศาสตร์ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการจัดการสาธารณสุข

๒.๒ บูรณาการ เสนอแนะ ให้แนวทาง ข้อควรปรับปรุง และความเห็นในการจัดทำแผนงาน แผนงบประมาณ และโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ต่อส่วน/ฝ่าย ต่าง ๆ หรือบุคคลใดให้ดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงมหาดไทยและแผนยุทธศาสตร์ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการจัดการสาธารณสุข โดยให้มีหน้าที่ที่ถ่วงดุล พิจารณาความเหมาะสมทั้งด้านเวลา เนื้อหา รูปแบบ และมิติอื่น ๆ ในการจัดบุคลากรและเครื่องมืออุปกรณ์ไปให้ความรู้ หรือฝึกอบรมแก่เครือข่าย และประชาชนด้วย

๒.๓ ริเริ่ม โดยจัดทำแผนงาน หรือโครงการ หรือกิจกรรมใด ๆ ให้ส่วน/ฝ่าย ต่าง ๆ หรือบุคคลใดไปดำเนินการ เพื่อให้มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงมหาดไทยและแผนยุทธศาสตร์ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการจัดการสาธารณสุข

๒.๔ พิจารณาปรับปรุง เพิ่มเติมเนื้อหา ในโครงการฝึกอบรม ให้ความรู้ หรือกิจกรรมการสื่อสารข้อมูลใด ๆ ไปยังประชาชน โดยให้มีเนื้อหาที่นำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุข ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงมหาดไทยและแผนยุทธศาสตร์ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการจัดการสาธารณสุข ให้ส่วน/ฝ่าย ต่าง ๆ หรือบุคคลใดนำไปดำเนินการ

๒.๕ ส่งเสริม และสนับสนุนงานทางวิชาการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขให้แก่ส่วน/ฝ่ายต่าง ๆ นำไปเสริมสร้างความรู้ และความเข้าใจให้แก่บุคลากร เครือข่ายหรือบุคคลทั่วไป ให้เข้าใจได้ถูกต้องและเป็นระบบ

๒.๖ ประสานสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดในเขตพื้นที่ หน่วยงาน หรือบุคคลใด ๆ เพื่อให้ดำเนินการ หรือสนับสนุนให้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามข้อ ๒.๑ ถึง ๒.๕

๒.๗ ดำเนินการอื่นใดตามที่ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มอบหมาย

เพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าว จึงขอเชิญคณะกรรมการตามคำสั่งฯ มาประชุมในวันนี้ เพื่อขับเคลื่อนงานของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในการจัดการสาธารณสุข

/ระเบียบวาระที่ ๒...

มติที่ประชุม : รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒

เรื่อง เพื่อพิจารณา

ทบทวน และกำหนดแนวทางการพัฒนาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการ

จัดการสาธารณสุข ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร

ร.ก.ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณสุข ฝ่ายเลขานุการ

การประชุมวันนี้เป็นการพิจารณาทบทวน และกำหนดแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร ตามคำสั่งศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร ที่ ๖๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณสุขศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร ก่อนที่จะพิจารณาแนวทาง อยากรขออนุญาตให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม หรือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าที่ผ่านมาได้ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดบ้าง

ผู้อำนวยการส่วนฝึกอบรม กรรมการ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร ได้จัดโครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเครือข่ายด้านการจัดการสาธารณสุขมาแล้ว ดังนี้

(๑) โครงการเยาวชนขับขี่ปลอดภัย เสริมสร้างวินัยจราจรและการป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียน ดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนในระบบโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดนครพนม ดำเนินการเสร็จสิ้นไปทั้งหมดแล้ว จำนวน ๖ รุ่น กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียน จำนวน ๖๐๐ คน

(๒) โครงการค่ายเยาวชนอาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข ซึ่งเป็นการฝึกให้นักเรียนตระหนักและลดความเสี่ยงจากภัยโดยนำนักเรียนจากพื้นที่จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดนครพนม มาเข้าค่ายฝึกอบรม ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร โดยให้ความรู้เรื่องภัย การกู้ภัย และลดความเสี่ยงภัย ดำเนินการเสร็จเรียบร้อย จำนวน ๒ รุ่น โดยรุ่นแรกดำเนินการระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ และรุ่นที่ ๒ ดำเนินการระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียน รุ่นละ ๑๐๐ คน รวม ๒๐๐ คน

(๓) โครงการสร้างและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายแจ้งเตือนภัยพิบัติประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นการนำ อปพร. สมาชิกเครือข่ายวิทยุสื่อสาร และประชาชนในพื้นที่จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดนครพนม มาฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการแจ้งเตือนภัยพิบัติ ดำเนินการระหว่างวันที่ ๖ - ๗ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมพักพิงอิงโขง ถนนนครพนม - ท่าอุเทน ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม กลุ่มเป้าหมาย ๑๕๐ คน

(๔) โครงการรวมพลคนกู้ภัย ประจำปี ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นการพัฒนาเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข ได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ปฏิบัติงานกู้ภัยจากภาคส่วนต่าง ๆ จำนวน ๕๐๐ คน

(๕) โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง รุ่นที่ ๑ ประจำปี ๒๕๖๒ เป็นการฝึกให้ข้าราชการ พนักงาน อาสาสมัครมูลนิธิ ภาคเอกชน บุคคลทั่วไป ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข และผู้สนใจ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข เขต ๗ สกลนคร มาฝึกอบรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง มีกลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น ๓๕ คน จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒

/ (๖) โครงการ...

(๖) โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการดับเพลิงนอกอาคาร ประจำปี ๒๕๖๒ เป็นการฝึกให้ข้าราชการ พนักงาน อาสาสมัครมูลนิธิ ภาคเอกชน บุคคลทั่วไป ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และผู้สนใจ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มาฝึกอบรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยและการดับเพลิงภายนอกอาคาร จัดขึ้นจำนวน ๒ รุ่น รุ่นแรกจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๘ - ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๘ คน รุ่นที่ ๒ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๔๑ คน รวม ๗๙ คน

ผู้อำนวยการศูนย์ ปภ. เขต ๗ สกลนคร ประธานการประชุม

ปัจจุบันยังคงเหลือโครงการใดบ้างที่ยังดำเนินการไม่เสร็จสิ้น หรือยังไม่ได้ดำเนินโครงการ

ผู้อำนวยการส่วนฝึกอบรม กรรมการ

โครงการหรือกิจกรรมที่อยู่ระหว่างดำเนินการ หรือยังไม่ได้ดำเนินการมี ดังนี้

(๑) โครงการขับเคลื่อนและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ ประจำปี ๒๕๖๒ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เป็นการฝึกให้ข้าราชการ พนักงาน อาสาสมัครมูลนิธิ ภาคเอกชน บุคคลทั่วไป ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และผู้สนใจ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มาฝึกขับเรือกู้ภัยและฝึกช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางน้ำ มีกลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น ๔๐ คน ผู้ผ่านการฝึกอบรมจะได้รับประกาศนียบัตร นายท้ายเรือลำน้ำชั้นสอง ของกรมเจ้าท่าด้วย กำหนดให้มีขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ ขณะนี้อยู่ระหว่างการนำเสนอโครงการเพื่อให้อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พิจารณออนุมัติให้ดำเนินโครงการ

(๒) โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง รุ่นที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๒ เป็นการฝึกให้ข้าราชการ พนักงาน อาสาสมัครมูลนิธิ ภาคเอกชน บุคคลทั่วไป ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และผู้สนใจ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มาฝึกอบรมช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากที่สูง มีกลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น ๒๙ คน จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒

(๓) ให้การสนับสนุนวิทยากรไปฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือให้ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเอกชน ที่มีการร้องขอมาหรือที่จะร้องขอมาในอนาคต เช่น วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ โรงพยาบาลค่ายกฤษณ์สีระรา ข้าราชการสนับสนุนวิทยากรจากศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ไปให้ความรู้และร่วมฝึกอบรมซ้อมแผนภัยพิบัติด้านสารเคมีทางการแพทย์รั่วไหลและซ้อมแผนอัคคีภัย ประจำปี ๒๕๖๒ ในวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลค่ายกฤษณ์สีระรา เป็นต้น

นายสมร พรหมโสภา แทน ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนทรัพยากรกู้ภัย กรรมการ

ส่วนสนับสนุนทรัพยากรกู้ภัยมีกำหนดจัดทำโครงการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพบุคลากรผู้ช่วยปฏิบัติงานด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัยเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นการฝึกให้เครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต ๗ สกลนคร ประกอบด้วยหน่วยงานของรัฐ มูลนิธิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีความรู้และสามารถเป็นผู้ช่วยปฏิบัติงานด้านเครื่องจักรกลสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเมื่อเกิดสถานการณ์ภัยพิบัติในพื้นที่ได้ กำหนดจัดโครงการในวันที่ ๒๗ - ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๕ คน

ร.ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณภัย ฝ่ายเลขานุการ

ขอเรียนเสนอต่อที่ประชุมว่า นับแต่ต้นต่อไปการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมใด ๆ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ทุกมิติ ขอให้มีการวิเคราะห์และดำเนินการเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายว่าทำอะไรถึงจะสามารถแก้ไขภาพลักษณ์ที่เคยถูกโจมตีทางสื่อสังคมออนไลน์

/เมื่อคราว...

เมื่อคราวเกิดอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดสกลนคร ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่มีการกล่าวหาว่าศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีเรือ แต่ไม่ยอมนำเรือไปช่วยผู้ประสบภัยน้ำท่วม ทั้งที่เกิดเหตุห่างจากศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต ๗ สกลนคร เพียง ๕๐๐ เมตร และโครงการ หรือกิจกรรมใด ๆ ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวทางพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยผูกพัน แนวนโยบายของชาติ ของรัฐบาล หน่วยเหนือ และแผนระดับต่าง ๆ ด้วย จึงขอเรียนเนื้อหาพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยผูกพัน แนวนโยบายของชาติ ของรัฐบาล หน่วยเหนือ และแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้

(๑) เป้าหมายการพัฒนาประเทศของสหประชาชาติที่อยู่ภายใต้การพัฒนา ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ที่ยึดแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตรได้พระราชทานไว้ ได้กำหนดเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัยไว้ในเป้าหมายที่ ๑ ยุติความยากจนในทุกรูปแบบในทุกที่ เป็นการเน้นสร้างภูมิคุ้มกันด้านและลดผลกระทบของเหตุรุนแรงจากสภาพภูมิอากาศ เป้าหมายที่ ๑๑ ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัยมีภูมิคุ้มกันด้านและยั่งยืน ด้วยการลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีภูมิคุ้มกันต่อภัยพิบัติและให้พัฒนาและดำเนินการตามการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติแบบองค์รวมในทุกระดับ และเป้าหมายที่ ๑๓ ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยมุ่งสร้างความเข้มแข็ง และความสามารถในการปรับตัว เพื่อรับมือกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบจากภัยธรรมชาติ โดยสหประชาชาติมีมติเห็นชอบให้นำตัวชี้วัด SDGs ที่เกี่ยวข้องกับสาธารณภัยให้ปรับใช้ตามกรอบการดำเนินงานเช่นใดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓ ด้วย

(๒) กรอบการดำเนินงานเช่นใดเพื่อการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓ กำหนดให้สร้างความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงจากภัยพิบัติ การป้องกันและลดผลกระทบจากภัยพิบัติให้เสริมสร้างศักยภาพในการบริหารและจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ โดยกำหนดแผนงาน แนวทางการปฏิบัติงาน และการประสานงานทั้งภายในและระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ และส่งเสริมให้กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือและหุ้นส่วนระหว่างกลไกและองค์กรต่าง ๆ เพื่อการเสริมสร้างศักยภาพในการบริหารและจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติเพื่อดำเนินมาตรการป้องกัน และลดผลกระทบเตรียมความพร้อม เผชิญเหตุ ฟื้นฟู และบูรณะ ตลอดจนให้มีการลงทุนของทั้งภาครัฐและเอกชนด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติเพื่อให้เตรียมพร้อมรับมือและฟื้นคืนกลับได้ในระยะเวลาที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยให้ลงทุนทั้งมาตรการเชิงโครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้าง

(๓) ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ได้กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไว้ในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ข้อ ๔.๑.๗ การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยสร้างความตระหนักให้ประชาชนรู้จักหน้าที่ของตนเอง เน้นการพึ่งพาตนเอง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและต่อผู้อื่น และเป็นพลเมืองที่ดี ส่งเสริมให้มีวัฒนธรรมการทำงานเพื่อส่วนรวม สนับสนุน ส่งเสริม เป้าหมายของประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ ข้อ ๔.๖.๒ การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างบรรทัดฐานที่ดีในสังคม การสร้างกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของประชากรให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม รวมทั้ง

สนับสนุนด้านวิชาการและสร้างนวัตกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ข้อ ๔.๖.๔ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการเชื่อมโยงข้อมูลรายบุคคลที่เกี่ยวกับการศึกษา การพัฒนาตนเอง เพื่อเสริมและสร้างศักยภาพของการดำเนินงานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามพันธกิจของแต่ละกระทรวงให้มีความเข้มแข็งและตบใจทยประเทศ เป็นฐานข้อมูลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ข้อ ๔.๓.๒ มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและลดผลกระทบทั้งในเชิงโครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้างเพื่อเตรียมรับมือภัยพิบัติที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศที่เหมาะสมกับแต่ละภูมิสังคมของประเทศ พัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบ รวมถึงการเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน ชุมชน และเมืองในการรับมือและปรับตัวต่อผลกระทบจากภัยพิบัติที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ข้อ ๔.๒ ภาครัฐบริหารงานและบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ การบริหารจัดการภาครัฐมีความสอดคล้องเชื่อมโยงและเป็นกลไกสำคัญในการนำยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติในทุกระดับ หัวข้อย่อยที่ ๔.๓.๒ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม กำหนดความสัมพันธ์และการพัฒนาบทบาทในฐานะของหุ้นส่วนการพัฒนาในการดำเนินการกิจกรรมที่สำคัญระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีความชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมถึงการสนับสนุนให้ชุมชนหรือเอกชน ร่วมดำเนินการในการบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ

(๔) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๑ ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ข้อ ๓.๑.๒ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย จิตสาธารณะ ข้อ ๓.๑.๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน ๓.๖ บริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ ข้อย่อย ๓.๖.๖ เสริมสร้างขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมและการรับมือภัยพิบัติ ด้วยการสร้างจิตสำนึกความปลอดภัยสาธารณะ ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนและชุมชนท้องถิ่นในการร่วมกันดำเนินการป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ข้อย่อย ๓.๖.๕ ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการจัดการภัยพิบัติ โดยพัฒนาขีดความสามารถของเครือข่ายอาสาสมัคร และเชื่อมโยงการทำงานกับภาครัฐ เพื่อให้มีบทบาทร่วมในการช่วยเหลือประชาชนในภาวะฉุกเฉิน และยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกัน การทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย ๓.๑ ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน บทบาท ภารกิจ และคุณภาพบุคลากรภาครัฐ ให้มีความโปร่งใส ทันสมัย คล่องตัว มีขนาดที่เหมาะสม เกิดความคุ้มค่า ข้อย่อย ๓.๑.๒ ปรับปรุงกลไกการปฏิบัติงานของภาครัฐให้มีลักษณะบูรณาการ ตลอดจนสนับสนุนกลไกความร่วมมือกันระหว่างรัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคม ในแบบประชารัฐให้เป็นจุดเชื่อมต่อในการพัฒนาประเทศ

/อย่างสมบูรณ์...

อย่างสมบูรณ์ ๓.๓ เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการให้บริการสาธารณะให้ได้มาตรฐานสากล ข้อย่อย ๓.๓.๑ ปรับรูปแบบและวิธีการดำเนินการของภาครัฐให้มีความร่วมมือกันระหว่างรัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคม ในลักษณะแบบประชารัฐ

(๕) ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้พร้อมเผชิญกับภาวะไม่ปกติและการจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ เป้าประสงค์ (๕) หน่วยงานระดับกระทรวง กรม จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการฝึกอบรมและฝึกซ้อมภายในและระหว่างหน่วยงาน เพื่อเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชน กลยุทธ์ (๕) ส่งเสริมพัฒนา และสนับสนุนให้หน่วยงานรัฐ เอกชน และทุกภาคส่วนสนธิกำลังระหว่างหน่วยงานตั้งแต่ในภาวะปกติ โดยเฉพาะหน่วยงานของรัฐให้มีการจัดเตรียมหน่วยปฏิบัติการเฉพาะกิจ เพื่อให้พร้อมเผชิญสถานการณ์และให้ความช่วยเหลือหน่วยงานและผู้ประสบภัยได้อย่างทันท่วงทีในแต่ละประเภทและแต่ระดับความรุนแรงของภัย เช่น ชุดเผชิญเหตุสถานการณ์วิกฤต (Emergency Response Team : ERT) ชุดแพทย์สนาม รถครัวสนาม เป็นต้น กลยุทธ์ (๘) พัฒนาและส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการเตรียมพร้อมแห่งชาติในสถาบันการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรและคู่มือสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยจัดการประชุม อบรม สัมมนา และกิจกรรม เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถประสานการทำงานร่วมกัน โดยพร้อมผนึกกำลังในการลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ ตั้งแต่ก่อนเกิด ขณะเกิด และภายหลังเกิดเหตุ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเสริมสร้างความเชื่อมั่นภูมิคุ้มกัน และศักยภาพของทุกภาคส่วนให้มีความตระหนัก และความเข้มแข็งร่วมกันในลักษณะประชารัฐ เป้าประสงค์ (๑) การทำงานเชิงบูรณาการในลักษณะประชารัฐที่ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในทุกระดับเข้ามามีส่วนร่วมและทำงานร่วมกัน เพื่อจัดการความเสี่ยง การป้องกัน และลดผลกระทบ และเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน ในการแก้ไขปัญหาภัยคุกคามทุกรูปแบบ กลยุทธ์ (๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมและลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทุกรูปแบบในลักษณะประชารัฐ ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในกระบวนการการจัดทำยุทธศาสตร์ และแผนการบริหารจัดการ ตลอดจนพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือและกลไกการประสานงาน ขับเคลื่อนความร่วมมือที่มีความเชื่อมั่นต่อกันในทุก ระดับ กลยุทธ์ (๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมให้ผู้บริหารและบุคลากรหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น บุคลากรในองค์กรสาธารณกุศล ตลอดจนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.) อาสาสมัครสาธารณสุข กำลังพลสำรอง และอื่น ๆ ให้มีความรู้ ความตระหนัก และความเข้าใจในระบบการเฝ้าระวัง การแจ้งเตือน และการบัญชาการเหตุการณ์จากภัยคุกคามทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่อง และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการยุทธศาสตร์มีการบูรณาการและผนึกกำลังในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ (๑) พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติด้านต่าง ๆ รวมทั้งเรื่องทรัพยากรการบริหารและบุคคล โดยให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เป็นหน่วยอำนวยการ และกลยุทธ์ (๘) เตรียมพร้อมเพื่อเผชิญกับสาธารณภัย โดยให้ยึดถือแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเป็นแผนหลัก

/ (๖) แผนยุทธศาสตร์...

(๖) แผนยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มศักยภาพการพัฒนาสภาพแวดล้อมสู่อานาคต เป้าประสงค์ที่ ๒.๒ ประชาชนมีศักยภาพรับมือภัยพิบัติ ส่งผลให้ความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินลดลง กลยุทธ์ที่ ๒.๒.๒ เสริมสร้างศักยภาพขององค์กรและชุมชน การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย และกลยุทธ์ที่ ๒.๒.๓ เสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยและการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้กับประชาชน

(๗) แผนยุทธศาสตร์กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งแก่ประชาชน เอกชน ชุมชน ท้องถิ่น อาสาสมัคร และเครือข่าย ให้มีความรู้ ตระหนักรู้ มีวัฒนธรรมความปลอดภัย และมีส่วนร่วมในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ตามแนวทางพระราชบัญญัติ กลยุทธ์ ๓.๑ เสริมสร้างศักยภาพ ความเข้มแข็งของชุมชน ท้องถิ่น อาสาสมัคร และเครือข่ายให้มีภูมิคุ้มกันและความพร้อมในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง แนวทาง ๓.๑.๑ การจัดโครงการ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน ท้องถิ่น อาสาสมัคร และเครือข่ายให้มีภูมิคุ้มกันและความพร้อมในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง กลยุทธ์ ๓.๒ เผยแพร่ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย สร้างการเรียนรู้ ตระหนักรู้ จิตสำนึก มีส่วนร่วม และเตรียมรับมือกับสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้น แนวทาง ๓.๒.๑ ถ่ายทอดความรู้ สร้างความเข้าใจ แก่ประชาชนด้านสาธารณภัยผ่านช่องทางและสื่อต่าง ๆ ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักรู้ มีจิตสำนึก และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการสาธารณภัย และยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาองค์กรและบุคลากรไปสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง และสามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงได้ กลยุทธ์ ๔.๑ การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร รวมทั้งพัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล แนวทาง ๔.๑.๑ พัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อรองรับการดำเนินงานขององค์กร แนวทาง ๔.๑.๓ พัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล เน้นการพัฒนาศักยภาพ ความรู้ ทักษะ ความสามารถของบุคลากร การปรับเปลี่ยนทัศนคติ หลักการคิด การบริหาร สร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้กับบุคลากร

(๘) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไว้ในบทที่ ๔ การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (๒) แนวทางปฏิบัติในการเตรียมความพร้อม (๒.๒) การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นเครื่องมือและกิจกรรมในการสร้างความพร้อมและเพิ่มศักยภาพของหน่วยงานและบุคลากร รวมทั้งเป็นการทดสอบการประสานงานและการบูรณาการความร่วมมือให้ทราบจุดบกพร่องเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น (๒.๕) การจัดตั้งองค์กรการเรียนรู้สาธารณภัย (๒.๕.๑) ศูนย์การเรียนรู้สาธารณภัย เป็นแนวคิดเพื่อให้ประชาชน/ชุมชนได้เรียนรู้ขั้นตอนและวิธีการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยเพื่อลดผลกระทบและความสูญเสียชีวิตที่อาจเกิดขึ้น ประกอบกับเป็นการเพิ่มทักษะให้ประชาชน/ชุมชนช่วยเหลือตนเองและสามารถรักษาชีวิตรอดได้เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น รวมทั้งเป็นวิธีการปรับเปลี่ยนทัศนคติให้ผู้ประสบภัยได้พยายามช่วยเหลือตนเองเป็นอันดับแรก ระหว่างรอความช่วยเหลือจากภาครัฐ โดยให้องค์ความรู้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ได้แก่ บุคลากรของทุกภาคส่วน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการด้านสาธารณภัย

/(๘) แผนสนับสนุน...

(๙) แผนสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินกลุ่มจังหวัด ๒๕๕๘ ฉบับปรับปรุง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้วางแผนด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านการจัดการสาธารณภัยไว้ในบทที่ ๓ หลักการจัดการสาธารณภัยกลุ่มจังหวัด ข้อ ๓.๕.๓ หลักการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑. แนวทางการปฏิบัติร่วมกับหน่วยทหาร ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต ๗ สกลนคร มีแนวทางปฏิบัติ (กรณีเกิดสาธารณภัย) ดังนี้

๑.๑ มีการประสานงานระหว่างกันอย่างใกล้ชิด และพยายามเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างกัน รวมถึงการดำรงการติดต่อสื่อสารระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง

๑.๒ จัดตั้งศูนย์ประสานงานระหว่างศูนย์ฯกับทหาร ในทุกด้านเกี่ยวกับการจัดการสาธารณภัยเพื่อประชุมหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลในการจัดการสาธารณภัย รวมทั้งการบรรยายสรุปสถานการณ์ประจำวัน เพื่อทำความเข้าใจต่อสถานการณ์ให้ตรงกัน โดยยึดกรอบแนวทางการปฏิบัติตามมาตรฐานหลักสากล และตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. ประสานความร่วมมือกับหน่วยตำรวจ (ตชด.) ในพื้นที่จังหวัดในเขตรับผิดชอบ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ดังนี้ (ตามแผนสนับสนุนฯ ภาคผนวก หน้า ๙๓)

๒.๑ ประสานความร่วมมือขอรับการสนับสนุนกำลังพล เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องใช้ที่จำเป็น สนับสนุนทรัพยากรในทุกด้านเพื่อจัดการสาธารณภัย และช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยโดยเร่งด่วน

๒.๒ ปฏิบัติหน้าที่เพื่อเป็นกำลังเสริมสนับสนุน ในด้านการจัดการสาธารณภัยการพัฒนา และช่วยเหลือประชาชน ที่ได้รับความเดือดร้อนจากสาธารณภัย

๓. แนวทางการปฏิบัติร่วมกับจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร.ประเภทภัยพิบัติ องค์การสาธารณกุศล ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๓.๑ ประสานจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร.ประเภทภัยพิบัติ องค์การสาธารณกุศลในพื้นที่ จัดส่งเจ้าหน้าที่ ประสานงาน กับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์แต่ละระดับ (กรณีเกิดสาธารณภัย) เพื่อร่วมปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒ ประสานที่ทำการปกครองจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ร่วมกับองค์การสาธารณกุศลในพื้นที่ จัดทำแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนกำลังทรัพยากร เจ้าหน้าที่ อุปกรณ์ และเครื่องมือ เพื่อการปฏิบัติงานขององค์กรปฏิบัติในการจัดการสาธารณภัยแต่ละระดับ

ในการนี้จึงขอเสนอแนะแนวทางการดำเนินการต่อที่ประชุมว่า เพื่อให้การดำเนินการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร เป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรวิชาชีพเครื่องมือ อุปกรณ์ด้านการจัดการสาธารณภัยของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ นโยบายของประเทศ และแผนแต่ละระดับด้วย ดังนี้

(๑) ควรมีการพัฒนาบุคลากรภายในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนครเอง ด้วยการจัดให้มีการฝึกอบรม หรือทบทวนความรู้ด้านการป้องกันสาธารณภัยประเภทต่าง ๆ โดยอาจใช้เวลาหลังเลิกงาน ฝึกทบทวนความรู้และการปฏิบัติ และควรให้เจ้าหน้าที่ในสายงานอื่นที่ไม่ใช่สายปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหลักเข้ามาฝึกทบทวนด้วย เพื่อจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้เมื่อเกิดสาธารณภัยและขาดแคลนบุคลากรการปฏิบัติงานขึ้นมา

(๒) การพัฒนาและแสวงหาความร่วมมือจากเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ไม่ว่าจะภาครัฐ เอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้พยายามให้เครือข่ายเข้ามาฝึกฝนให้มีความรู้ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย และให้ฝึกอบรมให้มีความรู้ด้านอุปกรณ์ เครื่องมือสาธารณภัย เพื่อสามารถช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร มีไม่เพียงพอ และในอนาคตจะมีแนวโน้มน้อยลงอีกด้วยเพราะเจ้าหน้าที่ที่จะต้องเกษียณอายุไปในอนาคตจำนวนมาก

(๓) ให้มีการพัฒนาและสร้างการรับรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบให้มีจิตสำนึกสาธารณะ มีความรู้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้วยตนเอง เข้ามามีส่วนร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มากขึ้น โดยน้อมนำแนวทางและแนวคิดจิตอาสา ๙๐๔ ๖ร ของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ มาให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนด้วย

(๔) การดำเนินการในทุกโครงการและกิจกรรมจะต้องเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายของหน่วยเหนือที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยอาจทำการปรับปรุง เพิ่มเติม ยกเลิกโครงการ สอดแทรกหรือเพิ่มเติมเนื้อหา การฝึกอบรม หรือการถ่ายทอดความรู้ ให้สอดคล้องกับนโยบายข้างต้นและให้พิจารณาแผนของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร และแผนของจังหวัดประกอบการดำเนินการด้วย

ผู้อำนวยการศูนย์ ปภ. เขต ๗ สกลนคร ประธานการประชุม

เห็นชอบให้ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ดำเนินการตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอมาทั้งหมดทุกประเด็น และเห็นควรมอบหมายให้ รก.ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณภัย เป็นผู้กำกับดูแล ทุกโครงการ/กิจกรรมด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งหมดให้ส่วน/ฝ่ายที่รับผิดชอบ หรือ รก.ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณภัยทุกครั้งก่อนการดำเนินการ เพื่อให้ รก.ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณภัย ได้อำนวย การ แนะนำการทำงาน วางแผนการดำเนินการ ริเริ่มโครงการ หรือดำเนินการอื่นใดในการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัย ทั้งที่อยู่ระหว่างดำเนินการ หรือที่จะดำเนินการในอนาคต ได้แก่ การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ภายในศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การฝึกอบรมฝึกซ้อมแผนหน่วยงานเครือข่ายด้านการจัดการสาธารณภัย และการฝึกอบรมหรือให้ความรู้แก่ประชาชน ในทุกโครงการ/กิจกรรม

มติที่ประชุม : เห็นชอบตามที่ รก.ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณภัย และผู้อำนวยการศูนย์ ปภ. เขต ๗

สกลนคร เสนอ ในทุกประเด็น

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องอื่นๆ

- ไม่มี

เลิกประชุม เวลา ๑๗.๓๐ น.

ลงชื่อ..........ผู้จดยางงานการประชุม
(นางนพรัตน์ ปัตตุลี)

นายช่างโยธาอาวุโส

ลงชื่อ ร.ต.ต......ผู้ตรวจรายงานการประชุม
(สื่อนจิติ ธรรมใจ)

นิติกรชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณภัย

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

คณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการ

สาธารณสุข ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

วันอังคารที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๖.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมธาตุคุณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
๑	นายพิทยา กุดหอม	ผู้อำนวยการศูนย์ ปภ. เขต ๗ สกลนคร	
๒	ร.ต.ต.สันธิติ ธรรมใจ	นิติกรชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณสุข	
๓	นายสมร พรหมโสภา	นายช่างเครื่องกลชำนาญงาน แทน ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนทรัพยากรกู้ภัย	
๔	นายทัศนัย สุสานนท์	ผู้อำนวยการส่วนฝึกอบรม	
๕	นายสุนทร ปัตตุลี	ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์และการจัดการ	
๖	นายอนันต์ จ้อยอินทร์	ผู้อำนวยการส่วนป้องกันและปฏิบัติการ	
๗	นางสาวกัญชมา มะโนสิม	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	
๘	นางนพรัตน์ ปัตตุลี	นายช่างโยธาอาวุโส ส่วนยุทธศาสตร์และการจัดการ	
๙	นายวันชัย นามผา	พชก.ขนาดหนัก ระดับ ช. ๒ ส่วนยุทธศาสตร์และการจัดการ	

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร โทร. ๐ ๔๒๗๒ ๘๑๔๓

ที่ มท ๐๖๑๘/ว ๑๖๑๐

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการ พิจารณา และทบทวน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการ
สาธารณภัย ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

เรียน ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการสาธารณภัย ผู้อำนวยการส่วนทุกส่วน และหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

ด้วย ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ได้ลงนามในคำสั่ง
ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ที่ ๖๑ /๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ
บูรณาการ พิจารณา และทบทวน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านการจัดการสาธารณภัย ศูนย์ป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ ให้ทุกส่วน/ฝ่าย ถู้อปฏิบัติในส่วน
ที่เกี่ยวข้อง โดยขอเชิญประชุมคณะกรรมการตามคำสั่งนี้ในวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๖.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร โดยพร้อมเพรียงกัน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

(นายพิทยา กุดหอม)

ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๗ สกลนคร

ผนวก ๓

บทความ เรื่อง นายอำเภอกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เทคโนโลยีเกษตร

ปีที่ ๑๑๒ ฉบับที่ ๖ เดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๐

www.dopa.go.th

ศูนย์ศึกษาการพัฒนา
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนา
ภูพาน

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

“สร้างน้ำ เพิ่มป่า พัฒนาชีวิตที่พอเพียง”

มหาดไทย

เร่งบูรณาการและ
แก้ไขปัญหากันที่

๑. บทนำ

บทความเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์จะนำเสนอข้อมูลและอีกมุมมองหนึ่งให้นายอำเภอ โดยเฉพาะ นายอำเภอที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นครั้งแรก ตลอดจนปลัดอำเภอและเจ้าหน้าที่อำเภอที่เป็น ผู้ช่วยเหลือนายอำเภอ ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ อันเป็นอำนาจหน้าที่ใน กิจการสาธารณภัยและงานบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ให้แก่ประชาชน ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ทั้งยังมีหน้าที่บำบัดปกป้องภัยอันตรายอันมีมา โดยฉุกเฉิน รวมตลอดทั้งการช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ แก่ผู้ประสบภัยตามมาตรา ๒๗ (๘) ประกอบมาตรา ๘๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และมาตรา ๖๒ วรรคท้าย ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นอกจากนี้ยังกำหนดหน้าที่ให้นายอำเภอจัดให้มีระบบสัญญาณเตือนภัย มาตรการป้องกันอัคคีภัย และภัยอันเกิดจากอาคารบ้านเรือนทรุดโทรมไว้ในมาตรา ๙๔ มาตรา ๙๖ และมาตรา ๕๕ ประกอบมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ อีกด้วย หน้าที่ในการจัดการสาธารณภัยซึ่งต้องเป็นหน้าที่ของนายอำเภอนี้ไม่ได้มีเฉพาะในประเทศไทย ในต่างประเทศอย่างสหรัฐอเมริกา เมื่อเกิดภัยพิบัติใหญ่ที่คาบเกี่ยวมากกว่า ๑ County แล้ว Sheriff หรือนายอำเภอ จะทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้รับมอบหมายให้มาทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่อีกด้วย

ปัจจุบัน การปฏิบัติหน้าที่ในการกิจบำบัดทุกข์ให้แก่ราษฎรในพื้นที่ให้พ้นจากภัยพิบัติหรือสาธารณภัย มีการบูรณาการความร่วมมือกันของหน่วยงานในพื้นที่ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานกู้ภัยภาคเอกชน หน่วยทหาร และที่สำคัญได้มีหน่วยงานของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในส่วนภูมิภาค เข้าไปมีส่วนสนับสนุนการทำงานของนายอำเภอด้วย ดังนั้น นายอำเภอและข้าราชการอำเภอจำเป็นต้องอัปเดตข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติให้รู้เท่าทันภาคส่วนเหล่านี้ นอกจากจะเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้สื่อสารเป็นภาษาเดียวกันแล้ว ยังจะช่วยสร้างการยอมรับและการให้ความร่วมมือในการร่วมกันจัดการภัยพิบัติในพื้นที่ให้สำเร็จราบรื่นอีกด้วย

ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลนั้น จะขอเสนอเครื่องมือที่นายอำเภอสามารถใช้ในการจัดการสาธารณสุข แนวทางการจัดการสาธารณสุขของนายอำเภอในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งสามารถจำแนกเป็นก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย และหัวข้อสุดท้ายจะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหากรณีศึกษาที่มักเป็นปัญหาให้นายอำเภอต้องแก้ไข ซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไป

๒. เครื่องมือของนายอำเภอในการจัดการสาธารณสุข

เมื่ออยู่ในพื้นที่แล้วนายอำเภอจะมีเครื่องมือในการจัดการสาธารณสุข ซึ่งแยกแยะได้ ดังนี้

๒.๑ เครื่องมือด้านคน (Man) นายอำเภอมีบุคลากรช่วยเหลือในการจัดการสาธารณสุข ได้แก่

(๑) **เจ้าพนักงาน** เจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ จะเป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอทำหน้าที่จัดการสาธารณสุข ซึ่งบางครั้งการดำเนินการตามคำสั่งนายอำเภอตามกฎหมายฉบับนี้อาจเป็นเหมือนการละเมิดสิทธิผู้หนึ่งผู้ใด เช่น การปิดกั้นพื้นที่ทำลายทรัพย์สินของบุคคล เป็นต้น นายอำเภอควรแต่งตั้งให้ปลัดอำเภอที่ผ่านการอบรมหลักสูตรปลัดอำเภอซึ่ง ปก. ให้การรับรอง หรือข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรตามที่ ปก. กำหนด ให้เป็นเจ้าพนักงาน และจัดให้มีการออกบัตรเจ้าพนักงานหรือให้มีเครื่องแบบปฏิบัติงานให้ไว้เพื่อเตรียม

ความพร้อมตั้งแต่ยังไม่เกิดภัย โดยให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๓ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ถูกต้อง ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่ข้างต้นต้องถูกฟ้องร้องอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่จัดการสาธารณสุข

(๒) **อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)** อปพร. เป็นกำลังสำคัญในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งระเบียบดังกล่าวกำหนดให้มีศูนย์ อปพร. อำเภอให้นายอำเภอเป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อำเภอ ให้ที่ทำการปกครองอำเภอเป็นศูนย์ อปพร. อำเภอ แต่ระเบียบนี้มีจุดอ่อนตรงที่ไม่ได้กำหนดให้ศูนย์ อปพร. อำเภอ มีหน้าที่คัดเลือก อปพร. แต่กำหนดให้หน้าที่ในการคัดเลือก ฝึกอบรม และขึ้นทะเบียนเป็นของศูนย์ อปพร. ท้องถิ่น ดังนั้น เมื่อนายอำเภอจะพัฒนาศูนย์ อปพร. อำเภอ ให้มี อปพร. เพิ่มขึ้น ต้องให้ศูนย์ อปพร. ท้องถิ่น คัดเลือก อปพร. ให้ แล้วให้ อปพร. ทำเรื่องขอย้ายจากศูนย์ อปพร. ท้องถิ่น มาสังกัดศูนย์ อปพร. อำเภอ ตามข้อ ๓๑ ของระเบียบเดียวกันนี้ ปัจจุบัน อปพร. ได้รับเงินเป็นค่าใช้จ่ายเนื่องในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแล้ว ตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ว่าด้วยค่าใช้จ่ายของอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๖๐

(๓) **มิสเตอร์เตือนภัย** มิสเตอร์เตือนภัยเป็นราษฎรอาสาประจำหมู่บ้าน/ชุมชนที่ผ่านการฝึกอบรมและจัดตั้งขึ้นเครือข่ายของ ปก. ทำหน้าที่ประสานข้อมูลกับหน่วยงานของรัฐและแจ้งเตือนภัยให้กับประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย นายอำเภอสามารถใช้ประโยชน์จากเครือข่ายมิสเตอร์เตือนภัยในหมู่บ้าน/ชุมชนได้ หากนายอำเภอเห็นว่าหมู่บ้าน/ชุมชนใดมี

ความเสี่ยงภัยสูง ก็อาจประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความตื่นตัวของ มีสเตอร์เตือนภัยในพื้นที่ได้ ทั้งนี้ นายอำเภออาจใช้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ตลอดจนกรรมการหมู่บ้าน ปฏิบัติหน้าที่มีสเตอร์เตือนภัยอีกหน้าที่หนึ่งด้วยก็ได้

(๔) ทีมกู้ชีพกู้ภัยตำบล (OTOS : One Tambon One Search and rescue team) อ่านคำย่อว่า โอ-โทส เป็นโครงการ “หนึ่งตำบลหนึ่ง ทีมกู้ชีพกู้ภัย” ที่กระทรวงมหาดไทย โดย ปก. จัดให้มี ขึ้นเพื่อให้ทุกตำบลมีทีมกู้ชีพกู้ภัยอย่างน้อย ๑ ทีม ซึ่ง มักจะจัดตั้งและอยู่ในการกำกับดูแลและสนับสนุนของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละพื้นที่ ซึ่งทีมกู้ชีพกู้ภัย นี้จะเป็นส่วนสำคัญในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ และนายอำเภอก็มีอำนาจสั่งใช้ได้ตามมาตรา ๑๙ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

(๕) เครือข่ายต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและ เอกชน เช่น กู้ภัยภาคเอกชน บริษัทเอกชนที่ขาย สินค้าที่มีส่วนให้เกิดภัย นักการเมือง การช่วยเหลือ จากทหาร ทีมกู้ชีพกู้ภัยจากส่วนกลางอย่าง ทีมค้นหา และกู้ภัยในเขตเมือง (USAR Teams) ตลอดจนการ ตรวจเยี่ยมของผู้บังคับบัญชาทุกระดับ เป็นต้น เนื่องด้วย เรื่องสาธารณภัย เป็นเรื่องส่วนรวมอย่างหนึ่งที่ หน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งผู้คนในสังคมต่างให้ความสนใจ และประสงค์จะมีส่วนร่วม เพราะเมื่อดำเนินการ ได้ผลในทางปฏิบัติแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อสังคม ส่วนรวม นายอำเภอสามารถใช้ภาวะผู้นำในการดึง ศักยภาพของกลุ่มเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์ แล้วสร้าง เครือข่ายเหล่านี้ให้เป็นระบบ เช่น ผูกอบรมหน่วยกู้ภัย เอกชนที่มักไปถึงที่เกิดเหตุก่อนภาครัฐให้รู้วิธีเคลื่อนย้าย ผู้บาดเจ็บที่ถูกต้อ และไม่ทำลายพยานหลักฐานใน ที่เกิดเหตุ การจัดแบ่งหน้าที่และเขตรับผิดชอบของ หน่วยงานที่เข้าไปช่วยเหลือให้ชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนกัน เป็นต้น

๒.๒ เครื่องมือด้านเงิน (Money) พอดี จะ แบ่งประเภทให้เข้าใจง่าย ดังนี้

(๑) งบประมาณ คือ งบประมาณที่ใช้ ในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ นอกจากจะมีงบประมาณ จากส่วนราชการตาม Function ในงบประมาณ รายจ่ายประจำปีแล้ว ยังมีงบประมาณจากจังหวัดและ กลุ่มจังหวัดตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหาร งานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งนายอำเภออาจได้รับมอบอำนาจให้ใช้เงินในส่วนนี้

(๒) งบท้องถิ่น คือ งบประมาณ ของท้องถิ่นที่ท้องถิ่นมีหน้าที่ต้องใช้จ่ายเพื่อจัดการ สาธารณภัยในเขตพื้นที่ของตน ตามกฎหมายจัดตั้ง ของท้องถิ่นแต่ละประเภท ซึ่งนายอำเภอมิบทบาท ในการกำกับดูแลให้การใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิ ระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไข เพิ่มเติม เป็นต้น

(๓) เงินอุดหนุนราชการ ตามระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ เพื่อ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นงบกลางอย่างหนึ่งตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการ งบประมาณ เป็นเงินที่นายอำเภอจะเข้าไปมีส่วน เกี่ยวข้องมากที่สุดเมื่อเกิดสาธารณภัย จะใช้ได้ก็ต่อ เมื่องบท้องถิ่นไม่มีแล้ว และเป็นเงินที่มักเกิดปัญหา มากที่สุด เช่น การทุจริต การใช้และการเบิกจ่ายไม่เป็น ไปตามระเบียบ เป็นต้น นายอำเภอควรใช้งบนี้อย่าง ระมัดระวังอ่านระเบียบนี้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อน เกิดสาธารณภัย เมื่อเกิดภัยแล้วจะเตรียมตัวไม่ทัน เพราะเป็นการดำเนินการที่ต้องการความรวดเร็ว แต่ อยากรู้ก็ตาม ไม่ควรกลัวเกินไปจนไม่อาจใช้เงินนี้ ช่วยเหลือประชาชนได้อย่างทันท่วงที

(๔) งบกลางของรัฐบาล มักจะใช้ใน กรณีเกิดภัยขนาดใหญ่ งบประมาณที่กล่าวมาข้างต้น ไม่เพียงพอ รัฐบาลจึงต้องนำงบกลางออกมาใช้จัดการ สาธารณภัย นายอำเภออาจมีบทบาทในการเป็นผู้รับ มอบอำนาจให้ใช้จ่ายเงิน

(๕) เงินบริจาค เมื่อเกิดสาธารณภัย อาจมีผู้นำเงินมาบริจาคทั้งที่บริจาคให้นายอำเภอเอง หรือบริจาคผ่านมาทางรัฐบาล ส่วนกลาง และจังหวัด การใช้จ่ายเงินบริจาคให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นหลัก

๒.๓ เครื่องมือด้านวัสดุอุปกรณ์ (Material)

วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ ส่วนใหญ่ อยู่ท้องครุปรกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อเกิดสาธารณภัย นายอำเภอสามารถเรียกใช้ได้มาตรา ๒๑ วรรคท้าย (๒) (๓) ของพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ส่วนลุงยังชีพและสิ่งของ เพื่อใช้แจกจ่ายผู้ประสบภัย นั้น นอกจากนายอำเภอ จะขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ จัดหาได้แล้ว ยังสามารถขอไปยังจังหวัด และศูนย์ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต ซึ่งมีสิ่งของ สำรองจ่ายเตรียมไว้ตามจำนวนที่กำหนดไว้ ตามข้อ กำหนดกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ว่าด้วย วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งของสำรองจ่ายช่วยเหลือผู้ประสบ สาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้ส่งสิ่งของสำรองจ่ายชนิด ต่าง ๆ มาแจกจ่ายให้ราษฎรผู้ประสบภัยได้ นอกจากนี้ ยังมีสิ่งของเพื่อบรรเทาทุกข์จากองค์กรสาธารณกุศล ต่าง ๆ อีกมากมาย เช่น สภากาชาดไทย มูลนิธิ และ องค์กรเอกชน เป็นต้น

๒.๔ เครื่องมือด้านการจัดการ (Management) สามารถแยกประเภทได้เป็น ดังนี้

๒.๔.๑ เครื่องมือด้านกฎหมาย และระเบียบแบบแผน นายอำเภอมีเครื่องมือทาง กฎหมายที่ใช้จัดการสาธารณภัยมากมาย เนื่องจาก ข้อจำกัดของพื้นที่การนำเสนอ ในที่นี้จึงขอยกมาเท่าที่ สำคัญ คือ

(๑) พระราชบัญญัติป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกฎหมาย หลักที่ครอบคลุมการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ทุกชั้น ตอน ทั้งยังเป็นกฎหมายแม่บทในการวางแผนทางการ จัดการสาธารณภัยด้านต่างๆอีกด้วยซึ่งมาตรา ๑๔ แห่ง

กฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติให้นายอำเภอ เป็นผู้อำนวยความสะดวก รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตอำเภอ โดยมี อำนาจสั่งการหน่วยงานของรัฐและองค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ ให้ดำเนินการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย ซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียด ต่อไป

(๒) แผนการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย การจัดการสาธารณภัยตาม พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ต้องมีแผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยซึ่งเป็นระเบียบขั้นตอน (Procedure) ใน การจัดการสาธารณภัย ว่ามีวิธีดำเนินการอย่างไร กำหนดหน้าที่ของแต่ละภาคส่วนในการร่วมกันจัดการ สาธารณภัย ทั้งก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลัง เกิดภัย การจัดองค์กรจัดการภัย หลักเกณฑ์ในการ ยกกระตือรือร้นของภัยแต่ละระดับ การใช้จ่ายเงินในการ จัดการภัย ตลอดจนมาตรการการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย ซึ่งแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จะมี ๒ ระดับ ที่นายอำเภอจำเป็นจะต้องศึกษา คือ ระดับชาติ ซึ่งปัจจุบันใช้แผนการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ และระดับจังหวัด คือ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับสภาพแห่งท้องที่จังหวัดนั้น

(๓) กฎหมายอื่น ๆ นอกจากนี้ ยังมีกฎหมายอื่นที่บัญญัติอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน ต่าง ๆ อีกมากมายในการเข้ามาจัดการสาธารณภัย ในพื้นที่ที่นายอำเภอจำเป็นต้องรู้เพื่อประโยชน์ใน การอำนวยความสะดวกหรือประสานงานตามแต่กรณี เช่น พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธ ศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งมีความครอบคลุมการปฏิบัติงาน ใช้แก้ไขปัญหาได้ทุกเรื่อง กฎหมายจัดตั้งองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทจะกำหนดหน้าที่ ให้ท้องถิ่นมีหน้าที่จัดการสาธารณภัย พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม มาตรา ๘ (๓) บัญญัติให้อำนาจหน้าที่กระทรวงกลาโหมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาจากภัยพิบัติ และการช่วยเหลือ

ประชาชนด้วย และล่าสุดความจำเป็นในการพัฒนาความก้าวหน้าไปสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๑๐๑ บัญญัติอำนาจหน้าที่ให้นายอำเภอในฐานะผู้อำนวยการอำเภอตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเข้าระงับเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีที่สร้างความเสียหายขยายขอบเขตเป็นความเสียหายสาธารณะ เป็นต้น

๒.๔.๒ แนวคิดและวิธีการจัดการสาธารณภัย

วิธีการจัดการสาธารณภัยโดย

เฉพาะการจัดการตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีแนวคิดมาจากแนวทางที่เรียกว่าระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System : ICS) เป็นวิธีการจัดการภาวะฉุกเฉินของสำนักจัดการภาวะฉุกเฉินส่วนกลางของสหรัฐ (Federal Emergency Management Agency : FEMA) พัฒนาขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาการสื่อสารที่ไม่ตรงกันในการปฏิบัติภารกิจดับไฟป่าขนาดใหญ่ในสหรัฐอเมริกา เป็นการจําต้องกรในการทำการร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้ามาร่วมระงับสาธารณภัย มีจุดเด่นที่มีการใช้รูปแบบการสื่อสารกลางที่เข้าใจตรงกันทุกหน่วยงาน มีเอกภาพในการจัดการ โครงสร้างองค์กรมีลักษณะยืดหยุ่น ปรับใช้ให้เหมาะสมกับทุกสถานการณ์ ซึ่งผู้ปฏิบัติงานด้านภาวะฉุกเฉินปัจจุบันต่างยอมรับว่าเป็นระบบจัดการภาวะฉุกเฉินที่ใช้ได้ดี จึงนำแนวคิดนี้ไปบรรจุไว้ในบทที่ ๕ การจัดการในภาวะฉุกเฉิน ของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้นายอำเภอใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่

๓. แนวทางการจัดการสาธารณภัยของนายอำเภอ ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงแนวทางในการจัดการสาธารณภัยของนายอำเภอในแต่ละช่วงเวลาของภัย โดยสังเขป ดังนี้

๓.๑ ก่อนเกิดภัย ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) **ทำแผนที่เสี่ยงภัย** เมื่อนายอำเภอเริ่มปฏิบัติหน้าที่แล้วควรเริ่มศึกษาข้อมูลในพื้นที่ว่าในอำเภอนั้นหมู่บ้านใด ตำบลใดมีความเสี่ยงภัยอะไรบ้าง โดยอาจทำแผนที่เสี่ยงภัย ตามวงจรของภัยแต่ละปี เช่น เริ่มจากต้นปีงบประมาณจะมีภัยหนาว ต่อมาจะมีภัยแล้ง พายุฤดูร้อน ช่วงต้นปี พ.ศ. ต่อด้วยฤดูฝนจะมีอุทกภัย วาตภัย ดินโคลนถล่ม เป็นต้น ให้นำข้อมูลการประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินย้อนหลัง ๕ ปี มาพิจารณา ว่ามีหมู่บ้านใดเสี่ยงภัยอะไรบ้าง

(๒) **ลดความเสี่ยงภัย** เมื่อได้หมู่บ้านเสี่ยงภัยแล้วให้ทำการลดความเสี่ยงภัยด้วยใช้ทรัพยากรที่กล่าวมาข้างต้นจัดการกับความเสี่ยงภัย โดยอาจแสวงหาความร่วมมือจากราษฎรในหมู่บ้านโดยชี้ให้เห็นหน้าที่ของปวงชนชาวไทยตามมาตรา ๕๐ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ต้องให้ความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ใช้ชาวบ้านในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ กำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยงภัยด้วยตนเอง อันเป็นแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management : CBDRM) ก็ได้ สิ่งสำคัญที่นายอำเภอควรทำในพื้นที่เสี่ยงภัย คือ ต้องจัดให้มีระบบการเตือนภัยให้มีประสิทธิภาพ ต้องมีการสื่อสารระหว่างภาครัฐและชาวบ้านอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการจัดให้มีการเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ การแจ้งเตือนล่วงหน้า (Early Warning) ทันทีที่มีแนวโน้มว่าจะเกิดภัย ตลอดจนการแจ้งเตือนภัย (Warning) เมื่อยืนยันข้อมูลแล้วว่ามีโอกาสเกิดภัยมากกว่าร้อยละ ๖๐ และเตรียมพร้อมสำหรับการอพยพเมื่อเกิดภัย อย่างไรก็ตาม เมื่อคาดว่า จะเกิดภัยในระยะเวลาอันใกล้ นายอำเภออาจเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดใช้เงินอุดหนุนราชการตามข้อ ๒.๒ (๓) เพื่อป้องกันหรือยับยั้งภัยพิบัติภายในวงเงินไม่เกิน ๑๐ ล้านบาท ก็ได้

(๓) ฝึกซ้อมแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สิ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นในทางปฏิบัติเป็นประจำ คือ แผนที่วางไว้อย่างดี แต่เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินมักไม่มีการจัดการตามแผน เกิดความวุ่นวาย ดังนั้น สิ่งสำคัญที่สุดในการพยายามดำเนินการให้เป็นไปตามแผนเมื่อเกิดเหตุการณ์ นั่นคือ นายอำเภอควรสนับสนุน กระตุ้นให้มีการฝึกซ้อมแผนอย่างสม่ำเสมอ ให้แต่ละหน่วยงานมีความพร้อมและรู้หน้าที่ตนเมื่อเกิดเหตุจริง ทั้งนี้การฝึกซ้อมแผนมีหลายรูปแบบ ตั้งแต่การฝึกเชิงอภิปราย ซึ่งมีการฝึกแบบประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) และการฝึกบนโต๊ะ (Table Top Exercise) ไปจนถึงการฝึกเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีทั้งการฝึกปฏิบัติ (Drill) การฝึกเฉพาะหน้าที่ (Functional Exercise) และการฝึกเต็มรูปแบบ (Full Scale Exercise) อย่างไรก็ตาม หากเป็นสาธารณภัยที่เกี่ยวกับความมั่นคง เช่น การก่อการร้าย การจลาจล เป็นต้น การปฏิบัติจะต้องเป็นไปตามยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ ของสภาความมั่นคงแห่งชาติด้วย

(๔) การเตรียมศูนย์อพยพ นายอำเภอควรสำรวจพื้นที่อำเภอเพื่อจัดเตรียมสถานที่ไว้สำหรับการจัดตั้งศูนย์อพยพเมื่อเกิดภัยไว้ด้วย อาจเป็นโรงเรียน วัด หรือที่ใดที่เหมาะสมและปลอดภัย ทั้งนี้ควรศึกษาเพิ่มเติมในรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการศูนย์อพยพหรือศูนย์พักพิงชั่วคราวตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติด้วย ซึ่งอย่างน้อยจะต้องมีระบบไฟฟ้า ระบบน้ำ ระบบอาหาร ระบบสุขาภิบาล ระบบดูแลสุขภาพและการป้องกันโรค ระบบความปลอดภัย ระบบสื่อสาร ระบบขนส่ง และระบบจัดการ เช่น สุขาไม่ควรอยู่ห่างเกิน ๕๐ เมตร และให้มีจำนวนอย่างน้อย ๑ ห้อง ต่อผู้อพยพ ๒๐ คน เป็นต้น

๓.๒ ขณะเกิดภัย

เมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นแล้วให้นายอำเภอพิจารณาขนาดของภัย หากเป็นสาธารณภัยขนาดเล็ก ท้องถิ่นจัดการเองได้ ก็ควรให้ท้องถิ่นดำเนินการ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ หากเป็นภัยที่ร้ายแรงขึ้น ท้องถิ่นไม่สามารถจัดการได้เพียง

ลำพัง อาจต้องอาศัยความช่วยเหลือจากท้องถิ่นอื่น ให้นายอำเภอเข้าไปบัญชาการเหตุการณ์ หากเป็นภัยที่ร้ายแรงขึ้นเกินกำลังของนายอำเภอจะจัดการ ให้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้อำนวยการจังหวัดด้วยระดับให้เป็นสาธารณภัยขนาดกลาง แล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ มีนายอำเภอเป็นผู้สนับสนุนผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้เมื่อภัยร้ายแรงขึ้นจะมีการยกระดับขึ้นเป็นสาธารณภัยขนาดใหญ่ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้บัญชาการ และภัยระดับสูงสุดจะเป็นสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นผู้สั่งการ ทั้งนี้ แนวทางการจัดการภัยควรเป็นไปตามที่ได้ฝึกซ้อมแผนไว้ และให้ยึดแนวทางดำเนินการตามบทที่ ๕ การจัดการในภาวะฉุกเฉิน ของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นการใช้เครื่องมือทางกฎหมายประกอบกับการจัดการภัยตามระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Incident Command System : ICS)

ในขั้นตอนการจัดการภัยขนาดเล็กที่นายอำเภอในฐานะผู้อำนวยการอำเภอเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ นายอำเภอมีอำนาจดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ หลายประการที่สำคัญ ได้แก่ สั่งการหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ สั่งข้าราชการพลเรือน พนักงานส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ เจ้าพนักงาน อาสาสมัคร รวมถึงบุคคลใด ๆ ในเขตอำเภอได้ สั่งใช้อาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะทั้งของรัฐและเอกชนในเขตอำเภอได้ สั่งใช้เครื่องมือสื่อสารทั้งของรัฐและเอกชนได้ทุกระบบ สั่งห้ามเข้าหรือออกพื้นที่ สั่งตัดแปลงทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินที่เป็นอุปสรรคแก่การบำบัดป้องกันอันตรายได้ มีอำนาจในการจัดให้มีศูนย์อพยพชั่วคราว จัดการจราจร ปิดกั้นพื้นที่ ประกาศห้ามเข้าพื้นที่ สั่งอพยพช่วยเหลือผู้ประสบภัย ช่วยขนย้ายทรัพย์สิน ตลอดจนมีอำนาจมอบหมายภารกิจให้องค์การสาธารณกุศล และบุคคลที่เข้ามาช่วยเหลือการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

ได้ ทั้งนี้ การดำเนินการของนายอำเภอข้างต้นหากทำตามหน้าที่และพอสมควรแก่เหตุและไม่ได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ย่อมได้รับการนิรโทษกรรมให้พ้นผิดและความรับผิดทั้งปวง ในการนี้ให้นายอำเภอรายงานไปยังจังหวัดเพื่อประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

๓.๓ หลังเกิดภัย

ภายหลังเกิดภัย นายอำเภอควรเร่งให้มีการสำรวจความเสียหาย แล้วเร่งจัดให้มีการสงเคราะห์ฟื้นฟูผู้ประสบภัย โดยสิ่งสำคัญในช่วงนี้ คือ การใช้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ นอกจากนี้ อาจมีการใช้เงินบริจาคในการฟื้นฟูผู้ประสบภัยก็ให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริจาคและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยที่การช่วยเหลือควรดำเนินการด้วยความรวดเร็ว และเป็นธรรมเพื่อป้องกันปัญหาการร้องเรียน และการฟื้นฟูควรดำเนินการภายใต้หลักการการบูรณะให้กลับมามากกว่าเดิม หรือ Build Back Better and Safer

๔. กรณีศึกษาที่น่าสนใจ มีกรณีศึกษาที่เป็นปัญหาการจัดการสาธารณภัยและน่าสนใจ ดังนี้

(๑) กรณีไม้หวงห้ามโค่นล้มทับบ้านเรือนราษฎร

เมื่อไม่นานมานี้เกิดวาตภัยในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม้พะยุงโค่นล้มทับบ้านเรือนราษฎรเสียหายและจะเป็นอันตรายต่อผู้อยู่อาศัยในบ้าน ไม้พะยุงเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับที่ ๑๐๖/๒๕๕๗ การทำไม้พะยุงโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และมีไม้พะยุงยังไม่ได้แปรรูปไว้ในครอบครอง เป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติเดียวกันนี้ชาวบ้านจึงไม่กล้าตัดเพราะเกรงว่าจะผิดกฎหมาย จึงปล่อยให้ลี้ลับเป็นเวลานานจนสร้างความเดือดร้อนให้กับเจ้าของบ้าน

กรณีนี้กรมป่าไม้ได้มีหนังสือแจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติตามหนังสือกรมป่าไม้ด่วนที่สุด ที่สอ๐๖๐๒.๒/๑๖๖๕๕ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ ว่า หากพบว่าไม้หวงห้ามประเภท ก. ที่ขึ้นอยู่ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองหรือที่ดินของรัฐ และอยู่ในลักษณะที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือทรัพย์สินของประชาชน หรือได้โค่นล้มทับบ้านเรือนหรือทรัพย์สินของประชาชน หรือกีดขวางทางสัญจร ให้เจ้าหน้าที่ทำบันทึกการตรวจสอบพร้อมพยานหลักฐาน แล้วไปลงประจำวันที่สถานที่สำรวจแห่งพื้นที่ที่ไม่ขึ้นอยู่ และดำเนินการเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายหรือเพื่อบรรเทาความเสียหาย โดยกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อเคลื่อนย้ายไม้ออกไปเก็บรักษาในที่ปลอดภัย แล้วให้แนะนำเจ้าของไปขออนุญาตทำไม้ต่อไป

กรณีดังกล่าวเมื่อพิจารณาในอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอซึ่งต้องบำบัดทุกข์ให้แก่ราษฎรแล้ว เห็นว่านายอำเภอในฐานะผู้อำนวยการอำเภอมีอำนาจสั่งการให้เจ้าพนักงานไปตัดไม้ที่เป็นทรัพย์สินของราษฎร และได้โค่นล้มทับบ้านเรือนราษฎร ให้ออกจากบ้านเรือนราษฎรเพื่อบำบัดป้องกันอันตรายดังกล่าวได้ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้การสั่งการของนายอำเภอและการตัดไม้ของเจ้าพนักงานไม่ต้องรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ เพราะเป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่พอสมควรแก่เหตุ ได้รับนิรโทษกรรมตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ คือ ให้พ้นจากความผิดและความรับผิดทั้งปวง หลังจากตัดไม้ออกจากบ้านแล้ว ให้นายอำเภอแนะนำให้เจ้าของไปขออนุญาตทำไม้ตามกฎหมายป่าไม้ต่อไป

(๒) กรณีอาคารชำรุดทรุดโทรมเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายต่อราษฎร

หากนายอำเภอพบว่าอาคารในพื้นที่ที่ราษฎรเข้าใช้อยู่ชำรุดทรุดโทรมเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัยได้ง่าย นายอำเภอสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ แจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่

ตามกฎหมายว่าด้วยกาณ์นั้นทราบเพื่อทำการตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งอาจเป็นเจ้าของพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายควบคุมอาคารก็ได้ หากเป็นโรงเรียนที่รูกล้ำล้ำน้ำก็อาจแจ้งเจ้าทำตามกฎหมายว่าด้วยกาณ์เดินเรือในน่านน้ำไทยให้ตรวจสอบก็ได้

อย่างไรก็ตามหากนายอำเภอพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่อาจรพพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยกาณ์นั้นได้ ก็อาจใช้อำนาจตามมาตรา ๕๕ ประกอบมาตรา ๘๓ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารนั้นซ่อมแซมให้ดี และพ้นจากความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย หากไม่ดำเนินการ ให้นายอำเภออาศัยอำนาจตามตามมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันนี้ สั่งรื้ออาคารนั้นได้ และเรียกเอาค่ารื้อจากเจ้าของอาคาร

เนื่องจากข้อจำกัดด้านเนื้อที่ของบทความครั้งนี้ จึงไม่อาจนำกรณีศึกษาอื่น ๆ เกี่ยวกับงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอีกมากมายมาแนะนำเสนอได้ เช่น ปัญหาแนวทางปฏิบัติการใช้เงินทดรองราชการ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม หากมีโอกาสจะรวบรวมปัญหาการปฏิบัติเหล่านี้มาแนะนำเสนอในครั้งต่อไป

อ้างอิง

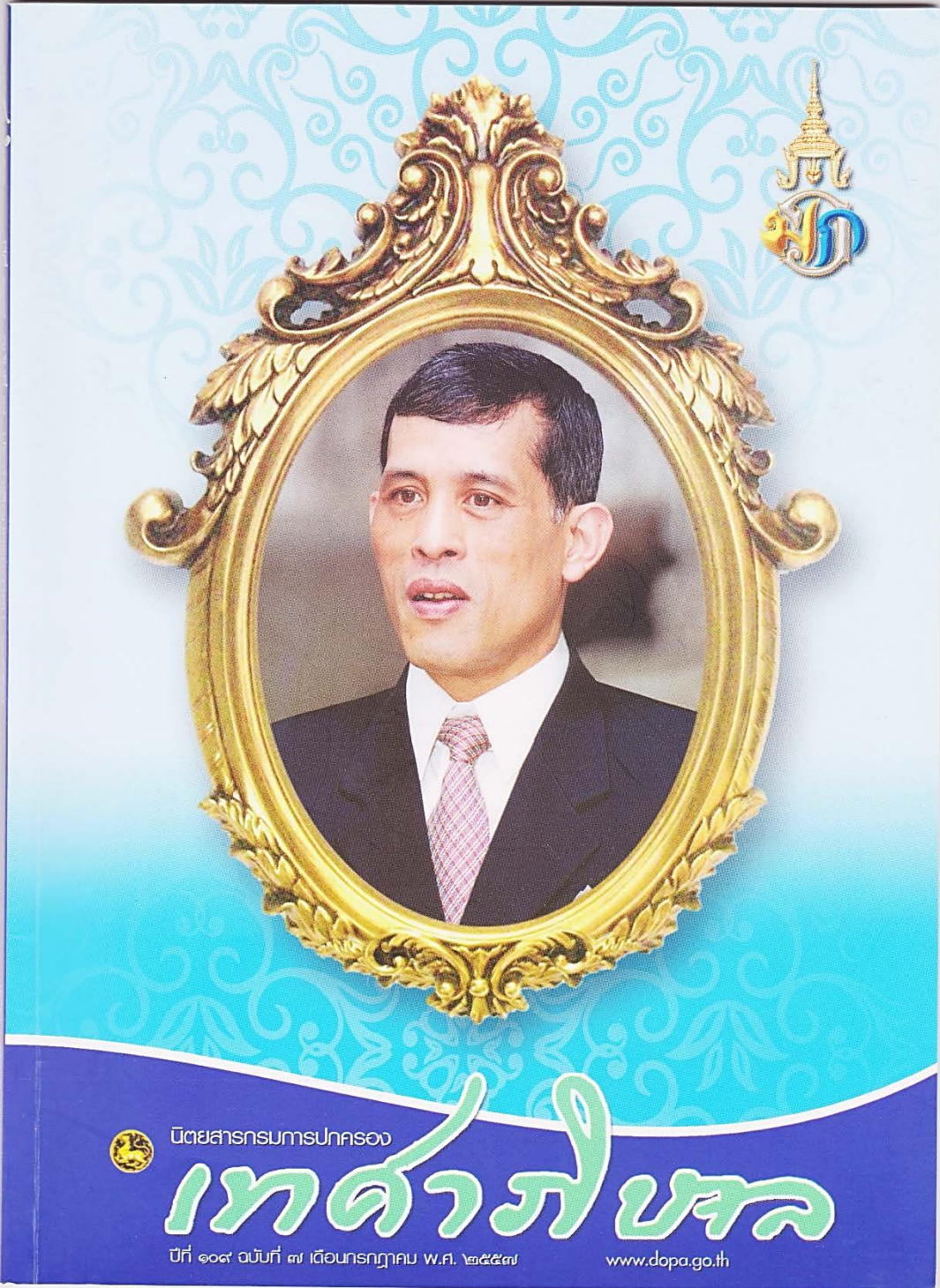
กลุ่มประสานงานและจัดการที่อยู่อาศัยชั่วคราว (CCCM Cluster) ด้วยการประสานงานของสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ (UNHCR) และองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM). (๒๕๕๓). **แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว**. มปท.

Adams, Thomas F.. (1980). **Introduction to the Administration of Criminal Justice** (2nd ed.) . Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall.

Cole, George F. (1995). **The American System of Criminal Justice** (7th ed.). Belmont, CA: Wadsworth.

ผนวก ๔

บทความ เรื่อง การพัฒนากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อส่งเสริมบทบาท
นายอำเภอในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข

ปีตยสารทรมปรปทอรอง

เทดวาททา

ปีที ๑๐๙ ฅบับที ๗ เตือนกรฎฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ www.dopa.go.th

การพัฒนากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย เพื่อส่งเสริมบทบาทนายอำเภอ ในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งถือเป็นเครื่องมือทางกฎหมายที่ใช้ในการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศไทยฉบับใหม่ มีเจตนารมณ์เพื่อสร้างความเป็นเอกภาพในการอำนวยความสะดวกและการบริหารจัดการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้มีผลใช้บังคับเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๐ แทนกฎหมายฉบับเดิมที่ไดยกเลิกไป ๒ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัยโดยตรงได้ถูกยกเลิกไปด้วย ดังนั้นกฎหมายที่ใช้ในการป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณภัยในอาคารจึงเหลือเพียงพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามยังพบว่าอาคารสูงและอาคารที่มีผู้อาศัยหนาแน่น เช่น ห้างสรรพสินค้า โรงภาพยนตร์ โรงแรม สถานบริการ เป็นต้น เกิดสาธารณภัยอยู่บ่อยครั้ง สร้างความเสียหายในชีวิตและทรัพย์สินอย่างมากมาย ผู้เขียนจึงมีข้อสงสัยว่ากฎหมายที่ใช้บังคับในประเทศไทยอยู่ในปัจจุบันเพียงพอในการทำให้การป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณภัยในอาคารดังกล่าวหรือไม่ และมีข้อสงสัยว่า จะมีแนวทางในการปรับแก้ไขหรือแนวทางในการใช้พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งในส่วนกลางคือกระทรวงมหาดไทย และส่วนภูมิภาค คือ จังหวัดและอำเภอ

ในการควบคุมและตรวจสอบอาคารเพื่อป้องกันและระงับสาธารณภัยในอาคารสูงหรืออาคารที่มีผู้อาศัยหนาแน่นอย่างไร และจะนำแนวคิด ทฤษฎี ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ได้ร่วมกันศึกษา มาช่วยเสริมประสิทธิภาพการควบคุมอาคารโดยใช้กลไกทางการพัฒนากฎหมายได้อย่างไร

จากสภาพปัญหาอาคารสูงและอาคารที่มีผู้อาศัยหนาแน่นในพื้นที่เมืองในตัวจังหวัดหรือตัวอำเภอซึ่งเป็นชุมชนหนาแน่นเกิดเหตุสาธารณภัยบ่อยครั้ง โดยเฉพาะเหตุเพลิงไหม้สร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจำนวนมาก ซึ่งมีงานวิจัยทางจิตวิทยาได้ศึกษาแล้วพบว่าผู้ประสบสาธารณภัยได้รับผลกระทบและได้รับความเสียหายทางจิตใจอย่างมากอีกด้วย ทั้งนี้มีพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ บังคับใช้อยู่อย่างไรก็ตามปัจจุบันพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดวิธีการป้องกันและระงับอัคคีภัยในอาคาร และกำหนดอำนาจนายตรวจซึ่งมีอำนาจตรวจอาคารเพื่อการป้องกันสาธารณภัยประเภทอัคคีภัยได้ถูกยกเลิกไปโดยพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่อย่างกรุงเทพมหานครพบว่า มีอาคารที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัยจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยบางฉบับระบุชี้ว่าปัญหา

* นิติกรชำนาญการ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

การขาดความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น การมีเจ้าหน้าที่กำกับดูแล ตรวจสอบอาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เพียงพออาจเป็นสาเหตุของปัญหาดังกล่าว

ทั้งนี้จากการวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีต่างๆ ตลอดจนกรณีตัวอย่างกฎหมายจากต่างประเทศ ประกอบด้วย ประเทศนิวซีแลนด์ แคนาดา และญี่ปุ่น ยังพบว่าการตรวจสอบถ่วงดุลในการใช้อำนาจเดียวกัน โดยเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงานเป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้ ดังนั้นจึงพบว่าการตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจการกำกับดูแลเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณสุข ในอาคารเฉพาะในส่วนของอาคารสูงและอาคารที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่นของเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นภายหลังการออกใบอนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง หรือให้ใช้อาคาร แล้วโดยให้มีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นนอกจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปอำนาจในการตรวจสอบอาคารเพื่อป้องกัน ลดความเสี่ยงและลดผลกระทบจากสาธารณสุขโดยใช้กระบวนการทางกฎหมาย ด้วยการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติให้เจ้าหน้าที่จากส่วนกลางที่ผู้อำนวยการกลางแต่งตั้ง เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดที่ผู้อำนวยการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง และเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอที่ผู้อำนวยการอำเภอหรือนายอำเภอเป็นผู้แต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงาน มีอำนาจตรวจอาคารสูงหรืออาคารที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่นได้ ซึ่งการตรวจสอบถ่วงดุลกรณีนี้มีได้กระทบต่อหลักความเป็นอิสระและหลักการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่อย่างไรเพราะเป็นการตรวจสอบภายหลังการใช้อำนาจทางปกครองในการอนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาดโดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้ว เป็นไปตามแนวคิดที่ว่า “การกระจายอำนาจที่ดี ย่อมกระจายไปพร้อมกับการมีการตรวจสอบถ่วงดุลและการเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบได้”

แนวคิดของผู้ศึกษาที่นำเสนอปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

พ.ศ. ๒๕๕๐ อาศัยวิธีการกำหนดความสัมพันธ์และการแบ่งแยกหน้าที่ และร่วมกันทำงานเดียวกันของเจ้าหน้าที่รัฐจากหลายหน่วยงานในการจัดทำบริการสาธารณะอย่างเดียวกันตามพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการอัคคีภัยของประเทศนิวซีแลนด์ และแคนาดา ที่บัญญัติไว้อย่างเหมาะสมมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ อย่างไรก็ตามเพื่อไม่ให้เป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนมากเกินไปผู้ศึกษา เห็นว่าการตรวจสอบถ่วงดุลโดยการตรวจสอบอาคารเพื่อการป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณสุขนี้ ควรกระทำเฉพาะอาคารที่มีประชาชนทั่วไปเข้าไปอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จำนวนมากๆ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิการมีชีวิตอยู่ของประชาชนผู้บริโภค (Right to life) ซึ่งกรณีนี้ขอเรียกว่าอาคารสูงและอาคารที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่น โดยมีเนื้อความที่เสนอปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

๑. เสนอแก้ไขมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยเพิ่มข้อความเป็นดังนี้

“อาคารสูง” หมายความว่า อาคารสูงและอาคารขนาดใหญ่พิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

“อาคารที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่น” หมายความว่า อาคารชุมนุมคน อาคารอยู่อาศัยรวม โรงแรมหรือสถานประกอบการตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร โรงแรม สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ และอาคารหรือสถานที่อื่นใดที่จะกำหนดเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง

เหตุที่บัญญัตินิยามอาคารเพิ่มเติมเพราะประเภทอาคารเฉพาะที่ประสงค์จะให้เจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบได้ นั่นคืออาคาร

สูงและอาคารที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่นเท่านั้น เพราะอาคารเหล่านี้ควรเป็นอาคารหรือสถานที่อันดับต้นๆ ที่ภาครัฐควรให้ความสนใจในความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยมิให้มีความเสี่ยงในการเกิดสาธารณภัย เพราะเป็นอาคารที่มีประชาชนโดยทั่วไปเข้าไปใช้อาคารและเข้าไปอยู่อาศัยจำนวนมาก หากเกิดสาธารณภัยขึ้นแล้วจะก่อให้เกิดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมาก ซึ่งความสูญเสียโดยเฉพาะชีวิตของประชาชนที่บริสุทธิ์และไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการก่อสร้างและการจัดสภาพแวดล้อมอาคารหรือสถานที่ที่มีความเสี่ยงแต่อย่างใดนั้นมิอาจชดใช้ได้โดยประการอื่นแต่อย่างใด เป็นการสอดคล้องกับแนวทางตามมาตรา ๘-๒ (๑) และมาตรา ๘-๒-๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดการอัคคีภัย ค.ศ. ๑๙๔๘ (Fire Service Act 1948) ของประเทศญี่ปุ่นที่กำหนดบัญญัติให้ความสำคัญกับการป้องกันอัคคีภัยในอาคารสูงเป็นการเฉพาะโดยบัญญัติให้เจ้าของอาคารสูง (อาคารที่มีความสูงตั้งแต่สามสิบเอ็ดเมตรขึ้นไป) หรือทรัพย์สินอื่นที่อยู่ภายใต้มาตรการป้องกันอัคคีภัยตามคำสั่งของคณะรัฐมนตรี หรือห้างสรรพสินค้าใต้ดิน ต้องมีแผนการระงับอัคคีภัย และระบุสาระสำคัญของการดำเนินการที่จำเป็นเพื่อการป้องกันอัคคีภัย และบัญญัติให้เจ้าของโรงเรียน โรงพยาบาล โรงงาน สถานที่ทำงาน สิ่งอำนวยความสะดวกด้านความบันเทิง ห้างสรรพสินค้า โรงแรม ภัตตาคาร ห้างสรรพสินค้าใต้ดิน ทรัพย์สินอเนกประสงค์ที่อยู่ภายใต้มาตรการป้องกันอัคคีภัย หรือทรัพย์สินอื่นใดที่อยู่ภายใต้มาตรการระงับอัคคีภัยตามคำสั่งของคณะรัฐมนตรี ต้องจัดให้มีทางเดินบันได ทางออก และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นที่จำเป็นสำหรับการอพยพผู้คนภายในทรัพย์สินดังกล่าว ภายใต้มาตรการป้องกันอัคคีภัย และหลีกเลี่ยงการวางวัตถุใด ๆ ที่น่าจะเป็นอุปสรรคต่อการอพยพผู้คนออกจากพื้นที่ รวมถึงต้องจัดให้มีประตูหนีไฟภายในทรัพย์สินดังกล่าว และหลีกเลี่ยงการวางวัตถุใด ๆ ที่น่าจะกีดขวางต่อประตูหนีไฟอีกด้วย ดังนั้นการใช้มาตรการทางกฎหมายดังกล่าวนี้จึงเป็นแนวทางที่ดีที่สุด

แนวทางหนึ่งในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินอันเป็นสิทธิพื้นฐานอย่างหนึ่งของประชาชนไทย

๒. เสนอแก้ไขมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้มีเนื้อความ ดังนี้

“มาตรา ๔๐ เพื่อเป็นการป้องกัน ลดความเสี่ยงและลดผลกระทบจากสาธารณภัยในอาคารสูงหรืออาคารที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่น ให้เจ้าพนักงานที่ผู้อำนวยการกลาง ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการอำเภอแต่งตั้งและมอบหมายหน้าที่ มีอำนาจเข้าไปในอาคารดังกล่าวในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก หรือระหว่างเวลาทำการของอาคารแห่งนั้น เพื่อตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร ตรวจสอบสภาพที่อาจก่อให้เกิด สาธารณภัยได้โดยง่าย หรือมีวัสดุหรือสิ่งของใดในอาคารที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัย ตลอดจนตรวจสอบมาตรการในการป้องกัน ลดความเสี่ยงและลดผลกระทบจากสาธารณภัย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการตรวจอาคารตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่เจ้าพนักงานตามวรรคหนึ่งพบเห็นว่าอาคารสูงหรืออาคารที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่นแห่งใดมีสภาพที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัยได้โดยง่ายหรือมีวัสดุหรือสิ่งของใดในอาคารหรือสถานที่ใดที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัย ให้เจ้าพนักงานตามวรรคหนึ่งมีอำนาจสั่งให้เจ้าของ ผู้ครอบครองหรือผู้ใช้อาคารแก้ไขอาคารหรือสถานที่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารกำหนดภายในระยะเวลาที่กำหนด หากเจ้าของผู้ครอบครองหรือผู้ใช้อาคารไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดให้เจ้าพนักงานตามวรรคหนึ่งเสนอให้ผู้อำนวยการกลาง ผู้อำนวยการจังหวัด หรือผู้อำนวยการอำเภอตามแต่กรณีสั่งปิดหรือห้ามใช้อาคารจนกว่าจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง โดยจะกำหนดให้ชำระค่าปรับทางปกครองวันละไม่เกินสองหมื่นบาทจนกว่าจะมีการแก้ไขให้ถูกต้องด้วยก็ได้

และแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป”

โดยที่สาเหตุที่เสนอให้แก่มาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้างต้น เพราะการที่ให้อำนาจเจ้าพนักงานที่ผู้อำนวยการกลาง ผู้อำนวยการจังหวัด และผู้อำนวยการอำเภอแต่งตั้งขึ้นเป็นบุคคลที่มีอำนาจเข้าไปในอาคาร อาคารสูงหรืออาคารที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่น เพื่อเป็นการป้องกัน ลดความเสี่ยงและลดผลกระทบจากสาธารณภัยในอาคารในระยะเวลาก่อนเกิดภัย ทำการตรวจสอบสภาพที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัยได้โดยง่ายหรือมีวัสดุหรือสิ่งของใดในอาคารหรือสถานที่ใดที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัยได้ตลอดจนตรวจสอบมาตรการอื่นใดในการป้องกัน ลดความเสี่ยงและลดผลกระทบจากสาธารณภัยได้นั้น นอกจากจะเป็นการให้อำนาจเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากส่วนกลาง เจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาคระดับจังหวัด และระดับอำเภอ ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในท้องถิ่นน้อย เข้าไปมีอำนาจตรวจอาคารหรือสถานที่ได้นอกเหนือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นและนายตรวจตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้อีกนั้น ถือเป็น การตรวจสอบ ถ่วงดุล (Check and Balance) การทำงานของเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น โดยเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่น เป็นไปตามหลักทฤษฎีที่หน่วยงานสามารถตรวจสอบได้ (Accountability) เพื่อผลในการยังประโยชน์สูงสุดต่อหมู่คนจำนวนมากที่สุดตามทฤษฎีอรรถประโยชน์นิยม (Utilitarianism) นั่นก็คือความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนในสังคมนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางตามมาตรา ๒๑เอฟ แห่งพระราชบัญญัติจัดการอัคคีภัย ค.ศ. ๑๙๗๕ (Fire Service Act 1975) ของประเทศนิวซีแลนด์ และ มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดการอัคคีภัย ค.ศ. ๑๙๙๖ (FIRE SERVICES ACT 1996) ของประเทศแคนาดา ที่กล่าวถึงเรื่องการตรวจอาคารได้ตามกฎหมายจัดการอัคคีภัย อีกด้วย

การที่บัญญัติให้ผู้มีอำนาจในการตรวจคือเจ้าพนักงานที่แต่งตั้งโดยผู้อำนวยการกลางซึ่งก็คืออธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผู้อำนวยการจังหวัดซึ่งคือผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้อำนวยการอำเภอซึ่งคือนายอำเภอ เป็นการให้อำนาจอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในฐานะหัวหน้าหน่วยงานกลางในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอ คัดสรรผู้มีความรู้ความสามารถในด้านนี้อย่างจริงจังไปปฏิบัติหน้าที่ตรวจอาคารสูงและอาคารที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่น ก็เพราะประสงค์จะให้การตรวจอาคารโดยเจ้าหน้าที่รัฐเป็นการสร้างภาระให้กับประชาชนน้อยที่สุดตามหลักการบัญญัติกฎหมายในปัจจุบัน จึงสงวนอำนาจการแต่งตั้งเจ้าพนักงานที่มีอำนาจตรวจอาคารสูงและอาคารที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่นตามมาตรา นี้ไว้เฉพาะอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งเป็นผู้อำนวยการกลาง ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอ เท่านั้น และแม้จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงานก็ไม่อาจมีหน้าที่ตรวจอาคารดังกล่าวได้ถ้าไม่ได้มีการมอบหมายให้ดำเนินการตรวจสอบ จึงเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนมิให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจไปในทางจำกัดสิทธิของประชาชนโดยมิชอบและเกินสัดส่วนได้ ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับแนวทางการแต่งตั้งนายตรวจหรือ National Commander ตามมาตรา ๑๗เอ็ม ของพระราชบัญญัติจัดการอัคคีภัย ค.ศ. ๑๙๗๕ (Fire Service Act 1975) ของประเทศนิวซีแลนด์

การเสนอร่างบทบัญญัติแห่งวรรคสองของ มาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่บัญญัติให้หลักเกณฑ์วิธีการ และแนวทางการตรวจอาคารตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ก็เพื่อจะให้มีแนวทางในการดำเนินการที่มีกฎหมายรองรับ เป็นการประกันและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่ถูกเจ้าหน้าที่ที่เป็นนายตรวจตามกฎหมายนี้เข้าตรวจว่า

เจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการตรวจตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่เหมาะสม (Due Process of Law) ต้องมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้า มีการแสดงตนและแสดงบัตรก่อนเข้าตรวจสอบอาคารหรือสถานที่ เป็นต้น

การเสนอร่างบทบัญญัติแห่งวรรคสองของมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่บัญญัติให้เจ้าพนักงานที่ตรวจอาคารสูงและอาคารที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่นแล้วพบเห็นว่าอาคารสูงหรืออาคารที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่นแห่งใดมีสภาพที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัยได้โดยง่ายหรือมีวัสดุหรือสิ่งของใดในอาคารหรือสถานที่ใดที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัย ให้เจ้าพนักงานตามวรรคหนึ่งมีอำนาจสั่งให้เจ้าของ ผู้ครอบครองหรือผู้ใช้อาคารแก๊ซอาคารหรือสถานที่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารกำหนดภายในระยะเวลาที่กำหนด หากเจ้าของ ผู้ครอบครองหรือผู้ใช้อาคารไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้เจ้าพนักงานตามวรรคหนึ่งเสนอให้ผู้ว่าการสั่งปิดหรือห้ามใช้อาคารจนกว่าจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง โดยจะกำหนดให้ชำระค่าปรับทางปกครองวันละไม่เกินสองหมื่นบาทจนกว่าจะมีการแก้ไขให้ถูกต้องด้วยก็ได้ และแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป เป็นการกำหนดมาตรการหรือแนวทางทางปกครองที่มีวัตถุประสงค์ให้มีการแก้ไขสภาพอาคารหรือสถานที่ที่ไม่ปลอดภัยให้มีความมั่นคงปลอดภัย โดยให้อำนาจเจ้าพนักงานซึ่งแต่งตั้งโดยผู้ว่าการมีอำนาจดำเนินการเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณภัยเพิ่มเติมจากอำนาจที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งเป็นแนวคิดที่อาจเทียบเคียงได้กับบัญญัติมาตรา ๒๑๖ ของพระราชบัญญัติจัดการอัคคีภัย ค.ศ. ๑๙๗๕ (Fire Service Act 1975) แห่งประเทศนิวซีแลนด์ที่บัญญัติให้มีการเสนอต่อศาลแขวงให้ปิดอาคารจนกว่าจะมีการปฏิบัติให้ถูกต้องได้ ด้วยการนำเสนอต่อผู้ว่าการทำการ

สั่งปิดและห้ามใช้อาคารก็ได้ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มทางเลือกให้เจ้าหน้าที่มีเครื่องมือหรือมาตรการบังคับให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารทำการแก้ไขสภาพการณ์ต่างๆ ของตัวอาคารให้มีความปลอดภัยต่อผู้ใช้อาคารขึ้น และสาเหตุที่ต้องบัญญัติมาตรการทางปกครองไว้ในกฎหมายนี้ก็อีกเพราะต้องการอุดช่องว่างกรณีเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ดำเนินการทางปกครองกับอาคารตามกฎหมายควบคุมอาคาร ไม่ว่าจะเป็นเพราะเหตุผลใดๆ ก็สามารถใช้อำนาจเจ้าพนักงานและผู้ว่าการตามกฎหมายนี้ดำเนินการทางปกครองกับอาคารเสี่ยงภัยดังกล่าวได้

อย่างไรก็ตาม การที่ให้อำนาจเจ้าพนักงานสั่งให้เจ้าของผู้ครอบครองหรือผู้ใช้อาคารแก๊ซอาคารหรือสถานที่ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารกำหนดภายในระยะเวลาที่กำหนด ถือเป็นคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้กระทำหรือละเว้นกระทำ ถ้าผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองดังกล่าวไม่มีการดำเนินการตามคำสั่งจะถือว่าเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครอง โดยสั่งให้มีการชำระค่าปรับทางปกครองได้ตามมาตรฐานของกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง โดยที่การกำหนดอำนาจของผู้ว่าการในการกำหนดค่าปรับทางปกครองจะทำให้อำนาจกระทำการทางปกครองของเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มีความชัดเจนมากขึ้น นอกจากนี้การบัญญัติให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปนั้นจะเป็นการประสานการดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นทราบว่า มีการดำเนินการของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารมาแล้วอย่างไร เพื่อจะได้ปฏิบัติตามกฎหมายของตนได้อย่างต่อเนื่องและไม่ซ้ำซ้อนต่อไป

ผู้เขียนจึงมีความหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหากมีการแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามประเด็นที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและลดผลกระทบจากสาธารณภัยในอาคารสูงหรืออาคาร

ที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่นได้ อันเป็นการคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข ทำให้ประเทศไทยเป็นเมืองที่ปลอดภัยอย่างยั่งยืนในที่สุด

เอกสารอ้างอิง

Itoko Suzuki and Yuko Kaneko. *Japan's Disaster Governance: How was the 3.11 Crisis Managed?*. New York : Springer (eBook), 2013 : Retrieved June 30, 2014, from http://books.google.co.th/books?id=TZFAAAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=th&source=gsbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false.

ณัฐวุฒิ สติใหม่. ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ พื้นที่ศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลสีมม อำเภอมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา. (รายงานการศึกษาวิจัย). นครราชสีมา : หลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ๒๕๕๖.

ณสรวง นเรนทรเสณี. ประสบการณ์ทางจิตใจของ ผู้รอดชีวิตที่สูญเสียความสมบูรณ์ทางกายจากเหตุการณ์เพลิงไหม้ซานติก้าผับ. (วิทยานิพนธ์). กรุงเทพฯ : หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตร มหาบัณฑิต คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

ข่าวกระปุกดอทคอม. “กทม. เฝ้าระวังโรงแรมแกรนด์ บาร์ค ลอบต่อเติมอาคาร.” *กระปุกดอทคอม*. (๒๕๕๕) : สืบค้นเมื่อ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗, จาก <http://highlight.kapook.com/view/68499>.

ข่าวไทยรัฐออนไลน์. “เกือบ ๕ ปี ความทรงจำอันแสนขมขื่น ‘ซานติก้าผับ’ ๖๖ ศพ.” *ไทยรัฐออนไลน์* (๒๕๕๖) : สืบค้นเมื่อ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗, จาก <http://www.thairath.co.th/content/378017>.

ข่าวโปรเจกต์ อีไลอันซ์. “ตึกสูงในกรุง-เสียงไฟไหม้แค่ไหน เร่งสำรวจอาคารเก่า ๑.๒ หมื่นแห่ง สปก.ชี้อุปกรณ์พร้อมแต่ดูแลยาก.” *โปรเจกต์ อีไลอันซ์*. (๒๕๕๕) : สืบค้นเมื่อ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗, จาก http://www.projectalliance.co.th/news_detail.php?content_id=11.

สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร. “สถิติสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๖ และ พ.ศ. ๒๕๕๗.” *สถิติสาธารณภัยประจำปี*. (๒๕๕๗) : สืบค้นเมื่อ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗, จาก http://www.bangkokfire.com/viewpage.php?page_id=38.

Japanese law translation. “Fire Service Act 1948.” (2014) : Retrieved June 30, 2014, from www.japaneselawtranslation.go.jp/.../detail_download/.

Laws of British Columbia. “Fire Service Act RSBC 1996.” (2014) : Retrieved June 30, 2014, from http://www.bclaws.ca/civix/document/id/complete/statreg/96144_01.

New Zealand Parliamentary Counsel Office. “New Zealand legislation.” (n.d.) : Retrieved June 23, 2014, from http://www.legislation.govt.nz/act/public/1975/0042/latest/DLM432648.html?search=qs_act%40bill%40regulation%40deemedreg_fire+service+act_resel_25_h&p=1&sr=1